

ŁÓDŹ | 2024

RAPORT O STANIE MIASTA

SPIS TREŚCI

DANE OGÓLNE	3
DEMOGRAFIA	4
PODSTAWOWE INFORMACJE GOSPODARCZE	4
PROJEKTY INWESTYCYJNE	6
NOWE CENTRUM ŁODZI	7
WYDARZENIA I KARTA ŁODZIANINA	8
PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	9
KONKURSY I RANKINGI	10
OCHRONA KLIMATU I ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
CEL STRATEGICZNY I – ŁÓDŹ SILNA I ODPORNA	12
BEZPIECZEŃSTWO	12
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	14
TRANSPORT I KOMUNIKACJA	16
OCHRONA ŚRODOWISKA	26
EDUKACJA	33
SZKOLNICTWO WYŻSZE	38
URZĄD I OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW	40
ZDROWIE	46
POMOC SPOŁECZNA	53
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	64
CEL STRATEGICZNY II – ŁÓDŹ EKONOMICZNEGO I SPOŁECZNEGO ROZWOJU	66
REWITALIZACJA	66
MIESZKALNICTWO	73
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	79
INTELIGENTNA INFRASTRUKTURA	82
ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY	83
CEL STRATEGICZNY III – ŁÓDŹ ODPOWIADAJĄCA NA OCZEKIWANIA INTERESARIUSZY	84
KULTURA	84
SPORT I REKREACJA	89
PROMOCJA, TURYSTYKA I TOŻSAMOŚĆ LOKALNA	93
CEL STRATEGICZNY IV – ŁÓDŹ ZACHWYCAJĄCA	103
GOSPODARKA KOMUNALNA	103
IŁOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE MIASTA ŁODZI	106
MIASTO AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ	111
FINANSE MIASTA, BUDŻET, MECHANIZMY I INSTRUMENTY FINANSOWO PRAWNE	117
INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI ZADAŃ Z XI EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO	121
INFORMACJA NA TEMAT REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI	121

DANE OGÓLNE

Rok 2024 był kolejnym pełnym rokiem obowiązywania nowej strategii rozwoju Łodzi (przyjętej uchwałą Nr L/1535/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+”). Określa się ją w trzech obszarach:

- Łódź to żywy organizm, w którym nie jest marnowany potencjał mieszkańek i mieszkańców. Potencjał wszystkich zaangażowanych, w tym również biznesu, środowisk naukowych i administracji. Dla rozwoju Łodzi ważna jest bowiem przede wszystkim aktywność – miasto nie jest prostym zbiorem budynków czy systemów, ale miejscem aktywności polegającej na sprawnym zarządzaniu procesami, w które wchodzi kreacja pomysłów, ich ocena, wdrożenie i pomiar rezultatów.
- Miasto włączające i angażujące – Łódź angażuje, wciąga, motywuje i zachęca do aktywności, stwarzając możliwości, mechanizmy, narzędzia i bodźce dla realizacji inicjatyw indywidualnych i zbiorowych.
- Miasto łączące i spajające – miasto nie wyklucza jednych uprzywilejowując drugich, ale zaprasza wszystkich do współtworzenia. Łódź stwarza okazje i infrastrukturę do spotkań, wymiany pomysłów, wspólnej pracy, zaangażowania kulturalnego.

W ślad za uchwaleniem nowej strategii rozwoju Łodzi, w roku 2024 trwały prace nad nowymi politykami i strategiami sektorowymi, w tym Rada Miejska przyjęła m.in. uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Przestrzennego Rozwoju Łodzi 2030+, Polityki rozwoju kultury dla Miasta Łodzi 2030+, Strategii rozwiązywania problemów bezdomności na lata 2024-2030, Strategii zazieleniania Łodzi do 2030 r. z perspektywą do 2050 r., Miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu dla miasta Łodzi na lata 2024-2030, Planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Miasta Łodzi na lata 2024-2026 oraz Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2030 (z perspektywą do 2040). Trwały prace nad innymi dokumentami strategicznymi Miasta, w tym nad strategią rozwiązywania problemów społecznych.

Urząd Miasta Łodzi w 2024 roku szybko dostosowywał się do nowych wyzwań związanych z budową Miasta Smart. Np. część procedur dotychczas obsługiwanych bezpośrednio przez pracowników, zaczęto prowadzić z wykorzystaniem tzw. informatycznych robotów – w sposób elektroniczny prowadzone są sprawy związane m.in. z obsługą list płac czy zwiększono skuteczność ściągalności zobowiązań podatkowych, przy jednoczesnym braku potrzeby rozbudowy zespołów ludzkich obsługujących te zadania.

Dla całościowej oceny realizacji wizji zawartej w nowej strategii miasta najważniejszym elementem weryfikacji jest przede wszystkim ocena ze strony osób zamieszkujących miasto a także interesariuszy zewnętrznych, w tym inwestorów. W roku 2024 reprezentatywne badania jakości życia w mieście przyniosły kolejny raz pozytywne wyniki. Systematycznie rośnie wśród mieszkańców ogólna ocena jakości życia w Łodzi. Liczba odpowiedzi pozytywnych na pytanie „Jak oceniasz Łódź jako miejsce do życia?”, wzrosła z 27% w 2012 r. do 71% w roku 2024. Jednocześnie liczba odpowiedzi negatywnych zmniejszyła się w analogicznym okresie z 27% do 6%. 71% respondentów uznało w 2024 roku, że Łódź to dobre lub bardzo dobre miejsce do życia. Jest to wynik analogiczny jak w 2022 roku, jednak właśnie uwzględniając wyższy wskaźnik ocen bardzo dobrych, można go pod tym względem uznać za najkorzystniejszy w historii badania.

Dodatkowo dwie trzecie respondentów (65%) poleciłoby Łódź swoim bliskim i znajomym z innych miast jako miejsce warte odwiedzenia, natomiast jedynie co dziesiąty nie byłby skłonny do takiej rekomendacji (11%). Odsetek odpowiedzi negatywnych spadł od 2023 roku o pięć punktów procentowych, natomiast odsetek odpowiedzi zdecydowanie pozytywnych o tyleż samo wzrósł. Wyniki ankiety za ubiegły rok ponownie świadczą o tym, że Łódź coraz bardziej jest ceniona jako perspektywiczne miejsce do życia przez najbardziej wymagającą, a przy tym mobilną społecznie i zawodowo grupę respondentów, czyli osoby z wykształceniem wyższym i średnim.

Łódź to jeden z najważniejszych ośrodków akademickich w kraju, w którym na 17 uczelniach – 6 publicznych i 11 niepublicznych studiuje ponad 71 tys. studentów, w tym blisko 5 tys. studentów zagranicznych, a rocznie dyplom uzyskuje około 14,5 tys. absolwentów. Miasto oferuje pracodawcom dostęp do szerokiego grona wykwalifikowanych absolwentów.

W roku 2024 nadal rozwijał się w Łodzi program Młodzi w Łodzi. Włączyło się już do niego aktywnie ponad 300 łódzkich firm, w tym partnerzy karty rabatowej Młodzi w Łodzi oraz największe łódzkie uczelnie publiczne i niepubliczne. Strona www.mlodziwlodzi.pl ma ponad 53 tys. zarejestrowanych użytkowników oraz miesięcznie średnio prawie 33 tys. odsłon. Fanpage Młodzi w Łodzi na Facebooku ma już ponad 23 tys. obserwujących, profil na Instagramie 2,5 tys. obserwujących, a profil na LinkedInie 17 tys. obserwujących. Od stycznia do grudnia 2024 na stronie opublikowane zostały 272 oferty pracy. Warto zauważyć pogłębiającą się współpracę Miasta

i łódzkich uczelni wyższych, w tym w ramach programu zmierzającego do przekształcenia Łodzi w centrum wydarzeń naukowych o międzynarodowym znaczeniu.

DEMOGRAFIA

Według bilansu ludności GUS, na koniec czerwca 2024 r. liczba mieszkańców Łodzi wyniosła 645,7 tys. osób i tak jak rok wcześniej stanowiła 27,5% populacji województwa łódzkiego. Obserwowany wg GUS ubytek liczby ludności to rezultat tendencji w zakresie ujemnego przyrostu naturalnego oraz w mniejszym stopniu migracji mieszkańców Łodzi w obrębie łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

Wg dostępnych danych GUS z roku 2024, ogólne roczne saldo migracji było ujemne i wynosiło 1 228 osób, z czego jednak zdecydowaną większość wciąż stanowiły migracje wewnętrzne (-1 437). Poziom salda migracji zagranicznych w 2024 roku wyniósł 209 osób.

W grupie wiekowej 20-29 lat od lat obserwujemy dodatnie saldo migracji na poziomie ok. 400-600 osób, natomiast od 2021 roku obserwujemy dodatni bilans migracji także w grupie wiekowej 30-34 lata na poziomie ok. 150

osób, co daje łącznie w grupie osób w wieku 20-34 bilans dodatni na poziomie ok. 700 osób. Łącznie w ostatniej dekadzie w grupie wiekowej 20-34 przybyło łącznie 6 159 osób.

W roku 2024 (dane na 31 grudnia 2024 r.) ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 56,0% mieszkańców Łodzi. Do 29,2% wzrósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (z 28,9% w roku 2023), a lekko spadł udział osób w wieku przedprodukcyjnym (z 14,9% do 14,8%).

W 2024 r. zarejestrowano w Łodzi 4 146 urodzeń żywych, czyli ok. 6,4 urodzeń żywych w przeliczeniu na 1 tys. ludności.

Szacowana liczba mieszkańców Łodzi jest wyższa niż ta prezentowana przez Główny Urząd Statystyczny. Z nocnych logowań na telefony komórkowe wiemy od ok. trzech lat, że liczba faktycznych mieszkańców Łodzi sięga około 760 000 (należy bowiem doliczyć pracujących cudzoziemców, głównie Ukraińców oraz studentów, którzy nie są zameldowani na pobyt czasowy - większość z nich mieszka lub pracuje w Łodzi, choć nie figuruje w oficjalnych statystykach GUS). A ludność dzienna, po uwzględnieniu mieszkańców dojeżdżających do pracy oraz osób korzystających z usług metropolitalnych to wciąż około 840 tys. osób.

PODSTAWOWE INFORMACJE GOSPODARCZE

W roku 2024 miasto przechodziło okres stabilizacji gospodarczej, wynikający z sytuacji makroekonomicznej oraz będący pozytywnym efektem realizacji miejskiej strategii rozwoju, w tym przede wszystkim obszarowej rewitalizacji oraz otwarcia na inwestorów.

W roku 2024 udało się zachować zdrowe finanse miasta, co potwierdziło podtrzymanie dotychczasowej oceny ratingowej Łodzi na poziomie BBB+ z perspektywą stabilną. Ze swoim bogatym dziedzictwem przemysłowym i kulturowym, Łódź obecnie dynamicznie przekształca się w prężny ośrodek inwestycyjny i innowacyjny, dyskontując swe wieloletnie inwestycje w infrastrukturę oraz dostępność komunikacyjną. Ekspertsi podkreślają, że Łódź jest dzisiaj znaczącym i dynamicznie rozwijającym się hubem gospodarczym w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. A centralne położenie dodaje miastu dynamiki rozwoju oraz czyni je atrakcyjnym dla obecnych i potencjalnych inwestorów. Kluczowymi czynnikami dla firm są bowiem lokalizacja oraz wykwalifikowana i konkurencyjna kadra.

W 2024 r. nowe inwestycje oraz duże reinwestycje w Łodzi ogłosili oficjalnie: Amagi (usługi IT dla TV/Film), Ster-

ling Outsourcing (BSS), Notino (centrum logistyczne), SUUS Logistics (usługi logistyczne), BORG Automotive (usługi). Największe docelowe zatrudnienie wśród nowych inwestorów deklarowali: Notino – 1200 miejsc pracy oraz Sterling Outsourcing – zatrudnienie na poziomie 500 osób.

Podobnie jak w całej Polsce, także w Łodzi odnotowano spadek liczby zapytań inwestycyjnych. Związane to było z rosnącymi kosztami energii elektrycznej, kosztów zatrudnienia (dwukrotny wzrost płacy minimalnej), jak i globalnymi wyzwaniem makroekonomicznymi (min. inflacja) oraz niepokojami geopolitycznymi (m.in. niezaakończony konflikt na Ukrainie). W 2024 obsłużono 35 projektów inwestycyjnych i reinwestycyjnych (w ub. roku 48). Nowi potencjalni inwestorzy reprezentowali zróżnicowane branże. Najwięcej zapytań inwestycyjnych dotyczyło projektów nowoczesnej branży produkcyjnej oraz z sektorów IT i nowoczesnych usług dla biznesu (SSC/BPO), pojawiły się też zapytania dotyczące projektów z branż: automotive, gamedev oraz lotniczej. Najczęściej są to projekty, gdzie poszukiwani są wysoko wykształceni i doświadczeni pracownicy, specjaliści oraz eksperci branżowi. Najwięcej zapytań inwestycyjnych pochodziło z USA, Szwajcarii, Tajwanu oraz Polski. Cały czas odnotowujemy zainteresowanie ze strony krajów azjatyckich (np. Chiny, Korea, Tajwan). Także inwestorzy z Japonii nadal deklarują zainteresowanie kolejnymi inwestycjami w Łodzi i regionie łódzkim.

Przy obsłudze nowych projektów współpracowaliśmy z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, łódzką specjalną Strefą Ekonomiczną, wszystkimi renomowanymi firmami doradczymi (z sektora Location Advisory, Real Estate) oraz agencjami HR (human resources), ale także z ambasadami, izbami handlowymi, organizacjami branżowymi oraz łódzkimi uczelniami i instytucjami otoczenia otoczenia otoczenia biznesowego.

Z badań wynika przy tym, że zanotowane trendy nie są incydentalne – rok 2024 (dane GUS) był kolejnym korzystnym okresem dla specjalistów w Łodzi, szczególnie w rozwijających się sektorach takich jak nauka, technologia, innowacje i znaczna część usług, zwłaszcza związanych z motoryzacją czy obsługą rynku nieruchomości. Łódź posiada duży potencjał biznesowy ze 107. centrami usług wspólnych (SSC) i pracującymi w nich około 40 tysiącami specjalistów. Dyskontują to w Łodzi także deweloperzy: całkowity wolumen powierzchni biurowej w Łodzi sięgnął w roku minionym około 645 tys. mkw. (przybliżone dane za III kwartał 2024 r.).

Sukcesy odnosiła Łódź także w turystyce. Zgodnie z da-

nymi zgromadzonymi przez Selectivv oraz łódzką Organizację Turystyczną, Łódź w 2024 roku odwiedziło ponad 4,7 mln turystów, z czego 1,03 mln wybrało pobyt z noclegiem. Sporą liczbę uczestników przyciągnęły liczne wydarzenia odbywające się w Łodzi, m.in. Łódź Summer Festival, Audioriver, Great September. Spośród obcokrajowców najwięcej turystów przybyło do Łodzi z Niemiec (ponad 320 tysięcy) oraz Wielkiej Brytanii (ponad 100 tys.). Licznie gościliśmy także turystów z Włoch, Francji, Hiszpanii czy USA.

Zarówno inwestorzy, jak i sami mieszkańcy podkreślają rosnący potencjał przyrodniczo-rekreacyjny naszego miasta. Łódź, strategicznie stawiając na ekorozwój, posiada ku temu doskonałe warunki. Rozwinięta i stale rozwijana sieć parków i miejskich lasów, a także atrakcyjne zaplecze kulturalno-rozrywkowe z licznymi wydarzeniami, w tym Atlas Arena z ofertą koncertów oraz Orientarium, także mają wpływ na rosnącą jakość życia w mieście.

LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

W Łodzi nadal rośnie liczba firm. Na koniec 2024 r. w rejestrze REGON na terenie Łodzi było zarejestrowanych 106 260 podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło 36,6% ogółu podmiotów z województwa łódzkiego. W porównaniu z grudniem 2023 r. liczba podmiotów gospodarki narodowej zwiększyła się aż o 2 135 (tj. o 2,1%).

Według stanu na koniec 2024 r. do rejestru REGON wpisane były 33 923 osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym 17 073 spółki handlowe. Liczba tych podmiotów wzrosła w stosunku do poprzedniego roku odpowiednio o 3,4% i 5,9%.

Liczba zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według stanu w końcu roku wyniosła 72 337 i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosła o 1,5%.

Według Bazy Danych Lokalnych GUS, w 2024 r. w Łodzi liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sięgnęła 7 431 (rok wcześniej 7 446), natomiast nowo wyrejestrowanych – 4 747 (rok wcześniej 4 912). Osób fizycznych rejestrujących działalność w roku 2024 było w Łodzi 5 420, a wyrejestrowujących 3 808. Ogólna liczba takich firm w Łodzi wzrosła w roku 2024 z 71 303 do 72 337.

W sumie mamy już w Łodzi 106 260 podmiotów gospodarczych (rok wcześniej 104 125). W przeliczeniu na 10 tys. ludności w Łodzi zarejestrowano w roku 2024 nieco powyżej 114 nowych podmiotów gospodarczych (rok wcześniej podobnie), zaś wyrejestrowano ich 73

(rok wcześniej 75). Dla uzupełnienia: 2024 rok przyniósł w Łodzi, jak podaje GUS na podstawie rejestru REGON, rejestrację działalności 1 592 spółek handlowych. W sumie wyrejestrowało się 712 spółek. 15 759 firm miało zawieszoną działalność gospodarczą, z czego 91,2% stanowiły osoby fizyczne.

W Łodzi, w grudniu 2024 r., najwięcej było podmiotów zajmujących się: handlem; naprawą pojazdów samochodowych (19,3% ogółu zarejestrowanych jednostek), działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (12,7%) oraz budownictwem (9,2%).

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2024 wskaźniki makroekonomiczne w Łodzi były stabilne.

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2024 r. wyniosło 133,0 tys. osób (w przeliczeniu na etaty) i było o 1,1 tys. osób, tj. o 0,8% mniejsze niż w grudniu 2023 r.
- W końcu grudnia 2024 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 15 159 osób i była o 267 osób, tj. o 1,8% większa niż w analogicznym okresie 2023 r.
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wyniosła 7 273, co stanowiło 48,0% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 47,8%). W stosunku do grudnia 2023 r. zwiększyła się o 160 osób, tj. o 2,2%.
- Stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 4,5%. Dla porównania w województwie łódzkim kształtowała się na poziomie 5,4%, natomiast w kraju na poziomie 5,1%.
- Udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród bezrobotnych zarejestrowanych w grudniu 2024 r. wyniósł 3,7% (przed rokiem 2,7%). Prawa do zasiłku nie posiadały 13 323 osoby, tj. 87,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 13 238 osób, tj. 88,9%). Na jedną ofertę pracy przypadało w końcu grudnia 2024 r. 21 osób (przed rokiem 17), zarejestrowanych jako bezrobotne.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2024 r. wyniosło w Łodzi 8 173,66 zł i było o 7,4% wyższe niż w analogicznym okresie 2023 r. W stosunku do grudnia 2023 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto odnotowano w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 24,7%), budownictwo (o 21,7%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 18,4%), obsługa rynku nieruchomości (o 16,9%), transport i gospodarka magazynowa (o 14,1%), przemysł (o 12,4%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 12,3%), zakwaterowanie i gastronomia (o 10,1%), informacja i komunikacja (o 4,6%). Natomiast spadek przeciętnego wynagrodze-

nia brutto wystąpił w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 5,4%).

- W okresie styczeń–grudzień 2024 r. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 5671,7 mln zł, tj. o 8,4% mniejszą niż w 2023 r. W okresie styczeń–grudzień 2024 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2 809,6 mln zł i stanowiła 49,5% produkcji sprzedanej budownictwa (przed rokiem 46,7%). W porównaniu z rokiem poprzednim produkcja budowlano-montażowa była mniejsza o 2,9%.
- Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w grudniu 2024 r. (w cenach bieżących) była o 13,4% wyższa w odniesieniu do grudnia 2023 r.
- W okresie styczeń–grudzień 2024 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 29 083,5 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa o 9,4% od osiągniętej w analogicznym okresie 2023 r. W przetwórstwie przemysłowym odnotowano wzrost produkcji o 11,1%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w 2024 r. wyniosła 699,9 tys. zł (w cenach bieżących) i była – licząc w cenach stałych – o 10,6% wyższa niż przed rokiem.
- Według wstępnych danych, w Łodzi w okresie styczeń–grudzień 2024 r. oddano do użytkowania 5515 mieszkań (o 6,0% więcej niż w analogicznym okresie 2023 r.). Wzrost liczby oddanych mieszkań odnotowano w budownictwie komunalnym z 2 do 16, w budownictwie spółdzielczym z 125 do 204, tj. o 63,2% więcej, w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem z 4681 do 4901, tj. o 4,7% więcej. W budownictwie indywidualnym oddano do użytkowania 394 mieszkania (wobec 395 rok wcześniej).
- W okresie styczeń–grudzień 2024 r. rozpoczęto budowę 10 413 mieszkań (o 106,7% więcej niż w analogicznym okresie 2023 r.), z czego: 9995 w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, 337 w budownictwie indywidualnym, 45 w budownictwie spółdzielczym, 36 w budownictwie społecznym czynszowym.
- Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–grudzień 2024 r. wyniosła 62,4 m² i zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2023 r. o 1,2 m².

PROJEKTY INWESTYCYJNE

Należy szczególnie podkreślić fakt, iż w 2024 roku Łódź rozpoczęła intensywne prace przy kompleksowych remontach, rozbudowie i budowie kolejnych łódzkich dróg, zarówno w skali miasta, jak i jego poszczególnych obszarów, dzielnic i osiedli.

Spośród najważniejszych takich inwestycji prowadzonych w roku 2024 najbardziej istotnymi były m.in.:

- Rozbudowa ul. Pomorskiej na odc. od projektowanego dojazdu do węzła Brzeziny na autostradzie A1 do ul. Mieszki oraz ul. Mieszki na odc. od ul. Pomorskiej do ul. Bratkowej – na co w 2024 r. wydano 22 mln zł i dzięki temu inwestycję zakończono.
- Przebudowa ul. Krakowskiej od ul. Minerskiej do ul. Barskiej, na co w roku 2024 przeznaczono ponad 13,7 mln zł.
- Rozbudowa/przebudowa ul. Szczecińskiej w Łodzi na odcinku od ul. Aleksandrowskiej do granicy miasta w systemie zaprojektuj i wybuduj. Zadanie to, dofinansowane z Programu Polski Łódź, warte jest w sumie prawie 88 mln zł, z czego w roku 2024 wydano prawie 30 mln zł.
- Liczne rozbudowy i remonty dróg osiedlowych, w tym na łódzkim Teofilowie i innych osiedlach.
- Opracowanie planów modernizacyjnych łódzkich tras i linii tramwajowych a także ich remonty i modernizacje oraz przebudowy.
- Kompleksowy program integracji sieci niskoemisyjnego transportu publicznego w metropolii łódzkiej wraz z zakupem taboru do obsługi trasy W-Z oraz innych linii komunikacyjnych i modernizacją zajezdni tramwajowych w Łodzi – Faza I. W 2024 r. poniesiono na ten cel wydatki w wysokości prawie 82 mln zł (w ponad połowie dofinansowane z UE).
- Budowano zespoły szkolno-przedszkolne na terenie Łodzi, prowadzono remonty i modernizacje już istniejących placówek.
- W ramach rewitalizacji obszarowej centrum Łodzi – w sumie na wszystkie związane z tym celem zadania i projekty w 2024 r. wydano około 42 mln zł.
- Trwała budowa obiektów rekreacyjnych i sportowych (place zabaw, siłownie itd.) na łódzkich terenach rekreacyjnych za prawie 2 mln zł (głównie zadania jednoroczne).
- Realizowano i ukończono około 30 zadań inwestycyjnych w ramach Budżetu Obywatelskiego.
- Trwała budowa parkingów w ramach PPP oraz podpisano umowę o rozpoczęcie realizacji przedsięwzię-

cia pn. Zaprojektowanie, wybudowanie i eksploatacja Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego na Olechowie-Janowie.

NOWE CENTRUM ŁODZI

W roku 2024 istotnym projektem inwestycyjnym Miasta pozostawało Nowe Centrum Łodzi, czyli obszar obejmujący ponad 100 hektarów w sercu Miasta, ograniczony ulicami Narutowicza, Kopcińskiego, Tuwima i Piotrkowską, podzielony na 3 strefy:

- Strefa I (ok. 40 ha) to teren, na którym ma toczyć się całodobowe życie dzięki równoważeniu funkcji kulturalnych, komercyjnych i mieszkaniowych (obszar priorytetowy w ramach obecnie wdrażanego Programu NCŁ).
- Strefa II (ok. 30 ha) to obszar, na którym powinny być realizowane przedsięwzięcia komercyjne z uwzględnieniem programów rewitalizacyjnych, mających na celu zachowanie historycznej tkanki miejskiej, a także stworzenie struktury urbanistycznej powiązanej z sąsiednim obszarem.
- Strefa III (ok. 30 ha) to obszar historycznej zabudowy wielkomiejskiej z przełomu XIX i XX wieku, w postaci kwartałów wymagających intensywnej rewitalizacji i uzupełnień, a jednocześnie priorytetowych wg Programu Rewitalizacji Łodzi 2026 +.

W roku 2024 trwały na tym terenie intensywne prace i projekty inwestycyjne. Nadal budowany był przez PKP PLK S.A. tunel średnicowy pod Łodzią. W ramach projektu budowy Alei Grohmanów - ulicy Nowowęglowej, zakończono prace projektowe dla budowy nowego torowiska w ramach projektu Tramwaj dla Łodzi, a realizację robót zaplanowano na lata 2026 – 2027 w ramach Fazy 2 projektu unijnego.

Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Rodziny Grohmanów oraz ulic: Wysokiej, Juliana Tuwima i Wodnej - uchwała V/144/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 sierpnia 2024 r. (projekt planu nr 385-Wodna).

Prace nad przystąpieniem nr 263 dla części obszaru miasta położonej w rejonie ulic Henryka Sienkiewicza, Jana Kilińskiego i Juliana Tuwima (uchwała Nr LXXXIV/1117/20 z dnia 24 grudnia 2020 r.) są kontynuowane, plan jest na etapie uzgodnień, przewidywane uchwalenie to III kwartał 2025 r.

Podobnie jak prace nad przystąpieniem nr 356-Tramwajowa Wierzbowa (uchwała Nr LXXIX/2402/23 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 30 sierpnia 2023 r.), które są kontynuowane, plan jest na etapie prac nad projektem. Obszar Nowego Centrum Łodzi to teren intensywnego

rozwoju, w tym również w sektorze inwestycji prywatnych.

Projekty zakończone w 2024 r.:

- Profbud ul. Tramwajowa 7/9, trzeci etap inwestycji mieszkaniowej Osiedle Primo (110 mieszkań).

Projekty w trakcie realizacji w 2024 r.:

- Resi Capital - inwestycja mieszkaniowa (600 mieszkań) wraz z przestrzenią usługową w parterze, realizowana przy ul. Tuwima 88/90;
- Profbud – ul. Tramwajowa 7/9, czwarty etap inwestycji mieszkaniowej Osiedle Primo (326 mieszkań).
- Archicom, inwestycja mieszkaniowa w NCŁ. Na terenie ok. 2 hektarów pomiędzy Dworcem Łódź Fabryczna i EC1 powstanie osiedle (w sumie ok. 1300 mieszkań); I i II etap (500 mieszkań);
- Murapol, inwestycja mieszkaniowa przy ul. Targowej 2 (514 mieszkań);
- Duda Development, inwestycja mieszkaniowa przy ulicy Wodnej (214 mieszkań).

Na rozpoczęcie oczekiwały projekty:

- Hocan Estate – ul. POW 42, inwestycja mieszkaniowa zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie Dworca Fabrycznego.

Udzielono wsparcia w procedurach administracyjnych dla 4 projektów w NCŁ.

WYDARZENIA I KARTA ŁÓDZIANINA

W 2024 roku łódzkie Centrum Wydarzeń organizowało lub współorganizowało około 300 różnych imprez – od kameralnych po masowe. W ubiegłym roku liczba i jakość wydarzeń w 2024 r. znacząco wzrosły, gdyż ŁCW animowało przestrzeń zrewitalizowaną, w tym ulicę Włókieniczą z przyległym do niej pasażem Majewskiego.

Głównymi realizowanymi przez łódzkie Centrum Wydarzeń imprezami oraz projektami były w ubiegłym roku:

- Urodziny Łodzi w dniach 27-28 lipca na ulicy Piotrkowskiej, Placu Wolności i Starym Rynku. W ich ramach organizowano aż 11 stref tematycznych. Z okazji Urodzin Łodzi odbyła się także druga edycja miejskiego festiwalu muzycznego Łódź Summer Festival. Łączną frekwencję na wszystkich koncertach trzeba szacować na poziomie 700 000 widzów. Na letniej scenie wystąpiły zaś takie gwiazdy jak: Milky Chance, brytyjski zespół alternatywny Placebo, norweskie duo elek-

tryczne Royksopp, a także wiele gwiazd polskiego rynku muzycznego.

- Od 2024 roku jeden z największych festiwali muzyki elektronicznej w Europie Środkowo-Wschodniej – Auditorium – odbywa się na łódzkich Błoniach. Na scenie zobaczyć można było największe gwiazdy festiwalu: Fever Ray z teatralnym koncertem, Victorię de Angelis z grupy Måneskin we wspólnym występie z Partiboiem69, okrzyknięty najlepszym zespołem koncertowym w plebiscycie Beatportu duński skład WhoMadeWho czy słynący z filmowego rozmachu duet Kiasmos. W Łodzi stanął też ikoniczny Circus, jeden z symboli Auditorium. Scena w namiocie cyrkowym gościła czołowych reprezentantów sceny house i techno.

- W ramach letniej sceny stand-up na Piotrkowskiej można było zobaczyć najpopularniejszych polskich komików na żywo. W każdy czwartek wakacji w pasażu Rubinstein mieszkańcy mieli możliwość posłuchać zabawnych monologów siedząc w ogródkach znajdujących się tam lokali. Swoje programy zaprezentowało 10 komików, w tym m.in.: Ewa Błachnio, Adam Sobaniec, Bartosz Gajda, Tomasz Nowaczyk czy Mieszko Minkiewicz.

- Cykl Piotrkowska Kameralnie, odbywający się w Pasażu Rubinstein, zrealizowano 9 plenerowych koncertów, zawierających wykonania muzyki klasycznej, jazz i pop. Koncerty umilały środowe wieczory spędzone w lipcu i sierpniu na Piotrkowskiej ponad 1000 uczestnikom oraz kilku tysiącom widzów przechadzających się deptakiem.

- W sobotnie wakacyjne wieczory, poczynając od 6 lipca, skrzyżowanie Piotrkowska – 6 Sierpnia było muzycznym przystankiem Songwriter Łódź Festiwal. Cykl siedmiu koncertów plenerowych „pod zegarem” na trwale wpisał się w weekendowe plany łodzian.

- Na ul. Piotrkowskiej odbyła się także druga edycja wydarzenia Rękodzielnia - cyklu artystycznych targów towarów wytworzonych metodą rzemieślniczą. W targach udział wzięło ponad 150 wystawców z całej Polski w tym ponad 40 rękodzielników z Łodzi i okolic.

- Igrzyska Wolności, które odbywały się w EC1 między 18 a 20 października pod hasłem „Miasto Europa Przyszłość”. W trakcie wydarzenia można było posłuchać niezwykle ciekawych paneli dyskusyjnych

i wykładów prelegentów związanych ze sztuką, literaturą, kulturą oraz polityką międzynarodową m.in. Edward Reynolds, Erin Brockovich, Robert Whitaker i Thierry Wolton.

- 14. edycja Light.Move. Festival – w tym roku organizatorzy Festiwalu powrócili do wyremontowanych miejskich

przestrzeni – pasażu Schillera, parku Starmiejskiego i na placu Wolności. Po raz pierwszy w historii festiwalu mogliśmy zobaczyć mapping na Pałacu Izraela Poznańskiego.

- Na ulicy Piotrkowskiej i przy pasażu Schillera tradycyjnie odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy.

- Łódź Design Festival to wyjątkowe wydarzenie, które znów skupiło wokół siebie rodzimych projektantów i producentów związanych z branżą kreatywną, jak i wszystkich miłośników dobrego designu.

- Na wydarzeniu Fotofestiwal 2024 między 13 a 23 czerwca odbyło się blisko 30 wystaw i kilkadziesiąt wydarzeń towarzyszących.

- Łódź Young Fashion. Widowskowe pokazy kolekcji finalistów Złotej Nitki i Gali Dyplomowej ASP oraz gości specjalnych. Wydarzenie, organizowane przez Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi i Miasto Łódź odbyło się w dniach 21-23 listopada. Jego sercem było Centrum Promocji Mody ASP, ale zagościło też w innych przestrzeniach miasta.

- Swingowy Spacer po Piotrkowskiej.

- 25-29 października w klubie Wytwórnia miał miejsce Soundedit Festiwal pod hasłem I am the Sound. - Na wyróżnienie zasługuje projekt Band On The Run Live z okazji 51. rocznicy wydania kultowej płyty „Band On The Run” grupy The Wings, której założycielem i liderem był Paul McCartney. Po raz kolejny wręczone zostały nagrody „Człowieka ze złotym uchem”, a gala poprzedzona została koncertami z cyklu Soundedit Spotlight.

- We wrześniu, odbyła się także trzecia edycja Great September – festiwalu pod przewodnictwem Artura Rojka.

- Festiwal Jemy w Łodzi zawładnął kulinarną sferą Łodzi promując menu lokalnych restauracji.

- W okresie od 24 marca do 29 września w podwórku oraz na scenie Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych odbył się cykl spektakli dla dzieci pn. Baśniowa Piotrkowska.

- W czerwcu na ul. Włókienniczej i w przylegającym do niej Pasażu Majewskiego odbył się Miejski Dzień Dziecka.

- Festiwal See Bloggers – największy w Polsce festiwalu dla twórców internetowych.

- TME Polówka to filmowa energia, która w letnie wieczory opanowuje całą Łódź. W tym roku nie mogło być inaczej. W ramach Polówki odbyły się 174 projekcje podzielone na 25 kategorii.

- Cykl koncertów kameralnych na ulicy Włókienniczej pod tytułem „Włókiennicza Unplugged” realizowany przez ŁCW we współpracy ze Szkołą Muzyczną w Łodzi oraz Stacją Rewitalizacją.

Ponadto w roku 2024 Łódzkie Centrum Wydarzeń zrealizowało w przestrzeni miejskiej następujące projekty:

- Projekt „Krzysztof Wodiczko: EMANCYPACJE. Projektacja na pomnik Tadeusza Kościuszki na Placu Wolności w Łodzi”.

- „Cztery Strony” to tytuł nowej mozaiki ceramicznej, którą można oglądać na ścianie bocznej budynku przy ulicy Struga 17 w Łodzi. Realizacja ma ponad 100 m² powierzchni i powstawała przez ponad cztery tygodnie. Autorem projektu mozaiki jest twórca z Wrocławia – Otecki – jeden z najciekawszych street artystów w Polsce.

Na koniec 2024 roku w systemie Karty Łodzianina działało blisko 400 tys. kont, z tego blisko 300 tys. posiadało aktywny pakiet mieszkańca. We współpracy z Łódzką Organizacją Turystyczną oraz QB Sp. z o.o. kontynuowano działania dotyczące rozbudowy funkcjonalności dotychczasowej aplikacji mobilnej „Karta Łodzianina”, w wyniku których stała się ona aplikacją miejską pod nazwą „Łódź.pl” zawierającą między innymi komponent informacyjny (w zakresie wydarzeń mających miejsce w mieście, ponadto zawierający kalendarz wydarzeń i spersonalizowany harmonogram wywozu odpadów). Najważniejsze informacje dotyczące miasta trafiały bezpośrednio do Łodzian poprzez newsletter wysyłany regularnie dwa razy w tygodniu do blisko 75 000 subskrybentów.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Zgodnie ze strategią miasta, wdrażano różne mechanizmy partycypacji społeczeństwa we wspólnych inicjatywach na rzecz Miasta – partnerstwo instytucji publicznych i podmiotów społecznych.

W 2024 roku zostały przeprowadzone dwuetapowe konsultacje społeczne, których celem było uzgodnienie założeń, procedury i zasad Ekobudżetu dla Łodzi. Stanowi to wdrożenie rekomendacji z pierwszego Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w mieście”. Wynikiem tych działań jest wskazanie uruchomienia pierwszej edycji Ekobudżetu dla Łodzi w 2025 roku.

Prowadzono działania związane z otrzymaniem dotacji ze środków Unii Europejskiej w partnerstwie z organizacją pozarządową. Efektem których działań jest utworzenie i prowadzenie centrum wsparcia i integracji dla cudzoziemców mieszkających w Łodzi oraz miastach ościennych.

W ramach współpracy finansowej w 2024 r. utworzono tzw. „Fundusz Rozwoju Wolontariatu”. Fundusz miał na celu wsparcie łódzkich organizacji pozarządowych zajmujących się rozwojem wolontariatu. Dzięki środkom z funduszu sfinansowano 6 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe na łączną kwotę 49,8 tys. zł.

Dodatkowo Miasto zleciło realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia łódzkiego Centrum Pozarządowego. W jego ramach prowadzone były m.in. szkolenia dla wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu, warsztaty, spotkania integracyjne. Na prowadzenie łCP Miasto przeznaczyło 200 tys. zł.

Do łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 2024/2025 zgłoszono 1 187 projektów. W trakcie trwania XII edycji łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 71 projektów zostało wycofanych przez Liderów lub nie spełniało wymogów formalnych. Pozostałe projekty zostały przeanalizowane pod względem prawnym, adekwatności pełnego szacunkowego kosztu realizacji projektów oraz wykonalności technicznej. W wyniku tych prac 268 projektów zostało negatywnie zaopiniowanych. Ostatecznie pod głosowanie zostało dopuszczonych 848 projektów w tym 183 projekty z Widzewa, 163 - ponadosiedlowych, 161 - z Polesia, 151 - z Bałut, 146 - z Górnej i 44 - ze Śródmieścia. W głosowaniu, w terminie od 1 do 28 października 2024 r., uczestniczyło 71 031 osób. Wybrano 258 projektów, w tym 244 osiedlowych i 14 ponadosiedlowych na łączną kwotę 34,7 mln zł.

Miasto prowadziło Fabrykę Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10 – instytucję wpierającą działania kreatywne, z zakresu kultury, sztuki, obywatelskiego i społecznego zaangażowania. W 2024 roku Fabryka zorganizowała 523 spotkania, których odbiorcami byli młodzież, seniorzy i ogół mieszkańców i mieszkank.

Na inicjatywę lokalną w 2024 roku Miasto Łódź zaplanowało do wykorzystania 300 tys. zł. Mieszkańcy złożyli 20 projektów, z których zrealizowano 9 projektów. Wspólna realizacja zadań w ramach inicjatywy lokalnej przyczyniła się do powstania nowych nasadzeń roślinności, doposażenia terenów szkół i przedszkoli w sprzęty sportowe, zabawowe i edukacyjne, a także do integracji mieszkańców, czy odnowienia oświetlenia na boisku sportowym. W 2024 r. Miasto nadal realizowało Miejski Program Mikrograntów we współpracy z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, które było operatorem programu. Program został sfinansowany z budżetu Miasta Łodzi kwotą 235 tys. zł. (w 2023 r. było to 200 tys. zł). W ramach programu organizacje pozarządowe i grupy nieformalne mieszkańców Łodzi (min. 3 osoby) mogły aplikować o środki w wysokości do 5 tys. zł na wsparcie realizacji pomysłów dotyczących poprawy estetyki przestrzeni miejskiej, wspólnych sąsiedzkich działań, rekreacji, działań artystycznych, integracji społecznej, etc. Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne złożyły 126 wniosków. 44 projekty zostało dofinansowane – na łącz-

ną kwotę 195 tys. zł. (w 2023 r. organizacje pozarządowe i grupy nieformalne złożyły 91 wniosków, 35 projektów zostało dofinansowanych – na kwotę 168,2 tys. zł).

KONKURSY I RANKINGI

Rosnącą atrakcyjność miasta zauważali także w roku 2024 inwestorzy i publicyści. Łódź stale awansuje w rankingach inwestycyjnych a zwłaszcza w ocenie ekspertów badających jakość życia mieszkańców oraz jakość pracy polskich samorządów. Warto w tym kontekście podać zwłaszcza wyniki dwóch najbardziej prestiżowych w Polsce rankingów, w których Łódź po latach stopniowych awansów weszła w roku 2024 na najwyższe podium:

- Pierwsze miejsce w kategorii „Najlepszy samorząd” – miasta powyżej 100 tys. mieszkańców – w Rankingu Gazety Prawnej „Perły Samorządu 2024” (najwyższy wynik naszego miasta w całej historii tego prestiżowego konkursu. Rok wcześniej Łódź była w nim druga, co oznacza, że jesteśmy wśród grupy najlepszych samorządów w Polsce).
- Drugie miejsce (ex aequo z Gdańskiem) w rywalizacji pod egidą Business Insider („Miasta Polski najlepsze do życia”). W konkursie tym organizatorzy i eksperci bardzo wysoko ocenili łódzką dostępność usług medycznych i opieki lekarskiej (pierwsze miejsce Łodzi w tej kategorii), a także bezpieczeństwo w mieście.

Spośród wielu rankingów, w których Łódź zajmowała w 2024 r. wysokie miejsca, są m.in.:

- Nagroda Prime Property Prize 2024 r.: Łódź miastem przyjaznym inwestorom.
- Wyróżnienie w konkursie „Innowacyjny Samorząd” (edycja 2024 r.) za projekt „Łódzkie szkoły dla klimatu”.
- Pierwsze miejsce w rankingu inicjatywy Młodzi Głosem Przyszłości 2.0. – za program „Młodzi w Łodzi”, który rozwijany jest już od ponad 15 lat. Młodzi docenili też, dając Łodzi zwycięstwo, fakt, że mają realny wpływ na przestrzeń wokół siebie dzięki Szkolnemu Budżetowi Deliberacyjnemu. Uznali też za wartościowe zachęty do wybrania naszych uczelni wyższych - czemu służy m.in. program Zasmakuj Studiowania w Łodzi.
- Złoty Łajk Local SOME 24' za najbardziej angażującą komunikację samorządową w mediach społecznościowych.
- Green Changery 2024 - Miasto Łódź otrzymało to wyróżnienie za budowę zbiorników retencyjnych przy Grupowej Oczyszczalni Ścieków, która przyczynia się do poprawy jakości wód gruntowych i powierzchniowych oraz za przebudowę jednej z głównych ulic południa Łodzi – ulicy Przybyszewskiego (nagrody ogłoszono podczas konferencji PRECOP – przygotowującej polski wkład w obrady szczytu klimatycznego w Baku).

- Drugie miejsce w szóstej edycji rankingu głównego dla metropolii w ramach „Water City Index 2024. Ranking efektywności wykorzystania zasobów wody w polskich miastach”. Autorami rankingu byli eksperci firmy Arcadis, pracownicy naukowcy Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej.

- 5 miejsce w rankingu The Independent 2024 – lista najbardziej zachwycających miejsc w 2024 roku.

- 2 miejsce w kategorii „Business Friendliness”, 7 miejsce w kategorii „Human Capital and Lifestyle”, 8 miejsce w kategorii „FDI Strategy” (miasta średnie) w rankingu magazynu fDi Intelligence „Europejskie Miasta i Regiony Przyszłości” za rok 2024.

- 4 miejsce w kategorii miast na prawach powiatu w Ogólnopolski Ranking Powiatów i Miast na prawach powiatu Związku Powiatów Polskich 2024.

- 1 miejsce w kategorii największe zaangażowanie społeczności, 1 miejsce w kategorii najbardziej aktywnych miast, 1 miejsce w kategorii liczby obserwujących w ranking polskich miast wojewódzkich na Facebooku przeprowadzony przez Instytut Badań Internetu i Mediów Społecznościowych.

- 4 miejsce w kategorii miast na prawach powiatu w rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego 2024 - powstaje w oparciu o analizę 16 wskaźników GUS, obejmujących trzy obszary rozwoju: gospodarczy, społeczny i ochrony środowiska).

- Nagroda „Super Łodołamacz 2024” dla miasta Łodzi za szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia w konkursie Łodołacz 2024 organizowany przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych Fazon.

- Plebiscyt National Geographic „Cuda Polski 2024” – Centralne Muzeum Włókiennictwa z Łódzkim Parkiem Kultury Miejskiej znalazło się wśród grona 16 laureatów.

- 1 miejsce w kategorii „Przestrzeń publiczna” uzyskał projekt przebudowy Placu Wolności w Łodzi w konkursie „Property Design Awards 2025”.

- 1 miejsce przyznano za kompleksowe przekształcenie przestrzeni Placu Wolności w Łodzi w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich na najlepiej zrewitalizowaną miejską przestrzeń publiczną w 2024 roku.

- Wyróżnienie dla Miasta Łodzi w kategorii utrwalenia wartości zabytkowej obiektu za prace konserwatorskie przeprowadzone z pełnym poszanowaniem oryginalnej substancji kamienicy rezydencjonalnej Hilarego Majewskiego w Łodzi w ogólnopolskim konkursie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek zadbany 2024”.

Ponadto pozytywne informacje o Łodzi znalazły się

w wielu gazetach, magazynach, portalach: m.in. Forbes, National Geographic, The Independent, Reise Reporter, The Sun.

OCHRONA KLIMATU I ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Łódź, z ponad 30 miejskimi parkami oraz największym miejskim lasem w Polsce - Lasem Łągiewnickim, jest doskonałym przykładem harmonijnego połączenia przestrzeni miejskiej z naturą. W 2024 roku Miasto realizowało szereg projektów dedykowanych zachowaniu obszarów zieleni i uwypukleniu ich walorów, służących poprawie jakości wody, powietrza, czy oszczędności energetycznej. Część z nich to były duże przedsięwzięcia, opierające się na dofinansowaniu unijnym, inne dotyczyły osiedli, przebudowy i remontów dróg oraz sieci komunikacyjnej w Łodzi lub finansowane były z budżetu obywatelskiego. W ciągu roku posadzono w Łodzi ponad 41 tysięcy nowych drzew. Nadal tworzone nowe parki, parki leśne oraz zazieleniano place miejskie a także rewitalizowano obszary już istniejące.

W ramach aktywności na rzecz ochrony klimatu i środowiska przyrodniczego Prezydent Hanna Zdanowska w 2024 r. działała aktywnie w Europejskim Komitecie Regionów, jako:

- członek Komisji ENVE (Komisja Środowiska, Zmiany Klimatu i Energii),
- członek Komisji SEDEC (Komisja Polityki Społecznej, Edukacji, Zatrudnienia, Badań Naukowych i Kultury),
- członek Grupy Roboczej EKR Zielony Ład w terenie (CoR Working Group on Green Deal Going Local),
- członek Grupy Kontaktowej EKR-ZK
- Ambasador Paktu na rzecz Klimatu
- Krajowy Ambasador Porozumienia Burmistrzów.

CEL STRATEGICZNY I – ŁÓDŹ SILNA I ODPORNA

BEZPIECZEŃSTWO

POLICJA

W 2024 roku Policja wszczęła 16 778 postępowań (16 724 postępowań stwierdzonych), z których wykryto 8 779 sprawców, co daje wskaźnik wykrycia 52,49% (wzrost w stosunku do roku 2023 o 1,9%). Poziom bezpieczeństwa mieszkańców od lat utrzymuje się na podobnym poziomie przy jednoczesnym ciągłym wzroście wykrywalności przestępstw ogółem do poziomu 52,49% w roku 2024.

Ogółem przestępstw kryminalnych wszczęto 11 161, w których wykryto 6 177 sprawców. Wskaźnik wykrycia przestępstw kryminalnych w 2024 r. wyniósł 53,03% (wzrost o 5,08%). Wyraźnie pokazuje, to spadkowy trend zgłaszanych przez lokalną społeczność zdarzeń o charakterze kryminalnym przy rocznym wzroście wykrywalności.

Przestępstw powszechnych pospolitych traktowanych przez organy ścigania priorytetowo stwierdzono 6 185 (wykryto 2 688, co daje wskaźnik wykrycia 42,67%), a najczęściej występującymi były:

- kradzież cudzej rzeczy – 2 838,
- kradzież z włamaniem – 1 831,
- uszkodzenie rzeczy – 1 011,
- kradzież samochodu – 260,
- uszczerbek na zdrowiu – 278,
- rozbój, kradzież i wymuszenia – 161,
- bójka i pobicie – 66.

Powyższe dane potwierdzają znaczny wzrost poziomu bezpieczeństwa lokalnej społeczności w zakresie przestępczości pospolitej wynikający ze spadku dynamiki zgłoszonych zdarzeń w stosunku do roku ubiegłego (o ponad 17%) przy jednoczesnym wzroście wykrywalności o ok 5%.

W 2024 roku w Łodzi doszło do 860 wypadków drogowych, w tym 10 śmiertelnych, w których zginęło 19 osób. Rannych było 939 osób. Odnotowano również 8 311 kolizji drogowych. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Łodzi za wykroczenia w ruchu drogowym nałożyli 26 871 mandatów karnych, pouczyli 20 771 osób oraz sporządzili dokumentację dotyczącą 7 656 wniosków o ukaranie.

W 2024 r. Miasto wsparło działania Policji w kwocie 711 tys. zł, która przeznaczona została na zakup 3 nieoznakowanych samochodów, pokrycie kosztów służby ponadnormatywnej pełnionej przez Policję oraz zakup i szkolenie psów służbowych.

STRAŻ MIEJSKA

W 2024 r. do Straży Miejskiej w Łodzi, na Stanowisko Dyżurnego Straży Miejskiej wpłynęło 52 051 zgłoszeń interwencyjnych od mieszkańców Miasta, które zostały zakończone 21 330 mandatami, 12 875 pouczeniami, a w 288 przypadkach interwencje zakończyły się sporządzeniem notatki. Prawie połowa z nich dotyczyła zagrożeń w ruchu drogowym.

Podczas działań prewencyjnych strażnicy miejscy przeprowadzili łącznie 48 050 kontroli, w tym skontrolowano 6 695 placówek z alkoholem, 25 288 pojazdów, 2 297 razy rejony szkół, 12 026 razy tereny zielone, 125 razy teren lotniska oraz 1 619 razy okolice dworców.

W 2024 roku strażnicy miejscy uczestniczyli w zabezpieczaniu 98 zdarzeń takich jak wypadki drogowe (15 razy), pożary (4 razy), wybuch gazu (2 razy) oraz 77 razy udzielali pierwszej pomocy.

Na podstawie art. 77 kw., art. 10 ust. 2a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie, w 2024 roku nałożono 179 mandatów, sporządzono 7 notatek oraz pouczone 205 osób.

W 2024 roku mieszkańcy Miasta zgłosili 1 222 interwencji, dotyczących spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, za spożywanie których strażnicy nałożyli 441 mandatów karnych, natomiast za próbę spożycia alkoholu nałożono 237 mandaty karne.

Istotne miejsce w działalności Straży Miejskiej w Łodzi zajmują interwencje podejmowane wobec osób prowadzących działalność handlową w miejscach do tego celu niewyznaczonych. W 2024 r. strażnicy miejscy nałożyli 1

455 mandatów, pouczyli 50 razy i sporządzili 6 notatek. Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej na rzecz utrzymania właściwego stanu sanitarno – porządkowego na terenie miasta Łodzi mają przede wszystkim na celu kontrole miejsc przeznaczonych do gromadzenia odpadów, a także kontrole czystości i porządku poszczególnych posesji oraz na terenach do nich przyległych. W 2024 roku skontrolowano 23 956 posesji i wystawiono 444 pisemne polecenia.

Straż Miejska przeprowadza również rutynowe kontrole pustostanów, które mają na celu sprawdzenie stanu zabezpieczenia budynków oraz sprawdzenie czy nie zamieszkują ich „dzicy lokatorzy” w postaci osób bezdomnych. W 2024 r. przeprowadzono 889 kontroli.

W roku sprawozdawczym strażnicy byli obserwatorami 188 imprez masowych organizowanych na terenie Miasta Łodzi, patrole zadaniowane były do nadzoru nad ładem i porządkiem publicznym w trakcie trwania 711 imprez i wydarzeń odbywających się w przestrzeni publicznej. W trakcie 54 pikników i festynów zorganizowano stoiska promocyjno-edukacyjne, gdzie strażnicy w formie warsztatów prowadzili m.in. pokazy pierwszej pomocy medycznej oraz przedweterynaryjnej, a także konkursy i quizy z wiedzy o ruchu drogowym, znakowali również rowery.

Działania prewencyjne w zakresie bezpieczeństwa na drogach

Działania Straży w zakresie bezpieczeństwa na drogach w mieście szczególnie nacisk kładły na kontrolę prawidłowego parkowania pojazdów, w tym parkowanie na „kopertach” – miejscach zastrzeżonych dla osób niepełnosprawnych, egzekwowanie przestrzegania przepisów ruchu drogowego w części dotyczącej ruchu pieszych i ruchu rowerów. W 2024 r. nałożono 15 291 mandatów, pouczono 6 455 razy, sporządzono 219 wniosków, założono 6 404 blokady, nałożono 162 mandaty w związku z parkowaniem na „kopertach” oraz wydano 984 dyspozycje usunięcia pojazdów z drogi.

Działania prewencyjne prowadzone przez Straż Miejską w tzw. strefie „0” (ulica Piotrkowska wraz z ulicami przyległymi) przyniosły następujące wyniki:

- nałożono 4 714 mandatów oraz 154 mandaty w wyniku działań wspólnych z Policją,
- pouczono 2 569 osób oraz 235 osób w ramach działań wspólnych,
- sporządzono 65 wniosków o ukaranie oraz 3 wnioski w ramach działań wspólnych,
- wylegitymowano 6 977 osób oraz 390 osób w ramach działań wspólnych,
- skontrolowano 16 042 pojazdy,

- skontrolowano 572 placówki sprzedające napoje alkoholowe.

System Monitoringu Miejskiego

W 2024 roku system na System Monitoringu Miejskiego składa się z 1 429 kamer, umieszczonych w 478 lokalizacjach (w tym 217 kamer ZDiT w Łodzi zainstalowanych w 141 miejscach).

W 2024 r. w ramach systemu monitoringu miejskiego zarejestrowano 185 zagrożeń w ruchu drogowym, 211 zagrożeń życia i zdrowia, 1 296 przypadków zakłócania porządku publicznego i spokoju, 53 awarie techniczne oraz 531 innych przypadków.

Poprawa bezpieczeństwa na osiedlach

- Program „Łódzkie osiedla – czyste i przyjazne” realizowany jest poprzez:
- kontrole spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz sprzedaży wyrobów alkoholowych osobom nieletnim,
- przeciwdziałanie paleniu tytoniu w miejscach objętych zakazem,
- dbanie o czystość i porządek miejsc publicznych w tym położenie szczególnego nacisku na egzekwowanie obowiązków właścicieli nieruchomości wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przeciwdziałanie zaśmiecaniu, likwidację nielegalnych wysypisk śmieci, egzekwowanie obowiązku sprzątnięcia po zwierzętach itp.,
- reagowanie na niszczenie zieleni, mienia oraz urządzeń użyteczności publicznej,
- kontrole okolic szkół celem niedopuszczenia do zjawisk patologicznych i przeciwdziałania demoralizacji nieletnich,
- stanowcze reagowanie na czyny nieobyczajne i wybryki chuligańskie,
- kontrola parkowania pojazdów w miejscach objętych zakazem zatrzymywania lub postoju,
- podejmowanie na bieżąco interwencji zgłaszanych strażnikom podczas kontroli osiedli,
- przeprowadzenie 10 projektów z Budżetu Obywatelskiego:
 - „Bezpieczne Złotno”,
 - „Bezpieczny Manhattan”,
 - „Dodatkowe patrole Straży Miejskiej na Osiedlu Chojny – Dąbrowa”,
 - „Monitoring miejski na terenie osiedla im. Stefana Batoryego”,
 - „Monitoring miejski na osiedlu zlokalizowanym pomiędzy ulicami Retkińską, Wyszyńskiego, Armii Krajowej i Kusocińskiego”,

- „Monitoring na Osiedlu Bałuty – Doły”,
- „Postawmy na bezpieczeństwo na osiedlu nr 33”,
- „Postawmy na bezpieczeństwo na osiedlu Zdrowie-Mania”,
- „Zainstalowanie 3 kamer monitoringu na Kozinach”,
- „Bezpieczny wypoczynek na Uroczysku Lublinek”,
- „Bezpieczne i czyste Stoki”.

Ponadto w ramach wybranych programów realizowano następujące działania:

- Miasto dla dobra zwierząt – działania Sekcji Animal patrol - zgłoszenia, które głównie realizowali strażnicy Sekcji dotyczyły: zwierząt bez nadzoru, zwierząt obcych rodzimej faunie, zwierząt gospodarskich, zwierząt dziko występujących, wymagających okresowej opieki człowieka w celu przywrócenie ich do środowiska przyrodniczego, czy wreszcie zgłoszeń, które zakwalifikować można jako znęcanie się nad zwierzętami. W 2024 r. strażnicy miejscy podjęli 5 296 interwencji, w ramach których nałożono 172 mandaty, sporządzono 9 wniosków o ukaranie, a także 300 razy pouczono mieszkańców.

Miasto na rzecz środowiska naturalnego – działania Sekcji Konnej, której obszarem interwencji jest głównie teren 1.300 ha Lasu Łągiwnickiego, Lasu Lublinek oraz przyległych osiedli. W 2024 r. strażnicy miejscy podjęli 524 interwencje, w ramach których nałożono 365 mandatów, sporządzono 2 wniosków o ukaranie, a także 299 razy pouczono mieszkańców.

- Programów profilaktyki społecznej adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, działaniami profilaktycznymi objęto 17 987 uczniów z łódzkich placówek oświatowych w ramach prelekcji w 80 przedszkolach, 151 szkołach podstawowych oraz 21 szkołach ponadpodstawowych. Dokonano również 803 kontroli prewencyjnych w rejonach szkół.

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

POPRAWA EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA SŁUŻB MIEJSKICH

W 2024 roku:

- Zorganizowano siedem posiedzeń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, na temat koordynacji działań służb miejskich, w związku ze zdarzeniami stanowiącymi ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa (w roku poprzednim cztery spotkania).
- Wspomagano prowadzone przez służby miejskie działania ratownicze m.in. poprzez zapewnianie zabezpieczenia taborowego dla osób ewakuowanych.

Doskonalono efektywność działania służb w sytuacjach szczególnych poprzez współuczestniczenie w praktycznych ćwiczeniach kompleksowych, sprawdzających procedury zawarte w Planie Działania w Sytuacji Zagrożenia Portu Lotniczego Łódź im. Wł. Reymonta Sp. z o.o. W związku z przygotowywaniem ćwiczeń odbyły się 3 posiedzenia Komisji ds. działania w sytuacjach zagrożenia Portu Lotniczego Łódź, w których uczestniczyli przedstawiciele Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Współuczestniczono przy opracowywaniu plakatów zawierających podstawowe informacje na temat placówek z terenu m. Łodzi świadczących pomoc w sezonie jesienno-zimowym dla osób znajdujących się w kryzysie bezdomności. Plakaty zostały rozmieszczone na terenie m. Łodzi w miejscach, w których pojawiają się osoby mogące poszukiwać informacji o możliwościach uzyskania pomocy.

Centrum Zarządzania Kryzysowego uczestniczyło w ćwiczeniach i warsztatach dot. Systemu Zarządzania Kryzysowego organizowanych wspólnie przez 9 łódzką Brygadę Obrony Terytorialnej oraz Polską Grupę Energetyczną – Dystrybucja Oddział Łódź. Kluczowym, dynamicznym elementem ćwiczeń było praktyczne podłączenie elektrowni polowej dużej mocy pod wybrany obiekt infrastruktury, a także użycie bezzałogowych statków powietrznych oraz dronów. Sprawdzono możliwości specjalistycznego sprzętu - kontenerowych elektrowni polowych (KEP), którymi dysponują Wojska Obrony Terytorialnej, a które w trudnych, awaryjnych sytuacjach mogą być wykorzystane, jako doraźne zasilanie w energię elektryczną kluczowych obiektów.

- Centrum Zarządzania Kryzysowego uczestniczyło w ćwiczeniach i warsztatach dotyczących praktycznego wykorzystania Systemu Zarządzania Kryzysowego JAŚMIN - wielośrodowiskowej platformy dedykowanej dla struktur krajowego systemu zarządzania kryzysowego, NATO i UE, zapewniającej kompleksowe teleinformatyczne wsparcie działań administracji publicznej (także służb mundurowych, w tym wojska) i samorządowej podczas sytuacji ratowniczych i/lub kryzysowych oraz działań związanych z realizacją zadań prewencyjnych.

- Opracowano i uzgodniono zasady współdziałania Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa z Wojskowym Centrum Kształcenia Medycznego (WCK-Med) w Łodzi w zakresie ograniczania i minimalizowania zagrożeń oraz usuwaniu ich skutków.

- Zaktualizowano Porozumienie zawarte pomiędzy Prezydentem Miasta Łodzi a Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi S.A. w sprawie zasad współpracy dotyczącej ochrony infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na obszarze miasta Łodzi.

- W dniach 7 – 20 października 2024 r. uczestniczono w wojewódzkich ćwiczeniach obronnych pk. „Tarcza 24”. Celem ćwiczeń było podnoszenie praktycznych umiejętności osób funkcyjnych w zakresie kierowania realizacją zadań obronnych w wyższych stanach gotowości obronnej.
- W ramach ćwiczeń obronnych zaplanowano 22 epizody, które były prowadzone w formie: gry decyzyjnej, treningu, ćwiczenia aplikacyjnego oraz działań praktycznych.
- W 3 Powiatowych Komisjach Lekarskich organizowanych w 2024 roku na terenie miasta łodzi przeprowadzono badania i określono kategorie zdolności do czynnej służby wojskowej łącznie 3 279 osób (2 269 w 2023 roku).
- W ramach realizacji zadań bieżących wydano 284 decyzje administracyjne dot. świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony kraju oraz akcji kurierskiej (447 w 2023 r.).
- Kontynuowano współpracę z Wojskowym Centrum Rekrutacji w Łodzi, Komendą Miejską Policji w Łodzi w zakresie doskonalenia zadań związanych z rozwijaniem Akcji Kurierskiej Urzędu Miasta Łodzi.

Ponadto w 2024 roku:

- Zaktualizowano System Stałych Dyżurów Prezydenta Miasta Łodzi wraz z dokumentacją tego systemu. Przeprowadzono 2 treningi rozwijania Systemu Stałego Dyżuru PMŁ, 2 instruktaże, w których uczestniczyli dyżurni SD oraz 2 szkolenia z udziałem 11 przedstawicieli miejskich jednostek organizacyjnych oraz spółek z kapitałowym udziałem Miasta Łodzi.
- Zaktualizowano dokumentację w sprawie organizacji i funkcjonowania w Urzędzie Miasta Łodzi Punktu Kontaktowego Host Nation Support (HNS).
- Zaktualizowano dane zawarte w „Planie przygotowania oraz wykorzystania podmiotów leczniczych Miasta Łodzi na potrzeby obronne państwa”.
- Dokonano aktualizacji Planu Operacyjnego Funkcjonowania Miasta Łodzi w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny (wraz z dokumentami pomocniczymi).
- Miasto Łódź dofinansowało Komendę Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi kwotą 300 tys. zł na zakup samochodu specjalnego z drabiną mechaniczną SCD oraz Komendę Miejską Policji w Łodzi kwotą 711 tys. zł (zakup 3 nieoznakowanych samochodów, pokrycie kosztów służby ponadnormatywnej pełnionej przez Policję oraz zakup i szkolenie psów służbowych).

W ramach Budżetu Obywatelskiego:

- zakupiono 2. lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze z przeznaczeniem dla 2. jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych na łączną kwotę 1 300 tys. zł,

- przekazano dotację na sfinansowanie: zakupu sprzętu, wyposażenia osobistego strażaka ratownika, wyposażenia Sali multimedialnej, rozbudowy i modernizacji monitoringu w kwocie 250 tys. zł, zakupu sprzętu indywidualnego strażaków ratowników, urządzenia sonarowego do poszukiwań zaginionych oraz dmuchanego namiotu do prowadzenia pokazów w trudnych warunkach atmosferycznych w kwocie 90 tys. zł.

BEZPIECZEŃSTWO IMPREZ MASOWYCH

Liczba zgłoszonych w 2024 r. wydarzeń (imprez masowych, imprez artystycznych lub rozrywkowych, zgromadzeń etc.) wyniosła 927. Wzrost odnotowano w przypadku imprez masowych, których liczba w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o około 10% (ze 181 imprez w roku 2023 na 199 w roku 2024). W przypadku imprez artystycznych lub rozrywkowych również nastąpił nieznaczny wzrost: z 513 w roku 2023 na 514 w roku 2024. Natomiast nieznacznie spadła liczba organizowanych na terenie miasta zgromadzeń, tj. z 234 w roku 2023 na 214 w roku 2024, czyli o około 8%. W trakcie wszystkich odbywających się na terenie Miasta Łodzi imprez masowych przeprowadzono kontrole bezpieczeństwa w oparciu o zapisy art. 31 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2022, poz. 1466 ze zm.).

ZAPEWNIENIE CIĄGŁOŚCI OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW MIASTA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

W 2024 r. zapewniono ciągłość obsługi mieszkańców Miasta oraz przepływu informacji w sytuacjach kryzysowych, poprzez pełnienie całodobowego dyżuru. W tym okresie dyspozytorzy Centrum Zarządzania Kryzysowego przyjęli 35 788 zgłoszeń (w roku poprzednim 37 016 zgłoszeń) o zagrożeniach bezpieczeństwa oraz wystąpieniu zdarzeń nagłych, a także o awariach lub szkodach w urządzeniach infrastruktury technicznej, drogowej i zasobach mieszkaniowych, co przełożyło się na 13 566 realizowanych spraw.

INFRASTRUKTURA TELEINFORMATYCZNA USŁUG PUBLICZNYCH POD KĄTEM CYBERBEZPIECZEŃSTWA

Miasto doskonało odporność administracji publicznej, poprzez stałe podnoszenie świadomości pracowników w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa teleinformatycznego i bezwzględne przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a także wewnętrznych regulacji określonych zarządzeniami prezydenta, a w szczególności przestrzeganie procedury bezpiecznego logowania oraz stosowanie zasady bezpiecznego przetwarzania

informacji, w tym przetwarzanie informacji szczególnie chronionych wyłącznie w bezpiecznych środowiskach, tj. w separowanych systemach informatycznych i specjalnie przygotowanym, zabezpieczonym pomieszczeniu. Dostosowano, zgodnie z bieżącymi potrzebami, warunki organizacyjne i techniczne tak, aby gwarantowały bezpieczeństwo systemów informatycznych.

W związku z wprowadzeniem na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej drugiego stopnia alarmowego (2. stopień BRAVO) oraz drugiego stopnia alarmowego CRP (2. stopień BRAVO-CRP), odpowiednio zarządzeniem nr 135 z dnia 26 listopada 2024 r. oraz zarządzeniem nr 134 z dnia 26 listopada 2024 r. Prezesa Rady Ministrów, Centrum Zarządzania Kryzysowego nawiązało kontakt i poinformowało administratorów ważnych obiektów publicznych oraz infrastruktury krytycznej o konieczności sprawdzenia i wzmocnienia ich ochrony, w tym w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w mieście pozostawały:

- Zasada nazywana „Zero trust” związana z blokowaniem nie uwierzytelnionego ruchu informatycznego wewnątrz sieci urzędowej.
- Racjonalne przyznawanie uprawnień użytkownikom.
- Kopie zapasowe wszystkich danych są najważniejszym procesem dla zespołów utrzymaniowych IT.
- Krytyczne elementy infrastruktury są wdrażane w taki sposób, aby awaria jednego urządzenia nie powodowała awarii całego systemu.
- Stosuje się mikrosegmentację sieci, co oznacza, że ruch sieciowy jest kontrolowany pomiędzy praktycznie każdym komponentem serwerowym.

Wspólne zasady bezpieczeństwa stosuje się dla wszystkich wdrażanych rozwiązań niezależnie od ich „wielkości” – realizując zasadę, że system jest tak silny jak jego najsłabsze ogniwo.

W Łodzi działa dedykowany zespół do spraw cyberbezpieczeństwa, który kreuje zasady bezpieczeństwa systemów IT wykorzystywanych w mieście. Na co dzień monitoruje zagrożenia i reaguje na występujące ataki.

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Rok 2024 był dla miasta nowym otwarciem w dziedzinie transportu i komunikacji. Nastąpiła zmiana podejścia do zarządzania mobilnością. W roku 2024 dokonano zmian w strukturze organizacyjnej urzędu, aby nie tylko umożliwić terminową realizację dużych inwestycji infrastrukturalnych, ale także zapewnić jak najlepszy stan utrzymania istniejącej infrastruktury drogowej.

Celem zwiększenia kontroli społecznej nad realizowanymi przebudowami dróg uruchomiony został proces odbioru społecznego inwestycji drogowych. Mieszkańcy mają możliwość spotkania się na terenie inwestycji z przedstawicielami inwestora oraz wykonawcy, weryfikacji stanu wykonanych prac bądź wprowadzonych rozwiązań, a następnie zgłoszenia i wyjaśnienia wątpliwości. W roku 2024 odbiór społeczny przeszły inwestycje takie jak modernizacja ul. Wojska Polskiego czy przebudowa ul. Legionów.

2024 był rokiem kończenia ważnych inwestycji infrastrukturalnych rozpoczętych w poprzedniej perspektywie finansowej UE, które zakłóciły takie kryzysy jak pandemia COVID-19 czy wojna w Ukrainie. Realizowano prace przy przebudowie ul. Przybyszewskiego, Śmigłego-Rydza oraz zajezdni tramwajowej Chocianowice, kończono modernizację ulic Legionów, Cmentarnej, pl. Wolności i ul. Wojska Polskiego. Uruchomiono po gruntownej modernizacji linie tramwajowe do Konstantinowa Łódzkiego, na os. Doły i Dąbrowę.

Poważne utrudnienia w ruchu w mieście wiązały się z realizowaną przez PKP PLK budową tunelu średnicowego między stacjami Łódź Fabryczna, Łódź Kaliska i Łódź Żabieniec. Zakończono budowę tuneli jednotorowych pomiędzy przystankiem Koziny a dworcami Łódź Żabieniec i Łódź Kaliska. Trwała budowa przystanków kolejowych Koziny, Polesie i Śródmieście oraz wiercenie tunelu pomiędzy przystankiem Polesie a dworcem Łódź Fabryczna. Na terenie budowy doszło w roku 2024 do zawalenia się oficyny kamienicy przy al. 1 Maja, a następnie do nieplanowanego postoju maszyny drążącej tunel. Budowa tunelu cały czas pozostaje przyczyną zamknięcia dla ruchu skrzyżowania al. Kościuszki z ul. Zieloną.

ZARZĄDZANIE RUCHEM NA DROGACH

W 2024 r. zatwierdzono 3 533 projekty stałej i czasowej organizacji ruchu na drogach publicznych i wewnętrznych oraz zainicjowano i samodzielnie wykonano 106 projektów stałej organizacji ruchu na drogach publicznych, 25 projektów stałej organizacji ruchu na drogach wewnętrznych oraz 14 projektów czasowej organizacji ruchu w celu poprawy bezpieczeństwa jego uczestników. Rozpatrzone 107 wniosków o wykorzystanie dróg w sposób szczególny, w tym dotyczące ogólnodostępnych zgromadzeń, przemarszów, biegów i maratonów. Zostały zwołane dwa posiedzenia Miejskiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i jedno posiedzenie Zespołu Roboczego ds. Nadzoru i Inżynierii Ruchu.

W ubiegłym roku dokonano 369 uzgodnień lokalizacji infrastruktury na działkach należących do Gminy i Skarbu

Państwa. Z wykorzystaniem Kalendarza Dostępów (siódmy rok funkcjonowania) koordynowano planowanie prac w pasach drogowych łódzkich ulic, w tym szczególnie znajdujących się na Siatce Dróg Krytycznych (141 najważniejszych ulic dla drożności miasta). W bazie danych Kalendarza Dostępów na koniec 2024 roku zarejestrowanych łącznie było ponad 2 500 informacji o pracach w pasach drogowych ulic łodzi w latach 2021-2029 (w podziale na zrealizowane, w trakcie realizacji i oczekujące na realizację).

Zatwierdzono 549 projektów sygnalizacji świetlnej stałej i czasowej organizacji ruchu na drogach publicznych i wewnętrznych, przygotowano i wdrożono 5 projektów stałej organizacji ruchu wraz ze zmianami sygnalizacji świetlnej. Rozszerzono działanie Obszarowego Systemu Sterowania Ruchem w Łodzi o 8 nowych lokalizacji. Wdrożono 30 zmian programowych mających na celu usprawnienie ruchu komunikacji zbiorowej w mieście.

Sprawowano nadzór nad płynnością ruchu w mieście za pomocą Obszarowego Systemu Sterowania Ruchem dokonując w tym czasie 19 428 interwencji związanych ze zmianami w natężeniu ruchu, awariami, zdarzeniami losowymi czy też w trakcie i po zatrzymaniu ruchu komunikacyjnego (zbiorowego, indywidualnego).

PRACE INFRASTRUKTURALNE

W roku 2024 zakończyły się liczne duże projekty infrastruktury drogowej i torowo-drogowej, co pozwoliło na otwarcie dla ruchu kilku ważnych odcinków ulic. W styczniu 2024 r. przywrócono kursowanie tramwajów po al. Śmigłego-Rydza od Przybyszewskiego do Dąbrowskiego. W marcu 2024 uruchomiono połączenia tramwajowe po ulicy Legionów, Nowomiejskiej i Gdańskiej oraz przez zmodernizowany plac Wolności, który stał się atrakcyjną przestrzenią pieszą z dopuszczonym ruchem komunikacji miejskiej. Po gruntownej przebudowie w marcu otwarto także ulicę Północną oraz trasę tramwajową w ulicy Wojska Polskiego i Strykowskiej do nowej krańcówki Doły. W październiku uruchomiono połączenia tramwajowe po ul. Legionów i w ul. Cmentarnej do tymczasowej krańcówki przy Cmentarzu Starym przy ul. Ogrodowej. Oddano do eksploatacji po remoncie odcinki ul. Pomorskiej i ul. Krakowskiej.

Rok 2024 był rokiem zakończenia następujących projektów:

- Rozbudowa ul. Pomorskiej na odc. od projektowanego dojazdu do węzła Brzeziny na autostradzie A1 do ul. Mieszki oraz ul. Mieszki na odc. od ul. Pomorskiej do ul. Bratkowej - zad. 1 - Inwestycja polegała na rozbudowie

infrastruktury drogowej, w tym m.in.: rozbudowie jezdni na długości ok. 2,3 km wraz z wykonaniem nowej konstrukcji, budowie ciągu pieszo-rowerowego na długości ok 1,5 km, przebudowie/budowie chodników, zjazdów, przebudowie sieci energetycznej i teletechnicznej, budowie peronów autobusowych, miejsc postojowych, sygnalizacji świetlnej, nasadzeniu zieleni. Koszt całkowity inwestycji: 34,08 mln zł, w tym 16,15 mln zł dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Koszt poniesiony w 2024 r.: 22,07 mln zł.

- Przebudowa ul. Krakowskiej od ul. Minerskiej do ul. Barskiej to prawie kilometrowy odcinek od ul. Minerskiej do ul. Barskiej, na którym powstała nowa nawierzchnia, chodniki i zjazdy do posesji i droga rowerowa. Przebudowana została również infrastruktura podziemna – wodociąg, odwodnienie i kanalizacja deszczowa. Wzdłuż jezdni posadzono nową zieleń, a istniejącą poddano pielęgnacji, dodano elementy małej architektury (wiaty przystankowe, ławki i kosze na śmieci). Inwestycja dopuszczona do ruchu w 2024 r., w 2025 r. pozostaną do wykonania roboty wykończeniowe. Koszt całkowity inwestycji: 14,13 mln zł (w tym w 2024 r. 13,76 mln zł).

- Budowa i przebudowa linii tramwajowej w ulicy Wojska Polskiego na odc. od ul. Franciszkańskiej do ul. Strykowskiej wraz z przebudową układu drogowego i niezbędnej infrastruktury oraz budową połączenia tramwajowego wzdłuż ul. Strykowskiej z przystankiem ŁKA Łódź Marysin wraz z przebudową wodociągów w ul. Wojska Polskiego oraz w skrzyżowaniach objętych przebudową układu drogowego. Po przebudowie ulica zyskała nowy układ oraz torowisko tramwajowe (wyłączone z użytkowania w 2019 r. ze względu na katastrofalny stan techniczny). Tory zostały położone na nowo, a wzdłuż zmodernizowanej ulicy powstały nowe chodniki z wydzieloną drogą dla rowerów i miejscami postojowymi dla samochodów. Pojawiło się nowe oświetlenie, a na przejściach dla pieszych i skrzyżowaniach - nowy system sygnalizacji świetlnej. Całości zmian dopełniły nowe przystanki tramwajowe i zatoki autobusowe. Powstały na nich wysokie perony ułatwiające pasażerom wsiadanie do pojazdów. W ramach tej samej inwestycji częściowo zmodernizowana została także ul. Zmienna, która obsługuje ruch pojazdów w rejonie parkingu przy skrzyżowaniu z ul. Inflancką. W ramach inwestycji miasto posadziło 800 drzew (klonów, lip i dębów) oraz ponad 12 tys. krzewów i kwiatów. Wartość projektu: 161,5 mln zł, w tym 69,4 mln zł dofinansowania. Koszt poniesiony w 2024 r. to 1,5 mln zł.

- Program Niskoemisyjnego Transportu Miejskiego - Przebudowa linii tramwajowej w ul. Przybyszewskiego na odc. od Placu Reymonta do posesji nr 42 wraz z budową węzła przesiadkowego i przebudową torowiska od wiaduktów Przybyszewskiego do ul. Łodowej. Inwestycja obejmowała kompleksową modernizację ulicy i torowiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy uwzględnieniu

częściowej separacji ruchu tramwajowego i indywidualnego, a także budowę wiaduktów wraz z węzłem multimodalnym przy przystanku kolejowym Łódź Zarzew. Wartość projektu: 137,5 mln zł, w tym 102,4 mln zł dofinansowania. Koszt poniesiony w 2024 – 35,03 mln zł.

- Kompleksowa modernizacja linii tramwajowej w ul. Konstantynowskiej na odcinku od pętli tramwajowej „Zdrowie” do granic miasta wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Zakres robót obejmował kompleksową przebudowę linii tramwajowej w ulicy Konstantynowskiej w Łodzi na odcinku od pętli tramwajowej „Zdrowie” do granicy miasta na odcinku ok. 3 km, w tym m.in. przebudowę torowiska i sieci trakcyjnej oraz modernizację budynku podstawy trakcyjnej „BRUS” (zasilającej linię na tym odcinku) wraz z jej wyposażeniem. Wartość projektu: 62,5 mln zł, w tym 24,3 mln zł dofinansowania. Koszt poniesiony w 2024 r. -20,87 mln zł.

- Kompleksowy program integracji sieci niskoemisyjnego transportu publicznego w metropolii łódzkiej wraz z zakupem taboru do obsługi trasy W-Z oraz innych linii komunikacyjnych i modernizacją zajezdni tramwajowych w Łodzi – Faza I. Zakończono prace przy zadaniu 2.1.: Przebudowa linii tramwajowej w al. Śmigłego-Rydza na odcinku od ul. Przybyszewskiego (wraz ze skrzyżowaniem) do ul. Dąbrowskiego (bez skrzyżowania). Wartość projektu: 858,9 mln zł, w tym 471,7 mln zł dofinansowania. Koszt poniesiony w 2024 r.: 81,99 mln zł.

- Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt Nr 4: W 2024 r. zrealizowano: roboty budowlane w kamienicy przy ul. Wschodniej 35 oraz na ul. Legionów od Pl. Wolności do ul. Zachodniej i na Pl. Wolności. Zadanie w zakresie drogowym zostało zakończone, w 2025 r. roboty budowlane będą kontynuowane na ul. Północnej 7. Wartość projektu: 278,38 mln zł, w tym 78,81 mln zł dofinansowania UE. Koszty poniesione w 2024 r.: 15,71 mln zł.

- Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt Nr 5: W 2024 r. zrealizowano: ul. Piotrkowska 118, Sienkiewicza 61a, droga łącząca ul. Nawrot z Placem Komuny Paryskiej i Plac Komuny Paryskiej wraz ze skwerem Wiedźmina. Zadanie w zakresie drogowym zostało zakończone, w 2025 r. roboty budowlane będą kontynuowane na ul. Sienkiewicza 63. Wartość projektu: 230,59 mln zł, w tym 103,23 mln zł dofinansowania UE. Koszty poniesione w 2024 r.: 4,72 mln zł.

- Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt Nr 7: W 2024 r. zrealizowano: roboty budowlane w kamienicy przy ul. Mielczarskiego 22, przebudowę ul. Cmentarnej, ul. Legionów, przebieg od Ogrodowej 28d do Ogrodów Karskiego wraz ze skwerem. Wartość projektu: 228,16 mln zł, w tym 71,45 mln zł dofinansowania. Koszty poniesione w 2024 r.: 6,1 mln zł.

- Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt Nr 8: W 2024 r. zrealizowano: roboty budowlane w ul. Legionów na odcinku od ul. Zachodniej do ul. Gdańskiej, Przebieg nr 2 od Legionów 25 do Ogrodowej 20 i Gdańskiej 8 (część a, b i c).Wartość projektu: 71,60 mln zł, w tym 24,89 mln zł dofinansowania. Koszty poniesione w 2024 r.: 0,77 mln zł.

Dużą inwestycją, której budowę rozpoczęto w roku 2024 był projekt pn. Rozbudowa/przebudowa ul. Szczecińskiej w Łodzi na odcinku od ul. Aleksandrowskiej do granicy miasta w systemie zaprojektuj i wybuduj. W ramach inwestycji zostanie wyremontowana jezdnia wraz z rondami. Zmiany mają objąć także przebudowę pętli autobusowej przy ul. Rojnej, ciągów pieszo-rowerowych, chodników, ścieżek rowerowych, budowę i przebudowę zjazdów do posesji oraz wykonanie odwodnienia drogowego wraz z kanalizacją deszczową. Pojawi się także nowe oświetlenie. Na ul. Szczecińskiej zrobi się zielono – zostaną posadzone nowe drzewa, krzewy i trawy ozdobne, a istniejące trawniki będą poddane pielęgnacji. Przystanki MPK Łódź wzdłuż ulicy Szczecińskiej otrzymają nowe perony, przystosowane dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, a także nowe wiaty. Poruszanie się po ulicach usprawnią trzy rondo, dwa turbinowe przy ulicach: Zdraż i Rojnej, a także jedno klasyczne przy ulicy Rąbieńskiej. Zadanie planowane jest do ukończenia w 2026 r. Zadanie o wartości 87,6 mln zł dofinansowane jest z Polskiego Ładu. W 2024 r. poniesiono koszty w wysokości 29,36 mln zł.

W roku 2024 realizowano także projekt „Aktualizacja dokumentacji i przebudowa ul. Nad Dobrzyńką” o wartości 13,35 mln zł (6,95 mln zł poniesiono w 2024 r.). W ramach inwestycji rozbudowana była ul. Nad Dobrzyńką, budowany był nowy obiekt inżynierski nad ciekami przecinającymi ul. Nad Dobrzyńką, budowano rondo w ciągu ul. Nad Dobrzyńką oraz na skrzyżowaniu ul. Nad Dobrzyńką z ul. Łaskowice, odwodnienie układu drogowego i kanał deszczowy, który bę-

dzie przyłączony do rzeki Ner, ciąg pieszo-rowerowy, oświetlenie. Zadanie będzie kontynuowane w 2025 r.

W roku 2024 trwały przygotowania (etap projektowy) do realizacji zadania „Budowa/rozbudowa dróg dojazdowych do drogi ekspresowej S-14 i poprawa komunikacji na osiedlach Złotno/Teofilów”. Zadania realizowane:

- Przebudowa ul. Rąbieńskiej na odcinku od ul. Traktorowej do ul. Szczecińskiej (w systemie zaprojektuj i wybuduj) o długości ok. 2,6 km, w zakresie jezdni, ciągu pieszo-rowerowego, zatok autobusowych, zjazdów do posesji, oświetlenia, odwodnienia wraz z budową zbiorników retencyjnych, skrzyżowań w postaci budowy 2 rond (na skrzyżowaniu z ul. Kaczeńcową i Traktorową), elementów małej architektury oraz zieleni,
- Przebudowa ul. Kaczeńcowej na odcinku od ul. Judy-ma do ul. Rąbieńskiej (w systemie zaprojektuj i wybuduj) o długości ok. 650 m w zakresie jezdni, chodników, odwodnienia, oświetlenia, elementów małej architektury oraz zieleni,
- Przebudowa ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Kaczeńcowej do ul. Traktorowej (w systemie zaprojektuj i wybuduj) o długości ok. 1 km w zakresie jezdni, chodników, odwodnienia, oświetlenia, skrzyżowań w postaci budowy 2 rond (na skrzyżowaniu z ul. Kaczeńcową i Traktorową), elementów małej architektury oraz zieleni.
- Koszt całkowity inwestycji: 95,64 mln zł, w tym 65 mln dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Koszt poniesiony w 2024 r.: 0,75 mln zł (nie dotyczy robót budowlanych - etap projektowania).

Bardzo intensywne prace prowadzone były w zakresie wymiany nawierzchni ulic i chodników. Odcinki oddane do użytku w 2024 to:

- ul. Przybyszewskiego – jezdnia południowa - od ronda Sybiraków do ul. Augustów oraz od ul. Augustów do ul. Książąt Polskich,
- al. Waltera-Janke od ul. Obywatelskiej do al. Wyszyńskiego,
- ul. Widzewska/Wałowa w obszarze węzła z ul. Rokicińską,
- ul. Zakładowa od al. Hetmańskiej do ul. Książąt Polskich,
- ul. Złotno od ul. Legnickiej do posesji nr 135 i ul. Kirasjerów do granicy miasta,
- ul. św. Teresy od al. Włóknarzy do ul. Zgierskiej,
- ul. Kąkolowa od ul. Zimna Woda do ul. Hodowlanej,
- ul. Sierakowskiego od ul. Pojezierskiej do ul. Limanowskiego,
- ul. Demokratyczna od ul. Granicznej w kierunku ul. Statorudzkiej do posesji nr 117,
- ul. Konopnickiej cała,

- ul. Lodowa od ul. Dąbrowskiego do ul. Bławatnej,
- ul. Transportowa od ul. Kolumny do ul. Małego Rycerza,
- ul. Łodzianka od ul. Rogowskiej do ul. Brylantowej,
- ciąg pieszo-rowerowy na ul. Maratońskiej od ul. Retkińskiej do al. Waltera-Janke,
- ul. Rokicińska/al. Piłsudskiego od ul. Wałowej do ul. Malowniczej (jezdnia południowa - wybrane fragmenty) oraz od ul. Przędzalnianej do ul. Wodnej (jezdnia północna),
- ul. Aleksandrowska/Limanowskiego od ul. Bielicej do al. Włóknarzy (wybrane fragmenty),
- ul. Przybyszewskiego – jezdnia północna - od Ronda Sybiraków do ul. Augustów,
- ul. Denna od ul. Prądzynskiego do ul. Laskowickiej,
- ul. Zawiszy Czarnego, Organizacji WIN, Młynarska od ul. Franciszkańskiej do ul. Łagiewnickiej,
- ul. Wolborska/Podrzeczna od ul. Nowomiejskiej do ul. Franciszkańskiej,
- ul. Majzela od ul. Wolborskiej do ul. Wojska Polskiego,
- ul. Okulickiego od ul. Helenówek do ul. Okręglik,
- ul. Wigury - etap I od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza,
- ul. Śląska od ul. Przyjacielskiej do ul. Młynek,
- ul. Zbaraska od ul. Tatrzańskiej do ul. Kossaka,
- ul. Kossaka od ul. Zbaraskiej do ul. Dąbrowskiego,
- ul. Pankiewicza od ul. Wojska Polskiego do al. Palki,
- ul. Lodowa od ul. Przybyszewskiego do ul. Andrzejewskiej,
- ul. Zapolskiej/Płaska od ul. Śląskiej do ul. Rolniczej,
- ul. Puszkina (jezdnia zachodnia) od ul. Przybyszewskiego do ul. Dąbrowskiego,
- ul. Sołtecka / Gerberowa od posesji nr 42 do Mileszek,
- ul. Opolska od ul. Strykowskiej w kierunku ul. Zjazdowej,
- ul. Brzoskwiniowa/Cyprysowa w całości,
- ul. Listopadowa od ul. Obłocznej do ul. Czecha,
- ul. Godlewskiego od DK71 do bramy cmentarza,
- ul. Juhasowa od ul. Dunajec do ul. Jędrówizny wraz ze skrzyżowaniem,
- ul. Pionierska od ul. Namiotowej do ul. Rowerowej,
- ul. Rowerowa od ul. Pionierskiej do ul. Spadochroniarzy,
- ul. Spadochroniarzy od ul. Złotno do ul. Czołgistów,
- ul. Sierpowa od ul. Traktorowej do posesji nr 12,
- ul. Ruchliwa od ul. Pryncypalnej do ul. Stylowej,
- ul. Bieszczadzka od ul. Kolumny do posesji nr 50,
- ul. Beskidzka od ul. ul. Zjazdowej do posesji nr 64,
- ul. Radwańska (chodniki) - I etap od ul. Piotrkowskiej do ul. Wólczkańskiej,

- ul. Lutomska od al. Włókniarzy do ul. Klonowej,
- ul. Inowrocławska od ul. Wielkopolskiej do ul. Żubardzkiej,
- ul. Zachodnia od ul. Limanowskiego do ul. Lutomierskiej,
- ul. Maratońska od al. Waltera Janke do al. Bandurskiego,
- ul. Śląska od ul. Rzgowskiej do pos. 48,
- ul. Młynek od ul. Śląskiej do posesji nr 4,
- ul. Lorentza od ul. Ossowskiego do ul. Kasprzaka,
- ul. Ossowskiego od ul. Srebrzyńskiej do ul. Drewnowskiej,
- ul. Listopadowa od końca nakładki do ul. Czecha
- ul. Krzemieniecka - strona wschodnia przy Konstanyńskiej
- ul. Brzeźna od ul. Piotrkowskiej do ul. Sienkiewicza,
- ul. Pryncypalna od ul. Modrzewskiego do ul. Bartoszewskiego,
- ul. Jaskółcza cała,
- ul. Kilińskiego od ul. Śląskiej do ul. Broniewskiego,
- ul. 3-go Maja cała,
- ul. Hipoteczna od ul. Srebrnej do ul. Kniaziewicz,
- ul. Klonowa od ul. Lutomierskiej do ul. Limanowskiego.

Odcinki na których prace trwały w roku 2024 przewidziane do otwarcia w roku 2025 to:

- ul. Sienkiewicza / Tymienieckiego od ul. Piotrkowskiej do ul. Tylnej,
- ul. Kopcińskiego str. wschodnia - chodnik oraz Wydawnicza – Piłsudskiego od al. Piłsudskiego do zjazdu w ul. Wydawniczą oraz od ul. Wydawniczej do zjazdu do Castoramy,
- ul. M. Curie-Skłodowskiej od ul. Żeromskiego do ul. Wólczańskiej,
- ul. Nowa od ul. Tuwima do al. Piłsudskiego,
- ul. Rydla od ul. Tatrzyskiej do ul. Nałkowskiej,
- ul. Nałkowskiej od ul. Dąbrowskiego do ul. Rydla,
- ul. Anczyca od ul. Dąbrowskiego do ul. Felińskiego,
- ul. Kongresowa od ul. Pryncypalnej do ul. Łazowskiego,
- ul. Tagore/ Cieszkowskiego od ronda Lotników Lwowskich do ul. Cieszkowskiego,
- ul. Piwna od ul. Drewnowskiej do ul. Limanowskiego,
- ul. ks. Brzóska od ul. Limanowskiego do ul. Kniaziewicz,
- ul. Powstańców Wielkopolskich od al. Włókniarzy do ul. Klonowej,
- ul. Maratońska „wewnętrzna” od ul. Armii Krajowej do ul. Popiełuszki,
- ul. Zelwerowicza od ul. Kopcińskiego do ul. Edukacyjnej,
- ul. Szpitalna / Kazimierza od ul. Józefa do al. Piłsudskiego / od ul. Niciarnianej do ul. Kazimierza,

- ul. Zamenhofa od ul. Żeromskiego - Wólczańska i od al. Kościuszki - Piotrkowska),
- ul. Gdańska od ul. Mickiewicza do ul. Kopernika),
- ul. Brzezińska od ronda Fichny do Nowosolnej),
- ul. Lecznica od ul. Rzgowska do ul. Słowackiego),
- ul. Długosza od ul. Kasprzaka do ul. Pietrusińskiego),
- ul. Okrzei od ul. Długosza do ul. Drewnowska,
- ul. Sterlinga od ul. Północnej do ul. Jaracza,
- ul. Unicka i Tuszyńska od ul. Bednarskiej do ul. Pryncypalnej,
- ul. Odyńca od ul. Rzgowska – do ul. Niższa),
- ul. Bronisin od al. 600-lecia Miasta Łodzi do granicy miasta,
- ul. Piaseczna od ul. Tuszyńska do ul. Rzgowska),
- ul. Lecznica od ul. Rzgowska do ul. Słowackiego,
- ul. Długosza od ul. Kasprzaka do ul. Pietrusińskiego).

Utwardzenie w 2024 r. kolejnych dróg o nawierzchni gruntowej stanowi istotny krok w kierunku poprawy infrastruktury transportowej. Dzięki zastosowaniu odpowiednich technologii, takich jak nawierzchnie asfaltowe, betonowe lub z kruszywa, drogi stają się mniej podatne na uszkodzenia spowodowane warunkami atmosferycznymi, takimi jak deszcz czy mróz. Utwardzenie dróg zwiększa ich trwałość, a także znacząco poprawia komfort i bezpieczeństwo jazdy. Drogi gruntowe utwardzone w 2024 r.:

- ul. Bruska od ul. Złotno do ul. Spadochroniarzy,
- ul. Sowia od ul. Proletariackiej do końca,
- ul. Czerwowa od al. Bartoszewskiego w kierunku ul. Granicznej,
- ul. Zagadkowa od ul. Ustronnej do końca,
- ul. Wiekowa od ul. Skrajnej do ul. Laskowej,
- ul. Listopadowa od ul. Hyrnej do posesji nr 121,
- ul. Jaworowa od ul. Kasztanowej do ul. Folwarcznej,
- ul. Popularna od ul. Strykowskiej do ul. Oświatowej,
- ul. Kwiatowa od ul. Klaretyńskiej do końca,
- ul. Wiślicka od ul. Chałubińskiego do ul. Spartakusa,
- ul. Winiarska,
- ul. Kupały.

Ponadto w roku 2024 rozpoczęto prace na obiektach inżynierskich, które będą zakończone w roku 2025:

- remont kładki dla pieszych nad al. Mickiewicza przy Parku im. ks. J. Poniatowskiego,
- naprawa mostu na ul. Siewnej.

Ponadto w ramach realizacji zadań z budżetu obywatelskiego zrealizowano projekty:

- Budowa alejek z płyt betonowych w Parku Sielanka.

- Budowa alejki mineralnej na skwerze Matek Polskich.
- Alejki w Parku Źródła Olechówki.
- Budowa chodnika na ul. Spartańskiej - etap II.
- Budowa chodnika pomiędzy ul. Łokietkówny i al. Ofiar Terroryzmu.
- Budowa miejsc postojowych na ul. Astronautów.
- Budowa miejsc postojowych na ul. Taborowej.
- Budowa miejsc postojowych na ul. Wszędyrównego.
- Budowa łącznika rowerowego od ul. Łazowskiego do ul. Rzgowskiej.
- Budowa łącznika rowerowego - Rzgowska/Matek Polskich.
- Bezpieczne skrzyżowanie Sienkiewicza/Wigury.
- Budowa chodników wzdłuż ul. Dębowskiego od Hyrnej do Zaruskiego.
- Inteligentne przejście dla pieszych przy ul. Narutowicza.
- Budowa oświetlenia pętli autobusowej w Arturówku.
- Budowa oświetlenia na ul. Godlewskiego.
- Budowa oświetlenia ul. Srebrzyńskiej/Al. Unii Lubelskiej.
- Budowa ciągu pieszo-rowerowego u zbiegu ulicy Boya Żeleńskiego i ul. Obrońców Westerplatte.
- Latarnie w Parku Julianowskim.
- Rewitalizacja oświetlenia ulicznego na Osiedlu Montwiłła-Mireckiego etap I.
- Wymiana Latarni lub lamp na ledowe ul. Plonowa.
- Oświetlamy Stoki.
- Oświetlenie placu zabaw w parku osiedlowym nad Nerem.
- Latarnie w parku „Nad Jasieniem”.
- Rewitalizacja i przebudowa zdewastowanego tarasu pomiędzy hotelem Hilton a Światowit.
- Progi zwalniające przy przedszkolu na ul. Zakładowej.
- Ty też będziesz seniorem. 6 ławek i koszy rozstawionych wzdłuż ulic Strażackiej i Kongresowej. Chojny Zatorze,
- Remont chodnika na ul. Pomorskiej od rynku Nowosolna do granic osiedla,
- Rowerem od Pabianickiej do Długiej - budowa wlotu rowerowego,
- Ławeczka wśród kosmonautów – montaż ławek wzdłuż ciągu pieszego i ekranów akustycznych al. Bartoszewskiego,
- Bezpieczna droga do Szkoły Podstawowej nr 14,
- Naprawa chodnika wzdłuż ulicy Pojezierskiej 7,
- Zielony narożnik Pomorska - Wschodnia,
- Rowerem na dworzec Łódź Kaliska – obniżenie krawężnika,
- Drewniany EKO PRZYSTANEK na krańcówce MPK „Arturówek”,

- Chocianowicka BEZ DZIUR (frezowanie + uzupełnianie + walcowanie),
- c.d. Nowe KRAWĘŻNIKI (po obu stronach) + zadbane PAS ZIELENI - CHOCIANOWICKA etap 1/2023,
- Nowy przystanek czyli nowa wiata osiedle nad Nerem ul. Sanitariuszek/Łaskowice,
- Olechów-Janów przyjazne rowerom - ul. Przybyszewskiego,
- Wygodny przystanek autobusowy Żeromskiego - Plac Barlickiego,
- Droga rowerowa ul. Przybyszewskiego „Zarzew” – modernizacja,
- Rowerowe osiedle - połączenie ślepego końca ul. Sejmovej z drogą rowerową,
- Wygodne spędzanie godzin miesięcznie czekając na zamkniętym przejeździe kolejowym w Andrzejowie,
- GŁADKI WJAZD NA STOKI - skrzyżowanie Juhasowa / Jędrówizna / Hyrna,
- ODNOWA TEOFILOWA: Wyrównanie ul. Kwiatowej na odcinku pomiędzy ul. Klaretyńską a ul. Plantową z płyt azurowych,
- Modernizacja ulicy Dworcowej na łódzkim Andrzejowie - wydzielenie utwardzonego pobocza dla ruchu pieszego,
- Bezpieczeństwo i dostępność komunikacyjna dla mieszkańców Doliny Łódki - utwardzenie części ulicy Listopadowej,
- Wymiana nawierzchni ulicy Praussa – kolejny odcinek,
- Wygodne przejście przez ul. Praussa.

BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO

W roku 2024 podejmowane były liczne działania z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Poza pracami modernizacyjnymi, które obejmowały także przebudowę ulic pod kątem poprawy BRD, realizowano działania nieinwestycyjne:

- ul. Czapli 2B montaż lustra drogowego,
- ul. Marysin wprowadzenie strefy tempo 30,
- Radogoszcz Zachód wprowadzenie strefy tempo 30,
- ul. Przepiórcza montaż progów zwalniających,
- ul. Turoszowska wprowadzenie strefy tempo 30 i montaż wyniesionego przejścia dla pieszych,
- ul. Liściasta wprowadzenie strefy tempo 30,
- ul. Franciszkańska przy ul. Zofii – montaż lustra drogowego,
- ul. Szczecińska przy ul. Hodowlanej montaż aktywnych znaków D-6,
- ul. Smutna przy cmentarzu montaż separatorów ruchu,
- ul. Rogowska wprowadzenie strefy tempo 30 i montaż progów zwalniających,

- ul. Tuwima 37 aktualizacja oznakowania pionowego i poziomego w SPP,
- ul. Gwarna montaż 3 progów zwalniających (listwowych) wraz z odpowiednim oznakowaniem pionowym,
- al. Piłsudskiego / ul. Wodna montaż lustra drogowego,
- ul. Stokowska wprowadzenie wydzielonej separatorami U-25a części przeznaczonej wyłącznie do ruchu pieszego,
- ul. Prezydenta/ul. Strążyska wprowadzenie strefy zamieszkania – montaż znaków D-40 i D-41,
- ul. Przędzalniana/al. Piłsudskiego aktualizacja oznakowania poziomego na wlocie północnym wraz z dostosowaniem oznakowania pionowego – znak „F”,
- ul. Henrykowska wprowadzenie elementów uspokojenia ruchu w postaci progów zwalniających,
- wraz z odpowiednim oznakowaniem pionowym; wprowadzenie dwóch luster drogowych na przecięciu z ul. Arniki oraz na łuku na wysokości posesji nr 45A i zmiana oznakowanie z A-7 na B-20,
- ul. Mirtowa montaż słupków blokujących U-12c celem uniemożliwienia jazdy po opasce,
- ul. Grota Roweckiego montaż słupka U-12c celem uniemożliwienia wjazdu na chodnik,
- ul. Brzezińska/ul. Marmurowa wprowadzenie aktywne oznakowania pionowego D-6,
- ul. Gimnastyczna montaż progów zwalniających i wprowadzenie ograniczenia prędkości do 20 km/h,
- ul. Pienista 42 montaż wyspowych progów zwalniających,
- al. Bandurskiego/ul. Maratońska zmiana treści i lokalizacji znaków stanowiących o pierwszeństwie,
- ul. Wróblewskiego 19/21 przeniesienie przejścia dla pieszych,
- ul. Fizylierów/ul. Czołgistów montaż lustra drogowego,
- al. Wyszynskiego montaż przejść wyniesionych oraz aktywnych znaków D-6 w związku z remontem kładki,
- ul. Gdańska 145 zmiana sposobu parkowania oraz montaż barierek uniemożliwiających wybiegnięcie dzieci z przedszkola na jezdnię,
- ul. Podchorążych /ul. Napoleońska montaż wyspowych progów zwalniających,
- ul. Retkińska/ul. Wileńska montaż aktywnych znaków D-6,
- ul. Napoleońska 12 montaż „pinezek”,
- ul. Złotno/ul. Kirasjerów montaż lustra drogowego,
- al. Unii Lubelskiej/ul. Solec/ul. Drewnowska utworzenie ronda,
- ul. Legionów/ul. Cmentarna montaż lustra drogowego,
- ul. Narutowicza/ul. Uniwersytecka zmiana pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu,

- ul. Pomorska 87 montaż słupków blokujących,
- Osiedle Radiostacja: ul. Małachowskiego, ul. Zelwero-wicza, ul. Solskiego montaż progów pinezkowych,
- ul. Anstadta montaż poduszek berlińskich,
- ul. Narutowicza przesunięcie separatorów wraz z linią P-2b w kierunku południowej jezdni, aby umożliwić przejazd pojazdów komunikacji miejskiej,
- ul. Wólczańska 121/123 montaż lustra drogowego,
- ul. Wólczańska 49 montaż lustra drogowego,
- ul. Przqdek i ul. Szewczak montaż słupków,
- ul. Moniuszki od posesji nr 7 w kierunku ul. Sienkiewicza, po stronie północnej montaż słupków,
- ul. Narutowicza montaż separatorów, aby poprawić funkcjonowanie komunikacji miejskiej
- ul. Matek Polskich, ul. Przednia,
- ul. Szczanieckiej zmiana organizacji ruchu,
- ul. Transportowa/ul. Kolumny montaż barierek ochronnych,
- ul. Mieszczńska 3 montaż słupków blokujących.

TRANSPORT ZBIOROWY

W 2024 r. poniesiono wydatki na transport w kwocie 737,3 mln zł (wzrost o 18,4%), w tym na transport zbiorowy w kwocie 724 mln zł (wzrost o 18,2%).

Wpływy ze sprzedanych biletów lokalnego transportu zbiorowego wyniosły w 2024 r. 184,9 mln zł, zaś biletów łączonych na podstawie porozumień z innymi podmiotami – 7,6 mln zł. Z uwagi na liczne remonty prowadzone na terenie miasta wydłużono do dnia 31 grudnia 2024 r. ważność biletów 20 minutowych do 40 minut oraz 40 minutowych do 60 minut.

Szacunkowa liczba pasażerów została wyliczona metodą opartą na ilości sprzedanych biletów dla 2024 r. i wyniosła ona 182 428 326 osób (wzrost z 177 556 599 osób w roku 2023).

W 2024 r. w ramach lokalnego transportu zbiorowego zrealizowano następujące usługi przewozowe:

- komunikacją tramwajową – 16 696 871 wozokilometrów (wzkm - w tym w ramach umowy na trasie ŁTR – 781 671 wzkm),
- komunikacją autobusową – 29 810 048 wzkm (w tym 705 563 wzkm na liniach 6 i 61 zrealizowane przez MUK w Zgierzu oraz 222 047 wzkm na liniach 201 i 202 zrealizowane przez Gminę Andrespol).

Na bieżąco wprowadzano korekty w Lokalnym Transportie Zbiorowym w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację w mieście i oczekiwania mieszkańców. Wśród najważniejszych zmian w 2024 r. należy wymienić uruchomienie komunikacji miejskiej na odcinkach oddanych do użytku po remontach:

- wznowienie ruchu tramwajów na al. Śmigłego-Rydza pomiędzy ul. Dąbrowskiego i ul. Przybyszewskiego (zmiana trasy linii 14),
- wznowienie ruchu tramwajowego na ul. Franciszkańskiej oraz ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Franciszkańskiej do pl. Kościelnego (zmiana tras linii 1, 5, 6, 15, 16, 17, 19, 57 i N6),
- wznowienie ruchu linii 15 i 17 w związku z zakończeniem prac inwestycyjnych na pl. Wolności, ul. Legionów,
- wznowienie ruchu tramwajowego na ul. Wojska Polskiego i ul. Strykowskiej do pętli Doły (linie 1, 6),
- korekty tras linii 57, 64AB, 70, 81 i N6 w związku z dopuszczeniem ruchu kołowego na ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Obrońców Westerplatte do al. Palki,
- wznowienie kursowania podmiejskiej linii tramwajowej 43 do Konstątnowa Łódzkiego,
- korekty tras w lokalnym transporcie zbiorowym (64AB, 69AB, 75AB, 96, Z7 i Z54, uruchomienie linii 7) w związku z zakończeniem prac przy wiaduktach na ul. Przybyszewskiego,
- uruchomienie linii tramwajowej 7 w związku z zakończeniem prac torowych na ul. Ogrodowej i ul. Cmentarnej.

Ponadto na ok. 30 przystankach na terenie aglomeracji łódzkiej wprowadzono przystanki na żądanie.

W roku 2024 funkcjonowało 7 porozumień w sprawie stosowania wspólnych rozwiązań taryfowych. Kolejny rok z rzędu obowiązywało jedyne w kraju wzajemne honorowanie wszystkich biletów Lokalnego Transportu Zbiorowego w Łodzi (LTZŁ) i regionalnych przewoźników kolejowych. Pasażer posiadający ważny bilet na przejazd LTZŁ może bez jakichkolwiek dodatkowych opłat podróżować w obrębie miasta pociągami łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, Polregio, a także PKP Intercity. Dla pasażerów przekraczających granice miasta funkcjonowały m. in. oferty Wspólny Bilet Łódzko – Pabianicki, Wspólny Bilet Łódzko-Zgierski i Wspólny Bilet Aglomeracyjny. W zakresie komunikacji międzygminnej obowiązywało 18 porozumień z 13 gminami obejmujących kursowanie 33 linii autobusowych dziennych i nocnych oraz tramwajowych.

Na dzień 31.12.2024 r. tabor obejmował:

- 405 autobusów różnych marek i z różnych lat – 7 z roku 2010, 208 z lat 2011-2020, 128 z lat 2021-2023, 62 szt. z roku 2024,
- 351 tramwajów różnych marek i z różnych lat – 221 sprzed 1992 (w tym 18 po kompleksowej modernizacji i przebudowie na wagony z częściowo niską podłogą), 41 z lat 1992-2000 i 89 z lat 2001-2023.

Rok 2024 przyniósł duży skok jakościowy w zakresie taboru autobusowego. Wprowadzono do eksploatacji 48

autobusów przegubowych i 14 autobusów jednoczołowych.

W zakresie taboru tramwajowego MPK przeprowadziło także:

- modernizację 5 sztuk wagonów niskopodłogowych NF6D,
- modernizację 7 sztuk wagonów niskopodłogowych Cityrunner oraz montaż systemu antykolizyjnego w kolejnych 3 sztukach wagonów tego typu.

W I półroczu 2024 r. dostarczono do Łodzi kolejnych 8 sztuk używanych tramwajów z niemieckiej Jeny. MPK-Łódź Sp. z o.o. posiada łącznie 10 sztuk tego typu tramwajów, z czego do końca ubiegłego roku do ruchu dopuszczonych było 6 pociągów, które kursowały głównie na liniach nr 6, 7 i 14. Wagony zostały wyprodukowane w latach 1995 – 1996. Są one trójczłonowe, w 100% niskopodłogowe i dwukierunkowe, a zatem mogą kursować na odcinkach, na których nie ma klasycznej pętli lub na trasach, gdzie ze względu na remonty zawracanie wagonów jest niemożliwe. Tramwaje te posiadają energoelektroniczny układ napędowy, 3 silniki asynchroniczne, trójfazowe, o mocy 100 kW każdy. Są wyposażone w 46 miejsc siedzących i 4 miejsca rozkładane. Ponadto mieszczą 174 osoby stojące (164 osoby przy rozłożonych, dodatkowych siedzeniach). Dzięki przeprowadzonym inwestycjom taborowym możliwe było złomowanie najbardziej wyeksploatowanych wagonów wysokopodłogowych, a odsetek składów niskowejściowych w 2024 r. (pociągi ogółem) osiągnął 59,2% (w 2023 r. stanowił 51,5%).

Na koniec 2024 roku liczba tablic informacji pasażerskiej, wykorzystywanych w Lokalnym Transporcie Zbiorowym w Łodzi wynosiła łącznie 317 sztuk, a zlokalizowane były na obszarze:

- Łodzi (268 sztuk),
- Zgierza (8 sztuk),
- Pabianic (33 sztuki),
- Konstątnowa Łódzkiego (8 sztuk).

W 2024 r. w dalszym ciągu wdrażano nowe funkcjonalności informacji pasażerskiej w pojazdach Lokalnego Transportu Zbiorowego. Ponadto MPK-Łódź Sp. z o.o. rozpoczęło modernizację systemów informacji pasażerskiej w tramwajach Pesa Swing.

Łączna długość torów tramwajowych w Łodzi wynosi 221 km. Właścicielem infrastruktury torowo-sieciowej jest Miasto Łódź, a MPK-Łódź Sp. z o.o. jest jej dzierżawcą na podstawie umowy zawartej z Miastem.

W 2024 r. zrealizowano następujące prace remontowe na torowisku tramwajowym wraz z siecią trakcyjną:

- wymieniono zespoły prostownikowe w podstacji trakcyjnej „Piotrkowska” i „Kęs”,

- wyremontowano infrastrukturę torową na skrzyżowaniu al. Włókniarzy z ul. Legionów,
- wyremontowano komplet zwrotnic na pętli „Żabieniec” i „Szczecińska”,
- wymieniono przewód trakcyjny w ul. Konstantynowskiej i ul. Legionów pod wiaduktem kolejowym,
- wyremontowano sieć trakcyjną w ul. Pomorskiej na odcinku od pl. Wolności do ronda Solidarności,
- wymieniono pola rozdzielnic prądu stałego w podstacji trakcyjnej „Grunwaldzka”,
- wyremontowano torowisko na pętli tramwajowej „Łodowa”,
- wymieniono torowisko na pętli tramwajowej Dąbrowa.

Sumarycznie w 2024 r. pracom naprawczo-remontowym podlegało ok. 1,2 km infrastruktury torowej i sieciowej toru pojedynczego, wyremontowano 10 zwrotnic oraz wymieniono 8 sztuk transformatorów prostownikowych w dwóch podstacjach trakcyjnych, a w jednej wyremontowano całą rozdzielnię prądu stałego.

SPECJALISTYCZNY PRZEWÓZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Aby ułatwić niepełnosprawnym łodzianom udział w życiu społecznym miasta oraz realizację ich codziennych potrzeb, z dniem 1 kwietnia 1994 r. powołany został w strukturze MPK-Łódź Sp. z o. o. Zakład Przewozu Osób Niepełnosprawnych. Kierowcy i opiekunowie ZPON dbają nie tylko o przewóz pasażerów, ale udzielają pomocy w przemieszczaniu się pasażera od drzwi lokalu (mieszkania, domu) do pojazdu i odwrotnie, gwarantując pełną obsługę łącznie z transportem osób na wózkach po schodach oraz dbają o bezpieczeństwo osoby niepełnosprawnej w trakcie całej podróży. Dzięki usługom ZPON niepełnosprawni mieszkańcy mogą uczęszczać do szkoły, na studia czy podejmować pracę zawodową. W 2024 przewieziono 101 303 pasażerów w ramach 94 029 zleceń, w tym 93,6% stanowiły przewozy abonamentowe, a 6,4% okazjonalne.

STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA W ŁODZI

W 2024 r. dwukrotnie wprowadzano zmiany w uchwale nr LX/1803/22 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 1 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Łodzi oraz opłat za postój w tej strefie i sposobu ich pobierania:

- uchwałą Nr LXXXVI/2596/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 stycznia 2024 r., która weszła w życie 18 stycznia 2024 r., dającą możliwość występowania o bezpłatne, 3-miesięczne abonamenty parkingowe dla osób fizycznych oraz przedsiębiorców spełniających określone warunki, obowiązujące w obszarze całej Strefy Płatnego

Parkowania w Łodzi. Jednocześnie zostało zastrzeżone, że z ww. uprawnienia można było skorzystać tylko raz i ubiegać się maksymalnie o dwa abonamenty parkingowe z zerową stawką – każdy na jeden wskazany numer rejestracyjny;

- uchwałą Nr IV/87/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 3 lipca 2024 r., która weszła w życie 1 września 2024 r. i zmieniała sposób informowania kierowców pojazdów z zamiejscowymi numerami rejestracyjnymi o obowiązku wniesienia opłaty dodatkowej za nieopłacony postój pojazdu w strefie płatnego parkowania. W przypadku stwierdzenia przez kontrolera faktu parkowania w Strefie Płatnego Parkowania w Łodzi bez uiszczonej opłaty albo przekroczenia limitu czasu wskazanego na bilecie parkingowym, kontroler wystawia papierowe wezwanie i umieszcza je na przedniej szybie za wycieraczką.

Operatorem Strefy Płatnego Parkowania w Łodzi jest konsorcjum Indigo, które wyposażyło SPP w parkomaty oraz centrum przetwarzania danych wraz z ich obsługą na lata 2022 – 2030. Pracownicy Zarządu Dróg i Transportu systematycznie przeprowadzali kontrole całego obszaru Strefy Płatnego Parkowania w Łodzi. W trakcie czynności służbowych w terenie dokonywano inwentaryzacji miejsc parkingowych oraz sprawdzano prawidłowość rozmieszczenia znaków drogowych.

Wpływy ze Strefy Płatnego Parkowania wyniosły w 2024 r. 23,57 mln zł brutto oraz ponad 7,35 mln zł z tytułu opłat dodatkowych za nieopłacony postój.

W 2024 r. liczba miejsc postojowych na obszarze Strefy Płatnego Parkowania w Łodzi wynosiła ok. 7 150 miejsc.

TRANSPORT NIEZMOTORYZOWANY

W ramach realizacji zadania pn. Rowerowe Łódzkie funkcjonowało 16 stacji ze 140 rowerami. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. rowery wypożyczono 6 346 razy. Wydatki wyniosły 463,28 tys. zł. Przychody z wypożyczeń wyniosły 18,66 tys. zł.

W ramach realizacji zadania pn. Łódzki Rower Publiczny w okresie od 2 kwietnia 2024 r. do 30 listopada 2024 r. funkcjonowało 120 stacji oraz 30 obszarów zwrotu, a dostępnych było 1 200 rowerów. Zarejestrowanych było 84 001 użytkowników, zaś rowery wypożyczono 552 426 razy. W 2024 r. wydatki na zadanie wyniosły 7,46 mln zł, zaś dochody z opłat pobieranych od użytkowników z tytułu wypożyczania rowerów oraz opłat dodatkowych stanowią w całości przychód Wykonawcy. Największą samodzielną inwestycją z zakresu budowy dróg rowerowych w 2024 była budowa dróg rowerowych na terenie os. Księży Młyn i Stary Widzew Koci Szlak - etap II – obejmująca dwa zadania:

- zad. 1 - odc. od al. Rydza Śmigłego do ul. Milionowej - inwestycja zakończona w 2024 r.
- zad. 2 - ciąg pieszo-rowerowy na odc. od ul. Paryskiej do ul. Nicianianej - zaprojektuj i wybuduj - termin realizacji zadania 2024-2025.

Koszt całkowity inwestycji to 7,16 mln zł, a w 2024 r. wydatkowano 5 mln zł.

Poza tym w realizacji była budowa drogi rowerowej wzdłuż całej al. Waltera-Janke (inwestycja kontynuowana będzie w roku 2025) oraz przebudowano i wydłużono także ciąg pieszo – rowerowy wzdłuż ul. Maratońskiej między ul. Obywatelską i Retkińską.

W ramach większych projektów drogowych wykonano drogi dla rowerów wzdłuż ul. Krakowskiej, al. Śmigłego-Rydza, Przybyszewskiego (rejon wiaduktu nad linią kolejową nr 540) ul. Wojska Polskiego i Strykowskiej oraz asfaltowy ciąg pieszo rowerowy wzdłuż ul. Pomorskiej. łączna długość infrastruktury dla rowerzystów wzrosła w roku 2024 o ok. 16 km.

Ponadto wykonano nową infrastrukturę metodami organizacji ruchu w następujących lokalizacjach:

- ul. Nowomiejska (wyznaczenie ciągu pieszo-rowerowego przy Parku Staromiejskim),
- Pl. Kościelny (wprowadzenie kontraruchu rowerowego),
- ul. Łąkowa na wysokości posesji nr 16 (utworzenie fragmentu pasa ruchu dla rowerzystów),
- ul. Kilińskiego / ul. Północna (wyznaczenie ciągu pieszo-rowerowego).

TAB. 1 DROGI ROWEROWE W ŁODZI W LATACH 2023-2024.

rodzaj nawierzchni drogi rowerowej oraz ciągu pieszo-rowerowego	łączna długość (m)	
	2023 r.	2024 r.
asfaltowa	148 132	157 382
betonowa	240	240
plyty chodnikowe	11 471	11 747
inna	2 638	5 954
kostka betonowa czerwona	27 305	27 386
kostka betonowa szara	11 323	11 668
pasy ruchu dla rowerów i kontrapasy	41 857	44 084
przejazdy rowerowe	12 543	13 277
łącznie	255 509	271 738
Czasowo nieprzejezdne	2360	2002
SUMA	257 869	273 740

Źródło: łódzki Ośrodek Geodezji

Wyznaczono także nowe przejścia dla pieszych w następujących lokalizacjach:

- ul. Juranda ze Spychowa / ul. Ketlinga,
- ul. Szparagowa,

- ul. Fizylierów / ul. Czołgistów,
- ul. Krańcowa / ul. Biegunowa,
- ul. Tuwima.

PORT LOTNICZY W ŁODZI

IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA

W 2024 roku Port Lotniczy Łódź odnotował jeden z najlepszych wyników w swojej historii. W ruchu pasażerskim w 2024 roku lotnisko obsłużyło 431 142 pasażerów, co stanowi wzrost o 21% w porównaniu do roku 2023. Liczba pasażerów regularnych wyniosła 337 397 osób (78% ogółu), natomiast w ruchu czarterowym obsłużono 93 745 osoby (22% całości).

W minionym roku w ramach ruchu regularnego Ryanair obsługiwał osiem połączeń do: Alicante, Birmingham, Brukseli, Dublinu, East Midlands, Londynu Stansted, Malagi i Mediolanu Bergamo. Największą popularnością cieszyły się loty do Londynu, Mediolanu oraz Alicante. Od sezonu zimowego liczba operacji wzrosła, a na 2025 rok planowane jest uruchomienie 21 lotów tygodniowo.

W sezonie letnim 2024 dostępne były następujące kierunki czarterowe: Antalya (8 razy w tygodniu), Bodrum, Burgas, Kreta, Rodos, Zakynthos i Enfidha (Tunezja). Najwięcej pasażerów na wakacje wybrało loty do Turcji i Tunezji.

Najpopularniejsze kierunki podróży w 2024 roku spośród wszystkich połączeń to:

- Londyn Stansted – 106 330 pasażerów
- Antalya – 56 904 pasażerów
- Mediolan Bergamo – 47 764 pasażerów
- Alicante i Malaga – łącznie 79 717 pasażerów.

Przedstawiciele Portu Lotniczego Łódź brali aktywny udział w branżowych konferencjach takich jak Connect w Turynie, Routes Europe w Aarhus oraz World Routes w Bahrajnie, prowadząc negocjacje z przewoźnikami i promując miasto jako atrakcyjny punkt na mapie Europy. Podkreślano także znaczenie miasta jako centrum biznesowego.

Rok 2024 przyniósł dynamiczny rozwój sektora cargo. Lotnisko obsłużyło 6 312 ton przesyłek, co oznacza wzrost o 22,3% w porównaniu do 2023 roku. Rozszerzenie oferty cargo poprzez uruchomienie nowego połączenia RFS do Londynu (LHR) przez GSA linii American Airlines, umożliwiło efektywną dystrybucję towarów na rynek amerykański i globalny. Nastąpiło zintensyfikowanie współpracy z kluczowymi partnerami logistycznymi, w tym kontynuacja obsługi czarterowych lotów cargo na samolotach B-738F i A321F, ze szczególnym uwzględ-

nieniem strategicznych dostaw dla branży modowej we współpracy z DSV.4.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2024 roku realizowane były zadania związane z ochroną powietrza, ochroną przed hałasem, ochroną gatunkową roślin i zwierząt, retencją, w tym retencją gruntową. Ważne działania objęły zagadnienia związane z zielenią, w tym pielęgnacją zieleni istniejącej, sadzeniem drzew i krzewów oraz przeznaczaniem nowych terenów na zagospodarowane tereny zielone. W roku 2024 Łódź wzbogaciła się o ok. 41 000 nowych drzew.

OCHRONA POWIETRZA

W roku 2024 prowadzone były działania ukierunkowane na zmniejszenie niskiej emisji pyłów w ramach następujących działań:

- Miejski program dotacyjny - dotacje na przedsięwzięcia, realizowane na terenie Łodzi, służące ochronie powietrza polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwie stałym (powodującego największą emisyjność) na proekologiczne (podłączenie do sieci ciepłej, podłączenie do sieci gazowej wraz z instalacją źródła ogrzewania, instalację źródła ogrzewania elektrycznego lub instalację pompy ciepła na potrzeby ogrzewania) dla osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych i przedsiębiorców. Źródłem finansowania planowanych przedsięwzięć są własne środki zabezpieczone w budżecie Miasta Łodzi w wysokości 3 mln zł. W 2024 r. wypłacono beneficjentom 1,83 mln zł, rozliczono 171 podmiotów i zlikwidowano 316 nieekologicznych pieców.
- Program priorytetowy Czyste Powietrze - w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Łodzi działa punkt konsultacyjno-informacyjny, gdzie mieszkańcy Łodzi mogą uzyskać pomoc w złożeniu wniosku o dofinansowanie i rozliczeniu dotacji z programu Czyste Powietrze. Prowadzona była również kampania informacyjna o działalności punktu i możliwości uzyskania dotacji przez właścicieli budynków jednorodzinnych w ramach programu Czyste Powietrze. W 2024 roku złożono 190 wniosków o dofinansowanie i 154 wniosków o płatność.
- Program priorytetowy Ciepłe Mieszkanie - w ramach ogłoszonego w lipcu 2022 r. programu Ciepłe Mieszkanie Miasto Łódź dysponuje dofinansowaniem z WFOŚiGW w Łodzi na kwotę 11,94 mln zł. Pieniądze mogą być przeznaczone dla właścicieli mieszkań w budynkach wielorodzinnych oraz wspólnot mieszkaniowych od 3 do 7 lokali na wymianę źródła ciepła, modernizację instalacji centralnego ogrzewania, wymianę okien i drzwi oraz termomodernizację budynków wspólnotowych. W ramach

programu w 2024 roku złożono łącznie 16 wniosków o udzielenie dotacji - 6 przez wspólnoty mieszkaniowe oraz 10 przez indywidualnych właścicieli lokali w nieruchomościach wielorodzinnych.

ENERGETYKA MIEJSKA

Poprawa efektywności energetycznej w budynkach oświatowych

W 2024 roku został rozpoczęty proces termomodernizacji Szkoły Podstawowej nr 182 (Filia) przy ul. Traktorowej 35 w Łodzi, który będzie zakończony 30.04.2025 r. Dodatkowo prowadzone są roboty budowlane polegające na wymianie oświetlenia wewnętrznego w 2 placówkach, tj.:

- Szkoła Podstawowa nr 182 (Filia), ul. Traktorowa 35,
- Szkoła Podstawowa nr 54, ul. Wróbla 5.

Grupowy zakup energii elektrycznej - Łódzka Grupa Zakupowa

Na podstawie Zarządzenia nr 1766/2023 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 2 sierpnia 2023 roku po raz kolejny została powołana Łódzka Grupa Zakupowa energii elektrycznej (ŁGZ) składająca się z zainteresowanych jednostek samorządowych wchodzących w skład Stowarzyszenia Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego, podległych Miastu jednostek oraz innych podmiotów działających na terenie województwa łódzkiego. Grupa zakupowa działa na podstawie Porozumienia zawartego przez wszystkich jej członków, zawierającego upoważnienie dla Miasta Łodzi do przygotowania i przeprowadzenia postępowania dla wszystkich jej uczestników na zakup energii elektrycznej.

Pierwszy raz zdecydowano się na przeprowadzenie postępowania przetargowego na okres 2 lat, tj. od 01.01.2024 r. do 31.12.2025 r. Postępowanie przetargowe na zakup energii zostało podzielone na dwie części:

- I część: zakup energii na potrzeby oświetlenia przestrzeni publicznej;
- II część: zakup energii dla obiektów użyteczności publicznej.

W I części zamówienia najkorzystniejszą okazała się oferta złożona przez Energa Obrót S.A. ze stawką netto 726,00 zł./MWh, natomiast dla II części zamówienia najkorzystniejszą ofertę złożyła PGE Obrót S.A. ze stawką netto 719,00 zł./MWh. Do powyższych stawek należy doliczyć podatek VAT.

Są to stawki znacznie niższe niż stawki umowne ujęte w umowie na dostawę energii na 2023 rok, co przełoży się na istotne oszczędności w budżecie miasta. Dodatkowo należy zauważyć, że na okres od 1 stycznia 2024

roku do 31 marca 2025 roku ustawodawca przedłużył obowiązywanie zamrożonych cen prądu na poziomie netto 698 zł/MWh (w tym akcyza 5 zł/MWh).

Fotowoltaika

W latach 2023-2024 wykonano 68 instalacji fotowoltaicznych w 62 obiektach, o łącznej mocy 1,94 MWp. Pozyskano z WFOSiGW w Łodzi, dofinansowanie do wykonania instalacji fotowoltaicznych dla 42 instalacji. W 2024 r. zainstalowano urządzenia do kompensacji mocy biernej w 14 obiektach, co pozwoli Miastu na uniknięcie znacznych opłat za energię bierną. Oszczędności z zamontowania 14 kompensatorów mocy biernej - ok. 84 tys. zł rocznie.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Prezydent Miasta Łodzi prowadzi postępowania administracyjne określające dopuszczalny poziom hałasu emitowany do środowiska przez instalacje oddziaływujące ponadnormatywnie na środowisko akustyczne oraz postępowania dotyczące ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego w zakresie emisji hałasu do środowiska. W celu stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w 2024 r. zlecono przeprowadzenie pomiarów poziomu hałasu laboratorium badawczemu akredytowanemu w Polskim Centrum Akredytacji. Wykonano pomiary poziomu hałasu emitowanego do środowiska w 17 lokalizacjach na terenie miasta Łodzi. W przypadku 5 podmiotów stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska.

W związku z powyższym Prezydent Miasta Łodzi wydał:

- 2 decyzje określające dopuszczalny poziom hałasu emitowany do środowiska, w których zobowiązał podmioty do podjęcia działań techniczno-organizacyjnych zapewniających dotrzymanie akustycznych standardów jakości środowiska na obszarach chronionej akustycznie,
- 3 decyzje o obowiązku ograniczenia oddziaływania na środowisko poprzez zakaz eksploatacji urządzeń emitujących hałas.

Ponadto na terenie Łodzi nie zostały wyznaczone obszary ciche w aglomeracji, rozumiane w myśl art. 3 pkt 10a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.). Propozycja objętych ww. ochroną obszarów miasta znalazła się w aktualnym programie ochrony środowiska przed hałasem. W ramach sporządzania strategicznej mapy hałasu dla miasta Łodzi zostały zarekomendowane dwa obszary spełniające wymogi obszarów cichych.

ROZWÓJ TERENÓW ZIELENI I USŁUGI EKOSYSTEMÓW

W 2024 roku realizowano działania związane z rozwojem i tworzeniem terenów zieleni w różnych skalach.

W lipcu 2024 roku Miasto Łódź podpisało umowę na dofinansowanie projektu „Odbetonowanie terenów miejskich”, z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko. Projekt polegać będzie na „odbetonowaniu” wybranych terenów miejskich w Łodzi tj. usuwaniu betonowych, asfaltowych uszczelnień gruntu i zastąpienie ich rabatami. Dzięki temu, na tych powierzchniach zostanie przywrócona roślinność na gruncie rodzimym, w wyniku czego powstaną tereny zagospodarowane zielenią, w tym z udziałem niebieskiej infrastruktury, sprzyjające zachowaniu i ochronie różnorodności biologicznej. Głównymi celami projektu jest:

- objęcie powierzchni 1 ha procesami „odbetonowania”,
- zwiększenie powierzchni obszarów zielonych,
- poprawa estetyki terenów miejskich,
- poprawa jakości powietrza,
- ochrona przyrody, różnorodności biologicznej,
- edukacja lokalnej społeczności i zaangażowanie społeczne w proces przywracania zieleni oraz edukacja na temat korzyści wynikających z poprawy środowiska naturalnego w ich okolicy,
- podjęcie działań w zakresie zagospodarowania wód opadowych,
- utworzenie terenów zagospodarowanych zielenią, uwzględniających różnorodność biologiczną, aby poprawić jakość życia lokalnej społeczności.

Prace realizowane będą w 20 lokalizacjach na terenie całego miasta:

- ul. Bałucki Rynek 1,
- ul. Kościuszki 97,
- ul. Kościuszki 99,
- ul. Kościuszki 99,
- al. Mickiewicza 11-13,
- ul. Paderewskiego 11b (od ul. Zaolziańskiej),
- Park leśny na Janowie (ul. Zagłoby - ul. Maćka z Bogdańca),
- al. Piłsudskiego 39-55,
- al. Piłsudskiego 138 (stadion Widzew),
- al. Piłsudskiego - ul. Piotrkowska przy przystanku Piotrkowska Centrum,
- pl. Niepodległości 4,
- al. Rodziny Poznańskich,
- ul. Roosevelta,
- ul. Rzgowska 7,

- ul. Wiwulskiego 15 (od ul. Zaolziańskiej),
- al. Włóknarzy 214 - Stadion Orła (* lokalizacja może ulec zmianie),
- ul. Wólczarska 171-173,
- ul. Wólczarska 197-199,
- ul. Wólczarska - ul. Ks. Skorupki,
- ul. Wysoka 10-14.

Odbetonowane tereny wzbogacone zostaną o elementy małej architektury, jak np. ławki, kosze, stojaki rowerowe, hotele dla owadów. Całkowita wartość projektu to 8,66 mln zł, natomiast wartość dofinansowania (85%) to 7,36 mln zł. W 2025 r. prowadzone będzie postępowanie na wyłonienie wykonawcy na przygotowanie projektu oraz prace budowlane.

W ramach odbetonowywania w 2024 r. wykonano inwestycje w następujących lokalizacjach:

- stajnia Jednoróżca - powiększenie rabaty przez hotelem Hilton przy słynnym przystanku tramwajowym nazywanym Stacją Jednoróżca. Powierzchnia zieleni została zwiększona o 200 m². Istniejącą kompozycję uzupełniły 4 klony polne, wisterie, irgi Dammera, rozplenice japońskie, perowskie łobodolistne, róże okrywowe, lawenda biała i fioletowa, przetacznik długolistny, rozchodnik okazały. W ramach inwestycji zamontowano 9 trejaży, przy których posadzono pnącza – wisterie.
- nowe rabaty w mieście - Narutowicza 50, Celna 14, Bandurskiego, Kopcińskiego 62 (przy Monopolis), Nowa 30/32, Próchnika 37, Roosevelta 12, Roosevelta 16, Roosevelta 18 – w tych miejscach przybyło łącznie ok. 350 m² zieleni. Utworzono wielogatunkowe rabaty składające się z bylin i krzewów: suchodrzew chiński, lilak Meyera 'Palibin', róża okrywowa 'The Fairy', tawuła japońska 'Goldmound', trzcinnik ostrokwiatowy 'Karl Foerster', bluszcz pospolity, kosodrzewina, rozchodnik okazały, rozplenica japońska 'Hameln', berberys thunberga 'Red Rocket', pięciornik krzewiasty. Zasadzono również pilotażowo gatunki, których dotychczas nie wprowadzano w mieście szczydzeniec purpurowy oraz dereń kanadyjski.

Dzięki współpracy z firmą InPost i programowi InPost GreenCity, w Łodzi na zieleńcu przy skrzyżowaniu ulic Żeligowskiego i 1ego Maja powstał pierwszy w mieście mikrolas. Mikrolas to technika sadzenia lasów wraz z tworzeniem siedliska leśnego na niewielkiej powierzchni terenu. Zapewnia relatywnie szybki wzrost, wysoki stopień bioróżnorodności i trwałość, a co najważniejsze jest skuteczną metodą w budowaniu siedliska leśnego na zdegradowanym podłożu. W ramach wspólnej akcji posadzono 1000 nowych drzew i krzewów w zwartej przestrzeni miejskiej (369 m² lasu z 42 gatunków rodzimych) oraz zasiano 500 m² łąki kwietnej. Powstałe

nasadzenia w Mikrolesie nawiązują do istniejącego już Rezerwatu Przyrody Polesie Konstantynowskie, a kwiaty w łące kwietnej związane są z przemysłem włókienniczym (m.in. szczyt barwierska, len zwyczajny).

Zagospodarowano teren zieleni przy ul. Skłodowskiej-Curie 48. Wykonano nasadzenia roślin wieloletnich, w tym drzew. Wykonano żywopłot grabowego, wzdłuż istniejącego ogrodzenia obszaru Miejskiej Areny Kultury i Sportu na odcinku ok. 400 m oraz zagospodarowano zielenią części skweru na działce nr 42/70 w obrębie P-16 i zamontowano obiekty małej architektury. Działanie współfinansowano z budżetu Samorządu Województwa łódzkiego. Wykonano prace związane z założeniem oraz dosianiem łąk kwietnych przy skrzyżowaniu Targowa-Hasa.

W ramach realizacji zadań z budżetu obywatelskiego przeprowadzono prace związane z założeniem oraz dosianiem łąk kwietnych na terenie Stawów Jana, rozbetonowano tereny przy: hali targowej Górniak, skrzyżowaniu Kościuszki/Mickiewicza oraz przed wejściem do Galerii łódzkiej. Zrealizowano także projekt Piękna, zielona radiostacja - kwitnące bramy osiedla obejmujący wykonanie nasadzeń drzew, krzewów i bylin, wraz z wysianiem łąki kwietnej oraz montażem ławek i pracami brukarskimi. Ponadto realizując projekt zgłoszony w ramach łódzkiego Budżetu Obywatelskiego na dziecięciu osiedlach Łodzi (Bałuty-Centrum, Bałuty-Doły, Chojny-Dąbrowa, Chojny, Julianów-Marysin-Rogi, Radogoszcz, Stare Polesie, Teofilów-Wielkopolska, Złotno oraz Zdrowie-Mania) ustawiono łącznie 219 domków dla dzikich zapylaczy oraz odbył się cykl warsztatów dla mieszkańców ww. osiedli. Na warsztatach mieszkańcy mogli dowiedzieć się m.in. co to są dzikie zapylacze, ich rola w środowisku a także samemu zbudować domek dla dzikich zapylaczy, który następnie był umieszczony w przestrzeni miejskiej.

W ramach prowadzonych działań z zakresu współpracy Miasta i biznesu przy realizacji projektów środowiskowych, wynegocjowano i zawarto szereg umów darowizn z przedsiębiorcami, którzy finansowo i rzeczowo wspierają działania Łodzi na rzecz szeroko pojętego klimatu. Między innymi pozyskano 150 tys. zł na modernizację Schroniska dla Zwierząt w Łodzi, 60 tys. zł na nasadzenia platanów na ulicy Piotrkowskiej (pomiędzy ulicą Moniuszki a Placem Wolności) i rozpoczęto negocjowanie umów na kolejne 30 tys. zł na ten cel.

W 2024 r. zawarto również szereg innych umów o „zielonej” współpracy z firmami. Największa nawiązana w 2024 r. współpraca opiewa na kwotę 900 tys. zł,

w ramach której firma Archicom zrewitalizuje teren skarpy przy ulicy Kieślowskiego.

W ramach przekształcania terenów porolnych w tereny leśne wiosną 2024 zalesiono 4,39 ha nowych gruntów przy ul. Opolskiej. Jesienią 2024 r. próbie zalesienia zostały poddane działki 191 i 192 w obr. W-2 o łącznej powierzchni całkowitej 3,07 ha; Działki znajdują się przy ul. Marmurowej.

EDUKACJA EKOLOGICZNA I ŚWIADOMOŚĆ ZMIAN KLIMATYCZNYCH

W zakresie edukacji ekologicznej i świadomości zmian klimatycznych realizowano następujące działania i projekty:

- Montaż dystrybutorów wody pitnej w placówkach oświatowych. Przyświecający akcji walor edukacyjny polega na zachęceniu dzieci i młodzieży do zmiany trendu kupna butelkowanej wody, przyczyniając się do budowy świadomości ekologicznej, a także przekonaniu do picia łódzkiej kranówki, gdyż jest wodą dobrej jakości. Dzięki firmie SEGRO Poland sp. z o.o. placówki za darmo zostają wyposażone w zdroje, a ZWiK, także bezkosztowo, wykonuje dla nich niezbędne badania wody. W 2024 roku miała miejsce 4 edycja programu, w zdroje wyposażono już 53 placówki. Do akcji w tym roku dołączyła firma TOPSERW, dokonując na swój koszt montażu urządzeń.
- Łódzkie szkoły dla klimatu - projekt obejmujący rok szkolny 2023/2024 to kontynuacja wcześniejszego pilotażu. Projekt łączy element edukacyjny i inwestycyjny, wzięło w nim udział 12 szkół miejskich. Część edukacyjna to szkolenia dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów. Uczniowie wybierali wyzwania, z którymi chcieli się zmierzyć w trakcie doświadczenia - dotyczyły one m.in. oszczędzania wody, prądu, wyboru ekologicznych środków transportu, czy diety roślinnej. Miały one pobudzić do refleksji na temat wartości dóbr, którymi dysponujemy. O część edukacyjną zadbał partner projektu - Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”. Nauka poprzez doświadczenie pogłębia efekt edukacyjny, a pomoc psychologa w trakcie eksperymentu oraz podczas jego późniejszego podsumowania, pomogła uczniom lepiej zrozumieć cel doświadczenia. Część inwestycyjna - ogród edukacyjny dla uczniów to możliwość codziennego obcowania z naturą, dodatkowo zastosowano tu rozwiązania ekologiczne. Inwestycja powstała dzięki wsparciu Fundacji Omeny Mensah w XXI LO w Łodzi. Po pierwszej edycji programu, miasto Łódź dostało zaproszenie na Światowy Kongres Edukacji Ekologicznej WEEC w Abu Dhabi (styczeń 2024). Na tę okazję łódzki Opus Film przygotował, wspólnie z uczestnikami, specjalny film promujący postawy ekologiczne i jednocześnie zachęcający każdego do włączenia się w eksperyment. Projekt

promowany był także podczas konferencji „Empowering Cities. The climate neutral and smart cities mission in action” w Walencji (czerwiec 2024) oraz otrzymał wyróżnienie podczas gali Innowacyjny Samorząd.

- Ogródki w domach dziecka - w wyniku trójstronnej współpracy Miasto-Orange-Łąki Kwietne, w filiach Domu Małego Dziecka w Łodzi powstały ogródki społeczne, po jednym w każdej lokalizacji, tj. ul. Zbocze 2a, ul. Lniana 9 i ul. Drużynowa 3/5. Podopieczni zyskali przyjazne miejsca do spędzania czasu i drobnych upraw – zasadzono krzewy owocowe, zioła, zamontowano zbiorniki na deszczówkę, by w ten sposób podlewać stworzone przestrzenie.
- Popcorn prosto z ogródka - to druga odsłona współpracy z FruitPrint. W pierwszej zasadzono w przedszkolach drzewa owocowe starych odmian, w drugiej - przedszkolaki wiosną 2024 roku dostały specjalne pakiety startowe do nasadzeń kukurydzy, by wspólnie ją wysiać i pielęgnować, a następnie zrobić z niej popcorn. W nagrodę za wysiłki przedszkoli, Miasto we współpracy z Muzeum Kinematografii, ufundowało dzieciom ze wszystkich placówek seansy w kinie.
- RE-USE w modzie i ogrodzie - projekt obejmujący rok szkolny 2024/2025. Obecnie realizowane są warsztaty nt. zrównoważonej mody i oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych skierowane do młodzieży oraz dorosłych - uczniów i nauczycieli z 12 łódzkich szkół. Warsztaty mają na celu przekazanie wiedzy nt. negatywnego wpływu przemysłu tekstylnego na środowisko oraz zdrowie człowieka. Na dalszych etapach projektu (w 2025 r.) przewidziano realizację ogrodu dydaktycznego w jednej ze szkół. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.
- Dotacje z budżetu miasta – program zbieramy deszczówkę - w ramach tegorocznej edycji Programu dotacyjnego dla mieszkańców Łodzi Zbieramy Deszczówkę, dofinansowaniem objęto 22 zadania na łączną kwotę 170,98 tys. zł. Dofinansowaniem w ramach Programu objęte są następujące działania: zakup i montaż zbiorników do gromadzenia wód opadowych i roztopowych, systemy nawadniania z wykorzystaniem zgromadzonych wód opadowych i roztopowych, zakładanie systemów bioretencji (np. ogrody deszczowe). Dotacja wynosi 80% kosztów koniecznych inwestycji, nie więcej niż 10 tys. zł brutto.
- Dotacje z budżetu miasta – Program Zazieleniamy - w ramach tegorocznej edycji Programu dotacyjnego dla mieszkańców Łodzi Zazieleniamy, dofinansowaniem objęto 21 zadania na łączną kwotę 271,76 tys. zł. Dofinansowaniem w ramach Programu objęte są następujące działania: zakup materiału roślinnego i wykonanie nasadzeń na terenach posesji zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji objętym Gminnym Programem Rewitalizacji

miasta Łodzi. Dotacja wynosi 80% kosztów koniecznych inwestycji, nie więcej niż 20 tys. zł brutto.

- Warsztaty z podstaw pszczelarstwa - w okresie od czerwca do września br. przeprowadzono cykl warsztatów z podstaw pszczelarstwa dla dorosłych. Zajęcia odbywały się w formie teoretycznych wykładów oraz praktycznej pracy na pasiece. Utworzono dwie grupy warsztatowe: podstawową i zaawansowaną. W warsztatach uczestniczyło 56 osób. Przeprowadzono również cykl 25 warsztatów dla dzieci i młodzieży z łódzkich szkół i przedszkoli. W warsztatach, podczas których dzieci m.in. budowały domki dla dzikich zapylaczy do ustawienia na terenie swojej placówki, łącznie uczestniczyło ponad 1000 dzieci z: PM20, PM26, PM 71, PM72, PM105, PM124, PM125, PM137, PM138, PM142, PM183, PM185, PM224, PM229, SOSW1, SOSW3, SP65, SP109, SP114, SP120, SP173, SP206, ZSZS2. Dzięki Fundacji VEOLIA oraz VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A. mogliśmy jeszcze w grudniu 2024 r. zrealizować 13 kolejnych warsztatów dla dzieci i młodzieży z łódzkich szkół i przedszkoli wykorzystując voucher będący nagrodą dla Miasta w 11. edycji konkursu Eco-Miasto 2024 za działania na rzecz klimatu i edukacji. W warsztatach wzięło udział ponad 300 dzieci z: PM33, PM54, PM75, SOSW1, SP2, SP14, SP94, SP143, SP152, ZSZS2.

W ramach prowadzonej działalności spółki miejskie aktywnie uczestniczą w edukacji mieszkańców naszego miasta przede wszystkim w obszarze gospodarki odpadami, ekologii i ochrony zwierząt:

- Miejski Ogród Zoologiczny w Łodzi sp. z o.o. stale aktywnie prowadzi działania edukacyjne dla wszystkich grup wiekowych, zarówno dla mieszkańców, jak i turystów odwiedzających miasto. Spółka stara się szerzyć proekologiczne działania mające na celu powstrzymanie zmian klimatycznych, wpisujące się w założenia Nowego Zielonego Ładu opracowanego przez Komisję Europejską. W ogrodzie zoologicznym gromadzona jest woda deszczowa, rozwijany jest system paneli fotowoltaicznych, wprowadzono ograniczenie zużycia energii. MOZ współpracuje z FSC - certyfikacja zrównoważonej gospodarki leśnej i stosuje się do ich wytycznych. Wszelkie eventy odbywające się na terenie ogrodu mają komponent edukacyjny. Tematy edukacyjne organizowane w 2024 r.:
- MALI TROPICIELE ZWIERZĄT – dla grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Podczas wycieczki podglądane są z bliska mieszkające w zoo zwierzęta, zaś przewodnik opowiada ciekawostki na ich temat.
- WYPRAWA W MORSKIE GŁĘBINY - dla wszystkich grup wiekowych. W trakcie spotkania uczestnicy odbywają podwodną podróż do świata raf koralowych słynących z olbrzymiej różnorodności gatunków zwierząt morskich takich jak koralowce, krewetki, jeżowce oraz wiele

gatunków zadziwiających ryb m. in. jadowite skrzydlice, tajemnicze mureny, czy rekiny.

- ORIENTARIUM Z BLISKA - dla każdej grup wiekowej. To lekcja przyrody z przewodnikiem. Przy każdym z wybiegów uczestnicy informowani nt. ciekawostek o zachowaniach określonych zwierząt.
- AFRYKAŃSKA PRZYGODA - dla każdej grup wiekowej. W trakcie zajęć wraz z przewodnikiem uczestnicy dowiadują się m.in. dlaczego żyrafa ma tak długą szyję, poznając tajemnice ubarwienia zebry, czy czym jest echolokacja nietoperzy.
- HOLA AMIGOS - AMERYKA ŁACIŃSKA I JEJ ZOOLOGICZNE TAJEMNICE - dla wszystkich grup wiekowych. Uczestnicy dowiadują się różnych ciekawostek na temat mieszkańców łódzkiego ZOO.
- ARKA NOEGO XXI WIEKU - ROLA OGRODÓW ZOOLOGICZNYCH - dla grup szkolnych (od 4 klasy w górę). Uczestnicy poznają całą masę zagrożonych gatunków, zapoznając się z przyczynami ich wymierania, a także możliwościami powstrzymania zagłady gatunkowej. Poznają czym jest słynna Czerwona Księga, dowiadują się jak łódzkie zoo ratuje ginące gatunki i zapoznają się z rolą ogrodu zoologicznego we współczesnym świecie.
- KAPIBARA I SPÓŁKA - dla grup szkolnych (od 4 klasy w górę).
- POKAŻ KOTKU CO MASZ W ŚRODKU - CZYLI TAJEMNICE SZKIELETU - dla grup szkolnych (od 6 klasy w górę).
- OLEJ, OLEJ PALMOWY - dla grup szkolnych (od 5 klasy w górę). Zajęcia poświęcone ochronie różnorodności biologicznej kontynentu azjatyckiego.
- CITES - PODRÓŻUJ I KUPUJ Z GŁOWĄ - Dla grup szkolnych (od 6 klasy w górę). Zajęcia na sali z licznymi preparatami, prezentacją i zadaniami.
- BIORÓŻNORODNOŚĆ MÓRZ I OCEANÓW - Dla grup szkół ponadpodstawowych. Zajęcia w formie prezentacji i zadań dla uczestników – poruszane jest wiele aspektów ekologii, założenia nowego zielonego Ładu UE i ochrony przyrody.
- RAZEM CHROŹMY POLSKIE ZWIERZAKI - Dla wszystkich grup wiekowych Polska jakiej nie znamy.
- ORIENTARIUM Z PRZYMURZENIEM OKA - Zajęcia dla dorosłych - tu nie ma tematów tabu!
- ROK W ZOO - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 1-3). Spacer pokazujący przystosowania zwierząt do obecnej pory roku.
- OLIMPIADA ZWIERZĄT - REKORDZIŚCI - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 1-3) Poznaj zwierzęcych rekordzistów.
- JAK ZWIERZĘTA WIDZĄ ŚWIAT? - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 1-3).

- BAJKOWE ZWIERZĘTA - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 1-3).

- GADY, PŁAZY, BEZKRĘGOWCE - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 5-8).

- CO ZE SOBĄ POCZAĆ - PREORIENTACJA ZAWODOWA - Zajęcia dla grup szkolnych (dla klas 8) i ostatnie klasy szkół ponadpodstawowych. W trakcie takich zajęć organizowane są spotkania z wybranymi pracownikami zoo którzy dzielą się swoim doświadczeniem oraz opowiadają co trzeba zrobić by właśnie taką ścieżkę kariery wybrać.

- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania – Łódź sp. z o.o. prowadzi działania edukacyjne wśród mieszkańców w zakresie ekologii, segregacji odpadów i odzysku surowców wtórnych. MPO Łódź propaguje selektywną zbiórkę odpadów, kreuje postawy proekologicznych oraz wspiera edukację w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu. Organizowane są warsztaty i konkursy ekologiczne. MPO angażuje się w akcje społeczne i wydarzenia miejskie, stawia na aktywną edukację ekologiczną. W roku 2024 Spółka przeprowadziła 180 warsztatów, w tym:

- Grupy przedszkolne (starszaki - 5-6 lat) – 65,
- Klasy szkół podstawowych i średnich – 136,
- warsztaty dla studentów, seniorów, zakładów pracy (dorośli) – 16,

Wyedukowano 4 198 osób w wieku od 5 do 90 lat!:

- Dzieci 5-6 lat – 1465 (765 w 2023 r.),
- Uczniowie szkół podstawowych – 2 323 (2188 w 2023 r.),
- Studenci – 103 (176 w 2023 r.),
- Dorośli- 170 (149 w 2023 r.)

W 2024 MPO zorganizowało następujące Konkursy:

- kwiecień - konkurs literacki „Dobre słowo dla Planety”,
- maj – konkurs plastyczny na plakat dotyczący zasad selektywnej zbiórki odpadów,
- październik- konkurs plastyczny Opróżniaj, Zgniataj, Rozróżniaj,
- grudzień- konkurs literacko-plastyczny List do Świętego Mikołaja.

- ZWiK sp. z o.o. w 2024 roku kontynuował działania w ramach kampanii społecznej „Łódzka Woda Najlepszą”, której celem jest zachęcenie łódzian do picia wody kranowej i rezygnacji z kupowania wody w plastikowych, jednorazowych butelkach, które są szkodliwym dla środowiska odpadem. Co roku prowadzone są działania na rzecz powiększania grona łódzkich instytucji, szkół, uczelni, firm z branży BPO, które instalują dystrybutory na wodę zasilane bezpośrednio z sieci wodociągowej.

Powszechne stało się instalowanie źródeł ulicznych

przy okazji remontów łódzkich ulic, placów zabaw, pasaży. Nowe źródła działają między innymi w pasażu Schillera, w pasażu Michała Szewczyka, na skwerze Wiedźmina czy w parku Staromiejskim.

- W 2024 roku w Grupowej Oczyszczalni Ścieków kontynuowano zajęcia edukacyjne. Obejmowały one informacje o składzie mineralnym łódzkiej wody, źródłach jej pochodzenia, sposobach uzdatniania oraz kontroli jej jakości. W ramach działań edukacyjnych przekazywana jest także wiedza na temat prawidłowego korzystania z toalet, czyli zakazie wyrzucania do nich śmieci, wylewania tłuszczów spożywczych.

Prowadzona jest też edukacja dotyczącą zakazu odprowadzania wód deszczowych i roztopowych do kanalizacji sanitarnej oraz zakazu odprowadzania ścieków do kanalizacji deszczowej. Spółka cyklicznie przypomina o obowiązku systematycznego oczyszczania osadników i separatorów, które odpowiadają za czystość deszczówki trafiającej do lokalnych cieków wodnych.

OCHRONA GATUNKOWA I DZIAŁALNOŚĆ EKSPOZYCYJNA W WYSPECJALIZOWANYCH PLACÓWKACH

W roku 2024 w Ogrodzie Botanicznym ochroną ex situ (poza miejscem naturalnego występowania) objętych było 49 gatunków roślin chronionych oraz rzadkich i zagrożonych wyginięciem, pochodzących ze stanowisk naturalnych z terenu całego kraju. Rośliny te są w Ogrodzie Botanicznym uprawiane i mnożone co umożliwia zachowanie ich puli genowej, należą do nich m.in.: aster gawędka *Aster amellus* L., dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* (L.) Besser., dzwonek boloński *Campanula bononiensis* L., dzwonek syberyjski *Campanula sibirica* L., goździk pyszny *Dianthus superbus* L. ssp. *superbus*, pełnik alpejski *Trollius altissimus* Crantz, wierzbka lapońska *Salix lapponum* L., pięciornik drobnokwiatowy *Potentilla micrantha* Ramond ex DC. in Lam. et DC., koniczyna pannońska *Trifolium pannonicum* Jacq., miłek wiosenny *Adonis vernalis* L., len złocisty *Linum flavum* L., długosz królewski *Osmunda regalis* L., czyściec kosmaty *Stachys germanica* L., ostonica włosowata *Stipa capillata* L. Ogród Botaniczny w Łodzi kontynuował również prace związane z realizacją pięciu regionalnych programów ochrony wybranych gatunków roślin rzadkich i zagrożonych wyginięciem na terenie województwa łódzkiego, dla takich taksonów jak: goździk piaskowy *Dianthus arenarius* L., zimoziół północny *Linnaea borealis* L., sasanka wiosenna *Pulsatilla vernalis* (L.) Mill., dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia* (L.) Besser. i zawilec wielkokwiatowy *Anemone sylvestris* L.

W 2024 roku zakończył się dziesięcioletni okres (2015-2024) realizacji dwóch regionalnych programów ochrony dla zimoziółu północnego *Linnaea borealis* L. i goździka piaskowego *Dianthus arenarius* L.

W ubiegłym roku podpisane zostało czterostronne porozumienie, dotyczące realizacji Regionalnego programu ochrony zawilca wielkokwiatowego *Anemone sylvestris* L., zawarte pomiędzy Miastem Łódź – Zarząd Zieleni Miejskiej w Łodzi, Gminą Sulejów, Uniwersytetem Łódzkim i Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. W okresie sprawozdawczym Ogród Botaniczny oraz Katedra Biogeografii, Paleoeologii i Ochrony Przyrody UŁ przy współpracy z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego i Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Łodzi opracowały kolejny „Regionalny program ochrony wybranych gatunków roślin rzadkich i zagrożonych wyginięciem na terenie województwa łódzkiego”, tj.: Regionalny program ochrony pluskwicy europejskiej *Actaea europaea* (Schipcz.) J. Compton.

W 2024 roku pracownicy Ogródu pozyskiwali nasiona roślin gatunków zagrożonych wyginięciem oraz prowadzili monitoring stanowisk naturalnych i zastępczych tychże gatunków, jak również prowadzili intensywne prace związane z realizacją programu ochrony zawilca wielkokwiatowego.

W ramach ochrony *ex situ* prowadzonej przez łódzki Ogród Botaniczny, w jego kolekcjach znajdują się również gatunki roślin objęte Konwencją Waszyngtońską (CITES). Obecnie w zbiorach roślin egzotycznych Ogródu Botanicznego znajduje się 1 818 szt. roślin należących do 524 taksonów objętych ww. Konwencją, w tym:

- z załącznika A – 28 szt. roślin (16 taksonów),
- z załącznika B – 1782 szt. roślin (506 taksonów),
 - z załącznika C – 8 szt. roślin (2 taksony)
 - oraz dodatkowo 1 sztuka (1 takson) z Aneksu UE WTR - kategoria D.

Rośliny te stanowią cenny element kolekcji, wykorzystywany w edukacji oraz popularyzacji wiedzy przyrodniczej. Część z nich uprawiana jest w szklarniach Ogródu (między innymi liczne kaktusy i aloesy), pozostałe – eksponowane są w pawilonach Palmiarni (w tym stare okazy sagowców, sukulenty i storczyki). Dodatkowo dwa gatunki: miłek wiosenny *Adonis vernalis* L. i śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis* L. uprawiane są w gruncie na terenie Ogródu Botanicznego.

Wszystkie wystawy w Ogródku Botanicznym i Palmiarni w 2024 r. łącznie obejrzało 77 038 osób.

Na terenie miasta funkcjonuje także Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt. W 2024 zakres działań ośrodka obejmował:

- modernizację, budowanie nowych wolier oraz modernizację istniejących zagród;
- doposażenie jednostki w podstawowy sprzęt do odłowu;
- przyjęcie ponad 3 500 tys. zwierząt dzikich;
- prowadzenie zajęć z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej z wykorzystaniem sali edukacyjnej „Ostoja” (ok. 2000 osób);
- utworzenie nowoczesnej zagrody dla jeży, remont wolier dla lisów i mniejszych drapieżników, wykonanie stelaży gniazd dla bocianów oraz remont zagrody dla jeleńsiaków (etap II).

OSZCZĘDZANIE ZASOBÓW WODNYCH, ENERGII W ŁÓDZKICH SPÓŁKACH:

- Aqua Park Łódź sp. z o.o. - w ramach wdrażania programów oszczędnościowych energii elektrycznej i wody miała miejsce modernizacja natrysków oraz toalet od strony basenu z falą. W ramach prac wykonano m.in. nowe okładziny ceramiczne, przeprojektowane zostały instalacje wod-kan, instalacje basenowe dotyczące basenów dezynfekcyjnych, miała też miejsce wymiana istniejących wielkoformatowych elektronicznych nośników reklamowych na nowe energooszczędne.
- Miejska Arena Kultury i Sportu sp. z o.o., mając na względzie wysokie koszty nośników energii, aktywnie poszukuje niezbędnych oszczędności poprzez m.in. ograniczenie oświetlenia terenów zewnętrznych należących do Spółki, wymianę opraw jarzeniowych na oświetlenie LED w pomieszczeniach biurowych, korytarzach i ciągach komunikacyjnych Atlas Areny. W 2024 roku Spółka wymieniła główne oświetlenie płyty Atlas Areny, swojej największej hali na oświetlenie LED oraz przeprowadziła modernizację nagłośnienia.
- Widzewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w 2024 poniosło nakłady w ramach rozwoju transportu ekologicznego i inne inwestycje w zakresie zmniejszenia zużycia energii (np. fotowoltaika, samochody ekologiczne i inne urządzenia obniżające emisję spa-

lin). Inwestycje i czynności w zakresie zmniejszenia zużycia energii i zmniejszenie strat energii w danym obiekcie budowlanym przeprowadzono w zasobie własnym.

EDUKACJA

DANE OGÓLNE

W roku szkolnym 2024/2025 w Łodzi Miasto prowadzi 126 przedszkoli miejskich, 12 przedszkoli miejskich w 6 zespołach przedszkoli miejskich oraz 9 przedszkoli miejskich w zespołach szkolno - przedszkolnych, do których uczęszcza 16 581 dzieci w 719 Oddziałach (w tym 35 oddziałów integracyjnych, do których uczęszcza 674 dzieci).

W roku szkolnym 2024/2025 Miasto prowadzi również 135 jednostek organizacyjnych łódzkiej oświaty:

- 80 szkół podstawowych,
- 9 zespołów szkolno-przedszkolnych,
- 1 zespół szkół ogólnokształcących,
- 26 liceów ogólnokształcących,
- 16 zespołów szkół ponadpodstawowych,
- 1 technikum samodzielne,
- 1 jednostkę doskonalenia nauczycieli,
- 1 centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Liczba uczniów i oddziałów w poszczególnych typach szkół w roku szkolnym 2024/2025 przedstawia się następująco:

- szkoły podstawowe – 1 785 oddziałów, do których uczęszcza 40 291 uczniów (średnia liczba uczniów w oddziale 23), w tym w klasie I uczy się 5 257 uczniów,
- licea ogólnokształcące – 567 oddziałów, w których uczy się 15 462 uczniów (średnia liczba uczniów w oddziale 27), w tym w klasie I uczy się 2 590 uczniów,
- technika – 347 oddziałów, w których uczy się 7 805 uczniów (średnia liczba uczniów w oddziale 23), w tym w klasie I uczy się 1 368 uczniów,
- branżowe szkoły I stopnia – 45 oddziałów, w których uczy się 971 uczniów (średnia liczba uczniów w oddziale 22), w tym w klasie I uczy się 339 uczniów,
- CKU i branżowe szkoły II stopnia - 28 oddziałów, do których uczęszcza 604 słuchaczy (średnia liczba uczniów w oddziale 22) w tym w klasie I uczy się 280 uczniów.

W oddziałach integracyjnych uczy się:

- w szkołach podstawowych – 2 079 uczniów w 119 oddziałach (w tym z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – 675 uczniów),
- w liceach ogólnokształcących – 344 uczniów w 18 oddziałach (w tym z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – 268 uczniów).

W roku szkolnym 2023/2024 169 uczniów szkół podstawowych i 193 uczniów szkół ponadpodstawowych objętych było nauczaniem indywidualnym.

Miasto zapewnia również ofertę kształcenia językowego w szkołach podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych, na którą w obecnym roku szkolnym składa się:

- 17 oddziałów dwujęzycznych w szkołach podstawowych, w których uczy się łącznie 415 uczniów,
- 31 oddziałów dwujęzycznych w szkołach ponadpodstawowych, w których uczy się łącznie 877 uczniów.

Dodatkowo w IV Liceum Ogólnokształcącym funkcjonują 4 oddziały przygotowujące do międzynarodowej matury, w których uczy się łącznie 100 uczniów. W ofercie szkół ponadpodstawowych są również cztery oddziały klas wstępnych z językami: niemieckim, angielskim, francuskim i hiszpańskim, w których uczy się łącznie 111 uczniów.

W roku szkolnym 2024/2025 kształcenie sportowe w różnych dyscyplinach sportowych prowadzi 9 szkół podstawowych i 2 licea ogólnokształcące, w tym:

- w szkołach podstawowych funkcjonują 44 oddziały sportowe,
- w liceach ogólnokształcących funkcjonuje 14 oddziałów sportowych.

Uzupełnienie sieci szkół i placówek prowadzonych przez Miasto stanowią placówki niepubliczne oraz publiczne prowadzone przez osoby fizyczne bądź prawne niezaliczane do sektora finansów publicznych. Takich dotowanych placówek w Łodzi prowadzonych jest 237 (w tym m.in. 101 przedszkoli i punktów przedszkolnych, 42 szkoły podstawowe, 33 licea ogólnokształcące).

Dotowane szkoły i placówki zobowiązane są do rozliczania się z dotacji otrzymanych w danym roku kalendarzowym. Dotacje przyznane jednostkom niepublicznym wyniosły w 2024 r. 421,5 mln zł.

Miasto prowadzi również rozliczenia z innymi gminami z tytułu zwrotu kosztów dotacji udzielonej przez Miasto Łódź na dzieci zamieszkałe na terenie innych gmin, a uczęszczające do przedszkoli niepublicznych na terenie Miasta oraz zwrot kosztów dotacji udzielonej przez inne gminy na dzieci będące mieszkańcami Miasta Łódź, a uczęszczające do przedszkoli niepublicznych na terenie innych gmin. W roku 2024 inne gminy oddały Miastu kwotę 3,5 mln zł tytułu zwrotu kosztów dotacji wypłaconej na dzieci niebędące mieszkańcami Miasta, podczas gdy Miasto Łódź z tego tytułu zapłaciło innym gminom kwotę 3,2 mln zł.

NABÓR

Przedszkola miejskie

Do przedszkoli miejskich na rok szkolny 2024/2025 przyjęto 16 352 dzieci, w tym 12 369 dzieci kontynuujących naukę, a po rekrutacji pozostało 1 030 wolnych miejsc. 254 kandydatów biorących udział w postępowaniu rekrutacyjnym nie przyjęto do wybranych placówek, ale zgodnie prawem oświatowym wskazano im publiczne przedszkole, w którym pozostały wolne miejsca po rekrutacji.

Szkoły podstawowe

W rekrutacji podstawowej do szkół podstawowych wzięło udział 5 020 uczniów. W jej wyniku zakwalifikowanych zostało 5 010 uczniów, w tym: 3 997 uczniów z obwodu i 1 013 uczniów spoza obwodu. Po rekrutacji podstawowej szkoły dysponowały łącznie 455 miejscami wolnymi, na które przeprowadzono rekrutację uzupełniającą.

W wyniku obu rekrutacji do klas I na rok szkolny 2024/2025 utworzono 232 oddziały, do których przyjęto łącznie 5 257 uczniów.

Szkoły ponadpodstawowe

W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach ponadpodstawowych zaoferowano 149 oddziałów dla 4 236 uczniów. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji utworzono 149 oddziałów dla 4 250 uczniów, w tym w liceach ogólnokształcących utworzono 87 oddziałów dla 2 543 uczniów (59,8% uczniów szkół ponadpodstawowych), w technikach utworzono 50 oddziałów dla 1 368 uczniów (32,2% uczniów szkół ponadpodstawowych), a w branżowych szkołach I stopnia utworzono 12 oddziałów dla 339 uczniów (8% uczniów szkół ponadpodstawowych).

W liczbie uczniów i oddziałów w liceach ogólnokształcących ujęto 103 uczniów i 8 oddziałów terapeutycznych w XLIV LO, które nie bierze udziału w elektronicznym naborze, a młodzież przyjmowana jest do szkoły na podstawie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznych. W danych ujęto również 4 oddziały przygotowawcze.

SZKOŁY I PLACÓWKI SPECJALNE ORAZ PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZE

Miasto Łódź jest organem prowadzącym dla 21 jednostek organizacyjnych, w których funkcjonują różne typy oraz rodzaje szkół specjalnych:

- oddziały przedszkolne funkcjonujące w 9 placówkach kształcenia specjalnego,
- 9 szkół podstawowych specjalnych funkcjonujących samodzielnie, w tym 3 przyszpitalne i 1 przy pogotowiu opiekuńczym,

- 1 liceum ogólnokształcące specjalne funkcjonujące przy szpitalu,
- 4 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- 4 młodzieżowe ośrodki socjoterapii,
- 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 1 zespół szkół specjalnych,
- 1 zespół szkół zawodowych specjalnych.

Ogółem w roku szkolnym 2024/2025 funkcjonują 382 oddziały, w których uczy się 2 393 uczniów.

W dziewięciu zespołach wczesnego wspomaganie rozwoju, w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Łódź, w roku szkolnym 2024/2025 specjalistycznymi działaniami terapeutyczno-rehabilitacyjnymi objęto 388 dzieci.

W roku szkolnym 2024/2025 funkcjonuje 7 placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łódź. Są to:

- 2 bursy szkolne,
- 3 centra zajęć pozaszkolnych,
- 1 pałac młodzieży,
- 1 szkolne schronisko młodzieżowe,

Placówki pracy pozaszkolnej wspierają i uzupełniają zadania szkół w zakresie kształtowania i rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży. Na terenie Łodzi funkcjonują 4 placówki pracy pozaszkolnej, w tym Pałac Młodzieży, w których zajęcia stałe realizowane były w grupach liczących od 1 (nauka gry na instrumentach) do 25 wychowanków. W zajęciach okresowych maksymalna liczba uczestników w zajęciach grupowych wynosiła 30 uczniów. W placówkach tych prowadzone były zajęcia: artystyczne, fotograficzne, plastyczne, tańca, gier, wokalne i językowe. Ponadto w placówkach wychowania pozaszkolnego działają zespoły artystyczne oraz pracownie rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży, m.in. zespół artystyczny „Stonoga”, zespół tańca współczesnego „Kontra”, pracownia edukacji poprzez sztukę, studio piosenki, pracownia karate, pracownia edukacji przedszkolnej „Radosne chwilki”, pracownia fitness, grafiki i fotografii cyfrowej.

WYNIKI EGZAMINÓW I SPRAWDZIANÓW W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Egzamin po VIII klasie szkoły podstawowej

W roku szkolnym 2023/2024 pisemny egzamin ósmoklasisty przeprowadzono w dniach 14-16 maja 2024 r. w trzech przedmiotach obowiązkowych, tj. język polski, matematyka oraz język obcy nowożytny. Uczniowie łódzkich podstawówek otrzymali średni wynik procentowy:

- język polski – 60%,
- matematyka – 57%,
- język angielski – 72%.

Egzamin maturalny 2024 (rok szkolny 2023/2024)

Średnie wyniki z egzaminu maturalnego w 2024 roku w szkołach ponadpodstawowych prowadzonych przez Miasto przedstawiały się następująco:

- język polski - 61%,
- matematyka – 63%.

Spośród 28 liceów ogólnokształcących prowadzonych przez Miasto Łódź, w których odbyły się egzaminy maturalne, 17 szkół osiągnęło wyższy niż w kraju średni procentowy wynik z egzaminu maturalnego z języka polskiego, zaś spośród 18 techników – 2 szkoły uzyskały wynik wyższy niż średnia krajowa.

Zdawalność egzaminu maturalnego w liceach i technikach w 2024 roku wyniosła 86%.

Dziewięć liceów, tj. I, III, VIII, XII, XIII, XXI, XXV, XXVI i XXXI Liceum Ogólnokształcące i 2 technika (Technikum nr 10 i Technikum nr 15) osiągnęły zdawalność nie mniejszą niż 98%,.

Część absolwentów liceów ogólnokształcących (10,2%) oraz techników (16,3%) nie przystąpiła do egzaminu maturalnego.

Egzamin zawodowy 2024 (rok szkolny 2023/2024)

Egzamin przeprowadzony był zgodnie z podstawą programową z 2019 r. Do obydwu części (teoretycznej i praktycznej) egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, w technikach przystąpiło 1 321 uczniów techników, z których 1 015 zdało egzamin potwierdzający daną kwalifikację w zawodzie. Stanowi to średnio 76,84% zdawalności egzaminów w technikach.

SZKOLNICTWO ZAWODOWE

Oferta kształcenia zawodowego w roku szkolnym 2024/2025 zawiera 53 zawody w technikach, 18 zawodów w branżowych szkołach I stopnia oraz 5 zawodów w branżowej szkole II stopnia.

Miasto Łódź finansuje działalność Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji, funkcjonującego w łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Obserwatorium prowadzi systematyczne badania rynku pracy dla potrzeb edukacji, opracowuje analizy, przygotowuje opinie. Na podstawie opinii i analiz płynących z Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji rozwijana jest oferta szkół zawodowych. Nowości w ofercie zawodowej w roku 2024/2025 to: technik elektromobilności, technik aranżacji wnętrz, serwisant sprzętu komputerowego (w formie eksperymentu).

W roku szkolnym 2024/2025 utworzono 5 oddziałów branżowej szkoły II stopnia w czterech zespołach szkół, w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik logistyk, technik handlowiec, technik technologii żywności oraz technik robót wykończeniowych w budownictwie.

Wśród uczniów klas pierwszych szkół zawodowych 80,14% wybrało technika, zaś 19,86% branżowe szkoły I stopnia. Na przestrzeni kilku ostatnich lat procentowy udział młodzieży klas pierwszych w szkołach zawodowych wśród wszystkich uczniów uczących się w klasach pierwszych szkół ponadpodstawowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W naborze na rok szkolny 2024/2025 największa liczba absolwentów szkół podstawowych zainteresowana była podjęciem nauki w Technikum nr 12 w Zespole Szkół Przemysłu Mody, Technikum nr 10 w Zespole Szkół Elektroniczno - Informatycznych, Technikum nr 9 w Zespole Szkół Politechnicznych, Technikum nr 19 Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego i Technikum nr 20 w Zespole Szkół Edukacji Technicznej.

Szkoły zawodowe prowadzone przez Miasto Łódź są otwarte na potrzeby rynku pracy i kładą nacisk na rozwój współpracy z pracodawcami, dzięki czemu dla absol-

wentów otwierają się szanse na dobry start zawodowy i nowe perspektywy kariery zawodowej, a proces edukacji staje się bardziej efektywny. Zajęcia praktyczne objęte programem kształcenia, prowadzone są najczęściej w zakładzie pracy przez pracownika firmy. W regionie łódzkim takie zajęcia organizuje około 100 małych, średnich i dużych przedsiębiorstw. Praktyki zawodowe dla uczniów łódzkich szkół zawodowych odbywają się w ponad 460 przedsiębiorstwach, a umowę patronacką ze szkołami zawarło ok. 50 firm. Rok szkolny 2023/2024 zaowocował podpisaniem przez szkoły kilkudziesięciu porozumień z pracodawcami w celu podjęcia działań na rzecz podnoszenia jakości i efektywności kształcenia zawodowego oraz dostosowywania go do wyzwań rozwojowych i potrzeb rynku pracy, w obszarze organizacji praktyk zawodowych dla uczniów, a także w celu objęcia patronatem klas kształconych w określonych zawodach. Umowy i porozumienia zostały zawarte między innymi przez Zespół Szkół Przemysłu Mody, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich, Zespół Szkół Budowlano-Technicznych, Zespół Szkół Techniczno – Informatycznych, Zespół Szkół Edukacji Technicznej i Centrum kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Spośród firm, które podpisały ze szkołami umowy i porozumienia wymienić można m.in.: Hotel Vienna House by Wyndham Andel's Łódź, Hotel Qubus, Kadrson Joanna Łabeńska, Irena Struniec Enterprise, Budimex SA, Rex Bud, ARSEM Sp. z o. o., Boat Systems Sp. z o.o., MPK Łódź Sp. z o.o., Worwag Pharma Operations Sp. z o.o., Vandmoortele Bakery Products, EL –Puk, Hutchinson, TME -Transfer Multisort Elektronik, SISA Polska Sp. z o.o.Dźwigów, Kone, Elektromonter, Kisan.

W 2024 roku dofinansowano koszty kształcenia młodocianych dla 75 pracodawców na kwotę 731 tys. zł.

KSZTAŁCENIE USTAWICZNE DLA DOROSŁYCH

Miasto Łódź jest organem prowadzącym dla Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. W jednostkach tych prowadzone jest kształcenie dla dorosłych w formach szkolnych i pozaszkolnych. W roku szkolnym 2024/2025 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego:

- w Szkole Podstawowej dla dorosłych - kształciło się 55 słuchaczy,
- w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych kształciło się 334 słuchaczy,
- w Szkole Policealnej dla dorosłych kształciło się 133 słuchaczy.

Oferta kształcenia dla dorosłych w formach pozaszkol-

nych prowadzona była w łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz w Centrum Kształcenia Ustawicznego funkcjonującego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego .

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego prowadziło zajęcia dla 4 grup kwalifikacyjnych (167 osoby) kursów zawodowych dla zawodów technik gazownictwa oraz 1 kursu zawodowego dla kucharzy (26 osób), a Centrum Kształcenia Zawodowego i ustawicznego prowadziło 12 kursów zawodowych dla zawodów technik logistyki, technik rachunkowości, technik fotografii i multimedii, technik programista i technik weterynarii (238 osób).

DOWÓZ UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2024 roku 296 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego korzystało z przewozów specjalnych realizowanych przez MPK Łódź. Rodzice/opiekunowie 498 dzieci korzystali natomiast z bezpłatnych biletów specjalnych. Refundowano także koszty paliwa za dowóz transportem własnym. Z takiej możliwości skorzystali rodzice/opiekunowie 241 dzieci.

PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

W Łodzi funkcjonuje 9 poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym 3 poradnie specjalistyczne. Poradnie rejonowe świadczą usługi na rzecz dzieci i młodzieży będących uczniami szkół i placówek funkcjonujących w rejonie działania poszczególnych poradni. Poradnie specjalistyczne udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim zgodnie z ustalonym zakresem. Jedną poradnię specjalistyczną świadczy usługi psychologiczno-pedagogiczne na rzecz powiatu łódzkiego Wschodniego w ramach odrębnego porozumienia.

Zakres działań i rodzaje udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, szkołom i rodzicom w roku szkolnym 2023/2024:

- liczba godzin „dyżurów” w szkołach/placówkach – 5 136,
- liczba wykonanych diagnoz/badań psychologiczno-pedagogicznych – 34 501,
- Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego – 2 07,
- Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego – 502,
- Liczba wydanych opinii – 6 275,
- Liczba udzielonych porad i konsultacji – 17 724,
- Liczba godzin z doradztwa zawodowego prowadzonego w szkołach i placówkach – 150,

- Liczba uczniów objętych terapią logopedyczną (indywidualną) – 753,
- Liczba uczniów objętych terapią psychologiczno-pedagogiczną (indywidualną) – 2 040,
- Liczba zajęć grupowych - 553.

PROJEKTY I PROGRAMY EDUKACYJNE

Wyprawka szkolna

W ramach realizacji Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych tzw. „Wyprawki szkolnej” w roku 2024 otrzymało 811 uczniów na kwotę 286,35 tys. zł. Poza dofinansowaniem do zakupu podręczników w ramach realizacji rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym, tzw. „Wyprawki szkolnej” w 2024 r. wszyscy uczniowie szkół podstawowych otrzymali darmowe podręczniki z udzielanej przez MEN dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

Projekty z udziałem środków krajowych

W 2024 r. projekty realizowano z programów:

- Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa – zakup książek będących nowościami wydawniczym dla dzieci w wieku 3 – 6 lat, zakup książek oraz elementów wyposażenia bibliotek, działania promujące czytelnictwo – 32 placówki dostało dotację na kwotę 356 tys. zł (w tym wkład własny 71,2 tys. zł),
- Edukacja Ekologiczna „Nasze Ekologiczne Pracownie” – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – utworzenie ekopracowni i punktów dydaktycznych - 8 placówek dostało dotację na kwotę 504,4 tys. zł (w tym wkład własny 28,03 tys. zł),
- Aktywna Tablica – zakup pomocy dydaktycznych dla placówek oświatowych - 16 placówek dostało dotację na kwotę 542,5 tys. zł (w tym wkład własny 108,5 tys. zł),
- Posiłek w szkole i w domu – remont i wyposażenie jadalni i stołówek szkolnych – 6 placówek dostało dofinansowanie na kwotę 579,95 tys. zł (w tym wkład własny 116 tys. zł).

Szkoły prowadzone przez Miasto Łódź w roku szkolnym 2023/2024 wzięły również udział w programach: Aktywna Szkoła oraz Rowerowy Maj.

Program Aktywna Szkoła to kompleksowe wsparcie aktywności fizycznej skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży, ale także do osób dorosłych. Dzięki optymalnemu wykorzystaniu przyszkolonej i samorządowej infrastruktury sportowej oraz zapewnieniu profesjonalnego wsparcia trenerskiego umożliwiamy aktywizację społeczeństwa na poziomie lokalnym. Jest programem finanso-

wanym ze środków budżetu państwa, ogłoszonym i nadzorowanym przez Ministra Sportu i Turystyki. W ramach Programu realizowane są trzy zadania:

- wspieranie działań sportowych na terenie szkół publicznych w weekendy (soboty i niedziele) (dalej „Zadanie Aktywny Weekend”) – uczestnicy: 17 szkół i placówek oświatowych;
- wspieranie działań aktywizujących prowadzonych na samorządowych (w tym szkolnych) obiektach sportowych (dalej „Zadanie Aktywny Orlik”) – uczestnicy: 39 szkół i placówek oświatowych;
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (dalej „Zadanie Aktywny do kwadratu”).

Rowerowy Maj to największa kampania w Polsce promująca zdrowy tryb życia i zrównoważoną mobilność wśród dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych, grona nauczycielskiego oraz rodziców i opiekunów. W kampanii w 2024 roku w Mieście Łodzi uczestniczyło 5 placówek.

W maju 2024 r. łącznie na aktywne przejazdy przeznaczono 15 dni. łączna liczba aktywnych uczestników Kampanii wyniosła 520, odnotowano 7504 przejazdy, ilość klas biorących udział w Kampanii wyniosła 76. Frekwencja wyniosła 18%.

Projekty z udziałem środków zagranicznych

W 2024 r. projekty realizowano z:

- programu Erasmus+ w 11 placówkach realizowano 25 projektów na kwotę 1,4 tys. zł,
- Europejskiego Funduszu Społecznego RPO Wł w 18 placówkach realizowano 28 projektów na kwotę 39,9 mln zł.

WYPOCZYNEK LETNI I ZIMOWY

W roku szkolnym 2023/2024 Miasto Łódź dofinansowało zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej. Oferta obejmowała zajęcia zamknięte – półkolonie i wyjazdowe formy wypoczynku. W ramach półkolonii zimowych udział wzięło 4 667 uczestników, dla których przygotowano ofertę w 59 szkołach i placówkach. W ramach półkolonii letnich udział wzięło 9 065 uczestników, dla których przygotowano ofertę w 67 szkołach i placówkach.

W okresie wakacji letnich Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Łodzi było organizatorem kolonii w dwóch ośrodkach w miejscowości Grotniki. W roku szkolnym 2023/2024 Miasto Łódź zapewniło miejsca na 4 turnusach kolonii, łącznie dla 240 dzieci.

Łącznie na dofinansowanie wypoczynku w roku szkolnym 2023/2024 Miasto Łódź przeznaczyło 3,6 mln zł.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Od września 2018 r. Miasto realizuje zadanie „Pomoc materialna dla uczniów łódzkich szkół”. W roku 2024 przyznano 710 stypendiów szkolnych oraz 77 zasiłków szkolnych, na które przeznaczono 713 tys. zł, z czego 93 tys. zł stanowił wkład własny Miasta.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

PROGRAM MŁODZI W ŁODZI

W ramach programu współpracuje już ponad 300 łódzkich firm oraz największe łódzkie uczelnie publiczne i niepubliczne. W 2024 r. realizowane były następujące inicjatywy:

- XVII edycja programu stypendialnego Młodzi w Łodzi - najlepsi studenci wybranych przez pracodawców kierunków łódzkich uczelni mogli ubiegać się o przyznanie jednego ze stypendiów fundowanych przez łódzkie firmy – Partnerów programu Młodzi w Łodzi. Studenci mogli też starać się o zwrot kosztów zakwaterowania w domu studenckim bądź udział w bezpłatnych kursach podnoszących kwalifikacje. W roku akademickim 2024/2025 pracodawcy wypłacają 83 stypendia w wysokości od 9 000 zł do 11 000 zł brutto w skali roku akademickiego, ufundowali zwrot kosztów zakwaterowania w domu studenckim dla 12 studentów, a także możliwość udziału w bezpłatnych kursach podnoszących kwalifikacje dla 23 osób. Podczas rekrutacji do programu stypendialnego w październiku 2024 roku spłynęło łącznie ponad 2 480 aplikacji.
- Portal praktyk i staży www.praktyki.lodz.pl wspiera studentów łódzkich uczelni w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego w trakcie praktyk i staży. W 2024 r. pracodawcy opublikowali 484 oferty, a stronę odwiedziło średnio 25 000 użytkowników miesięcznie.
- Program płatnych staży wakacyjnych Praktykuj w Łodzi! - dla łódzkich studentów i absolwentów w najlepszych łódzkich firmach. W 2024 roku 60 najlepszych łódzkich pracodawców zaoferowało 350 ofert staży, a ostatecznie zatrudniło 220 studentów na płatnych stażach wakacyjnych (z wynagrodzeniem minimum 28,10 zł brutto za 1 godzinę lub minimum 4 300 zł brutto za każdy miesiąc trwania stażu w pełnym wymiarze godzin), w trakcie rekrutacji złożono blisko 9 400 aplikacji. Po zakończonych stażach w tej edycji projektu 80% stażystów otrzymało od swoich pracodawców propozycje dalszej współpracy.
- Wydarzenia dla studentów i uczniów szkół ponadpodstawowych realizowane wspólnie z partnerami (bezpłatne szkolenia i webinary Twoja Kariera w Twoich rękach, dni otwarte w firmach „Poznaj Łódzkich Pracodawców”, eventy Zasmakuj studiowania w Łodzi oraz Zasmakuj pra-

cy w Łodzi, event Trampki na Giełdzie oraz DevConf dla maturzystów) – w okresie od stycznia do grudnia 2024 odbyło się 48 wydarzeń, w których uczestniczyło 1 400 osób.

- Strona internetowa www.mlodziwlodzi.pl - ponad 53 tys. zarejestrowanych użytkowników oraz miesięcznie średnio 33 tys. odsłon. Fanpage Młodzi w Łodzi na Facebooku ma ponad 23 tys. obserwujących, profil na Instagramie 2,5 tys. obserwujących, a profil na LinkedInie 17 tys. obserwujących. W okresie od stycznia do grudnia 2024 na stronie opublikowanych zostało 272 oferty pracy.

WSPÓŁPRACA Z UCZELNIAMI

Konkursy dotacyjne i wsparcie finansowe

Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2024 roku wyniosła 470 tys. zł, a dofinansowanie otrzymały 23 projekty.

W ramach zrealizowanego przez Stowarzyszenie Opus konkursu „Łódź akademicka – naukowa, kreatywna i wielokulturowa 2024” dofinansowanie otrzymali następujący realizatorzy projektów:

- Akademicka Łódź Matematyczna 2024 – Polskie Towarzystwo Matematyczne – 21,01 tys. zł,
- Hackathon hACK NA ZDROWIE 3 Grupa nieformalna – 21,01 tys. zł,
- Student Showcase 2024- aktywizacja i promocja osiągnięć Kół Naukowych – Fundacja Politechniki Łódzkiej – 16,7 tys. zł,
- XVII Dni Japońskie na Uniwersytecie Łódzkim – Stowarzyszenie Klub Yakumo-goto – 7,01 tys. zł,
- Iron Warriors w drodze po elektromobilność i mniejsze spalanie -grupa nieformalna – 17,51 tys. zł,
- Łódzkie Dni Informatyki 2024 – Fundacja Politechniki Łódzkiej – 18 tys. zł,
- Leć Cesną po wiedzę Grupa nieformalna: Młodzieżowa Akademia Lotnictwa – 22,45 tys. zł
- Akcja Edukacja (edycja 6) – Fundacja FKA – 17,51 tys. zł,
- Łodzią po Cannes Grupa nieformalna: Łodzią po Cannes Patron: Fundacja Rozwoju Szkoły Filmowej w Łodzi – 22,5 tys. zł,
- V Pianistyczne Forum Młodych Pedagogów – STOWARZYSZENIE PROMOCJI INICJATYWARTYSTYCZNYCH „OPERATIVA” – 21,49 tys. zł,
- Wydanie specjalne czasopisma studenckiego „KAPITOL” pt. „De lingua Latina Lodziae vivente”- Grupa nieformalna: Koło Młodych Klasyków – 7,46 tys. zł,
- 41 Konkurs Władysława Strzemińskiego 2024 – Stowarzyszenie Pola Designu (Design Fields) – 17,51 tys. zł,

- Konkurs Inżynierski The New Solution 2024 – STOWARZYSZENIE STUDENTÓW BEST PŁ – 17,51 tys. zł,
- Konkurs ZTGK 2024 – Gamedev rodzi się w Łodzi! Grupa nieformalna: Gamedev rodzi się w Łodzi! – 18,99 tys. zł,
- Łódzki Festiwal Podróżniczy Grupa nieformalna: SK-NGT Uł „Włoczykije” – 8,01 tys. zł,
- Summer school – Fundacja dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – 22,28 tys. zł,
- Film w Łodzi – Łódź w filmie. Blaski i cienie HollyŁódź – Grupa nieformalna: Koło Naukowe Awangardystów Uniwersytetu Łódzkiego – 8,01 tys. zł,
- GUST (Generative Urban Small Turbine) Project Grupa nieformalna: Generative Urban Small Turbine – 17,51 tys. zł,
- Kosmiczna Łódź. Promocja fizyki współczesnej w społeczeństwie ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szkół średnich zainteresowanych podjęciem studiów na kierunkach przyrodniczych, nauczycieli i wszystkich innych zajmujących się upowszechnianiem edukacji STEAM wśród młodzieży -Fundacja Uniwersytetu Łódzkiego – 17,51 tys. zł,
- Odkryj swoją pasję i wejdź do świata nauki na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi – Fundacja dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – 16,51 tys. zł,
- Drużyna Raptors PŁ – udział w zawodach łazików marsjańskich ERC 2024 – Grupa nieformalna: Koło naukowe robotyki SKaNeR – Drużyna Raptors – 17,51 tys. zł,
- Drzwi Otwarte Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi 2024 -Fundacja Wspierania Rozwoju Edukacji ESCOLA – 15 tys. zł,
- W podróży po Bułgarii, Czechach, Serbii i Słowenii – wydanie slawistycznej publikacji naukowej – Grupa nieformalna: Koło Naukowe Slawistów Uł im. św. św. Cyryla i Metodego – 7,02 tys. zł.

Konkurs „Łódzkie Eureka”

Wyróżnienie honorowe statuetką „ŁÓDZKIE EUREKA” przyznaje Rada ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i techniczne. Celem wyróżnienia jest promocja twórców (lub zespołów), działających na rzecz rozwoju Łodzi jako ośrodka naukowego i akademickiego. Łódzkie Eureka jest przyznawane za osiągnięcie zdobyte w roku poprzedzającym przyznanie wyróżnienia. Łódzkie Eureka za rok 2023 otrzymali:

- w kategorii NAUKA - Polifenolowy ekstrakt z poprodukcyjnych wyłoków z nasion wiesiołka dziwnego (*Oenothera paradoxa*) oraz jego zastosowania - Uniwersytet Medyczny w Łodzi - Zespół w składzie: prof. dr hab. n. med. Lucyna Woźniak, mgr inż. Małgorzata Chmielewska-Kassassir, dr n. chem. Małgorzata Bukowiecka Matusiak,

dr hab. n.med. Katarzyna Sobierajska, dr n. biol. Wojciech Ciszewski, dr Izabela Burzyńska-Pędziwiatr.

- w kategorii TECHNIKA - Inteligentny, ekologiczny kompozyt o właściwościach chłodząco-izolujących do zastosowań w fasadach przeciwpożarowych - Politechnika Łódzka - Zespół w składzie: prof. dr hab. inż. Łukasz Kaczmarek, dr hab. inż. Jacek Szer, prof. uczelni, dr inż. Konrad A. Sodoł, mgr inż. Dariusz Tyszkowski.

- w kategorii SZTUKA – wyróżniono 2 osoby: Dr Izumi Barbara Yoshida - Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi - „Most”, film w technice animacji lalkowej, scenariusz, reżyseria: Izumi Yoshida, produkcja Likaon oraz Prof. dr hab. Izabela Łapińska - Szkoła Filmowa w Łodzi - „Skóra” projekt fotograficzny i monografia.

Stypendia Miasta Łodzi

Celem uruchomienia miejskiego programu stypendialnego jest stworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu studiów w Łodzi. Przyciąganie zdolnej, ambitnej młodzieży, również spoza regionu, w połączeniu z wysokiej jakości procesami dydaktycznymi na łódzkich uczelniach, sprzyja wzrostowi wysoko wykwalifikowanej kadry wychodzącej na rynek pracy, o którą zabiegają przedsiębiorcy.

W ramach XIII edycji miejskiego programu stypendialnego Miasto przyznało wybranym studentom - laureatom i finalistom olimpiad stypendia w wysokości od 1100 zł/mc do 1500 zł/m-c. Stypendia były wypłacane przez jeden rok akademicki, od listopada 2023 r. do lipca 2024 r. łącznie przyznano 45 stypendiów. Łączna kwota przeznaczona na stypendia w roku akademickim 2023/2024 wyniosła 464,5 tys. zł.

W ramach XIV edycji miejskiego programu stypendialnego Miasto przyznało wybranym studentom - laureatom i finalistom olimpiad stypendia w wysokości od 1100 zł/mc do 1500 zł/m-c. Stypendia są wypłacane przez jeden rok akademicki, od listopada 2024 r. do lipca 2025 r. łącznie przyznano 32 stypendia. Łączna kwota przeznaczona na stypendia w roku akademickim 2024/2025 wynosi 352,8 tys. zł.

Wspólne stoisko Miasta oraz Łodzi Akademickiej na Salonach Maturzystów 2024

W 2024 roku Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka oraz Miasto Łódź po raz drugi zaprezentowały swoją ofertę edukacyjną, kulturalną, turystyczną i gospodarczą na wspólnym łódzkim stoisku pod hasłem Study in Łódź podczas największej ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej skierowanej do maturzystów tj. Salony Maturzystów 2024 w 6 lokalizacjach (Wrocław, Toruń, Łódź, Kraków, Poznań, Warszawa) Liczba uczestników Salonów w 2024 r. wyniosła 46,5 tys. osób.

IV Międzynarodowy Kongres Energetyczna Regeneracja Miast

IV Międzynarodowy Kongres Kultura Miasta Regeneracyjnego odbył się w dniach 14-15 maja 2024 w Hali Maszyn EC1 Łódź – Miasto Kultury. Tym razem Kongres poświęcony był zagadnieniom kultury miasta regeneracyjnego. W debatach, panelach dyskusyjnych, potyczkach oraz prezentacjach udział wzięło 136 wybitnych przedstawicieli i przedstawicieli kultury, instytucji publicznych z Polski, Włoch, Niemiec, Holandii, USA. W Kongresie stacjonarnie uczestniczyło 1000 osób.

Life Science

Łódź wyróżnia się unikalnym ekosystemem współpracy naukowo-biznesowej, który łączy instytucje medyczne, akademickie i technologiczne. Wiodącą rolę w sektorze medycznym odgrywają Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego, Szpital im. Mikołaja Kopernika oraz Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki – placówki oferujące zaawansowaną opiekę zdrowotną i badania naukowe. Miasto wspiera te działania poprzez silne zaplecze akademickie: Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz Politechnika Łódzka kształcą ponad 3000 studentów na kluczowych kierunkach w obszarze life science. Dzięki zaawansowanej infrastrukturze badawczej, m.in. BraIN, MOlecoLAB i Bionanopark, Łódź staje się centrum innowacji w medycynie. W 2024 roku przeprowadzono badanie „Life Science – DNA Łodzi”, które zidentyfikowało ponad 650 firm działających w sektorze life science.

Kluczowe działania integrujące sektor Life Science w 2024 roku:

- Analiza sektora – badanie „Life Science – DNA Łodzi” zidentyfikowało kluczowe branże i firmy.
- Spotkania branżowe – organizacja 5 wydarzeń dla przedstawicieli sektorów medtech, beauty, pharma, foodtech, biotech i chemtech.

Udział w międzynarodowych targach – promocja Łodzi na CEBIO Forum 2024, Swiss Biotech Day w Bazylei oraz Web Summit.

URZĄD I OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW

FORMULARZE ELEKTRONICZNE

Urząd Miasta Łodzi udostępnia usługi elektroniczne on-line, w ramach których mieszkańcy i przedsiębiorcy mogą zwracać się do Urzędu z wykorzystaniem elektronicznej formy kontaktu. Uwzględniając wszystkie działania związane z aktualizacją usług elektronicznych i publikacją usług on-line, Urząd Miasta Łodzi na koniec 2024 r. udo-

stępniał łącznie 137 formularzy elektronicznych w ramach 95 usług na platformie ePUAP oraz 37 usług na platformie biznes.gov.pl. Wykaz wszystkich usług elektronicznych wraz z linkami przenoszącymi wnioskodawców bezpośrednio do centralnych platform elektronicznych, na których te usługi są świadczone – aktualizowano w BIP. Takie działanie zapewnia obywatelom łatwy i szybki dostęp do wszystkich e-usług Urzędu z jednego miejsca, bez konieczności ich wyszukiwania w wielu portalach również rządowych.

W 2024 r. do Urzędu wpłynęło 162 117 dokumentów elektronicznych przez elektroniczną skrzynkę podawczą na platformie ePUAP, co stanowi spadek o 10,9% w porównaniu z 2023 r. (181 873 dokumentów), zaś wysłano 182 445 dokumentów elektronicznych - wzrost o 5,6% w porównaniu z 2023 r. (172 779 dokumentów).

W 2024 r. w ramach pilotażu generatora formularzy E-usług przygotowanego przez Ministerstwo Cyfryzacji, Urząd Miasta Łodzi udostępnił pierwszą usługę elektroniczną w nowej technologii na platformie mObywatel. Przygotowanie i udostępnienie kolejnych takich usług jest uzależnione od udostępnienia środowiska developerskiego ze strony rządowej.

ELEKTRONICZNE ZARZĄDZANIE DOKUMENTAMI

Z uwagi na fakt, iż zmieniające się przepisy prawa coraz częściej wymagają elektronicznej formy kontaktu i elektronicznej formy dokumentu, rozszerzono katalog spraw prowadzonych wyłącznie elektronicznie w Urzędzie Miasta Łodzi, ograniczając tym samym liczbę spraw prowadzonych w systemie tradycyjnym. Ponadto, w 2024 r. podjęto szereg działań przygotowujących Urząd Miasta Łodzi do obsługi wniosków wysyłanych w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu doręczeń elektronicznych (uruchomienie 1 stycznia 2025 r.). Działania te objęły szkolenia merytoryczne i praktyczne dla pracowników urzędu oraz miejskich jednostek organizacyjnych oraz ścisłą współpracę z producentem systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją w celu uruchomienia integracji z systemem e-Doręczeń. Dążąc do podniesienia kwalifikacji pracowników Urzędu w zakresie postępowania z dokumentacją papierową i elektroniczną, w tym przy realizacji spraw z wykorzystaniem systemu EZD, ale również kompetencji cyfrowych w obszarze narzędzi informatycznych, przygotowując pracowników Urzędu i MJO do wdrażania nowych regulacji prawnych w obszarze doręczeń elektronicznych zrealizowano szkolenia stacjonarne oraz on-line, w których wzięło udział łącznie 2 807 uczestników.

SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

W 2024 r. zrealizowano – we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu – zadania związane z utrzymaniem certyfikatu systemu zarządzania jakością UMŁ, zgodnie z normą ISO 9001:2015. W 2024 r. przedstawiciele Biura Certyfikacji Systemów Zarządzania Polski Rejestr Statków S.A. przeprowadzili w tym zakresie audyt nadzoru. W raporcie końcowym audytorzy nie stwierdzili niezgodności w działalności Urzędu. Audytorzy rekomendowali utrzymanie certyfikatu potwierdzającego zgodność z wymaganiami normy ISO 9001:2015. W wyniku ustaleń z audytu Urząd Miasta Łodzi posiada certyfikat ważny do dnia 17 listopada 2025 r.

Ponadto audytorzy wewnętrzni systemu zarządzania jakością – pracownicy Urzędu, przeprowadzili w 2024 r. 16 audytów w komórkach organizacyjnych Urzędu. Swoim zakresem obejmowały one sprawdzenie funkcjonowania procesu „Realizacja usług administracyjnych”, a także weryfikację realizacji działań korekcyjnych i korygujących. Audyty potwierdziły, że realizacja usług administracyjnych odbywa się prawidłowo, usunięto ujawnione niezgodności, a podejmowane działania korekcyjne i korygujące powodują, że ryzyko wystąpienia nieprawidłowości ulega zmniejszeniu.

ŁÓDZKIE CENTRUM KONTAKTU Z MIESZKAŃCAMI

W sali obsługi Łódzkiego Centrum Kontakt z Mieszkańcami funkcjonuje biletomat, który usprawnił obsługę mieszkańców i zapewnił spokojną i komfortową przestrzeń oczekiwania na obsługę, zaś pracownikom dobrze zorganizowane oraz efektywne środowisko pracy. Nie występują bariery architektoniczne.

W sali kontynuowana jest obsługa cudzoziemców przez pracowników posługujących się językami ukraińskim i rosyjskim. W ramach usługi Mobilny Urzędnik odbywała się pomoc w zakresie potwierdzania, przedłużania ważności i unieważniania profilu zaufanego. Zostało wyznaczone stanowisko do obsługi mieszkańców w zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W 2024 r. pracownicy Call Center świadczyli usługi teleinformacyjne (łącznie liczba połączeń 176 382), w tym:

- udzielanie kompleksowych informacji o sposobie załatwiania spraw w Urzędzie Miasta Łodzi oraz wybranych miejskich jednostkach organizacyjnych (tj.: z zakresu 12 komórek UMŁ oraz 2 komórek MJO),
- obsługa informacyjna zadań okresowych, tj.: „Budżetu obywatelskiego”, „Wyborów samorządowych”, „Wyborów do Parlamentu Europejskiego”, „Wyborów do Rad Osiedli”,
- przyjmowanie zgłoszeń od mieszkańców:
 - stanie konta dot.: opłaty przekształceniowej, sprzedaży lokali na rzecz najemców i przekazywanie do Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości – 467,
 - dot.: umówienia na wizytę Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego – 10 652,
 - dot.: rezerwacji wizyty w Urzędzie – 55 931.

Ponadto pod ogólnym numerem infolinii Urzędu Miasta Łodzi (42 638-44-44) mieszkańcy mogli zgłaszać interwencje tj. przekazywać informacje o zdarzeniach na terenie Miasta Łodzi, które wymagają podjęcia działań przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Łodzi oraz miejskie jednostki organizacyjne. Zgłoszenia takie można było także przekazywać za pośrednictwem formularza internetowego udostępnionego na portalu Łódzkiego Centrum Kontakt z Mieszkańcami, pocztą elektroniczną, na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą Urzędu Miasta Łodzi, czy też osobiście w sali obsługi Łódzkiego Centrum Kontakt z Mieszkańcami.

BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH

Biuro Rzeczy Znalezionych, do którego trafiają rzeczy znalezione na terenie Miasta Łodzi lub znalezione przez mieszkańców Łodzi, znajduje się na ul. Piotrkowskiej 153, na parterze, w pokoju 005. Wykaz rzeczy przekazanych do biura znajduje się na stronie internetowej bip.uml.lodz.pl. W przypadku ustalenia danych osoby uprawnionej do odbioru rzeczy oraz jej adresu zamieszkania albo siedziby, Biuro Rzeczy Znalezionych niezwłocznie wzywa tę osobę do odbioru rzeczy.

W przypadku braku możliwości doręczenia osobie uprawnionej wezwania do odbioru rzeczy lub gdy osoba ta jest nieznana, dokonuje się wezwania na tablicy ogłoszeń przez okres roku, licząc od dnia znalezienia rzeczy, a także zamieszcza się ogłoszenie o znalezieniu rzeczy w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi. W 2024 r. do biura oddano 1 473 rzeczy znalezione, są wśród nich m.in. telefony, plecaki, portfele, odzież.

PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ NA TERENIE ŁÓDZI

W 2024 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 26 punktów, w których mieszkańcy mogli skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie, m.in.: prawa rodzinnego, prawa pracy, prawa cywilnego, prawa ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej, prawa administracyjnego z wyjątkiem prawa podatkowego czy prawa karnego oraz mediacji. Adresy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego dostępne są na stronie uml.lodz.pl. Z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może skorzystać każda osoba, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku (pomoc de minimis), która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Liczba udzielonych porad prawnych w 2024 r.: 8 408.

KARTA DUŻEJ RODZINY

W ramach realizacji Programu Inteligentna Polityka Społeczna realizowano zadania w zakresie wydawania Łódzkiej Karty Dużej Rodziny. W 2024 r. rozpatrzono pozytywnie 348 wniosków o wydanie karty dla nowych rodzin, 1056 wniosków o kontynuację kart i 43 wnioski o wydanie duplikatu karty. Ogółem obsłużone 1447 wniosków przełożyło się na 8792 wydane karty.

W 2024 r. rozpatrzono pozytywnie 382 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny – ogólnopolskiej dla nowych rodzin, 257 wnioski dla rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, 115 wniosków dot. uzupełnienia rodziny i 49 wnioski o wydanie duplikatu KDR. Ogółem obsłużone 1190 wniosków przełożyło się na 2373 wydanych kart w formie tradycyjnej i 2574 przyznanych kart w formie elektronicznej.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Akty stanu cywilnego zgromadzone w archiwum USC w Łodzi są sukcesywnie - od 1 marca 2015 roku tj. od momentu informatyzacji rejestracji stanu cywilnego w ramach rządowego projektu - przepisywane do centralnego rejestru stanu cywilnego. Akty stanu cywilnego są tworzone tylko w formie elektronicznej, PESEL dla dziecka jest nadawany bezpośrednio po sporządzeniu aktu urodzenia. Istnieje możliwość uzyskania odpisu w formie nie tylko papierowej ale również elektronicznej. Informatyzacja USC znacznie uprościła kontakt interesariuszy z urzędem. Od 2020 zmienił się sposób kontaktu klienta

z urzędem – rośnie ilość wniosków o wydanie odpisu aktu złożonych przez ePUAP.

Odpisy aktów stanu cywilnego wymagane są w wielu instytucjach. Co roku z archiwum USC jest wydawanych około 100 tysięcy dokumentów. Każde działanie podejmowane albo dopiero sygnalizowane przez władze centralne, każda zmiana prawa, zwłaszcza w zakresie przyznawania obywatelom środków finansowych, skutkuje wzmoczeniem ruchu interesantów w USC. Ostatnio notujemy to w związku z ubieganiem się o renty wdowie. Łatwość przemieszczania się powoduje intensyfikację międzynarodowego obrotu cywilnoprawnego. Skutkiem tego do rejestru stanu cywilnego w Polsce są wpisywane akty urodzeń, małżeństw i zgonów sporządzane za granicą oraz uznawane z mocy prawa orzeczenia sądów państw obcych i wykonywane na ich podstawie zmiany w aktach. Wzrosła też ilość aktów stanu cywilnego sporządzanych dla cudzoziemców. Najliczniejsze zdarzenia stanu cywilnego dotyczą obywateli Ukrainy. Dla przykładu: śluby z Ukraińcami i między Ukraińcami stanowią w zeszłym roku ponad 11% wszystkich zawartych małżeństw.

Od czerwca 2018 roku istnieje możliwość zgłoszenia urodzenia dziecka w formie dokumentu elektronicznego, która rokrocznie cieszy się coraz większym powodzeniem. W ubiegłym roku już 62% wszystkich zgłoszeń wpłynęło drogą elektroniczną.

Z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego chętnym parom Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje medal Za długoletnie pożycie małżeńskie, którym - w imieniu głowy państwa - dekoruje Prezydent Miasta Łodzi na specjalnie w tym celu organizowanych uroczystościach. Ta forma czczenia Złotych Godów staje się coraz popularniejsza. W ubiegłym roku przyjęliśmy 486 zgłoszeń par obchodzących taki jubileusz, co stanowi prawie 20-procentowy wzrost w stosunku do roku 2023.

OBSŁUGA MIESZKAŃCA W SPRAWACH OBYWATELSKICH I KOMUNIKACJI

W 2024 r. przyjęto 8 919 wniosków o wydanie dowodu osobistego złożonych z wykorzystaniem e-usług (wzrost wynosi 128% w stosunku do roku 2023), co jest spowodowane zmianą przepisów i przywróceniem możliwości przesłania elektronicznego wniosku o wydanie dowodu osobistego dla wszystkich grup wiekowych. Pomimo konieczności przyścia do urzędu w celu uzupełnienie wniosku o brakujące odciski palców oraz konieczność złożenia odwzorowania własnoręcznego podpisu usługą cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców. W 2024 r. obsłużono 9 711 zgłoszeń meldunkowych

Pałac ślubów przy ul. Pabianickiej

(zameldowania, wymeldowania), które zostały przesłane za pośrednictwem platformy ePUAP. Korzystając z e-usługi, 4 331 mieszkańców posługujących się swoim profilem zaufanym, przesłało elektroniczne formularze wniosków o wydanie zaświadczenia z rejestru PESEL oraz z rejestru mieszkańców.

Do utworzonego przez Ministerstwo Cyfryzacji Centralnego Rejestru Wyborców (CRW), wprowadzono dane ponad 3 682 wyborców wpisanych na własny wniosek do rejestru wyborców oraz wyborców pozbawionych praw wyborczych i ubezwłasnowolnionych. Zaktualizowano w Centralnym Rejestrze Wyborców dane osobowe 23 799 wyborców, w zakresie zmiany miejsca zameldowania, utraty/przywrócenia praw wyborczych i zgonu wyborcy. W rejestrze PESEL zweryfikowano i uzupełniono, na podstawie danych z rejestru mieszkańców miasta Łodzi, dane osobowe 2 639 mieszkańców.

Zmiana ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym wprowadziła z dniem 1 stycznia 2024 r. wyższe kary finansowe za niedopełnienie obowiązku rejestracji w ustawowym terminie pojazdów oraz niedopełnienie obowiązku zgłoszenia w ustawowym terminie zbycia pojazdu zarejestrowanego na terenie RP. Skutkiem wprowadzonej zmiany był wzrost wpływających zgłoszeń zbycia pojazdu oraz rejestracji pojazdów. Liczba nieodnotowanych zgłoszeń na koniec grudnia 2024 r. wyniosła około 20 tys. W związku z wprowadzonym nowym przepisem obowiązku rejestracji pojazdów wzrosła liczba załatwionych spraw w tym zakresie o 31%.

Pomimo znacznego wzrostu liczby spraw realizowanych w z zakresu ewidencji i rejestracji pojazdów na 223 176

zrealizowanych spraw wpłynęło jedynie 9 skarg, z czego tylko 4 uznano za zasadne a 1 wycofano. Na 151 695 wydanych decyzji administracyjnych, uchylonych lub zmienionych zostało jedynie 35. Poziom reklamacji dotyczących wydanych dokumentów komunikacyjnych w 2024 r. wyniósł 0,20% (ogółem wydano 137 975 druków, z tego anulowano 279).

W 2024 r. odbyto 1 376 wizyt domowych w celu odbioru wniosku lub dostarczenia dowodu osobistego od osób z niepełnosprawnościami (wzrost o 18,7% w porównaniu z rokiem 2023). Utrzymujący się wzrost spowodowany jest zmianą przepisów, która na pracowników Urzędu Miasta Łodzi nałożyła obowiązek zapewnienia obsługi osób zamieszkujących na terenie miasta Łodzi oraz powiatu łódzkiego Wschodniego.

BUDOWA SYSTEMU BIEŻĄCEJ INFORMACJI ORAZ UDOSTĘPNIANIA I ZBIERANIA DANYCH ON-LINE DLA MIESZKAŃCÓW I TWÓRCÓW APLIKACJI

Rok 2024 był dużym krokiem w cyfryzacji naszego miasta. W ciągu całego roku udało się, dokonać cyfryzacji wielu procesów, które w znaczącym stopniu zmieniło funkcjonowanie zarówno samego urzędu, jak i wszystkich jednostek miejskich. Największym wdrożeniem, nad którym pracowano w 2024 r. a które wpłynęło na sposób funkcjonowania naszego miasta było uruchomienie systemu elektronicznego obiegu faktur w urzędzie jak i miejskich jednostkach organizacyjnych. System uruchomiono 1 stycznia 2025 roku. Rozwiązanie jest w pełni przygotowane do obsługi faktur elektronicznych z systemu (KSeF),

który zostanie uruchomiony na poziomie krajowym przez Ministerstwo Finansów. A z uwagi na ilość objętych nim jednostek, jest niepowtarzalne w skali całego kraju. Żadne z miast nie wdrożyło dotychczas takiego kompleksowego rozwiązania.

W ramach realizowanych działań, stworzono system pozwalający na udostępnienie publicznie określonych zestawów danych. Portal otwarte.miasto.lodz.pl, za pomocą którego udostępniane są dane miejskie jest dostępny dla mieszkańców bez żadnych ograniczeń i zbędnych formalności. Można na nim pobrać dane o demografii, edukacji, komunikacji miejskiej czy inwestycjach.

DZIAŁANIA MIEJSKIEGO RZECZNIKA KONSUMENTÓW

W 2024 r. Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów udzieliło konsumentom 8650 porad i informacji prawnych (w 2023 r. 6118 porad). Porady prawne i informacje były udzielane konsumentom telefonicznie lub osobiście w Biurze Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Ponadto, w Biurze Miejskiego Rzecznika Konsumentów wydawane są konsumentom wzory pism w sprawach konsumenckich:

- wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa,
- wzór reklamacja towaru - naprawa lub wymiana,
- wzór reklamacja towaru - obniżenie ceny lub odstąpienie od umowy w związku z istotną niezgodnością towaru z umową,
- wzór reklamacja towaru - obniżenie ceny po żądaniu naprawy lub wymiany,
- wzór reklamacja towaru - odstąpienie od umowy po żądaniu naprawy lub wymiany.

Wzory są również dostępne na stronie Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Łodzi.

Podstawowym instrumentem prawnym pozostającym w dyspozycji rzecznika konsumentów w sprawach sporów między konsumentem a przedsiębiorcą jest prawo do występowania do przedsiębiorców (art. 42 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Nieudzielenie odpowiedzi rzecznikowi jest wykroczeniem zagrożonym karą grzywny (art. 114 cyt. pow. ustawy). W 2024 roku wpłynęło do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów 1 338 wniosków o podjęcie przez Rzecznika interwencji u przedsiębiorcy. Skierowano 1 656 wystąpień do przedsiębiorców (w 2023 r. – 1601 wystąpień), w sprawach o łącznej wartości 14,46 mln zł (w 2023 roku – 6,4 mln zł).

W 2024 roku Miejski Rzecznik Konsumentów skierował na Policję 38 zawiadomień o popełnieniu wykroczenia

nieudzielenia przez przedsiębiorcę odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika (w 2023 roku – 53 zawiadomień).

Przygotowano i uruchomiono nową zakładkę tematyczną na stronie UMŁ pod nazwą Konsument, dostępną pod adresem <https://uml.lodz.pl/konsument/>. Na stronie zamieszczane są informacje dotyczące ochrony praw konsumentów, wykaz instytucji zajmujących się tematyką ochrony konsumentów, a także wzory pism dla konsumentów kierowane przez nich do przedsiębiorców, organów i instytucji. Jednocześnie nadal prowadzona jest przez Biuro MRK dotychczasowa strona Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Łodzi, gdzie znajdują się informacje o pracy Biura (strona internetowa UMŁ, zakładka Rzecznicy i Pełnomocnicy).

DZIAŁALNOŚĆ ŁÓDZKIEGO OŚRODKA GEODEZJI

W 2024 roku Łódzki Ośrodek Geodezji realizował, m.in. na potrzeby Miasta przedsięwzięcia, które przyczyniają się do usprawnienia procesu obsługi mieszkańców w zakresie poszerzenia i ułatwienia dostępu do informacji, w szczególności do danych dotyczących nieruchomości oraz uproszczenia działań poprzez zwiększanie usług realizowanych drogą elektroniczną.

W 2024 r. Łódzki Ośrodek Geodezji:

- Przystąpił do realizacji projektu pn.: „Integracja danych i usług państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Integracja PzgiK)”, współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021–2027 oraz budżetu państwa. Przewidywany okres realizacji projektu: 2024–2027. Celem projektu jest cyfryzacja danych pzgiK oraz udostępnienie za pomocą usług na poziomie krajowym danych prowadzonych na poziomie powiatowym. Beneficjentem Projektu jest Główny Geodeta Kraju, realizatorem po stronie Miasta Łodzi – Łódzki Ośrodek Geodezji (ŁOG). Udział w projekcie umożliwi digitalizację niezarchiwizowanych dotychczas materiałów pzgiK, których wielkość jest szacowana na 635 mb, opisanie ich metadanymi i zasilenie repozytorium w aplikacji OSCAN, a tym samym zakończenie wieloletniego procesu cyfryzacji zasobów, co przełoży się na zwiększenie ilości materiałów udostępnianych drogą elektroniczną. Koszt samego zasilenia repozytorium OSCAN, a także wymiany i rozbudowy części urządzeń serwerowych, służących do prowadzenia zasobu, będzie finansowany w ramach środków własnych. Zakres prac zrealizowanych w 2024 r.:

- nastąpiła dostawa, uruchomienie i konfiguracja dwóch serwerów stelażowych połączonych w jeden klaster oraz uruchomienie skonfigurowanego klastra wirtualizacyjnego.
- dostarczono i wykonano usługę konfiguracji dwóch identycznych serwerów o tej samej wartości, połączonych w jeden klaster wirtualizacyjny.

Prace zostały sfinansowane w ramach zadań inwestycyjnych: „Dostosowanie narzędzi informatycznych do cyfryzacji i Geodezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu Etap II”.

- Z inicjatywy łódzkiego Ośrodka Geodezji, Miasto Łódź ubiega się o dofinansowanie projektu pn.: „Zarządzanie Miastem w oparciu o bazy danych przestrzennych wraz z rozwojem e-usług” w ramach Funduszy Europejskich dla Łódzkiego 2021-2027, dla działania FELD.01.04 Cyfryzacja. Przewidywany okres realizacji projektu: 2025-2028. Współuczestnictwo w projekcie zadeklarowali: Zarząd Lokalni Miejskich, Zarząd Dróg i Transportu, Biuro Architekta Miasta oraz Wydział Kształtowania Środowiska UMŁ. Projekt zakłada skoncentrowanie się na wykorzystaniu informacji przestrzennych, obejmujących dane geodezyjne, jak i e-usługi, w celu efektywnego zarządzania infrastrukturą miejską. Projekt będzie realizowany w podziale na następujące zadania:

- City Viewer - dostawa panoramicznych zdjęć ulic wraz ze skanowaniem laserowym (ok. 1 600 km, 1 800 z drogami dojazdowymi) - corocznie
- Ortofotomapa - rozbudowa baz obrazowych danych przestrzennych (ortofotomapy, zdjęcia ukośne, skanowanie laserowe wraz z ich punktową aktualizacją)
- Utworzenie Modelu 3D Miasta
- Budowa zintegrowanego miejskiego geoportalu danych przestrzennych m.in. w oparciu o bazy danych: EGIB, BDOT500, GESUT, BDSOG, EMUiA
- Modernizacja i rozbudowa e-usług poprzez dostosowanie portali do obowiązujących przepisów, nowych technologii
- Digitalizacja dokumentów stanowiących podstawę wprowadzania zmian w ewidencji gruntów i budynków i aktualizacja ewidencji gruntów i budynków
- Zwiększenie bezpieczeństwa obsługi informatycznej, gromadzenia i przetwarzania danych Miasta

- Łódzki System Zarządzania Nieruchomościami - Faza II. Zakres prac zrealizowanych w 2024 r.: zlecono wykonanie opracowania dokumentacji aplikacyjnej na potrzeby projektu, która została wykorzystana do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, opracowanie zostało sfinansowane w ramach zadania: „Wydatki związane z aktualizacją i utrzymaniem powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego na podstawie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne”:

- W ramach zadania: „Udostępnienie obrazowych danych przestrzennych dotyczących miasta Łodzi” zostały wykonane, opracowane i udostępnione bardzo oczekiwane przez służby miejskie, a wykraczające poza możliwe do uzyskania z materiałów udostępnianych przez GUGiK, nowe zobrazowania fotolotnicze Miasta, obejmujące m.in.:

ortofotomapę, cztery fotoplany ukośne, model 3D miasta, zobrazowanie skaningu laserowego (LIDAR), numeryczny model terenu, numeryczny model pokrycia terenu. Materiały zostały udostępnione w sposób umożliwiający m.in. przeglądanie i porównywanie z wersjami z poprzednich lat. Nowością i rozszerzeniem jest model potencjału solarnego dachów budynków, pozwalający na szacowanie zasadności montażu instalacji fotowoltaicznych.

- Inne zadania, m.in.:

- Kontynuowano prace związane z przetwarzaniem materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego do postaci cyfrowej wraz z ich zaimplementowaniem do istniejącego repozytorium pn. OSCAN.

- Rozwijano InterSIT - obywatelski system informacji przestrzennej w Internecie. Obecnie system ten odwiedza około 130 tys. użytkowników miesięcznie. W 2024 r. zarejestrowano ponad 700 000 odsłon map internetowych oraz prawie 30 mln odsłon serwisów OGC WMS/WFS.

- Prowadzony jest na bieżąco monitoring łódzkiego rynku nieruchomości, a także przekazywane komórkom organizacyjnemu Urzędu Miasta Łodzi regularne raporty z prowadzonych badań. Powyższe opracowania są również – w wybranym zakresie – publikowane na stronie internetowej Łódzkiego Ośrodka Geodezji, w zakładce „Monitoring rynku nieruchomości”.

PODNIOSZENIE KOMPETENCJI ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW

W celu podniesienia kompetencji pracowników Urzędu Miasta Łodzi, przy ograniczonym budżecie w roku 2024:

- zorganizowano szkolenia bezpłatne dla 1017 pracowników (w roku 2023 – 1197 pracowników), w tym:

- szkolenia wewnętrzne - przeprowadzone przez pracowników Urzędu Miasta Łodzi posiadających wiedzę specjalistyczną z zakresu m.in. obsługi programu Excel, oceniania pracowników, a także rozwoju kompetencji miękkich, zarówno dla kadry kierowniczej poświęcone wybranym aspektom zarządzania zespołem, jak i skierowane do wszystkich pracowników w zakresie komunikacji z trudnym klientem oraz w trudnych sytuacjach, czy też poruszające kwestie wypalenia zawodowego wśród pracowników.

- szkolenia zewnętrzne – realizowane poprzez kontynuację współpracy z Oddziałem Państwowej Inspekcji Pracy w Łodzi w zakresie szkoleń nt. mobbingu oraz dyskryminacji w miejscu pracy, a także z Unią Metropolii Polskich w zakresie m.in. ochrony sygnalistów, zmian w Kodeksie pracy, podpisów elektronicznych czy wdrażania projektów miejskich z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz z Departamentem Cyberbezpieczeń-

stwa KPRM w ramach kampanii #CyberbezpiecznySamorząd. Ponadto dzięki nawiązanej współpracy z CBA Delegaturą w Łodzi organizowanie szkoleń dla pracowników Urzędu z zakresu przeciwdziałania korupcji;

- zorganizowano szkolenia płatne, realizowane przez firmy zewnętrzne dla 892 pracowników, na które wydatkowano kwotę 375 tys. zł (w 2023 r. przeszkolono 439 pracowników za kwotę 254,8 tys. zł). Łącznie przeszkolono 1909 pracowników (w 2023 r. – 1636 pracowników);
- dofinansowano udział 23 pracowników w studiach podyplomowych na kwotę 87,68 tys. zł (w 2023 r. – 13 pracowników na kwotę 49,6 tys. zł);
- W celu umożliwienia nabycia umiejętności praktycznych, niezbędnych w rozpoczęciu lub powrocie do aktywności zawodowej zorganizowano staże zawodowe dla 64 osób (w roku 2023 – 90 osób). Staże dla ww. osób bezrobotnych zostały zrealizowane w ramach porozumień z Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi, w tym dla 2 osób znajdujących się w szczególnej sytuacji życiowej (osoby niepełnosprawne) oraz dla 2 cudzoziemców.

ZDROWIE

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO OCHRONY ZDROWIA

Należy podkreślić, że rok 2024 był kolejnym rokiem, w którym Miasto mierzyło się z zachorowalnością na koronawirusa SARS-CoV-2. Pomimo zniesienia stanu zagrożenia epidemicznego w dniu 1 lipca 2023 r. spowodowanego zakażeniami wirusem Miasto monitorowało sytuację zdrowotną w przypadku wystąpienia ognisk zachorowań szczególnie w Domach Pomocy Społecznej nadzorowanych przez Miasto, jak również nadzorowało stosowanie wewnętrznych regulacji opracowanych przez dyrektorów jednostek na wypadek wystąpienia zachorowań. W 2024 r. w nadzorowanych przez Miasto jednostkach odnotowano nieliczne zachorowania na koronawirusa SARS-CoV-2.

Ponadto w 2024 r. w miejskich jednostkach realizowano „Powszechny program szczepień przeciw HPV - bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży” chroniący przed chorobami wywołanymi przez HPV. Do 31 sierpnia 2024 r. Program był skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11 roku życia do ukończenia 14. roku życia, natomiast od 1 września 2024 r. Program zakłada możliwość szczepień przeciw HPV dla osób po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia. W miejskich centrach medycznych funkcjonowało 25 Punktów Szczepień, w których zostało łącznie zaszczepionych 450 osób. Ponadto miejskie

centra medyczne prowadziły szczepienia w szkołach podstawowych, w których łącznie zostało zaszczepionych 1 944 osób.

Miejskie jednostki organizacyjne w ramach Powszechnego programu szczepień wykonywały także szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży. W miejskich centrach medycznych funkcjonowało 26 Punktów Szczepień.

Zadania inwestycyjne w podmiotach zdrowia Finansowane w ramach dotacji celowych z budżetu Miasta w 2024 roku:

- Poprawa bazy technicznej Miejskiego Centrum Medycznego im. dr Karola Jonschera w Łodzi - wykonanie zadania 2,89 mln zł. Zadanie realizowane z budżetu Miasta. W ramach realizacji III etapu inwestycji wykonana została modernizacja pomieszczeń zlokalizowanych w północnej części Pawilonu B obejmujących pomieszczenia wysokiego parteru i I piętra na potrzeby Oddziału Rehabilitacyjnego, Oddziału Rehabilitacji Neurologicznej, Oddziału Udarowego i Oddziału Neurologicznego, w celu dostosowania pomieszczeń do obowiązujących przepisów. Zadanie ujęte jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Łodzi. Zadanie będzie kontynuowane w 2025 r.
- Zakup ambulansu dla Miejskiego Centrum Medycznego im. dr Karola Jonschera w Łodzi - wykonanie zadania 450 tys. zł. Zadanie zrealizowane z środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego. W ramach realizacji przedmiotowego zadania kupiono ambulans wraz z wyposażeniem dla Miejskiego Centrum Medycznego im. dr Karola Jonschera w Łodzi.
- Modernizacja Poradni Rehabilitacyjnej zlokalizowanej w Miejskim Centrum Medycznym „Śródmieście” sp. z o.o. - wykonanie zadania 700 tys. zł. Zadanie zrealizowane z budżetu Miasta. W ramach przyznanych środków przeprowadzono roboty budowlane polegające na przebudowie i aranżacji pomieszczeń na I piętrze Poradni Rehabilitacyjnej Miejskiego Centrum Medycznego „Śródmieście” sp. z o.o. przy ul. Próchnika 11 w Łodzi.
- Zakup sprzętu rehabilitacyjnego na potrzeby Miejskiego Centrum Medycznego „Widzew” - wykonanie zadania 6 tys. zł. Zadanie zrealizowane z budżetu Miasta. W ramach przyznanych środków kupiono 2 rowery do rehabilitacji kończyn dolnych do przychodni Miejskiego Centrum Medycznego „Widzew” przy ul. Elsnera 19 w Łodzi.
- Utworzenie Centrum Zdrowego i Aktywnego Seniora w budynku Miejskiego Centrum Medycznego „Polesie” przy ul. Wileńskiej 25 - wykonanie zadania 848 tys. zł. Zadanie zrealizowane w znacznej części z środków zewnętrznych. Miasto Łódź otrzymało nagrodę w wysokości 518 tys. zł z tytułu uzyskania II miejsca w konkursie Access City Award 2024) oraz w ramach środków z budżetu Miasta (330 tys. zł). W ramach reali-

zacji przedmiotowego zadania zostały przeprowadzone prace modernizacyjne polegające na adaptacji pomieszczeń na potrzeby Centrum Zdrowego i Aktywnego Seniora w lokalizacji przy ul. Wileńskiej 25 m.in. wyburzono ścianki działowe, usunięto posadzki z wykładziny w celu wyrównania powierzchni podłogi w wybranych pomieszczeniach funkcjonalnych, usunięto fartuchy ściennie z płytek ceramicznych, postawiono nowe ścianki działowe.

- Poprawa bazy technicznej Przychodni Zdrowia przy ul. Marynarskiej- wykonanie zadania 1,34 mln zł. Zadanie zrealizowane z budżetu Miasta. W ramach realizacji przedmiotowego zadania wymieniono wybraną stolarkę drzwiową, przeprowadzono w ograniczonym zakresie prace mające na celu likwidację barier architektonicznych, dostosowano budynek przychodni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wykonane zostały prace naprawcze, w ograniczonym zakresie przeprowadzona była modernizacja instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej. W ramach przyznanej dotacji zakupiono drobne wyposażenie niemedyczne.

- Przystosowanie Przychodni „Kasprzaka” dla osób niepełnosprawnych - wykonanie zadania 411 tys. zł. Zadanie zrealizowane z budżetu Miasta. W ramach realizacji przedmiotowego zadania przeprowadzono prace mające na celu przystosowanie budynku przychodni przy ul. Kasprzaka 27 do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in.: wymienione zostały drzwi zewnętrzne, wybudowano nowe schody zewnętrzne wraz z pochylniami, przystosowano rejestrację do obsługi osób z niepełnosprawnościami, przebudowano szyby windy.

OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

W ramach programu Ochrony Zdrowia Psychicznego – Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi (Ośrodek Interwencji Kryzysowej) świadczy kompleksową, całodobową pomoc dla osób i rodzin w sytuacji kryzysu psychicznego poprzez prowadzenie m. in. interwencji kryzysowych osobistych, telefonicznych, poradnictwa psychologicznego indywidualnego i rodzinnego oraz psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w sytuacjach skrajnie urazowych (katastrofa, nagła śmierć bliskiego, żałoba, gwałt, przemoc w rodzinie, próby samobójcze). Porady psychologiczne udzielane są również za pośrednictwem telefonu zaufania czynnego całodobowo. Udzielono 1603 konsultacji psychologicznych oraz 441 porad psychologicznych za pośrednictwem telefonu zaufania.

DOSTĘPNOŚĆ ŻŁOBKÓW (PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH)

Miasto Łódź prowadzi 32 miejskie żłobki, tworzące Miejski Zespół Żłobków (MZŻ), oferując 2 350 miejsc. Pla-

cówki rozmieszczone są na terenie całego miasta. W rekrutacji do żłobków miejskich wzięło udział 1 846 dzieci, a zakwalifikowano 1 263 nowe dzieci.

Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, prowadzenie żłobka i klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru Prezydenta Miasta. W roku 2024 w takim rejestrze znajdowały się 35 żłobki niepubliczne, 16 klubów dziecięcych i 77 dziennych opiekunów, oferujących łącznie 2048 miejsc.

Miasto przeprowadza kontrole w zakresie warunków i jakości sprawowanej opieki w jednostkach realizujących opiekę nad dziećmi do lat 3, w 2024 roku przeprowadzono wymagane kontrole w 119 jednostkach ujętych w rejestrze – skontrolowano 68 żłobków (w tym 36 niepublicznych), 14 klubów dziecięcych oraz 37 dziennych opiekunów.

WSPARCIE PROGRAMÓW MEDYCZNYCH ZWIĘKSZAJĄCYCH DZIELNOŚĆ

Do „Programu polityki zdrowotnej pn. Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Łodzi na lata 2021-2025” złożono 117 wniosków, przeprowadzono 100 procedur zapłodnienia pozaustrojowego, w tym 87 transferów, stwierdzono 52 ciąży kliniczne, urodziło się 193 dzieci w ramach drugiej edycji Programu (łącznie od 2021 roku), w tym 2 pary bliźniąt.

W 2024 roku wykonano procedury, za które dofinansowanie wynosi 488,9 tys. zł.

ROZWÓJ POSTAW PROZDROWOTNYCH

- „Różowa skrzyneczka” – walka z biedą menstruacyjną na terenie Miasta Łodzi. Skrzyneczki ze środkami higieny intymnej dla kobiet zostały zamieszczone w 2021 w Miejskich Centrach Medycznych przy poradniach ginekologiczno-położniczych (14 lokalizacji), na terenie Urzędu Miasta Łodzi (1 lokalizacja), na terenie placówek pomocy społecznej, tj. w Wydziałach Pracy Środowiskowej, w tym w Punktach Pracy Socjalnej. W 2024 roku Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych zakupił kolejne 12 różowych skrzyneczek, które zostały zamieszczone: w obiektach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łodzi: Pływalnia „Wodny Raj”, ul. Wiernej Rzeki 2, Obiekt Sportowy, ul. Karpacza 61, Hala Sportowa, ul. ks. Skorupki 21, Obiekt Sportowy, ul. Małachowskiego 5/7/9, Lodowisko Bombonierka, ul. Stefanowskiego 28; na terenie placówek pomocy społecznej, tj. w Wydziałach Pracy Środowiskowej (7 lokalizacji). Urząd Miasta Łodzi na bieżąco monitoruje zapotrzebowanie i uzupełnia środki higieniczne w ww. lokalizacjach. Największe zapotrzebowanie na środki higieny intymnej dla kobiet zgłaszał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi.

- „Program polityki zdrowotnej: edukacja w zakresie osteoporozy i wczesne wykrywanie osteoporozy w latach 2023-2025” Celem programu jest profilaktyka oraz edukacja w zakresie profilaktyki pierwotnej osteoporozy. Program kierowany jest do mieszkanki Łodzi w wieku powyżej 65 lat. Do udziału w nim zakwalifikować mogą się również kobiety w wieku 40-64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego. Do Programu zostało zakwalifikowane 3860 kobiet, u których przeprowadzono ocenę ryzyka złamania osteoporotycznego przy wykorzystaniu narzędzia FRAX. Badanie densytometryczne wykonano u 1725 kobiet, które w wyniku badania narzędziem FRAX uzyskały ryzyko poważnego złamania osteoporotycznego powyżej 5%. U 285 kobiet postawiono diagnozę osteoporozy. W ramach realizowanego programu odbyło się 10 wykładów edukacyjnych. Realizacja Programu jest finansowana z Subfunduszu rozwoju profilaktyki wyodrębnionego w ramach Funduszu Medycznego, o który jest mowa w ustawie z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. poz. 1875) oraz budżetu Miasta Łodzi. Łącznie w 2024 roku na realizację Programu przeznaczono 293 661,25 zł (z czego 58 732,23 zł z budżetu Miasta i 234 929,02 zł ze środków zewnętrznych).

- łódzka Akademia Zdrowia – otwarte wykłady o tematyce zdrowotnej – od stycznia do grudnia 2024 roku zostało wygłoszonych 10 wykładów. Na każdy wykład przychodziło średnio około 140 – 150 osób.

- łódzka Sieć Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego stylu życia (z wyłączeniem problemów uzależnień i zdrowia psychicznego) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży ze szkół i przedszkoli należących do łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.

- „Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień przeciw grypie w Łodzi dla osób w wieku 65 lat i więcej” - uchwałą nr LXXXIX/2724/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 10 kwietnia 2024 roku w sprawie uchylenia uchwały w sprawie przyjęcia Programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień przeciw grypie w Łodzi dla osób w wieku 65 lat i więcej, w związku z wprowadzeniem Programu rządowego, realizacja Programu została zakończona we wcześniejszym niż początkowo planowano terminie.

- „Bilans zdrowia dojrzałej kobiety i dojrzałego mężczyzny” to inicjatywa finansowana z budżetu Miasta Łodzi, która umożliwiła bezpłatne wykonanie podstawowych badań profilaktycznych przez mieszkańców Łodzi, niekoniecznie ubezpieczonych w NFZ. Badania realizowane były w dowolnie wybranej przez mieszkańców placówce, gdyż nie obowiązywała rejonizacja. W roku 2024 Miasto Łódź przeznaczyło na ten cel środki w wysokości 277.425,00 zł, co miało pozwolić na wykonanie 800 pakietów badań w Miejskich Centrach Medycznych, dla

515 kobiet i 285 mężczyzn. Docelowo w ramach inicjatywy pn. „Bilans zdrowia dojrzałej kobiety i dojrzałego mężczyzny” przebadano łącznie 505 kobiet oraz 266 mężczyzn.

- „Prosto do sprawności” Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Funduszy Europejskich dla łódzkiego 2021-2027 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Działanie 8.04. „Zdrowy pracownik. Rehabilitacja narządu ruchu”. Wartość projektu: 861 204,28 PLN. Dofinansowanie projektu z UE: 732 023,64 PLN. Projekt zakłada powrót do sprawności osób pracujących narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych oraz osób zarejestrowanych jako bezrobotne potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu podjęcia lub powrotu do zatrudnienia, ze zdiagnozowaną chorobą układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej określonych w Programie rehabilitacji leczniczej dla mieszkańców województwa łódzkiego w zakresie chorób narządu ruchu oraz Regulaminie Projektu. Projekt realizowany jest przez Miasto Łódź we współpracy z Miejskim Centrum Medycznym „Górna” w Łodzi i przewiduje udzielenie wsparcia 187 mieszkańcom i mieszkankom Łodzi w wieku aktywności zawodowej. Celem głównym Projektu jest przywrócenie osobom objętym wsparciem pełnej lub maksymalnie możliwej do osiągnięcia sprawności fizycznej, a także zdolności do pracy oraz do brania czynnego udziału w życiu społecznym. Wg. stanu na dzień 31.12.2024 r. udział w projekcie rozpoczęło 33 uczestników.

- „Profilaktyka cięż wśród nastolatek, chorób przenoszonych drogą płciową, w tym profilaktyka HIV” – zadanie realizowane przez jednego wykonawcę w łódzkich placówkach edukacyjnych. W ramach zadania przeprowadzono 30 warsztatów edukacyjno-profilaktycznych, 5 spotkań z rodzicami i opiekunami prawnymi, anonimowe poradnictwo oraz indywidualne konsultacje. Realizacją zadania objęto 670 uczniów (w czasie zajęć warsztatowych i indywidualnych), 81 rodziców i opiekunów prawnych uczniów, 76 nauczycieli.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Zadanie z zakresu profilaktyki uzależnień realizowane jest przez organizacje pozarządowe w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Działania z zakresu profilaktyki uzależnień skierowane do młodszych dzieci w wieku szkolnym mające na celu kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych realizowane są w formie zajęć edukacyjnych, rozwojowych, warsztatowych w połączeniu z aktywnymi formami spędzania czasu wolnego. Dla osób dorosłych świadczone jest również poradnictwo specjalistyczne (medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawno-socjalne),

specjalistyczne działania konsultacyjno-interwencyjne, zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie oraz działania wspierające, jak również terapia uzależnień dla osób z problemem narkotykowym.

Dostęp do terapii dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Mieszkańcy Łodzi w ramach dostępu do profesjonalnej terapii uzależnień świadczonej przez Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego (MCTiPZ) mogą skorzystać z terapii dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i członków ich rodzin, poradnictwa specjalistycznego, działań resocjalizacyjno-opiekuńczych. Ponadto w ramach zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób z problemem alkoholowym zapewniony jest transport osób w stanie upojenia alkoholowego a dla osób bezdomnych, uzależnionych lub nadużywających środki psychoaktywne realizowany jest „Program sanitarno-higieniczny” obejmujący zabiegi medyczne sanitarne i higieniczne.

W ramach terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz szkodliwie pijących udzielono 3 292 porady diagnostyczne. Członkowie rodzin tych osób skorzystali z 114 sesji psychoterapii grupowej oraz 76 diagnoz psychologicznych. 1079 osób skorzystało z poradnictwa specjalistycznego. 594 osoby wymagały transportu do MCTiPZ. Wobec 3 500 osób wykonano zabiegi sanitarno-higieniczne. W ramach przeciwdziałania narkomanii udzielono 32 porady diagnostyczne i 1176 porad terapeutycznych. Członkowie rodzin osób używających substancje psychoaktywne skorzystali z 1108 sesji psychoterapii indywidualnej, 208 sesji grupowych oraz 300 osobom udzielono porad diagnostycznych, a 37 osobom porad terapeutycznych.

WSPIERANIE ŁÓDZKICH SENIORÓW

- Łódzkie „Senioralia” - Głównym celem organizowanych od 2014 r. łódzkich Senioraliów jest zachęcenie osób 60+ do aktywnego stylu życia, poszerzenia wiedzy, rozwijania pasji, a także wskazanie miejsc, w których mogą rozwijać swój potencjał. W organizację wydarzenia włączają się co roku łódzkie organizacje pozarządowe, instytucje, podmioty działające na rzecz osób starszych oraz partnerzy Karty Łódzianina. W trakcie trwania łódzkich Senioraliów posiadacze Karty Łódzianina z aktywnym Pakietem Seniora mają zapewnione bezpłatne przejazdy środkami komunikacji miejskiej. Podczas X łódzkich Senioraliów w roku 2024 wzięło udział ok. 40 tys. osób.

- Miejski Informator dla Seniorów to publikacja, w której mieszkańcy miasta w wieku 60+ mogą znaleźć m.in. kompleksowe informacje na temat różnych form aktywności, wsparcia i opieki oferowanych przez Miasto Łódź oraz

podległe mu jednostki. Publikacja stanowi praktyczny „przewodnik” po Łodzi, wskazując miejsca, w których seniorzy mogą nie tylko załatwić ważne sprawy, czy uzyskać pomoc, ale też skorzystać z ciekawych zajęć i rozwijać swoje pasje. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. rozdysponowano 1,5 tys. sztuk Informatora wśród mieszkańców Łodzi.

- Edukacja i poszerzanie kompetencji seniorów. Szkolenia komputerowe oraz warsztaty z obsługi smartfona dla osób w wieku 60+ zostały przydzielone do zadań realizowanych przez Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora.

- Portal internetowy adresowany do łódzkich seniorów <https://uml.lodz.pl/seniorzy/> ma dostarczać szerokiej informacji o różnorodnych działaniach realizowanych w Łodzi dla grupy wiekowej 60+. Każdego dnia korzysta z niego kilka tysięcy osób, szczególnie w okresie pandemii wszelkie informacje były przekazywane za pomocą infoliniego portalu. Działania informacyjne prowadzone za pośrednictwem portalu wspiera profil na portalu Facebook pn. Seniorzy w Łodzi, który w 2024 roku odwiedzone 35 tys. razy.

- Mikrogranty dla Seniorów - Projekt ma na celu udzielenie wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym oraz grupom nieformalnym i samopomocowym działającym na terenie miasta Łodzi w zakresie edukacji osób starszych, aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz i międzypokoleniową, aktywności sportowo-rekreacyjnej osób starszych, organizacji wydarzeń kulturalnych o charakterze integracyjnym, służących rozwojowi wolontariatu i samopomocy sąsiedzkiej oraz podnoszeniu poziomu świadomości społecznej i rozwijaniu wrażliwości na potrzeby osób starszych. To jeden z nielicznych programów, w którym o środki mogą się ubiegać poza, formalnie zarejestrowanymi organizacjami pozarządowymi, także grupy działające nieformalnie (kluby seniora, grupy sąsiedzkie, koła gospodyń wiejskich, grupy młodzieżowe, rady sołeckie, hobbyści, członkowie wspólnot mieszkańców itp.). Według stanu na dzień 31.12.2024 r. wsparcie finansowe w ramach projektu otrzymały 23 podmioty.

- Telefon Życzliwości i Halofon dla Seniorów - wspólny projekt Oddziału ds. Polityki Senioralnej i Fundacji Subve-

nio, który opiera się na pracy międzypokoleniowego zespołu, w którego skład wchodzi kompetentna i zaangażowana grupa wolontariuszy, którzy chętnie dzielą się wiedzą i życzliwością z rówieśnikami w trudnej sytuacji życiowej. Seniorzy wolontariusze dyżurują przy telefonie wsparcia, który może być antidotum na samotność, pomagać w rozwiązaniu problemów prawnych, socjalnych i innych. Dzwoniąc pod numery 42 638 50 32, 739 903 452, 739 903 453 można zasięgnąć porad oraz uzyskać szereg informacji dotyczących różnych form spędzania wolnego czasu dedykowanych osobom 60+ w naszym mieście, a także dowiedzieć się jak dołączyć do kadry Telefonu. Z kadrą Telefonu Życzliwości można się skontaktować od poniedziałku do piątku w godzinach 12:00-15:00. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. wolontariusze w ramach projektu Telefon Życzliwości oraz Halofon przeprowadzili rozmowy telefoniczne w ilości 204 godzin i 43 minut.

- **Łódzka Tytka Seniora** - Celem projektu jest aktywizacja społeczna seniorów poprzez promowanie wydarzeń dedykowanych bezpośrednio lub pośrednio osobom 60+ organizowanych na terenie Miasta Łodzi przez miejskie jednostki organizacyjne i miejskie osoby prawne oraz organizacje pozarządowe. Publikacja wydawana jest cyklicznie w postaci koperty z wykazem wydarzeń, dystrybuowanej w 50 lokalizacjach na terenie całego Miasta (miejscach najczęściej uczęszczanych przez seniorów) oraz zamieszczana w formie PDF na miejskim portalu dla seniorów. Nakład każdego wydania to 20 tys. sztuk.

- **Ułatwienie zamiany mieszkań osobom starszym.** - W ramach Uchwały Nr LIX/1251/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 marca 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Łodzi przyjęto nowe zasady dotyczące zamiany mieszkań przez osoby starsze. Nowe zasady upraszczają zamianę zbyt dużych lokali na mniejsze. Każdy wniosek o zamianę mieszkania jest opiniowany przez Miejską Radę Seniorów.

- **Działalność Miejskiej Rady Seniorów** - Głównym celem Miejskiej Rady Seniorów jest służenie seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta. Rada działa w takich obszarach jak: zapobieganie i przełamywanie marginalizacji seniorów, wspieranie aktywności ludzi starszych, mieszkalność dla seniorów, profilaktyka i promocja zdrowia seniorów. W roku 2024 Miejska Rada Seniorów prowadziła dyżury w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, ul. Zachodnia 47, w każdy wtorek miesiąca w godzinach 10:00–12:00.

- **Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora** - Ideą projektu jest utworzenie w miejskich przychodniach punktów, które będą pełnić równocześnie funkcje miejsc spotkań edukacyjnych, rekreacyjnych kulturalnych oraz towarzyskich, jak i kawiarenek internetowych oraz świetlic. Obecnie w Łodzi funkcjonują Centra Zdrowego i Aktywnego

Seniora: CZAS Szpitalna: ul. Szpitalna 6, CZAS Libelta: ul. Karola Libelta 16, CZAS Nastrojowa: ul. Nastrojowa 10, CZAS Cieszkowskiego: ul. Cieszkowskiego 6, CZAS Rzgowska: ul. Rzgowska 170, CZAS Felińskiego: ul. Felińskiego 7, CZAS Przyrodnicza 7/9, CZAS Mobilny Od-rzańska 29. CZASy działają 5 dni w tygodniu w oparciu o ustalony harmonogram cyklicznych zajęć edukacyjnych, kulturalnych oraz rekreacyjnych. W wybranych terminach odbywają się w nim wykłady, prelekcje, spotkania z „ciekawymi ludźmi” oraz kursy komputerowe. W ramach rozwoju projektu planowane jest utworzenie kolejnych Centrów Zdrowego i Aktywnego Seniora w każdej z dzielnic. Z oferty Centrów Zdrowego i Aktywnego Seniora według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. łódzcy seniorzy skorzystali 50 103 razy.

- **Bezpieczny senior: Pudełko Życia i Karta Życia.** Projekt skierowany do osób starszych, schorowanych oraz samotnych. Jego celem jest pomoc w sytuacji, gdy służby medyczne muszą szybko reagować, a brak kontaktu z poszkodowanym może dramatycznie opóźnić akcję. Projekt zakłada umieszczenie w pudełku lub na karcie bezpieczeństwa wszystkich ważnych informacji o pacjencie takich jak: informacje o chorobach, alergiach, przyjmowanych lekach, ale również telefonów osób bliskich, które należy powiadomić o stanie zdrowia lub pobycie w szpitalu osoby poszkodowanej. Pudełko życia przeznaczone jest do umieszczenia w lodówce, natomiast Kartę należy nosić w portfelu. Według stanu na dzień 31.12.2024 zostało wydane 700 sztuk Pudełek oraz Kart Życia. Obecnie ok. 47 tys. mieszkańców miasta jest w posiadaniu Pudełek Życia oraz Kart Życia.

- **Teleopieka dla łódzkich Seniorów** - projekt realizowany jest w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów. Projekt adresowany do osób starszych, po przebytych udarach, zawałach, narażonych na utratę przytomności, mających problem z pamięcią wynikający z przebytych chorób lub zabiegów, do osób niepełnosprawnych, jak i również pozostających samotnie w swoich domach. Opaska bezpieczeństwa pozwala użytkownikowi weryfikować podstawowe czynności życiowe tj. mierzyć temperaturę, tętno, saturację, aktywność fizyczną jak również wykryje upadek oraz pozwoli na błyskawiczne powiadomienie służb ratowniczych o sytuacji zagrożenia życia po naciśnięciu przycisku SOS. Opaska bezpieczeństwa pozwala również komunikować się z centrum monitoringu i opiekunami. Udział w projekcie jest bezpłatny i skierowany do mieszkańców Łodzi powyżej 60 roku życia posiadających status osoby niesamodzielnej. Usługą opiekuńczą na dzień 31.12.2024 r., w ramach programu „Teleopieka dla łódzkich Seniorów”, objęto 550 seniorów.

- W 2024 roku nadal funkcjonowała uruchomiona w 2020 r. specjalna miejska infolinia dedykowana seniorom - w ramach tego projektu udzielana była wszelka pomoc i wsparcie seniorom. Infolinia Call Center Senior czynna była

w godzinach pracy Urzędu, ogólnie w 2024 r. przyjęto 56 zgłoszeń seniorów.

WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W TYM POPRZECZ PROGRAMY AKTYWIZUJĄCE

W roku 2024 realizowano następujące działania:

- Monitorowanie realizacji „Powiatowego Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Mieście Łodzi w latach 2021-2026”. Koordynowanie „Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030”.
- Udzielanie informacji nt. ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunom faktycznym w formie indywidualnych konsultacji, formie pisemnej i telefonicznej, interwencje w sprawach indywidualnych oraz występowanie w obronie ich interesów spraw osób z niepełnosprawnościami – ok. 6 tysięcy w 2024 roku.
- Opiniowanie wniosków osób z niepełnosprawnościami o najem lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych – ok. 208 opinii.
- Wydawanie identyfikatorów typu „C” dla osób niepełnosprawnych uprawniających do parkowania na określonych odcinkach ul. Piotrkowskiej – wydano 7 identyfikatorów.
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie: prowadzenia rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętność samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz włączania społecznego osób z różnymi niepełnosprawnościami, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, w tym o charakterze integracyjnym (konkurs ofert i zadania zlecane zgodnie z art. 19a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie). Działania realizowało 15 organizacji, ok. 85 beneficjentów.
- Realizacja usługi pod nazwą „Mobilny Urzędnik”, polegającej na obsłudze Klientów poza siedzibą urzędu. Jest ona skierowana do mieszkańców Łodzi, którzy z powodu niepełnosprawności, wieku lub konieczności opieki nad osobą zależną doświadczają problemów z poruszaniem się w stopniu uniemożliwiającym im samodzielną wizytę w Urzędzie Miasta Łodzi (Oddziale ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Dostępnością). W 2024 roku z usługi skorzystało około 20 osób.
- Realizacja projektu łódzkiego Karta „Bez Barrier” i wydawanie Karty. Projekt skierowany jest do osób z niepełnosprawnościami mieszkających na terenie Łodzi. Posiadacze Karty mogą korzystać z ofert, ulg, zniżek i promocji, które są przygotowane dla nich przez instytucje oraz firmy – partnerów projektu. Obecnie w projekcie uczestniczy 58

podmiotów. W 2024 roku wydano 112 Kart.

● Działania w zakresie dostępności:

➤ Dostępność architektoniczna:

- Wydawanie opinii inwestycjom na etapie projektowania w kontekście zgodności z łódzkim standardem dostępności – wydano 71 opinii;
- przeprowadzanie audytów budynków UMŁ oraz miejskiej infrastruktury – około 40.
- Dostępność informacyjno-komunikacyjna:

➤ dostosowywanie informacji dla potrzeb osób głuchych i słabosłyszących poprzez umieszczanie napisów do filmów.

➤ przygotowanie i wydruk informatora o ulgach i uprawnieniach dla osób z niepełnosprawnościami.

➤ przygotowanie i wydruk informatora o ulgach i uprawnieniach dla osób z niepełnosprawnościami w języku prostym (ETR).

➤ przygotowanie i wydruk informatora o ulgach i uprawnieniach dla opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnościami.

➤ zapewnienie obsługi w Urzędzie Miasta Łodzi osób głuchych poprzez usługi videołumacza. Zadanie było realizowane przez Polski Związek Niewidomych wybrany w procedurze zamówień publicznych. Zrealizowano 70 połączeń.

➤ zwiększenie dostępności informacji w mediach społecznościowych. Prowadzenie fanpage i dwóch grup na FB: Niepełnosprawni Łódzianie oraz specjalnej grupy dla Głuchych - DEAF – Łódź/Rzecznik Osób Niepełnosprawnych z bieżącymi informacjami, również w języku migowym.

➤ prowadzenie doradztwa indywidualnego i szkoleń dla pracowników UMŁ w zakresie zapewnienia dostępności zadań publicznych, w szczególności dostępnego przygotowywania pism i dokumentów oraz obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami – ok. 48 spotkań

➤ prowadzenie doradztwa indywidualnego i szkoleń dla podmiotów zewnętrznych: sądu, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych w zakresie zapewnienia dostępności zadań publicznych, w szczególności obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami – ok. 30 spotkań

➤ udział Rzecznika Osób z Niepełnosprawnościami i koordynatora dostępności, jako wspólnego przedstawiciela Rządu i Samorządu w Radzie Dostępności, działającej przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Udział w 3 spotkaniach wyjazdowych Rady i Grupy roboczej w ramach Rady ds. tworzenia prawa dla osób z dysfunkcją wzroku.

- Zapewnienie obsługi Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych – odbyły się 2 spotkania.
- Udział w pracach oraz zapewnienie obsługi Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. wdrażania Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych i rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnościami – odbyły się 4 spotkania.
- Realizacja projektów wewnętrznych, przeciwdziałających dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami:
- współorganizowanie Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, w którym wzięło udział ponad 100 osób;
- organizowanie spotkań promujących pełne uczestnictwo w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami: spotkanie młodzieży z samorzecznikiem i zastępcą Rzecznika Praw Dziecka, spotkanie z Rzecznikiem Praw Konsumenta;
- organizowanie działań włączających o charakterze kulturalnym: koncertów, wernisaży, w których wzięło ponad 200 osób;
- organizacja integracyjnych spacerów tematycznych związanych z Łodzią: kryminalna Łódź, jak bawili się Łodzianie w okresie międzywojennym, spacer po historycznej Manufakturze, głośne sprawy 20-lecia międzywojennego. Pięć spacerów po 40 osób - łącznie 200 osób;
- współorganizowanie spotkań w Domach Pomocy Społecznej dla osób z zagrożeniem chorobami neurodegeneracyjnymi mózgu z zakresu rehabilitacji kognitywnej – wzięło udział 250 osób;
- organizacja łódzkiego Pikniku Bez Barrier, imprezy na Starym Mieście. W pikniku wzięło udział ponad 40 wystawców i około 500 mieszkańców Łodzi;
- udział Rzecznika Osób z Niepełnosprawnościami w cyklicznych spotkaniach Specjalistycznego Centrum Edukacji Włączającej;
- aktywny udział Rzecznika Osób z Niepełnosprawnościami w licznych konferencjach w charakterze prelegenta, promowanie działań Miasta na międzynarodowych i krajowych spotkaniach np. w Brukseli, Madrycie, Opolu, Poznaniu;
- promowanie Miasta podczas targów wystawienniczych w Brukseli w związku z otrzymaniem nagrody Access City Award 2024 oraz aplikowanie do konkursów dotyczących promowania dostępności: w 2024 zdobycie nagrody Super Łodołamacza za całokształt osiągnięć w zakresie włączania społecznego osób z niepełnosprawnościami oraz dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- Działania przeciwdziałające przemocy w tym w szczególności wobec dzieci i kobiet
- W ramach przeciwdziałania przemocy Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą gdzie stacjonarnie i telefonicznie udzielane są indywidualne porady, świadczona jest pomoc psychologiczna w oraz prowadzona jest terapia indywidualna. Natomiast organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta realizują zadania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzą zróżnicowane formy poradnictwa: psychologicznego, psychospołecznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego. Prowadzone są zajęcia psychologa z rodziną w kryzysie, mediacje rodzinne oraz wykonywane są obdukcje lekarskie.

lińskiego w Łodzi prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą gdzie stacjonarnie i telefonicznie udzielane są indywidualne porady, świadczona jest pomoc psychologiczna w oraz prowadzona jest terapia indywidualna. Natomiast organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta realizują zadania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadzą zróżnicowane formy poradnictwa: psychologicznego, psychospołecznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego. Prowadzone są zajęcia psychologa z rodziną w kryzysie, mediacje rodzinne oraz wykonywane są obdukcje lekarskie.

- Rozwój mobilności zeroemisyjnej (m.in. elektromobilności) w tym dostępnej w formule współdzielenia
- W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, Miasto podejmowało działania na rzecz rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych a także związane z wymianą floty na nisko i zeroemisyjną w ramach wykonywania zadań na rzecz mieszkańców Miasta.
- Ponadto samorząd starał się być aktywnym podmiotem działającym na rynku i współpracującym z inwestorami, a rozwój lokalnej sieci stacji ładowania odbywał się głównie poprzez:
- przygotowanie ofert lokalizacji pod stacje ładowania dla inwestorów, zweryfikowanych z lokalnym operatorem sieci;
- weryfikację lokalizacji zgłaszanych przez inwestorów;
- pomoc w relacjach inwestor – urząd;
- tworzenie relacji „poziomych” pomiędzy jednostkami i pracownikami urzędu, zajmującymi się prowadzeniem procedur (przetargi, zezwolenia) w celu przyspieszenia, uproszczenia i ujednolicenia procedur;
- udostępnianie terenów zarządzanych przez podległe jednostki i spółki miejskie. Wg stanu na 31 grudnia 2024 r. na terenie Miasta łącznie funkcjonuje 110 stacji ładowania, których operatorem są podmioty prywatne

Realizacja zadań związanych z wymianą floty odbywała się w większości poprzez najem długoterminowy kolejnych pojazdów elektrycznych. W 2024 r. zadania Miasta były wykonywane przy udziale 86 pojazdów nisko i zeroemisyjnych oraz 25 autobusów elektrycznych użytkowanych przez MPK.

W ramach działań promujących rozwój elektromobilności Miasto wraz z Polskim Stowarzyszeniem Nowej Mobilności (PSNM) współorganizowało w hali EXPO IV edycję Kongresu Nowej Mobilności, w której podczas trzech dni kongresowych wzięło udział ponad 3 tys. uczestników. Kontynuowano również prace w ramach Komitetu Samorządowego przy PSNM, biorąc m.in. udział w wizytach

studyjnych w kilku krajach europejskich, zapoznając się z rozwiązaniami wspierającymi rozwój nowej mobilności.

POMOC SPOŁECZNA

POMOC ŚRODOWISKOWA NA ZASPOKOJENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH MIESZKAŃCÓW ŁÓDZI

W 2024 roku liczba osób korzystających z pomocy finansowej, usługowej i materialnej łącznie wyniosła 16 969 osoby, a korzystający z pomocy społecznej stanowili 2,6% spośród mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Łodzi. Od lat zarysowuje się wzrost osób samotnych i samotnie gospodarujących wśród klientów pomocy społecznej w Łodzi – od kilku lat wskaźnik ten wynosi około 70%.

Do korzystania z pomocy społecznej uprawnione były osoby spełniające przesłanki zawarte w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Najczęściej powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba i z tego tytułu pomocą objętych było w 2024 roku 11 108 osób. Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było bezrobocie. Z pomocy na podstawie tej dysfunkcji w 2024 roku skorzystało 6 908 osób. Trzecią co do częstości przesłanką, uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była niepełnosprawność. W 2024 roku 5 909 osób objętych było pomocą z tego tytułu. Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2024 roku były: ubóstwo (4 364 osoby), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (3 794 osoby), potrzeba ochrony macierzyństwa (2 148), alkoholizm (1 340), bezdomność (660), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego (365), przemoc

w rodzinie (269), narkomania (255), sieroctwo (12).

**TAB. 2. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH
Z POMOCY SPOŁECZNEJ WG PRZESŁANKI
PRZYZNANIA**

Powód trudnej sytuacji życiowej*	2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	4 043	5 838	3 080	4 364
Sieroctwo	9	11	8	12
Bezdomność	876	912	627	660
Potrzeba ochrony macierzyństwa	612	2 473	519	2 148
Bezrobocie	5 193	9 135	4 059	6 908
Niepełnosprawność	5 150	6 625	4 646	5 909
Długotrwała lub ciężka choroba	9 116	12 112	8 476	11 108
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1 435	4 305	1 272	3 794
Przemoc w rodzinie	117	303	104	269
Alkoholizm	1 113	1 361	1 099	1 340
Narkomania	192	245	206	255
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	300	366	306	365

* Może wystąpić kilka przesłanek równocześnie

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków). Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków i inne).

TAB. 3 ŚWIADCZENIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS W 2024 R.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłki stałe	30 247 775	3 588	36 134	837
Zasiłki okresowe	15 038 042	5 128	35 788	420
Pomoc w formie posiłku	1 882 840	1 947	237 124	7,94
Zasiłki celowe	12 641 181	8 531	X	X
Sprawienie pochówku	862 450	X	244	3 534
Zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	56 000	39	39	1 436
Razem	60 728 288	x	x	X

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W roku 2024 Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi realizowało zadania w obszarze: świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, zasiłków dla opiekunów, dodatków mieszkaniowych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka wypłacanego w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dodatku elektrycznego, refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych, działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w celu uzyskania dofinansowania z Narodowego Funduszu w ramach programu „Czyste powietrze”.

Wsparcie finansowe udzielane przez jednostkę dotyczy osób osiągających niskie dochody, rodzin wielodzietnych, samotnych rodziców, osób niepełnosprawnych, osób nieotrzymujących należnych im świadczeń alimentacyjnych.

W związku z utrzymującymi się wysokimi cenami energii elektrycznej jednym z priorytetów Centrum w 2024 r. było wsparcie finansowe w postaci dodatku osłonowego oraz bonu energetycznego dla gospodarstw domowych, które w znacznym stopniu odczuły wzrost rachunków za energię.

Centrum w dalszym ciągu udzielało wsparcia finansowego w postaci wypłaty świadczeń rodzinnych oraz dodatków mieszkaniowych obywatelom Ukrainy, którzy

przybyli do naszego Miasta w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy.

Ponadto, Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi realizowało wypłaty świadczenia wychowawczego przyznanego decyzją Wojewody łódzkiego w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także dodatku osłonowego, dodatku węglowego oraz dodatku dla gospodarstw domowych.

TAB. 4 LICZBA RODZIN/GOSPODARSTW DOMOWYCH OBJĘTYCH POMOCĄ W LATACH 2023/2024

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin/gospodarstw domowych	
	2023 r.	2024
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	6 300	5 160
Pozostałe świadczenia rodzinne	16 003	15 887
Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	1 192	1 017
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 327	2 198
Świadczenia wychowawcze	59	51
Dodatki mieszkaniowe	8 939	8 957
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	52	57
Dodatek osłonowy	40	20 566
Świadczenie „Dobry Start”	0	1
Refundacja podatku VAT	350	444
Bon energetyczny	0	29 136

Źródło: opracowanie na podstawie danych CŚS

TAB. 5 KWOTY WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ (ZADANIA WŁASNE GMINY)

Rodzaj świadczenia	kwota w zł	
	2023 r.	2024
Dodatki mieszkaniowe	30 205 570,71	30 807 419,42
Dodatki do zasiłku rodzinnego (wypłacane na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 16 września 2015 r. Nr XVI/361/15 w sprawie podniesienia niektórych kwot dodatków do zasiłku rodzinnego – Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2015 r. poz. 3586)	3 357 517,66	2 976 579,58

Źródło: opracowanie na podstawie danych CŚS

**TAB. 6 KWOTY WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ
(ZADANIA ZLECONE)**

Rodzaj świadczenia	Kwota w zł	
	2023 r.	2024
Zasiłek rodzinny z dodatkami	21 736 929,67	18 207 126,84
Zasiłek pielęgnacyjny	32 916 594,41	33 944 979,89
Świadczenie pielęgnacyjne	82 038 368,24	129 504 422,56
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 196 000,00	775 000,00
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	12 627 293,75	12 654 315,84
Specjalny zasiłek opiekuńczy	358 601,11	168 851,40
Zasiłek dla opiekuna	127 236,66	90 808,00
Świadczenie rodzicielskie	6 991 015,88	5 732 930,17
Świadczenie wychowawcze	268 170,53	283 378,46
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	212 000,00	232 000,00
Dodatek osłonowy	22 655,67	6 243 335,57
Świadczenie „Dobry Start”	0,00	300,00
Refundacja podatku VAT	156 646,17	389 478,85
Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	6 296 830,04	7 273 559,18
Bon energetyczny	0,00	11 521 101,40

Źródło: opracowanie na podstawie danych CŚS

Ponadto Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi podejmowało działania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (średnioroczna liczba dłużników alimentacyjnych, wobec których podjęto 1 444 działania w 2024 r.) oraz wydawało zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w celu uzyskania dofinansowania z Narodowego Funduszu w ramach programu „Czyste powietrze” (1 077).

W roku 2024 realizowano wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” przyjęty uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Na realizację zadania wydatkowano ogółem 13,3 mln zł, z czego 2,7 mln zł (tj. 20,03%) pochodziło z budżetu gminy, a 10,6 mln zł (tj. 79,97%) z budżetu państwa. W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności.

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osoby dorosłe. Pomoc w formie posiłków dla dzieci i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej realizowana była w przedszkolach, szkołach, jadalniach i kuchniach społecznych.

W przypadku dzieci oraz uczniów program „Posiłek

w szkole i domu” przewidywał możliwość objęcia pomocą bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego – decyzję o potrzebie udzielenia dziecku pomocy w formie posiłku podejmował odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły. Przyznawanie pomocy bez wymogu przeprowadzania wywiadu środowiskowego było możliwe dzięki przyjęciu przez Radę Miejską w Łodzi Uchwały Nr LXXXV/2574/23 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Szczególne zasady dożywiania dzieci i uczniów” na lata 2024-2028. W 2024 r. tego rodzaju pomocą objęto 43 dzieci, wydano 4 497 posiłki o wartości 40,5 tys. zł (dla porównania w 2023 r. pomocą objęto 57 dzieci, wydano 5 888 posiłki o wartości 53,7 tys. zł).

Pomoc w formie posiłków dla osób dorosłych realizowana była w jadalniach i kuchniach społecznych, finansowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby i rodziny, w których występował problem uzależnienia od alkoholu korzystały z jadalni i kuchni społecznych usytuowanych w 4 różnych punktach Miasta, prowadzonych przez 3 podmioty na zlecenie Miasta Łodzi: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Konwent Bonifratrów. Kuchnie i jadalnie zapewniały od poniedziałku do piątku gorące posiłki oraz wydawały suchy prowiant na dni wolne od pracy.

W 2024 r. z pomocy żywnościowej w jadalniach i kuchniach społecznych skorzystało łącznie 187 osób - klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, wydano 33 886 posiłków, koszt udzielonego wsparcia wyniósł 372,8 tys. zł.

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznawano w sytuacji braku możliwości zapewnienia posiłku. Posiłki realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

DZIAŁANIA NA RZECZ OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Celem pracy asystentów rodziny było udzielanie rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, w nabywaniu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększeniu kompetencji rodzicielskich. O przydzieleniu rodziny asystenta rodziny wnioskował pracownik socjalny, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub

w miejscu wskazanym przez rodzinę. Podstawowe zadania realizowane przez asystenta obejmowały:

- opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

W 2024 roku w MOPS w Łodzi było zatrudnionych łącznie 22 asystentów rodziny, w tym 2 zatrudnionych w ramach projektu „Wspólnie – wsparcie rodziny i pieczy zastępczej w Łodzi” oraz 3 obywateli Ukrainy w ramach współpracy z UNICEF. Pomocą w formie asysty rodzinnej objęto 339 rodzin.

Placówki wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego stanowiły jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielenie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W 2024 r. placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewniającej dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- opiekuńczo-specjalistycznej, do której zadań należała

w szczególności opieka i wychowanie, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych.

Zadaniem pracowników placówek wsparcia dziennego było pomaganie rodzicom w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym celu podejmowali współpracę ze szkołami, kuratorami sądowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Wychowankowie placówek objęci byli pomocą w zakresie dożywiania, a także doposażenia w artykuły szkolne. Zapewniono im możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, rozwijania swoich zainteresowań. Dzięki podejmowanym przez pracowników działaniom wychowankowie placówek wsparcia dziennego mieli szansę na zrównoważony rozwój oraz wyrównanie szans edukacyjnych.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone były przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. podmioty niepubliczne prowadziły 26 placówek, dysponujących 855 miejscami, a ze wsparcia placówek skorzystało narastająco 1 213 osób.

Instytucjonalne formy pieczy zastępczej

Instytucjonalną pieczę zastępczą, prowadzoną przez powiat lub na zlecenie powiatu stanowią placówki opiekuńczo-wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- specjalistyczno-terapeutycznego.

Na terenie Miasta Łodzi na dzień 31.12.2024 roku funkcjonowało 37 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 13 prowadzonych na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne, tj.:

- 10 placówek typu rodzinnego prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”,
- 1 placówka typu socjalizacyjnego, prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek,
- 2 placówki typu specjalistyczno–terapeutycznego, w tym 1 prowadzona przez Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charitatywne „Mocni w Duchu” oraz 1 prowadzona przez Fundację „Dom w Łodzi”.

TAB. 7 LICZBA PLACÓWEK OPIEKUŃCZO -WYCHOWAWCZYCH WG PODMIOTU PROWADZĄCEGO

Typ placówki	Liczba placówek (wg stanu na 31 grudnia 2024r.)		Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2024r.)	
	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	15	1	206	14
Interwencyjne	7	-	98	-
Rodzinne	2	10	16	80
Specjalistyczno-terapeutyczne	-	2	-	15
Razem	24	13	320	109

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. przebywało 599 dzieci, a placówki dysponowały łącznie na koniec roku 429 miejscami organizacyjnymi w tym: 320 w placówkach publicznych oraz 109 miejscami w placówkach niepublicznych.

Rodzinne formy pieczy zastępczej w Mieście Łodzi

W 2024 r. zorganizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Szkolenie ukończyło 74 kandydatów. Ponadto w związku z podniesieniem kwalifikacji zawodowych przeprowadzono szkolenia podnoszące kompetencje rodzicielskie dla 68 opiekunów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz szkolenia podnoszące kompetencje rodzicielskie i umiejętności opiekuńczo – wychowawcze rodzin biologicznych dla 65 osób. W 2024 r. ze wsparcia wolontariuszy skorzystało 167 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

POMOC OSOBOM STARSZYM, CHORYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

Usługi opiekuńcze

Realizatorami usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania klientom pomocy społecznej (niepełnosprawnym z powodu wieku lub choroby) były następujące podmioty:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi,
- Łódzki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce”,
- Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów,
- Fundacja Senior APP.

Pomoc świadczona była w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości utrzymywania kontaktów z otoczeniem. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

W 2024 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych w ilości 421 129 godzin skorzystało 2 558 osób (na ten cel wydatkowano kwotę 16,4 mln zł).

Domy Dziennego Pobytu

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego korzystały z funkcjonujących na terenie miasta Dziennych Domów Pomocy (zwanych Domami Dziennego Pobytu). Placówki te prowadzone były przez Miasto oraz na zlecenie Miasta Łodzi przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej i Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost”.

Miejskie Domy Dziennego Pobytu usytuowane były w strukturach organizacyjnych Wydziałów Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (15 Domów) i 1 w strukturze Domu Pomocy Społecznej. łącznie na terenie Łodzi zabezpieczonych było 740 miejsc dla seniorów. W roku 2024 ze wsparcia skorzystało 819 osób w podeszłym wieku.

Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadził 2 Domy: przy ul. Gdańskiej 111 i przy ul. Odolanowskiej 46. Obie placówki zaplanowane były na 70 miejsc. W 2024 r. z placówek skorzystało 58 osób.

Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost” prowadziło dom przy ul. Ćwiklińskiej 5a z planowaną liczbą miejsc 20. W 2024 r. z placówki skorzystało 21 osób.

W ramach działalności Domów seniorzy korzystali m.in. z możliwości pobytu i wypoczynku na terenie Domu, wyżywienia, uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych i towarzyskich, a także korzystały z zajęć służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu.

Podstawą do korzystania z usług Domu była decyzja administracyjna wydana w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy.

Realizacja programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024

W ramach realizacji programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024, Miasto Łódź otrzymało dofinansowanie ze środków budżetu państwa na realizację Modułu II: Zapewnienie funkcjonowania dwóch placówek – Dziennego Domu „Senior+” przy ul. Sienkiewicza 79 i Dziennego domu „Senior – Wigor” przy ul. Senatorskiej 4.

Domy są ośrodkami wsparcia dziennego, z usług którego mogą korzystać mieszkańcy miasta Łodzi - osoby nieaktywne zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia. Placówki przeznaczone są na łącznie 110 miejsc (50 i 60). Podstawowy zakres świadczonych usług obejmuje m.in. usługi: socjalne, w tym gorący posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej. Rzeczywista liczba seniorów, którzy skorzystali ze wsparcia to 135 osób.

W 2024 r. dofinansowanie placówek wyniosło:

- Dzienny Dom „Senior +” przy ul. Sienkiewicza 79 -233,3 tys. zł, a całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 699,4 tys. zł.
- Dzienny Dom „Senior – WIGOR” przy ul. Senatorskiej 4 – 194,4 tys. zł, a całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 627,3 tys. zł.

Domy Pomocy Społecznej

W 2024 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 15 domów pomocy społecznej o różnym profilu, w tym:

- 12 domów prowadzonych przez Miasto Łódź,
- 3 domy prowadzone na zlecenie miasta przez podmioty niepubliczne:
 - Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP im. bł. E. Bojanowskiego – Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 20 (dla osób przewlekle psychicznie chorych – 100 miejsc),
 - Fundację im. św. Brata Alberta – Dom Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Helenówek 7 (dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn – 19 miejsc),
 - Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych - Dom Pomocy Społecznej „Wyjątkowy Dom” przy ul. Municipalnej 4 (dla osób przewlekle psychicznie chorych – 60 miejsc).

Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i re-

ligijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci, placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

Placówki te łącznie dysponowały 1 920 miejscami, w ciągu 2024 r. rotacyjnie przebywało w nich 2 013 mieszkańców. W ciągu całego 2024 roku do domów pomocy społecznej zostało przyjętych 429 osób. Wydatki związane z bieżącą działalnością omów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta wyniosły łącznie 7,2 mln zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Miasto Łódź zlecało prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy dla 4 osób niepełnosprawnych intelektualnie kontynuacja zadania (osoba fizyczna prowadzi Dom od czerwca 2015 r.). Wydatki wyniosły 216 tys. zł (dofinansowanie 64,8 tys. zł).

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w 2024 r. realizowano:

- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla 1 190 osób (w tym 295 dzieci),
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego dla 3 752 osób,
- dofinansowanie do pokrycia osobom niepełnosprawnym kosztów usuwania barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych dla 466 osób,
- dofinansowanie kosztów likwidacji barier architektonicznych dla 158 osób,
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki dla 18 osób,
- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej dla 326 osób (w tym 30 niepełnosprawnych łódzian uczestniczyło w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie powiatów: Pabianickiego, Zgierskiego, Łódzkiego Wschodniego).

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych (bez programu „Aktywny samorząd”

i programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D) wyniosły 26,4 mln zł (w tym 1,2 mln zł - środki Miasta).

W 2024 roku w Łodzi realizowany był program „Aktywny samorząd” adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji. W roku ubiegłym wpłynęło 795 wniosków dotyczących tego programu we wszystkich obszarach wsparcia, z czego rozpatrzono pozytywnie 657. Program „Aktywny samorząd” był finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki wykorzystane w ramach programu wynosiły 3,01 mln zł. Program realizowany jest do 15 kwietnia 2025 r.

Program „Wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze D – finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. W ramach obszaru D (likwidacja barier transportowych) adresatami działań były:

- placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Koszt realizacji programu wyniósł 121 tys. zł.

Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Dostępne mieszkanie, finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Koszt realizacji wyniósł 173,4 tys. zł.

Orzekanie o niepełnosprawności

W 2024 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łodzi wydał 11 069 orzeczeń, w tym 9 613 dla osób po 16 roku życia i 1 456 przed 16 rokiem życia.

Ponadto w 2024 r. Zespół wystawił 3 876 legitymacji potwierdzających status osoby niepełnosprawnej oraz wydał 3 071 kart parkingowych, w tym 16 kart dla uprawnionych placówek.

Opłacanie składki zdrowotnej

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze

środków publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne określonym grupom klientów, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, w szczególności: 3 142 osobom pobierającym zasiłek stały, 56 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 13 osobom, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objętych indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2024 r. koszt realizacji zadania wyniósł 2,54 mln zł.

Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

W 2024 r. zadanie polegające na organizowaniu i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowało Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z siedzibą w Łodzi przy ul. Staszica 1/3 w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2024 r. skorzystało 27 osób, zrealizowano ogółem 12 831 godzin usług, wydatki związane z realizacją usług wyniosły 1,25 mln zł. W Łodzi mieszkania chronione dla osób z różnymi zaburzeniami (głównie dla osób z zaburzeniami psychicznymi) prowadzone były przez organizację pozarządową - Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych. TPN prowadziło mieszkania dla mieszkańców Łodzi w 14 lokalizacjach. Placówki te dysponowały łącznie 60 miejscami, z których w 2024 r. skorzystało łącznie 74 osoby.

Kolejne mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami powstają w ramach programu Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. Na terenie objętym rewitalizacją zostanie utworzonych docelowo 11 mieszkań chronionych dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. W 2024 utworzono 1 mieszkanie treningowe przy ul. Legionów 20. r. ze względu na przedłużające się prace remontowe w obszarze rewitalizacji nie utworzono żadnego mieszkania.

W 2024 r. mieszkania funkcjonowały:

- przy ul. Gdańskiej - dla 5 osób z niepełnosprawnością intelektualną – skorzystało z niego 5 osób; prowadzone było przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych,
- przy ul. Wschodniej, Sienkiewicza i Włókienniczej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z łączną ilością 13 miejsc. Wszystkie mieszkania prowadziło na zlecenie Miasta Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST”, skorzystało z nich 16 osób,
- przy ul. Sienkiewicza i Kilińskiego dla osób z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną z łączną ilością 11

miejsc. Oba mieszkania prowadziło na zlecenie Miasta Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce”, przy czym mieszkanie przy ul. Kilińskiego razem z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji FAR z Warszawy. Z obu mieszkań skorzystało 11 osób.

W ramach struktury organizacyjnej MOPS działa Dom Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych przy ul. Rojnej 18a (45 miejsc organizacyjnych) z filią przy ul. Piotrkowskiej 142 (20 miejsc organizacyjnych). Placówka przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, z dziecięcym porażeniem mózgowym, zespołem Downa, cechami autystycznymi. Dom zapewnia podopiecznym opiekę psychologiczną, terapeutyczną i wychowawczo-rewalidacyjną, opartą na indywidualnych programach usprawniania. W roku 2024 placówka dysponowała łącznie 65 miejscami, w ciągu roku z oferty placówki skorzystało 55 osób.

Na zlecenie Miasta Łodzi w 2023 r. prowadzono Denny Dom Pomocy dla Osób z Niepełnosprawnościami i Osób Starszych przy ul. Ćwiklińskiej 5a prowadzony przez Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST” (liczba miejsc 55, w tym 35 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami i 20 miejsc dla osób starszych. W 2024 r. nie zlecano prowadzenia Domu, a osoby niepełnosprawne uczęszczały do nowoutworzonego ŚDN przy ul. Ćwiklińskiej 5a.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zespół Interdyscyplinarny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi, działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie został powołany w 2023 r., którego podstawowym zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu minimalizowania skali zjawiska przemocy domowej. W 2024 roku wszczęto łącznie 1 673 procedury „Niebieskiej Karty”, odbyło się 8 166 spotkań grup diagnostycznych – pomocowych dotyczących indywidualnych przypadków występowania przemocy domowej. Wśród środowisk, w których w 2024 r. wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”, 40% stanowiły rodziny z małoletnimi dziećmi (698).

W wyniku przemocy domowej wobec małoletnich bezpiecznego schronienia udzielono 36 dzieciom: 18 dzieci umieszczono w rodzinnych formach pieczy zastępczej, 10 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, 1 dziecko trafiło do Domu Pomocy Społecznej, 4 dzieci trafiło do pieczy bieżącej, 3 dzieci wróciło pod opiekę rodzica biologicznego.

Osoby doświadczające przemocy domowej, które musiały z tego powodu opuścić zajmowany lokal były kierowane do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób doświadczających przemocy przy ul. Franciszkańskiej 85. W 2024 roku schronienia w Ośrodku udzielono 101 osobom: 56 kobietom i 45 dzieciom.

W środowiskach z małoletnimi dziećmi, celem zabezpieczenia ich funkcjonowania, kierowano wnioski do Sądu Rodzinnego, informujące o wszczęciu procedury Niebieskie Karty, skierowano łącznie 118 wniosków o wgląd w sytuację rodziny. W przypadku podejrzenia możliwości popełnienia przestępstwa kierowano zawiadomienia do Prokuratury. W 2024 r. skierowano 37 zawiadomień do prokuratury.

Członkowie Grup Roboczych podejmowali także działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez kierowanie do programu korekcyjno – edukacyjnego, mającego na celu ograniczenie zachowań noszących znamiona przemocy, zmotywowanie do podjęcia terapii indywidualnej czy grupowej w tym zakresie. Do programu w 2024 roku zakwalifikowano 135 osób. W przypadkach osób stosujących przemoc, które nadużywały alkoholu kierowano wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

POMOC CUDZOZIEMCOM W RAMACH INDYWIDUALNEGO PROGRAMU INTEGRACJI UCHODźCÓW

W 2024 roku realizowano 95 Indywidualnych Programów Integracji (programy obejmowały 128 osób), a 3 programy oczekiwały na akceptację Wojewody. Cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą objęci byli wsparciem w formie pracy socjalnej, która polegała na monitorowaniu postępów w procesie integracji oraz wsparciu w kontaktach cudzoziemców z instytucjami (szkołami, do których uczęszczają dzieci, szkołami językowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi). Pracownik socjalny wspierał cudzoziemców w rozwiązywaniu codziennych problemów, wyjaśniał formalności administracyjne, towarzyszył podczas wizyt w instytucjach, proponował kontakt z organizacjami, mogącymi wesprzeć cudzoziemca. Świadczenie integracyjne finansowane jest przez Wojewodę łódzkiego.

POMOC REPATRIANTOM

W 2024 roku w ramach zadania „Pomoc dla repatriantów” w formie wypłaty świadczeń zrealizowano 7 decyzji na kwotę 131,26 tys. zł wydane przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji z przeznaczeniem na prze-

jazd, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, które finansował Wojewoda łódzki oraz na częściowe pokrycie kosztów remontu i wyposażenie lokalu. Pięć kolejnych decyzji oczekiwało na przyznanie dotacji przez Wojewodę i nie zostały wypłacone w 2024 roku.

POMOC Z TYTUŁU KARTY POLAKA

W związku z realizacją zadania wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2023 r. poz. 192), związanego z wypłatą świadczeń pieniężnych osobom, które złożyły wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, w 2024 r. prowadzono wypłatę świadczeń na podstawie 87 decyzji wydanych przez Wojewodę łódzkiego, na łączną kwotę 1,06 mln zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 20,2 tys. zł. Dotacja na wypłatę świadczenia finansowana jest przez Wojewodę łódzkiego.

PROJEKTY DOFINANSOWANE Z FUNDUSZY UNIJNYCH W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Projekt „Nasze świetlice 2”

W okresie 01.07.2024 r.-30.06.2027 r. na podstawie umowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi realizowany jest projekt „Nasze świetlice 2”. Faktyczna realizacja działań rozpoczęła się od 2 września 2024 r. Projekt ma na celu poprawę integracji społecznej 300 dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat zamieszkujących lub uczących się na terenie Łodzi, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez rozszerzenie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Łodzi o zajęcia mające na celu zwiększenie kompetencji matematycznych, informatycznych, naukowo-technicznych, w zakresie posługiwania się językiem polskim i językami obcymi, w zakresie ekspresji kulturalnej rozwijania zainteresowań i pasji. Dzieci i młodzież zostaną objęte również wsparciem kadry specjalistycznej (m.in. psycholog, psychoterapeuta, pedagog, logopeda), a najmłodsze zajęciami z zakresu edukacji wczesnoszkolnej.

W ramach rozszerzenia oferty świetlic, 8 organizacji pozarządowych w 12 placówkach wsparcia dziennego realizuje poszczególne działania, zgodnie z harmonogramami wsparcia. Zajęcia odbywają się w oparciu o rzeczywiste potrzeby podopiecznych i uzależnione m.in. od wieku dzieci na świetlicy, stopnia niepełnosprawności. W okresie IX-XII 2024 r. z projektu skorzystały 223 osoby (118 dziewcząt, 105 chłopców). Wydatki w ramach projektu w 2024 r.: 668,3 tys. zł, w tym wkład własny 31,7 tys. zł.

Projekt „Centrum Usług Środowiskowych w Łodzi”

Okres realizacji projektu: 01.11.2023 r. – 31.12.2026 r., realizowany jest projekt „Centrum Usług Środowiskowych w Łodzi, finansowany z Funduszy Europejskich dla łódzkiego 2021-2027. Działania mają na celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług. Projekt realizowany przy współpracy z liderem Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych oraz z innymi partnerami tj.: Miasto Łódź/Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/Oddział ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Dostępności, łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”, Fundacja Piotrkowska 17, Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce”, Kłos Sp. z o.o., Fundacja Wiosna Jesień.

W ramach projektu uczestnicy mogą korzystać z:

- Usług opiekuńczych - wsparcie skierowane dla 90 uczestników.
- Specjalistycznych usług opiekuńczych skierowanych do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym starszych i z niepełnosprawnościami. Pomoc dedykowana jest również osobom, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej. Wsparcie skierowane dla 60 uczestników.
- Dostarczanie i przygotowywanie posiłków przez partnerów projektu Fundacja Okaż Serce dla 50 uczestników, Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My dla 50 uczestników, Posiłki przeznaczone są dla osób samotnych, z niepełnosprawnością z niskim dochodem. Wsparcie rozszerzające usługi opiekuńcze i asystenckie.
- Usług asystenckich dla os. posiadających orzeczenie o niepełnosprawności – realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi, wsparcie skierowane dla 150 uczestników, jak również Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych – partner prowadzi wsparcie dla 25 osób z zaburzeniem psychicznym.
- Wsparcia psychologicznego skierowane do 50 osób o długotrwale obniżonym nastroju i stanach depresyjnych, w miejscu zamieszkania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. Wsparcie rozszerzające usługi opiekuńcze i asystenckie.
- Sąsiedzkie usługi opiekuńcze dla 10 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy,
- Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne - wsparcie towarzyszące dla 40 osób, rozszerzające usługi opiekuńcze i asystenckie.

- Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego - ze wsparcia może skorzystać 102 uczestników projektu.
- Usługi transportu osobowego oraz usługi sprzątające i naprawcze dla 136 uczestników.
- Teleopieka dla 230 uczestników.

Wydatki w ramach projektu w 2024 r.: 950,7 tys. zł.

„PRZEPIS NA LEPSZE ŻYCIE”

Okres realizacji 01.03.2024 r. do 31.03.2026 r. finansowany z Funduszy Europejskich dla łódzkiego 2021-2027 projekt skierowany jest do 60 osób zamieszkujących miasto Łódź zagrożonych wykluczeniem społecznym, biernych (w tym emerytur), długotrwale bezrobotnych. Projekt realizowany przy współpracy z liderem Regionalny Związek Pracodawców Prywatnych Ziemi Łódzkiej oraz z innymi partnerami tj.: Miasto Łódź Biuro Promocji Zatrudnienia i Obsługi Działalności Gospodarczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Fundacja „Strefa”.

Celem projektu jest wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa oraz zdolności do zatrudnienia w szczególności grup

w niekorzystnej sytuacji wraz z otoczeniem w/w grup.

Główne zadania, realizowane w projekcie to:

- aktywizacja społeczna – poradnictwo specjalistyczne, treningi kompetencji społecznych, mentoring,
- aktywizacja zawodowa – poradnictwo zawodowe, pośrednictwo zawodowe, kursy, szkolenia, staże zawodowe,
- aktywizacja edukacyjna - kursy, warsztaty,
- aktywizacja zdrowotna - badania diagnostyczne, profilaktyczne

Wydatki w ramach projektu w 2024 r.: 10,8 tys. zł.

„WSPÓLNIE – WSPARCIE RODZINY I PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI”

Okres realizacji: 01.07. 2024-30.06.2027. Głównym celem projektu jest wsparcie integracji społecznej rodzin i dzieci poprzez rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rozwój usług skierowanych do dzieci i młodzieży, oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej.

Projekt przewiduje wsparcie 2270 osób, w tym: rodziny biologiczne przeżywające trudności

w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej, młodzi dorośli opuszczający pieczę zastępczą, rodziny zastępcze, kadra projektu.

Całkowita wartość projektu: 22 mln zł (dofinansowanie 20,9 mln zł). Wydatki w ramach projektu w 2024 r. wyniosły 430,2 tys. zł, w tym wkład własny 38,4 tys. zł.

„RAZOM- WSPARCIE INTEGRACJI OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH”

Okres realizacji: 01.08.2024-31.07.2027. Cel projektu to wsparcie obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Łodzi w wyniku wojny w Ukrainie wywołanej przez Rosję. Wsparcie planowane jest dla 800 dorosłych, 200 dzieci, młodzieży i młodych dorosłych przybyłych z Ukrainy od lutego 2022 r. oraz realizowane są również działania integracyjne dla 135 dzieci i młodzieży pochodzenia polskiego. Działania w ramach projektu: wsparcie asystenta rodziny, wsparcie asystenta międzykulturowego, asysta zdalna, usługi tłumaczeniowe i tłumaczenie strony internetowej MOPS, wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, trening umiejętności społecznych, grupa wsparcia, korepetycje, doradztwo zawodowe, szkolenia i staże, a także kolonie, obozy i półkolonie zimowe integrujące społeczność przyjmującą i obywateli państw trzecich.

Całkowita wartość projektu: 6,5 mln zł (dofinansowanie 6,2 mln zł). Wydatki w ramach projektu w 2024 r. wyniosły 143,4 tys. zł.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2024 r. Miasto Łódź – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zlecał realizację zadań 43 podmiotom, w tym 43 organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prowadzone działania:

- Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych -prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych),
- Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:
 - udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach,
 - realizacja programu ośłonowego pn. „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”,
 - realizacja programu ośłonowego pn. „Świetlica dla osób bezdomnych”,
 - realizacja programu ośłonowego pn. „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”,

- prowadzenie bezpłatnej całodobowej łazienki z pralnią i suszarnią dla bezdomnych łodzi (w tym w ramach budżetu obywatelskiego);
- Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki:
 - prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
 - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie dziennych domów pomocy,
 - prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie środowiskowych domów samopomocy,
 - prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie klubów samopomocy,
 - prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami,
 - prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
 - prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
 - prowadzenie domów pomocy społecznej,
 - realizacja programu pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024 w ramach Resortowego Programu Ministerstw Rodziny i Polityki Społecznej,
 - realizacja usług opieki wytchnieniowej w ramach łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 2023/2024.
- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:
 - prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:
 - prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem alkoholowym (hosteli),

- organizowanie i prowadzenie banków żywności,
- prowadzenie jadłodajni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci),
- prowadzenie punktu pomocy charytatywnej,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych -prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu).

REALIZACJA PROGRAMÓW MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ W RAMACH FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO.

„ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2024

Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu poprzez umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Usługi asystencji osobistej polegały na bezpłatnym wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- wsparcie uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- wsparcie uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Osoba z niepełnosprawnością dokonywała samodzielnego wyboru osoby asystenta osobistego. Limit godzin usług asystencji osobistej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością w danym roku kalendarzowym wynosił nie więcej niż:

- 840 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 720 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 480 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 360 godzin rocznie dla: osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W roku 2024 z asystencji osobistej skorzystały łącznie 49 osób z niepełnosprawnością w tym 29 osób posiadających orzeczenie o znacznym sprzężonym stopniu, znacznym stopniu 10 osób, 7 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, umiarkowanym 2 osoby oraz 1 dziecko w wieku do 16 r.ż.

W ramach Programu zatrudniono 41 asystentów osobistych. Ogólna liczba godzin wykonanych usług asystencji osobistej wyniosła 22 609. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła 1,2 mln zł.

PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2024

Opieka wytnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Każdej zakwalifikowanej osobie przysługiwało 240 godzin wsparcia w formie opieki wytnieniowej w godzinach od 6.00 do 22.00. Wsparcie realizowano samodzielnie przez MOPS w Łodzi oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi: Fundacja „Ktoś” oraz Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego.

W roku 2024 ze wsparcia w formie usług opieki wytnieniowej (pobyt dzienny) skorzystało 99 osób, w tym 93 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytnieniowej oraz 16 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 r.ż. Ogólna liczba godzin usług opieki wytnieniowej świadczonej w formie pobytu dziennego wyniosła 19 920. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła 1,08 mln zł.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W 2024 roku zostało uchwalonych 29 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni 1584,40 ha, stanowiącej 5,39% powierzchni obszaru miasta, z czego 6 projektów dotyczyło zmian obowiązujących planów o powierzchni 81 ha (0,28% powierzchni miasta). Ogólne pokrycie planami wyniosło 14088 ha, co stanowi 48,04% powierzchni miasta.

Przyjmowane plany miejscowe miały na celu realizację różnych celów szczegółowych. W ramach celów dotyczących zwiększenia retencji, efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej, przeciwdziałania dezurbanizacji oraz dążenia do modelu „miasta kompaktowego” przygotowano 11 projektów planów o numerach: 223, 320, 323, 330, 333, 336, 339, 340, 341, 321, 210 o łącznej powierzchni 912 ha –3,10% obszaru miasta. Ponadto prace nad pozostałymi projektami planów: 185, 229, 147, 207, 208, 263, 286, 331 są kontynuowane w roku 2025.

Zadanie przygotowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych dla lokalizacji produkcji realizowano poprzez 3 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: 286, 345, 347 przy czym zakończono prace dla 2 projektów planów: 345 i 347 o łącznej powierzchni 61 ha –0,21% obszaru miasta. Praca nad mpzp 286 jest kontynuowana w roku 2025.

Uwzględnianie kwestii ochrony środowiska w procesach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczyło 24 projektów planów. Zakończono prace dla 13 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: 223, 320, 323, 330, 333, 336, 298, 339, 341, 321, 342, 210, 340 o łącznej powierzchni 1137 ha 3,87% obszaru miasta z 24 projektów planów wskazanych w Planie działalności MPU w 2024 roku. Prace nad 11 pozostałymi: 288, 231, 331, 341, 185, 229, 147, 207, 208, 263, 286 są kontynuowane w roku 2025.

Dwa projekty planów: 208 i 210 dotyczyło tworzenia i realizacji programów urbanistycznych ukierunkowanych na zazielenienie przestrzeni publicznych (Ogrody Sukiennicze). Uchwalono plan 210 o powierzchni 27 ha, zaś prace nad planem 208 są kontynuowane w roku 2025. Plan numer 210 realizował także cel tworzenia planów miejscowych uwzględniających zieleń i powierzchnie biologicznie czynne także na terenach prywatnych na obszarach urbanizowanych oraz podlegających urbanizacji, a także wyznaczania wysokiej powierzchni biologicznie czynnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w ramach tego celu trwały prace nad 9 dalszymi planami: 147, 207, 208, 216, 263, 295, 343, 352, 359. Prace są kontynuowane w roku 2025. Ponadto w ramach planu 321 realizowano cel dążenia do przekształcania gruntów rolnych oraz nieużytków w tereny leśne i zieleni

W 2024 r. złożonych zostało 1796 wniosków o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowanie terenu. Najwięcej dotyczyło terenów Widzewa – 499 i Górnej – 433. Ponad 257 wniosków dotyczyło lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wydanych zostało 1796 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Średni czas oczekiwania na decyzję wyniósł 74 dni. W toku postępowań odwoławczych od decyzji o warunkach zabudowy uchylono lub zmieniono 32 z nich, co stanowi 1,8% wydanych decyzji.

TAB. 8 ILOŚĆ WNIOSKÓW, ILOŚĆ WYDANYCH DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY I ŚREDNI CZAS PROCEDOWANIA WNIOSKU W LATACH 2020-2024 .

Rok	Ilość wniosków	Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	Średni czas procedowania wniosków
2020	2 484	2 326	95 dni
2021	2 514	2 554	82 dni
2022	1 854	1 868	64 dni
2023	1 957	1 798	64 dni
2024	1 823	1 796	74 dni

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku złożono 2 602 wnioski o pozwolenie na budowę, przebudowę, rozbudowę, rozbiórkę. Ilość wydanych decyzji na wykonanie robót budowlanych wyniosła 2 491 z czego 226 dotyczyło inwestycji infrastrukturalnych. Średni czas oczekiwania na te decyzje wyniósł 32 dni.

TAB. 9 ILOŚĆ WNIOSKÓW, ILOŚĆ WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDOWĘ I ŚREDNI CZAS PROCEDOWANIA WNIOSKU W LATACH 2020-2024.

Rok	Ilość wniosków	Ilość wydanych pozwoleń na budowę	Średni czas procedowania wniosków
2020	3747	3539	35 dni
2021	3215	3305	35 dni
2022	2567	2442	35 dni
2023	2386	2393	32 dni
2024	2602	2491	32 dni

Źródło: opracowanie własne

CEL STRATEGICZNY II – ŁÓDŹ EKONOMICZNEGO I SPOŁECZNEGO ROZWOJU

REWITALIZACJA

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

W związku z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej w dniu 16 listopada 2022 roku Rada Miejska w Łodzi podjęła Uchwałę Nr LXVIII/2008/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi. W związku z powyższym procedowano przyjęcie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Łodzi, poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Opracowano nową wersję dokumentu, w której zawarto następujące zmiany:

- Aktualizację opisów powiązań Programu z dokumentami strategicznymi.
- Aktualizację diagnozy Programu oraz jej wyodrębnienie do załącznika.

- Aktualizację w zakresie listy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- dodanie nowych przedsięwzięć,
- wskazanie przedsięwzięć zakończonych,
- wykreślenie przedsięwzięć, od realizacji których odstąpiono,
- aktualizacja opisów, szacowanych wartości, rezultatów przedsięwzięć.

Dokument przyjęto Uchwałą Nr LXXXVI/2594/24 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 stycznia 2024 r.

W 2024 roku realizowano zadanie polegające na opracowywaniu kompleksowej informacji w postaci zestawień liczbowych oraz graficznych dotyczących nieruchomości położonych w poszczególnych kwartałach zabudowy – Raport z monitoringu realizacji i oceny postępów osiągnięcia celów GPR za rok 2023. Dokument ten jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w portalu ww.rewitalizacja.uml.lodz.pl.

Ponadto zlecono przygotowanie ewaluacji osiągnięcia celów Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi na podstawie badań opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat prowadzących przez Miasto działań. W jej ramach przeprowadzono wywiady kwestionariuszowe na

reprezentatywnej próbie 500 mieszkańców z obszarów rewitalizowanych, tj. mieszkańców obszarów 1-20 Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi oraz pozostałych obszarów. Wywiady prowadzono w terenie i miały one formę wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (technika CAPI; z ang. Computer-Assisted Personal Interviewing). Ponadto przeprowadzono indywidualne wywiady pogłębione w grupie 20 przedsiębiorców, którzy rozpoczęli działalność na obszarze rewitalizacji po rozpoczęciu działań rewitalizacyjnych. Respondenci zostali dobrani do badania w sposób losowy.

Mieszkańcy oraz przedsiębiorcy (respondenci) biorący udział w badaniu pozytywnie ocenili poprawę wizerunku miasta na obszarze zrewitalizowanym, zwłaszcza w sferze wizualnej. Mieszkańcy dość powszechnie dostrzegają i doceniają zmiany dokonujące się w zakresie zwiększenia dostępności terenów zielonych, „odbetonowania” miasta, zwiększenia ilości i jakości zieleni w obszarze rewitalizowanym – zarówno parków, jak i drobniejszych skupisk zieleni czy nasadzeń. Jako najważniejsze problemy, które powinny zostać rozwiązane w najbliższej przyszłości wskazano poprawę jakości przestrzeni (remonty ulic/chodników itp.), przeciwdziałanie przyczynom zanieczyszczenia środowiska, wsparcie osób bezrobotnych oraz wsparcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

REWITALIZACJA OBSZAROWA CENTRUM ŁODZI (ROCL)

W 2024 roku trwały prace związane z przygotowaniem projektu 9 Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. W szczególności prowadzono postępowania na wybór wykonawcy dokumentacji koniecznej do złożenia Wniosku o Dofinansowanie (do programu Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027, tryb pozakonkursowy). Następnie, we współpracy z wybranym wykonawcą prowadzone były posiedzenia przedstawicieli różnych komórek organizacyjnych oraz jednostek miejskich w ramach Zespołu ds. rewitalizacji kwartału 9, podczas których przygotowano wytyczne do Programów Funkcjonalno – Użytkowych dla poszczególnych nieruchomości, które mają być objęte projektem. Złożenie wniosku o dofinansowanie przewidywane jest w II kwartale 2025 roku. Realizowane były także działania informacyjne i partycypacyjne skierowane do mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji z obszaru objętego przygotowywanym Projektem 9 Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. W ramach prowadzonych działań odbyły się spotkania informacyjne dla mieszkańców każdej z kamienic planowanych do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi, spotka-

nia dla przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, którzy wynajmują lokale także w tych budynkach oraz spacer po obszarze projektu z przewodnikiem miejskim. Przeprowadzono także konsultacje społeczne, których celem było wyznaczenie kierunków zmian funkcjonalności Placu 4 Czerwca. W trakcie ich trwania osoby zainteresowane mogły skorzystać z następujących form i narzędzi konsultacji (m.in. Planer przestrzeni, ankieta na portalu VOX POPULI, warsztat partycypacyjny).

DZIAŁANIA KULTURALNO-EDUKACYJNE I SZKOLENIOWE DLA MIESZKAŃCÓW

W roku 2024 r. Miasto było w trakcie rozliczania ostatnich projektów społecznych z dofinansowaniem Europejskiego Funduszu Społecznego, których realizacja zakończyła się w 2023 roku. Zakończone zostały tym samym projekty realizowane w perspektywie finansowej 2014-2020 (zgodnie z zasadą n+3) skierowane do osób zamieszkujących obszar rewitalizacji Miasta Łodzi lub przeniesionych w związku z tym procesem. W sumie, w ramach 3 obszarów działań społecznych (włączenie społeczne i zatrudnienie, przedsiębiorczość i edukacja) na obszarze rewitalizacji zrealizowanych zostało 176 projektów, na całkowitą wartość 202,8 mln zł, w ramach których ze wsparcia skorzystało 17 840 osób.

Od początku 2024 roku trwały przygotowania do składania kolejnych projektów w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027. Złożono w sumie 4 projekty, z czego jeden został pozytywnie oceniony i jest w trakcie negocjacji, a jeden czeka na ocenę. Na szczególną uwagę zasługuje złożony projekt pn.: „Rozwiązywanie problemu bezdomności w łOM - kompleksowe wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb osób doświadczających bezdomności lub zagrożonych bezdomnością”, który został umieszczony na liście podstawowej Projektów zaplanowanych do wsparcia w ramach działań Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027. Termin rozstrzygnięcia konkursu to pierwsza połowa 2025 roku, a wartość projektu to ponad 11 mln PLN.

Projekt będzie koordynowany przez Miasto i realizowany w partnerstwie z pięcioma organizacjami pozarządowymi. Oprócz działań na szeroką skalę dla osób pozostających w kryzysie bezdomności zakłada także wykorzystanie innowacyjnego rozwiązania Housing First.

Dodatkowo w 2024 roku opiniowano dokumenty strategiczne opracowywane przez Radę ds. rozwiązania problemów bezdomności i udzielano wsparcia merytorycznego innym jednostkom UMŁ, w szczególności przed-

szkolom i szkołom miejskim oraz wspierano organizacje w przygotowaniu projektów ponadnarodowych. Przedstawiciele Miasta aktywnie uczestniczą w Radzie ds. Rozwiązywania Problemu Bezdomności przy Prezydencie Miasta Łodzi przyczyniając się m.in. do integrowania środowiska działającego na rzecz osób w kryzysie bezdomności

W omawianym okresie realizowane były dwa nowe projekty (w ramach Programu Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027 Działanie 7.5. Integracja i społeczeństwo obywatelskie) skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, biernych zawodowo i ich otoczenia:

- „Czas na zamiany” w partnerstwie z Fundacją Inkubator skierowany do 150 osób,
- „Nowy start III – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców województwa łódzkiego” w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Regionalnych skierowany do 50 osób.

Celem obu projektów jest aktywne włączenie społeczne ww. osób w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-zawodowym oraz zwiększenie ich zdolności do zatrudnienia, a ich realizacja trwać będzie także w 2025 roku.

FUNKCJONOWANIE CENTRÓW AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I INNYCH PODMIOTÓW INTEGRUJĄCYCH I ANIMUJĄCYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNE I SĄSIEDZKIE

W 2024 roku w Łodzi funkcjonowały 4 Centra/ Miejsca Lokalnej Aktywności, które powstały w ramach realizowanych przez miasto projektów rewitalizacyjnych:

- Centrum Aktywności Lokalnej o profilu senioralnym przy ul. Pomorskiej 11. W 2024 r. Fundacja „W Człowieku Widać Brata” realizowała zadanie publiczne w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych pn. „Prowadzenie działań animacyjnych, włączających i międzypokoleniowych w Centrum Aktywności Lokalnej o profilu senioralnym przy ul. Pomorskiej 11 w Łodzi”. Kwota dotacji na rok 2024 wyniosła 150 tys. zł. W ramach powyższego zadania zrealizowano 440 godzin działań animacyjnych, międzypokoleniowych i włączających seniorów w działania Centrum. Dodatkowo przez ponad 220 godzin Centrum było udostępniane innym organizacjom, grupom nieformalnym i mieszkańcom na realizację ich projektów i inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności.
- Miejsce Aktywności Lokalnej (Klub Sąsiedzki w Domu Wielopokoleniowym) przy ul. Wólczańskiej 168. W 2024 r. Fundacja STREFA realizowała zadanie publiczne w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i spo-

łeczności lokalnych pn. „Prowadzenie działań animacyjno - integracyjnych w Miejscu Aktywności Lokalnej przy ul. Wólczańskiej 168 w Łodzi”. Kwota dotacji na rok 2024 wyniosła 90 tys. zł. W ramach powyższego zadania w MAL „po sąsiedzku” zrealizowano 350 godzin działań animacyjno - integracyjnych, a także przez ponad 350 godzin była udostępniana przestrzeń MAL na działania organizowane przez mieszkańców, w tym mieszkańców Domu Wielopokoleniowego oraz organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

- Miejsce Aktywności Lokalnej o profilu obywatelskim przy ul. Legionów 20. W 2024 r. Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS realizowało zadanie publiczne w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych pn. „Prowadzenie działań animacyjnych, szkoleniowo – warsztatowych i edukacyjnych wspierających budowanie społeczeństwa obywatelskiego i rozwój społeczny sąsiedztwa w Miejscu Aktywności Lokalnej o profilu obywatelskim przy ul. Legionów 20 w Łodzi”. Kwota dotacji na rok 2024 wyniosła 150 tys. zł. W ramach powyższego zadania w MAL zrealizowano ponad 1000 godzin działań animacyjnych, szkoleniowo - warsztatowych i edukacyjnych wspierających budowanie społeczeństwa obywatelskiego i rozwój społeczny sąsiedztwa oraz udostępniono przestrzeń Miejsca na potrzeby organizacji spotkań, warsztatów, konsultacji oraz wydarzeń skierowanych do mieszkańców przez ponad 250 godzin.
- Centrum Aktywności Lokalnej o profilu cyfrowym / nowoczesnych technologii, wzmacniającym postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców przy ul. Sienkiewicza 22. Od sierpnia 2024 r. Fundacja STREFA realizowała zadanie publiczne pn. „Prowadzenie działań animacyjnych, integracyjnych, szkoleniowo-warsztatowych i edukacyjnych wzmacniających postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców oraz przeciwdziałających wykluczeniu cyfrowemu, podnoszących kompetencje z zakresu nowoczesnych technologii w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Sienkiewicza 22 w Łodzi”. Kwota dotacji na rok 2024 wyniosła 160 tys. zł. W ramach powyższego zadania zrealizowano 249 godzin działań animacyjnych, szkoleniowych i warsztatowych w tym organizowano spotkania tematyczne i wykłady nawiązujące do profilu Centrum oraz warsztaty z zakresu poznawania nowoczesnych technologii i szkolenia IT. Dodatkowo przez 90 godzin Centrum było udostępniane na potrzeby innych organizacji, kół naukowych czy grup organizujących spotkania z zakresu przedsiębiorczości.

Działania powyższych Centrów i Miejsc Lokalnej Aktywności będą kontynuowane w 2025 i 2026 roku po wyłonieniu realizatorów zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert.

W 2024 roku rozpoczęto także działania zmierzające do uruchomienia Centrum Aktywności Lokalnej Młodzieży w zrewitalizowanej kamienicy przy. ul Piotrkowskiej 115,

które prowadzone będzie przez Pałac Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi. Centrum uruchomione zostanie w pierwszej połowie 2025 roku.

DZIAŁANIA W OBSZARZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM

W ramach rewitalizacji w 2024 roku przedsięwzięcia dotyczące sfery społeczno – gospodarczej były realizowane poprzez wprowadzenie i utrzymywanie na obszarze rewitalizacji nowych funkcji społecznych. Celem tych miejsc jest kontynuowanie rozpoczętych procesem rewitalizacji zmian społecznych, integracja lokalnej społeczności, umacnianie społecznego potencjału mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w różnych jego aspektach. Wyżej wspomniane instytucje wspierają także proces usamodzielniania się osób z różnymi formami niepełnosprawności czy młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, a także zapewniają pomoc i opiekę osobom tego wymagającym lub znajdującym się w różnego rodzaju kryzysach.

W 2024 roku na obszarze rewitalizacji kontynuowały swoją działalność lub zostały uruchomione:

- Miejsce Aktywności Lokalnej o profilu obywatelskim, ul. Legionów 44,
- Centrum Aktywności Lokalnej o profilu cyfrowym / no-

woczesnych technologii, wzmacniającym postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców, ul. Sienkiewicza 22,

- Miejsce Aktywności Lokalnej – Klub sąsiedzki, ul. Wólczańska 168,
- Filie Biblioteki Miejskiej,
- Świetlica Środowiskowa dla dzieci, ul. Legionów 44,
- Domy Dziennego pobytu dla seniorów, ul. Tuwima 33, ul. Sienkiewicza 79,
- Dom Dziennego Pobytu dla osób z niepełnosprawnościami, ul. Piotrkowska 142,
- Punkt Pracy Socjalnej, ul. Tuwima 35,
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze, ul. Włókiennicza 5, 6 i 16, ul. Wschodnia 20, ul. Legionów 44,
- 3 mieszkania treningowe (daw. chronione) dla osób z niepełnosprawnością ruchową,
- 1 mieszkanie treningowe (daw. chronione) dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- 3 mieszkania treningowe (daw. chronione) dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 9 mieszkań treningowych (daw. chronione) dla osób opuszczających pieczę zastępczą,
- Instytucja Kultury – Teatr Pinokio,
- Centrum Wsparcia i Rozwoju Społecznego (Pogonowskiego 34), w ramach którego uruchomiona została część

planowanych w tym miejscu instytucji m.in. Łódzkie Centrum Pozarządowe.

PARTNERSTWA W ZAKRESIE REWITALIZACJI

Na obszarze rewitalizacji utworzonych zostało pięć lokalnych Partnerstw, które działają na rzecz rozwoju społecznego danego fragmentu miasta i wspierają proces budowania zintegrowanego sąsiedztwa. Partnerstwa skupiają NGO, związki wyznaniowe, uczelnie wyższe, placówki edukacyjne, instytucje kultury, przedsiębiorców, lokalnych liderów i mieszkańców.

- „Lokalna Grupa Działania” - na obszarze pomiędzy ulicami Narutowicza, Piłsudskiego, Piotrkowską i Dowborczyków działała powołana w roku 2019 w ramach międzynarodowego projektu „URBAN-REGENERATION-MIX” (ang. URBACT Local Group). Celem tej grupy jest przede wszystkim budowanie sieci wymiany zasobów i współpracy między instytucjami działającymi na obszarze oraz wspieranie wzajemnych inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności.
- „Gdańska” - skupione wokół filii Biblioteki Miejskiej na ul. Gdańskiej 8 i Miejsca Aktywności Lokalnej na ul. Legionów 44 działa Partnerstwo, funkcjonujące na obszarze ul. Gdańskiej, Legionów, Ogrodowej i Cmentarnej. Jest ono platformą komunikacji i wymiany informacji, a jego głównym celem jest ożywienie społeczno-kulturalne obszaru i włączenie w życie kulturalne jego mieszkańców i zachęcenie ich do wspólnego działania oraz korzystania z oferty kulturalnej i edukacyjnej działających w okolicy instytucji i organizacji.
- „Włókiennicza-Wschodnia” - Partnerstwo to powołane zostało w celu wspierania rozwoju społecznego obszaru, budowania zaangażowanego sąsiedztwa i integracji lokalnej społeczności. W jego skład wchodzi organizacje i instytucje działające w okolicach ulicy Włókienniczej, Wschodniej, Pomorskiej, Rewolucji 1905 r., Północnej, Kilińskiego. Działania Partnerstwa skupiają się na budowaniu tożsamości lokalnej, ożywieniu obszaru i wyzwoleniu potencjału mieszkańców. Współpraca między członkami Partnerstwa oparta jest na wymianie doświadczeń i zasobów, planowaniu i organizacji wspólnych inicjatyw na rzecz i razem z mieszkańcami, w celu wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania, i tym samym odpowiedzialności za przestrzeń, w której żyją. W 2024 r. członkowie Partnerstwa aktywnie angażowali się w organizowane przez poszczególnych członków wydarzenia w tym m.in. piknik rodzinny w Szkole Podstawowej nr 70 czy jubileusz 20-lecia płaskorzeźby „Kochankowie z ulicy Kamiennej”.
- „Partnerstwo dla Projektu 9 ROCŁ” – Partnerstwo to powołane zostało w związku z rozpoczętymi przygotowaniami do realizacji kolejnego projektu Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. Celem Partnerstwa jest rozwój społeczny obszaru nowego projektu oraz wyzwolenie

potencjału jego mieszkańców i instytucji znajdujących się w jego obrębie i najbliższej okolicy. Członkami Partnerstwa są między innymi filie biblioteki miejskiej, muzeum, filharmonia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.

- „Partnerstwo Bałuty” – Partnerstwo zostało powołane w II połowie 2024 roku. Jego celem jest aktywne włączenie i zaangażowanie funkcjonujących na obszarze Bałut instytucji oraz zachęcenie mieszkańców do korzystania z ich oferty. Jednocześnie jest ono platformą wymiany informacji i nawiązywania współpracy między poszczególnymi organizacjami. W działania Partnerstwa zaangażowały się instytucje kultury, placówki edukacyjne, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej czy Spółdzielnia Mieszkaniowa.

W 2024 r. kontynuowano też działania mające na celu promocję powstałego w ramach ROCŁ Targu Jaracza u zbiegu ulic Jaracza i Kilińskiego. Od marca do grudnia odbyło się 12 kiermaszy, na których łącznie swoją ofertę zaprezentowało 47 wystawców.

MIĘDZYNARODOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE

W 2024 r. realizowano dwa projekty w ramach Programu Komisji Europejskiej „Horyzont 2020”. W połowie roku zakończył się projekt badawczy pn. „Rozwijanie przyszłościowych ośrodków miejskich poprzez kulturę oraz strategię oparte na kreatywności w czasie przemian – T- Factor” poświęcony roli działań tymczasowych w rewitalizacji. Drugi projekt - „Zintegrowane planowanie inwestycji w tereny zielone dla poprawy zdrowia i samopoczucia mieszkańców - EuPolis” dotyczy badania wpływu stosowania tzw. rozwiązań opartych na naturze (błękitno – zielonej infrastruktury) na samopoczucie i zdrowie mieszkańców. W ramach tego projektu w 2024 r. przygotowany został projekt architektoniczny przebudowy terenu demonstracyjnego – Pasażu im. Anny Rynkowskiej oraz skweru im. Lecha Kunki. Realizacja tej inwestycji planowana jest w pierwszej połowie 2025 roku.

KOMITET REWITALIZACJI

Realizowane były także działania pomocnicze. Funkcjonował Komitet Rewitalizacji – forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Komitet pełni funkcję opiniotawczą-doradczą Prezydenta Miasta. Zarządzeniem Nr 9204/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 30 grudnia 2021 r. został powołany na trzyletnią kadencję 18 osobowy Komitet Rewitalizacji. W składzie Komitetu znajdują się przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, instytucji kultury, placówek

edukacyjnych, mieszkańców, rad osiedla, gestorów sieci, uczelni wyższych, radni oraz przedstawiciele Prezydenta. W roku 2024 odbyło się 8 posiedzeń Komitetu.

W grudniu 2024 roku Komitet Rewitalizacji spotkał się na ostatnim posiedzeniu w II kadencji Komitetu oraz został uruchomiony nabór członków na III kadencję. Komitet Rewitalizacji III kadencji rozpocznie swoją działalność pod koniec I kwartału 2025 roku.

DBANIE O ZABYTKI

Miasto realizuje także inne działania zorientowane na zachowanie jego dziedzictwa architektonicznego oraz ochrony krajobrazu kulturowego:

- udzielenie 8 dotacji dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków na kwotę 1,5 mln zł,
- udzielenie 5 dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków beneficjentom dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze miasta łodzi,
- przyznanie 15 dotacji dla obiektów położonych na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji na kwotę 5 mln zł,
- kontynuowanie procedury wpisu Łodzi na listę informacyjną ds. UNESCO - inicjatywa dotyczy wykorzystania potencjału jaki tkwi w uznaniu obszaru Łodzi za pomnik historii „Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego” stwarzającego szansę wpisania Łodzi na listę światowego dziedzictwa UNESCO; przygotowanie materiałów opisowych i fotograficznych do wydania folderu oraz publikacji „Łódź – fenomen miasta przemysłowego”, promującej ideę wpisu,
- kontynuowanie prac nad utworzeniem Parku Kulturowego ulicy Piotrkowskiej i historycznego ukształtowania Miasta Łodzi:
 - zorganizowano - przed przystąpieniem do określania granic i sposobów ochrony parku – dwa spotkania otwarte i dwa spacer-y badawcze dla mieszkańców miasta i osób zainteresowanych,
 - przygotowano projekt uchwały w sprawie ogłoszenia o podjęciu prac nad utworzeniem Parku Kulturowego ulicy Piotrkowskiej i historycznego ukształtowania Miasta Łodzi - uchwała Nr X/260/24 Rady Miejskiej w Łodzi z 20 listopada 2024 r. (z regulaminem parku),
 - opublikowano obwieszczenie Rady Miejskiej w Łodzi o możliwości składania wniosków od 25 listopada do 31 grudnia 2024 r., zorganizowano dwa spotkania konsultacyjne.
- opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2024 – 2027 – przyjętego uchwałą Nr VII/216/24 Rady Miejskiej w Łodzi z 16 października

2024 r.,

- prowadzenie gminnej ewidencji zabytków Łodzi:
 - wartościowanie zasobu łódzkich zabytków na potrzeby własne oraz Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w zakresie zapisów dotyczących obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – wykonano 51 kart wartościowania,
 - opracowano wytyczne do projektu planu ogólnego miasta Łodzi,
 - przygotowano nową procedurę włączania /wyłączania kart adresowych do/z gminnej ewidencji zabytków w trybie zgodnym z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
 - kontynuowano inwentaryzację z natury stanu walorów krajobrazu kulturowego Łodzi (monitoring obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków i do rejestru zabytków),
 - wykonano 32 karty ewidencyjne zabytków nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków.
- monitoring stanu zachowania obiektów gminnej ewidencji zabytków,
- prowadzenie lapidarium detalu:
 - rozwój działalności edukacyjnej i promocyjnej: oprowadzanie osób indywidualnych i grup zorganizowanych po ekspozycji stałej (18 grup, 338 osób), prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej, w tym podczas półkolonii zimowych i letnich (21 grup, 486 osób, w tym warsztaty: 17 grup, 419 osób),
 - zlecono opracowanie publikacji książkowej przeznaczonej dla dzieci w wieku 10–12 lat poświęconej dawnej architekturze przemysłowej Łodzi „#Fabryki. Łódź z sówiej perspektywy”,
 - pozyskano do magazynu nowe detale – m.in. wyroby kowalstwa artystycznego, formy do wykonywania sztukaterii,
- wydanie publikacji popularno - naukowych z zakresu dziedzictwa kulturowego miasta dla osób dorosłych, młodzieży i dzieci: Łódź niesiona wpływami, 200 lat Ulicy Piotrkowskiej. Architektura – Ludzie – Wydarzenia, Współczesna Kamienica Łódzka. Edycja III, Potęga Łodzi – Power of Łódź 2022-2024, #Miasto. Łódź z kociej perspektywy, #City of Łódź from a cats perspective,
- przystąpienie do Projektu RE-PUBLIC SPACES - Rewitalizacja przestrzeni publicznych w zabytkowych miastach i adaptacja podwórek miejskich do zmian klimatycznych w Europie Środkowej, współfinansowanego ze środków Programu Interreg Central Europe:
 - opracowano wspólną metodologię adaptacji dzieł historycznych do zmian klimatycznych,

uwzględniając lokalne wyzwania przestrzenne i klimatyczne,

- zorganizowano spotkanie inauguracyjne w Łodzi dla partnerów z Włoch,
- zorganizowano wydarzenia partycypacyjne z udziałem mieszkańców, co pozwoliło uwzględnić ich potrzeby w opracowywanych strategiach,
- dzięki współpracy z ekspertami z Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii opracowano wytyczne dotyczące zarządzania wodami opadowymi.

PROGRAM NOWE CENTRUM ŁODZI

Charakterystyka ogólna

Nowe Centrum Łodzi to obszar obejmujący 100 hektarów w sercu Miasta, ograniczony ulicami Narutowicza, Kopcińskiego, Tuwima i Piotrkowską, podzielony na 3 strefy:

- Strefa I (ok. 40 ha) to teren, na którym ma toczyć się całodobowe życie dzięki zrównoważeniu funkcji kulturalnych, komercyjnych i mieszkaniowych (obszar priorytetowy w ramach obecnie wdrażanego Programu NCŁ).
- Strefa II (ok. 30 ha) to obszar, na którym powinny być realizowane przedsięwzięcia komercyjne z uwzględnieniem programów rewitalizacyjnych, mających na celu zachowanie historycznej tkanki miejskiej, a także stworzenie struktury urbanistycznej powiązanej z sąsiednim obszarem.
- Strefa III (ok. 30 ha) to obszar historycznej zabudowy wielkomiejskiej z przełomu XIX i XX wieku, w postaci kwartałów wymagających intensywnej rewitalizacji i uzupełnień, a jednocześnie priorytetowych Programu Rewitalizacji Łodzi 2026+.

Informacje na temat wybranych projektów Programu Nowe Centrum Łodzi

W roku 2024 trwały na tym terenie intensywne prace i projekty inwestycyjne. Nadal budowany był przez PKP PLK S.A. tunel średnicowy pod Łodzią. W ramach projektu budowy Alei Grohmanów - ulicy Nowowęglowej, zakończono prace projektowe dla budowy nowego torowiska w ramach projektu Tramwaj dla Łodzi, a realizację robót zaplanowano w ramach Fazy 2 projektu unijnego. Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Rodziny Grohmanów oraz ulic: Wysokiej, Juliana Tuwima i Wodnej (projekt planu nr 385-Wodna).

Prace nad przystąpieniem nr 263 dla części obszaru miasta położonej w rejonie ulic Henryka Sienkiewicza, Jana Kilińskiego i Juliana Tuwima są kontynuowane, plan jest na etapie uzgodnień, przewidywane uchwalenie to III kwartał 2025 r.

Podobnie jak prace nad przystąpieniem nr 356-Tramwajowa Wierzbowa, które są kontynuowane, plan jest na etapie prac nad projektem.

Obszar Nowego Centrum Łodzi to teren intensywnego rozwoju, w tym również w sektorze inwestycji prywatnych.

Projekty zakończone w 2024 r.:

- Profbud ul. Tramwajowa 7/9, trzeci etap inwestycji mieszkaniowej Osiedle Primo (110 mieszkań).

Projekty w trakcie realizacji w 2024 r.:

- Resi Capital - inwestycja mieszkaniowa (600 mieszkań) wraz z przestrzenią usługową w parterze, realizowana przy ul. Tuwima 88/90;
- Profbud – ul. Tramwajowa 7/9, czwarty etap inwestycji mieszkaniowej Osiedle Primo (326 mieszkań).
- Archicom, inwestycja mieszkaniowa w NCŁ. Na terenie ok. 2 hektarów pomiędzy Dworcem Łódź Fabryczna i EC1 powstanie osiedle (w sumie ok. 1300 mieszkań); I i II etap (500 mieszkań);
- Murapol, inwestycja mieszkaniowa przy ul. Targowej 2 (514 mieszkań);
- Duda Development, inwestycja mieszkaniowa przy ulicy Wodnej (214 mieszkań).

Na rozpoczęcie oczekiwały projekty:

- Hocan Estate – ul. POW 42, inwestycja mieszkaniowa zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie Dworca Fabrycznego.

Udzielono wsparcia w procedurach administracyjnych dla 4 projektów w NCŁ.

Działania rewitalizacyjne prowadzone przez spółki:

Realizacja działań rewitalizacyjnych prowadzona przez Łódzkie Inwestycje sp. z o.o. w 2024 r. skupiała się w trzech lokalizacjach:

- Nieruchomość zlokalizowana przy ul. Ogrodowej 24/Gdańskiej 2. W wyniku przygotowanych i przeprowadzonych postępowań przetargowych na realizację inwestycji na nieruchomości przy ul. Ogrodowej 24 pn.: „Przebudowa, nadbudowa i remont konserwatorski wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynków położonych przy ul. Ogrodowej 24 w Łodzi” oraz usługę dot. pełnienia funkcji Inwestora Zastępczego przy realizacji ww. inwestycji w 2023 r. podpisano umowy z wykonawcami oraz instytucją zapewniającą finansowanie zewnętrzne, które kontynuowano w 2024 r.
- Nieruchomość zlokalizowana przy ul. Piotrkowskiej 54/ Narutowicza 1. W 2024 r. Spółka kontynuowała prace związane uzyskaniem decyzji konserwatorskiej niezbędnej do pozyskania pozwolenia na budowę dla projektu przebudowy wraz z remontem konserwatorskim budynków przy ul. Piotrkowskiej 54/ Narutowicza 1 w Ło-

dzi. Projekt zakłada zmianę sposobu użytkowania w obu budynkach z dominującą pierwotnie funkcji mieszkalnej na usługową, łącznie z adaptacją strychów nieużytkowych znajdujących się na kondygnacji 4 (poddasze). Na parterze planowane są lokale użytkowe dostępne od strony ulic oraz podwórza, natomiast w piwnicach pomieszczenia techniczne oraz magazyny stanowiące uzupełnienie funkcji usługowej budynków.

- Nieruchomość zlokalizowana przy ul. Północnej 1/3. W wyniku przygotowanych i przeprowadzonych postępowań przetargowych na wybór wykonawcy kompleksowej izolacji termicznej oraz hydroizolacji piwnic budynku przy ul. Północnej 1/3 w Łodzi wraz z niezbędnymi robotami towarzyszącymi, służącymi rewaloryzacji parametrów technicznych przegród pomieszczeń piwnicznych - w trybie „zaprojektuj i wybuduj” w 2023 r. wyłoniono wykonawcę inwestycji i zakończono jej realizację w 2024 r.

Ponadto w 2024 roku Spółka po uprzednim przeprowadzeniu postępowania przetargowego na wybór wykonawcy kompleksowego remontu balkonów przy ul. Północnej 1/3 w Łodzi, realizowała i zakończyła realizację przedmiotowego zadania.

MIESZKALNICTWO

GOSPODAROWANIE I ZARZĄDZANIE MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA ŁODZI

W 2024 roku:

- Zawarto 1 090 umów najmu, w tym:
 - najem socjalny – 682,
 - najem lokali mieszkalnych – 379,
 - pomieszczenia tymczasowe - 29,
- rozwiązanych/wygastłych 1 485 umów najmu.

Na realizację oczekuje 2 455 spraw, w tym:

- przedłużanie umów najmu socjalnego lokalu – 38,
- lokale zamienne – 564,
- lokale przyległe – 56,
- regulacje tytułów prawnych do lokalu: po opuszczeniu przez najemcę, po zgonie najemcy, po spłacie zadłużenia – 94,

- stwierdzenia wstąpienia w stosunek najmu w trybie art. 691 Kc – 41,
- liczba spraw w rejestrze socjalnym i mieszkaniowym – 1 662.

W roku 2024:

- Wystawiono na sprzedaż w trybie przetargu 227 lokali mieszkalnych i użytkowych:
 - łączna wartość lokali wystawionych na sprzedaż w trybie przetargu stanowiąca sumę ich cen wywoławczych: 42,89 mln zł;
 - Liczba ogłoszonych przetargów na sprzedaż lokali: 280;
 - Liczba lokali dla których przetarg na sprzedaż zakończył się wynikiem pozytywnym: 185;
 - łączna wartość wylicytowanych lokali stanowiąca sumę cen uzyskanych w wyniku przetargu: 36,37 mln zł.
- W wyniku przetargu podpisano 58 aktów notarialnych na sprzedaż nieruchomości za kwotę 70,83 mln zł
- W drodze bezprzetargowej podpisano 22 akty notarialne na sprzedaż nieruchomości oraz udziałów w nieruchomościach za kwotę 3,48 mln zł.
- Wystawiono na sprzedaż w trybie przetargu 80 nieruchomości.
 - łączna wartość nieruchomości wystawionych na sprzedaż w trybie przetargu stanowiąca sumę ich cen wywoławczych: 135,92 mln zł;
 - Liczba ogłoszonych przetargów na sprzedaż nieruchomości: 101;
 - Liczba nieruchomości dla których przetarg na sprzedaż zakończył się wynikiem pozytywnym: 58;
 - łączna wartość wylicytowanych nieruchomości stanowiąca sumę cen uzyskanych w wyniku przetargu: 103,08 mln zł.

TAB. 10 DZIESIĘĆ NAJDROŻSZYCH NIERUCHOMOŚCI WYLICYTOWANYCH W 2024 R.

ADRES NIERUCHOMOŚCI	POWIERZCHNIA W M ²	CENA WYLICYTOWANA
Ogrodowa 26, 26A i 28, Gdańska 3A i 3B oraz Mielczarskiego bn	18 763	38 986 000
Dostawcza, Dostawcza bn	83 720	20 200 000
Zachodnia 80	1 848	7 722 000
Składowa 32	705	3 015 000
6 Sierpnia 21/23	859	2 780 000
Więckowskiego 83 i 85	1 540	2 222 000
Złotno 12	1 848	2 090 000
Łazowskiego 1, Rzgowska bn, Rentowna 4,8 i Rentowna bn	2 380	1 828 100
Mickiewicza bn i Wólczarska bn	959	1 313 000
Techniczna bn	4 899	1 254 514

Źródło: opracowanie własne

Należności czynszowe oraz odszkodowania z tytułu bezumownego zajmowania lokali i działania windykatcyjne

Wartość należności czynszowych z tytułu najmu oraz odszkodowań za bezumowne korzystanie z lokali komunalnych, z najmem socjalnym i lokali użytkowych zmniejszyła się o kwotę ok. 0,23 mln zł i wynosi ponad 164,5 mln zł. Wskaźnik ściągalsności bieżącej, liczony jako relacja wartości wpływów otrzymywanych od najemców i użytkowników lokali w zasobie komunalnym w stosunku do wartości przypisu ewidencjonowanego dla tych lokali, wzrósł w 2024 roku o 1,29 punktu procentowego i wyniósł 87,6%.

Windykacja polubowna – do 3 miesięcy

W 2024 roku Zarząd Lokali Miejskich kontynuował realizację wdrożonego modelu działań prowadzonych w ramach windykatcji polubownej, ze szczególnym uwzględnieniem założeń w zakresie bezpośredniego kontaktu z dłużnikiem, w celu zmniejszenia zadłużenia z tytułu zajmowania lokali mieszkalnych i użytkowych.

Główne założenie prowadzonych działań stanowiło dążenie do poprawy ściągalsności czynszów w obszarze windykatcji miękkiej, poprzez zwiększenie częstotliwości wizyt administratorów w obsługiwanych nieruchomościach oraz prowadzenie wywiadów poprzedzających wypowiedzenie umowy najmu.

W 2024 roku prowadzony był w systemie kwartalnym monitoring kwot odzyskanych należności pieniężnych w ramach spłaty zadłużenia do trzech miesięcy, w odniesieniu do kwoty zaległości w tym przedziale czynszowym. Efekt analiz prezentuje poniższa tabela.

TAB. 11 ZESTAWIENIE DZIAŁAŃ WINDYKACYJNYCH

2024 rok	Kwota należności odzyskanych [zł]	Kwota przypisu nieprzekraczającego 3 miesięcy [zł]	Należność odzyskana/przypis nieprzekraczający 3 miesięcy [%]
I kwartał	1 320 383,09	6 590 814,39	20,03
II kwartał	1 330 553,80	6 765 502,90	19,67
III kwartał	995 996,88	7 809 135,26	12,75
IV kwartał	1 439 904,97	7 334 857,66	19,63
RAZEM	5 086 838,74	28 500 310,21	17,85

Źródło: opracowanie własne

Windykacja polubowna – powyżej 3 miesięcy

W 2024 roku wykonano 13 eksmisji z lokali użytkowych (komornicy sądowi wykonali 10 eksmisji, 3 lokale dłużnicy zdali dobrowolnie po wszczęciu postępowania egzekucyjnego przed wyznaczonym terminem opróżnienia lokalu).

W 2024 roku wykonywano 35 eksmisji z lokali mieszkalnych: komornicy sądowi wykonali 33 eksmisje, 2 dłużni-

ków zdało dobrowolnie lokal przed wyznaczonym terminem eksmisji.

Od 2021 roku położono nacisk na windykatcję polubowną i kontakt z dłużnikami, w celu przekonania osób posiadających zaległości do spłaty zadłużenia w ratach lub możliwości odpracowania zadłużenia. W 2024 roku wykonano 2 867 wizyt terenowych, w wyniku których udało się nawiązać kontakt z 1 252 dłużnikami i zbadać ich sytuację finansową, materialną, zdrowotną oraz poinformować o możliwości skorzystania z programów osłonowych.

Windykacja polubowna niewątpliwie przyczynia się do zmniejszenia wydatkowania środków finansowych na prowadzenie spraw sądowych o zapłatę, przynosi rezultaty w postaci przyzwyczajenia najemców i użytkowników lokali komunalnych do wnoszenia bieżących opłat za zajmowane mieszkania i uświadamia możliwość spłaty zadłużenia w ratach dostosowanych do możliwości finansowych lokatorów.

Elementem stosowanym w windykatcji polubownej są również skierowane do osób posiadających zadłużenie wezwania do zapłaty. W wystawianych wezwaniach zawierane są również informacje o możliwości mediacji, rozłożenia zaległości na raty, odpracowania zadłużenia oraz informacje o innych programach osłonowych, które oferuje Miasto, takich jak możliwość ubiegania się o dodatek mieszkaniowy, obniżkę czynszu z tytułu niskich dochodów.

Wezwania do zapłaty kierowane są również do najemców i użytkowników lokali użytkowych, co również jest zaproszeniem do mediacji i polubownego załatwienia sprawy bez konieczności kierowania zaległości na drogę postępowania sądowego o eksmisję i zapłatę.

TAB. 12 WINDYKACJA POLUBOWNA

Tytuł	2023	2024
Windykacja polubowna – lokale komunalne wezwania do zapłaty, w tym:	9 405	6 757
- pod rygorem wypowiedzenia umowy najmu	4 908	2 083
- przedsądowe	1 895	2 356
- do zapłaty i dobrowolnego wydania lokalu	2 602	2 318
Windykacja polubowna – lokale użytkowe wezwania do zapłaty, w tym:	1 410	840
- pod rygorem wypowiedzenia umowy najmu	1 220	544
- przedsądowe	110	181
- do zapłaty i dobrowolnego wydania lokalu	80	115
Windykacja polubowna – nieruchomości prywatne i wspólne / wezwania do zapłaty	726	725

Źródło: opracowanie własne

Efektem rozmów z dłużnikami były podpisane ugody w sprawie spłaty zadłużenia w ratach (969 szt. na kwotę 19,3 mln zł) oraz porozumienia w sprawie spłaty w for-

mie świadczenia rzeczowego (230 szt. na kwotę 2,73 mln zł). W 2024 r. odpracowano kwotę 0,76 mln zł.

Od chwili rozpoczęcia programu odpracowania zaległości, tj. od września 2015 roku do 31 grudnia 2024 roku odpracowano kwotę 4,6 mln zł. Kontynuacja działań w ramach windykacji polubownej (windykacja przedsądowa) spowodowała w 2024 roku wzrost wpływów z zaległości o 124,4 tys. zł w stosunku do 2023 roku. Ogólnie w 2024 roku wpływy z tytułu zaległości ukształtowały się na poziomie 23,27 mln zł i były wyższe niż w 2023 roku o 1,39 mln zł.

W 2024 roku otrzymano od właścicieli nieruchomości prywatnych 144 wezwania do zapłaty odszkodowań za niedostarczenie lokali z najmem socjalnym. W drodze prowadzonych negocjacji zawarto 21 porozumień o rezygnacji z roszczeń odszkodowawczych za niedostarczenie lokalu w zamian za wskazanie lokalu z najmem socjalnym w terminie 6 - 12 miesięcy od daty zawarcia porozumienia.

W 2024 roku prowadzone były postępowania regresowe polegające na dochodzeniu od osób eksmitowanych nieopłaconego przez nich odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokali, stanowiącego część całkowitego odszkodowania wypłaconego właścicielowi nieruchomości prywatnej. W ramach prowadzonych działań wysłano 84 wezwania do zapłaty, zawarto 13 ugód w sprawie spłaty zadłużenia w ratach oraz skierowano 31 spraw do sądu o zwrot należności regresowych.

TAB. 13 REALIZACJA SPRAW DOTYCZĄCYCH ROSZCZEŃ ODSZKODOWAWCZYCH

Lp.	Roszczenia odszkodowawcze	2023	2024
1.	Liczba wezwań do zapłaty skierowanych do Zarządu przez właścicieli nieruchomości zgłaszających roszczenie o wypłatę odszkodowania	162	144
2.	Liczba zawartych porozumień	20	21
3.	Szacunkowa kwota oszczędności w wyniku zawartych porozumień [zł]*	177 409	92 222

* Szacunkowe oszczędności dotyczą wyłącznie należności głównych, nie obejmują odsetek i kosztów postępowania sądowych

Źródło: opracowanie własne

W ramach współpracy Miasta z Widzewskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w zakresie budownictwa mieszkaniowego Miasto kontynuuje wynajem od Widzewskiego TBS Sp. z o.o. 126 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem do podnajmu osobom spełniającym kryteria najmu lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta łódzi, w budynkach przy ul. Kaliskiej 11/17 (62 lokale), Wysokiej 25/27 (40 lokali) i Wysokiej 30 (24 lokale).

W roku 2024 Widzewskie TBS Sp. z o. o. wspólnie

z Miastem Łódź w ramach realizacji budownictwa mieszkaniowego na wynajem, prowadziło prace budowlane na terenie nieruchomości przy ul. Nawrot b.n., ul. Przędzalnianej 101/103 oraz przy ul. Lubelskiej 9/11, których zakończenie zaplanowane jest w roku 2025. W wyniku realizacji wymienionych inwestycji powstanie 144 lokali mieszkalnych, w tym 107 z przeznaczeniem do wynajmu przez Miasto (inwestycje są realizowane z wykorzystaniem bezzwrotnego dofinansowania ze środków z Funduszu Dopłat w łącznej wysokości 39 097 249,95 zł wypłaconej przez Bank w roku 2023).

W roku 2024 prowadzone były postępowania zmierzające do realizacji przez Widzewskie TBS Sp. z o.o. wspólnie z Miastem Łódź 4 kolejnych inwestycji, w wyniku, których zostaną wybudowane budynki mieszkalne o łącznej liczbie 200 lokali mieszkalnych na wynajem dla Miasta pod adresami: ul. Oblęgorska/Widok 62 mieszkania, ul. Skierniewicka 8/10 – 36 mieszkań, ul. Lubelska 7 – 17 mieszkań, ul. Ustronna/Cegielniana 85 mieszkań).

Ponadto w roku 2024:

- w drodze przetargu sprzedano 172 lokale mieszkalnych oraz 4 lokale użytkowe za łączną kwotę 36,19 mln zł;
- w drodze bezprzetargowej sprzedano 168 lokali mieszkalnych, 31 użytkowych, oraz 2 nieruchomości zabudowanych domami jednorodzinnymi, za łączną kwotę 13,13 mln zł;

- sprzedano 25 garaży – 9 w drodze przetargowej oraz 16 w drodze bezprzetargowej za łączną kwotę 613,03 tys. zł;
- ponadto uzyskano dochód ze sprzedaży ratalnej na rzecz najemców lokali mieszkalnych i użytkowych oraz nieruchomości zabudowanych domami jednorodzinnymi w wysokości 4,65 mln zł;
- wpłynęło 2 694 warunkowych umów sprzedaży nieruchomości, co do których Miasto posiadało prawo pierwokupu;
- Wygenerowano 7 091 zaświadczeń dotyczących przekształcenia z mocy prawa oraz 4 057 informacji w zakresie wyliczenia jednorazowej opłaty oraz 6 561 zaświadczeń o wniesieniu całości opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U z 2020 r. poz. 2040).

W 2024 roku nabytych zostało:

- 8 nieruchomości lokalowych w trybie wykupu lub zamiany o łącznej powierzchni 323,46 m²,
- 36 nieruchomości gruntowych w trybie wykupu, zamiany, ugody, rozwiązania umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste nieruchomości, lub na skutek realizacji wyroków sądowych w wyniku których Miasto pozyskało nieruchomości gruntowe (zabudowane oraz niezabudowane) o łącznej powierzchni: 37 254 m².

Nieruchomości, które zostały pozyskane (zarówno lokalowe jak i gruntowe) są niezbędne do realizacji zadań i zamierzeń inwestycyjnych Miasta Łodzi. Głównymi zamierzeniami inwestycyjnymi, na które w 2024 roku były pozyskiwane nieruchomości związane są z nabyciem terenów pod istniejące lub planowane drogi w celu poprawy oferty inwestycyjnej Miasta, na zadania związane z rewitalizacją – Rewitalizacją Obszarów. Prowadzone były oprócz tego postępowania, których efektem było pozyskanie nieruchomości z przeznaczeniem na tereny zieleni naturalnej lub urządzonej, jak również na potrzeby związane z kulturą (pozyskane na potrzeby muzeum).

POLITYKA GOSPODAROWANIA LOKALAMI UŻYTKOWYMI

W 2024 roku kontynuowano dotychczasową politykę gospodarowania lokalami użytkowymi znajdującymi się w zasobie Miasta, której podstawowymi założeniami było zaspokojenie potrzeb lokalowych podmiotów działających na rzecz społeczności lokalnej oraz zasada jawności dysponowania lokalami.

Zorganizowano 7 publicznych przetargów – w tym 1 na pracownię twórcze, 1 na stanowiska handlowe na Targu Jaracza i 5 w formie licytacji na wysokość stawki czyn-

szu najmu lokali użytkowych, w wyniku których wynajęto ogółem 160 lokali, co dało w stosunku do 2023 roku wzrost o 8,11 %. Ponadto 170 lokali użytkowych wynajęto w trybie bezprzetargowym. W 2024 roku podpisano 330 nowych umów.

TAB. 14 GOSPODAROWANIE ZASOBEM LOKALI UŻYTKOWYCH

Wyszczególnienie	2023	2024
Lokale zajęte (najem, użyczenie, porozumienie, inne tytuły prawne)	3 567	3 606
- w tym na rzecz organizacji pozarządowych	248	234

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku udzielono 152 podmiotom 80% zniżki ze względu na usytuowanie wynajmowanych lokali w nieruchomościach położonych bezpośrednio przy drogach, w miejscu, w którym prowadzone są roboty budowlane.

Utrzymanie techniczne zasobu lokalowego

W 2024 roku na techniczne utrzymanie mieszkaniowego zasobu Miasta wydatkował ogółem 79,4 mln zł. Z kwoty tej sfinansowano najpilniejsze remonty lokali, konserwacje budynków, remonty ogólnobudowlane i rozbiórki.

TAB. 15 STRUKTURA WYDATKÓW NA UTRZYMANIE TECHNICZNE ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie robót budowlanych	2023 [zł]	2024 [zł]
1.	Prace remontowe lokali mieszkalnych, w tym:	15 357 867,80	34 286 735,17
	- lokale komunalne	3 769 797,47*	4 372 763,65*
	- lokale z najmem socjalnym	10 342 866,30*	11 870 129,97*
	- pomieszczenia tymczasowe	248 891,31	0
	- poprawa standardów w budynkach gminnych	nd.	6 550 381,43*
	- poprawa standardu lokali w budynkach gminnych z dofinansowaniem ze źródeł zewnętrznych	nd.	9 818 860,35
	- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	996 312,72	1 674 599,77
2.	Kompleksowy remont dachów	1 434 342,28	10 688 269,20
3.	Roboty doraźne związane z usunięciem awarii oraz inne prace i roboty budowlano-instalacyjne wykonywane w ramach konserwacji bieżących	14 390 417,00	16 289 784,00
4.	Prace ogólnobudowlane takie jak: doszczelnienia przewodów wentylacyjnych, przebudowa pieców, izolacje poziome i pionowe fundamentów, zabezpieczenia poprzez stemplowanie budynków	2 862 564,71	2 191 875,79
5.	Prace ogólnobudowlane zgodnie z decyzją PINB	3 161 565,30	9 682 819,54
6.	Rozbiórki budynków	4 666 781,35	6 250 653,42
Razem		41 873 538,44	79 390 137,12

* kwoty obejmują łącznie remonty lokali oraz remonty uzupełniające

Źródło: opracowanie własne

TAB. 16 UZYSKANE EFEKTY RZECZOWE

Lp.	Rodzaj zrealizowanych robót budowlanych	2023	2024
1.	Prace remontowe lokali mieszkalnych, w tym:	392	674
	- lokale komunalne	102	81
	- lokale z najmem socjalnym	197	187
	- pomieszczenia tymczasowe	11	0
	- poprawa standardów w budynkach gminnych	nd.	91
	- remonty lokali w ramach modernizacji budynków	nd.	42
	- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	82	176
	- poprawa standardu lokali w budynkach gminnych z dofinansowaniem ze źródeł zewnętrznych	nd.	97
2.	Kompleksowy remont dachów	5	39
3.	Roboty doraźne związane z usunięciem awarii oraz inne prace i roboty budowlano-instalacyjne wykonywane w ramach konserwacji bieżących	11 479	11 295
4.	Prace ogólnobudowlane takie jak: doszczelnienia przewodów wentylacyjnych, przebudowa pieców, izolacje poziome i pionowe fundamentów, zabezpieczenia poprzez stemplowanie budynków	272	479
5.	Prace ogólnobudowlane zgodnie z decyzją PINB	44	35
6.	Rozbiórki budynków	135	185
	- mieszkalnych	41	44
	- gospodarczych	70	101
	- użytkowych	24	40

Źródło: opracowanie własne

Do najistotniejszych efektów rzeczowych w 2024 roku należy zakończenie remontów 268 lokali komunalnych, z najmem socjalnym, pomieszczeń tymczasowych. Dodatkowo dokonano 91 remontów lokali w ramach poprawy standardów w budynkach gminnych bez dofinansowania ze źródeł zewnętrznych oraz 97 remontów lokali z dofinansowaniem BGK. W trakcie modernizacji dwóch budynków wykonano 42 dodatkowe remonty lokali. W 176 lokalach dokonano wymiany 327 sztuk stolarki okiennej i 44 sztuk drzwiowej. Ponadto wykonano remonty 25 dachów gminnych. Rozebrano 185 budynków, w tym 4 rozbiórki związane z realizacją decyzji Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. Przygotowano również dokumentację rozbiórkową w liczbie 4, co pozwoli na wykonanie rozbiórek na początku 2025 roku. Dodatkowo dokonano 17 remontów uzupełniających.

Współpraca ze wspólnotami mieszkaniowymi

W 2024 roku realizowano działania dotyczące nadzoru właścicielskiego we wspólnotach mieszkaniowych, w których Miasto Łódź posiada swoje udziały. Liczba wspólnot mieszkaniowych w 2024 roku w stosunku do roku 2023 zmniejszyła się o 28.

TAB. 17 STRUKTURA UDZIAŁÓW MIASTA ŁÓDZI WE WSPÓLNOTACH MIESZKANIOWYCH

Struktura udziałów	2023	2024
Liczba wspólnot mieszkaniowych, w tym:	1 978	1 950
- z ponad 80% udziałem Miasta	121	106
- z udziałem Miasta od 50% - 80%	272	261
- z udziałem Miasta poniżej 50%	1 585	1 583

Źródło: opracowanie własne

Zarząd Lokali Miejskich w 2024 r. przekazał do Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości Urzędu Miasta Łodzi dokumentację 749 lokali celem sprzedaży, w tym:

- 197 lokali wolnych, w tym:
 - 178 lokali mieszkalnych,
 - 15 lokali użytkowych,
 - 4 garaży.

Dodatkowo dokumentacja aktualizacyjna dla 75 lokali;

- 552 lokali na wniosek ich najemców, w tym:
 - 502 lokali mieszkalnych,
 - 44 lokali użytkowych,
 - 6 garaży.

Dodatkowo dokumentacja aktualizacyjna dla 55 lokali. W 2024 roku przygotowano 56 projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Łodzi w sprawie przeznaczenia do rozbiórki łącznie 114 budynków stanowiących własność miasta, w tym 35 mieszkalnych, 30 użytkowych oraz 49 gospodarczych. Wydane zarządzenia są wyrazem woli Miasta Łodzi jako właściciela tych obiektów i podstawą do dokonania ich rozbiórki przez Zarząd Lokali Miejskich.

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW Z BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

W 2024 roku Miasto złożyło łącznie 15 wniosków o finansowe wsparcie ze środków Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę, remonty i przebudowy budynków oraz remonty lokali wchodzących w skład zasobu komunalnego:

- 2 wnioski o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat na budowę przez Widzewskie TBS Sp. z o. o. wspólnie z Miastem Łódź budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Oblęgorskiej/Widok (2 budynki) i ul. Skierniewickiej 8/10 (1 budynek). W budynkach powstanie łącznie 98 lokali mieszkalnych na wynajem przez Miasto. Wnioskowane finansowe wsparcie to łącznie 38,09 mln zł (ul. Oblęgorska/Widok – 23,64 mln zł, ul. Skierniewicka 8/10 – 14,45 mln zł),
- wniosek na dofinansowanie ze środków z Funduszu Dopłat inwestycji przy ul. Skierniewickiej 8/10 został złożony łącznie z wnioskiem o dofinansowanie ze środków w ramach planu rozwojowego (KPO), które zostało

przyznane w kwocie 2,34 mln zł. Dofinansowanie z KPO stoi pod znakiem zapytania, gdyż na dzień dzisiejszy warunkiem otrzymania tego wsparcia jest zakończenie inwestycji do dnia 31 sierpnia 2026 r. – na chwilę obecną nie został jeszcze rozpisany przetarg na wyłonienie Generalnego Wykonawcy,

- 2 wnioski na budowę nowych mieszkalnych budynków komunalnych przy ul. Pabianickiej 5/13 i ul. Młynarskiej 20. W budynkach powstanie łącznie 181 lokali mieszkalnych, a finansowe wsparcie na realizację to 70,11 mln zł,
- 6 wniosków na remonty lub przebudowy całości lub części budynków znajdujących się w miejskim zasobie mieszkaniowym, dla budynków przy ul. Włókienniczej 1, Wróblewskiego 7 i 9, Abramowskiego 40, Drewnowskiej 2 oraz Gdańskiej 11. W budynkach zmodernizowanych zostanie 127 lokali mieszkalnych, a łączna wnioskowana kwota wsparcia to 51,05 mln zł,
- 5 wniosków na remont 23 lokali mieszkalnych w łącznej kwocie 1,31 mln zł.

Wszystkie złożone w 2024 r. wnioski uzyskały formalną akceptację Banku Gospodarstwa Krajowego i oczekują na wypłatę wsparcia.

BUDOWA NOWYCH MIESZKALNYCH BUDYNKÓW MIEJSKICH

W 2024 r. Miasto uzyskało pozwolenia na budowę dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych - przy ul. Młynarskiej 20 i Pabianickiej 5/13. W budynkach powstanie odpowiednio 28 i 153 lokale mieszkalne na wynajem.

W grudniu 2024 r. uprawomocniła się decyzja o warunkach zabudowy dla zespołu budynków mieszkaniowych przy ulicy Śląskiej 72/78. W budynkach utworzonych zostanie około 130 lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem.

W połowie roku 2025 Miasto zamierza złożyć wniosek w ramach programu Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027 dla przedsięwzięcia pn. „Termomodernizacja gminnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Łodzi» - w tym celu została już podpisana umowa z Wykonawcą. Usługa ta obejmuje opracowanie dokumentacji w zakresie audytów energetycznych, ekspertyz ornitologicznych, ekspertyz chiropterologicznych, programów funkcjonalno-użytkowych oraz przygotowanie

wniosku wraz z załącznikami. W rezultacie - po uzyskaniu funduszy unijnych - termomodernizacji poddanych zostanie 18 budynków komunalnych w Łodzi. W dalszej perspektywie planowany jest również remont tych budynków.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

POZYSKIWANIE I OBSŁUGA INWESTORÓW

W 2024 r. nowe inwestycje oraz duże reinwestycje w Łodzi ogłosili oficjalnie: Amagi (usługi IT dla TV/Film), Sterling Outsourcing (BSS), Notino (centrum logistyczne), SUUS Logistics (usługi logistyczne), BORG Automotive (usługi). Największe docelowe zatrudnienie wśród nowych inwestorów deklarowali: Notino – 1200 miejsc pracy oraz Sterling Outsourcing – zatrudnienie na poziomie 500 osób.

Podobnie jak w całej Polsce, także w Łodzi odnotowano spadek liczby zapytań inwestycyjnych. Związane to było z rosnącymi kosztami energii elektrycznej, kosztów zatrudnienia (dwukrotny wzrost płacy minimalnej) jak i globalnymi wyzwaniami makroekonomicznymi (min. inflacja) niepokojami geopolitycznymi (min. niezakończony konflikt na Ukrainie). W 2024 obsłużono 35 projektów inwestycyjnych i reinwestycyjnych (w ub. roku 48). Nowi potencjalni inwestorzy reprezentowali zróżnicowane branże. Najwięcej zapytań inwestycyjnych dotyczyło projektów nowoczesnej branży produkcyjnej oraz z sektorów IT i nowoczesnych usług dla biznesu (SSC/BPO), pojawiły się też zapytania dotyczące projektów z branż: automotive, gamedev oraz lotniczej. Najczęściej są to projekty, gdzie poszukiwani są wysoko wykształceni i doświadczeni pracownicy, specjaliści oraz eksperci branżowi. Najwięcej zapytań inwestycyjnych pochodziło z USA, Szwajcarii, Tajwanu oraz Polski. Cały czas odnotowujemy zainteresowanie ze strony krajów azjatyckich (np. Chiny, Korea, Tajwan). Także inwestorzy z Japonii nadal deklarują zainteresowanie kolejnymi inwestycjami w Łodzi i regionie łódzkim.

Przy obsłudze nowych projektów współpracowaliśmy z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, łódzką specjalną Strefą Ekonomiczną, wszystkimi renomowanymi firmami doradczymi (z sektora Location Advisory, Real Estate) oraz agencjami HR (human resources), ale także z ambasadami, izbami handlowymi, organizacjami branżowymi oraz łódzkimi uczelniami i instytucjami otoczenia okołobiznesowego.

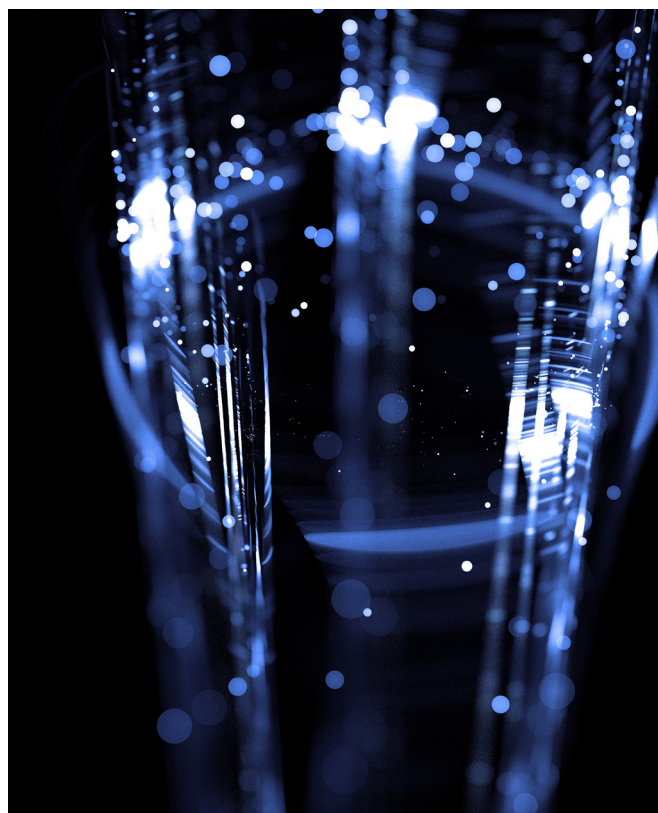
Warto odnotować, że w 2024 roku z sektora IT wyodrębniła się grupa około 40 firm, które utworzyły klaster „Fin-

Tech Central Poland” zrzeszający ekspertów z branży FinTech (usługi IT dla sektora finansowego i ubezpieczeniowego). Klaster działa na rzecz popularyzacji wiedzy o łódzkim sektorze technologicznym i usługach fintechowych, wspiera rozwój sektora FinTech w Łodzi, m.in. poprzez włączenie się w działania edukacyjne przyszłych kadr. Razem z Uniwersytecie Łódzkim w 2024 roku Klaster otworzył drugą edycję studiów podyplomowych FinTech.

Nowe inicjatywy gospodarcze podjęte w 2024 r.

- Wsparcie łódzkiej branży IT, w szczególności sektora Fin-Tech:

- spotkania branżowe - cykliczne spotkania z przedstawicielami lokalnej branży IT/FinTech mające na celu wymianę myśli i zaplanowanie wspólnych działań mających na celu promocję gospodarczą sektora oraz miasta i zwiększenie zainteresowania inwestorów rozpoczęciem działalności w centrum Polski. W 2024 roku odbyły się 16 spotkań z przedstawicielami łódzkiego sektora FinTech w tym powołano 3 Rady Programowe z ich udziałem;
- uruchomienie drugiej edycji Studiów Podyplomowych Fin Tech na Uniwersytecie Łódzkim – zawiązanie grupy 12 firm, której pracownicy w ściślejszej współpracy z UŁ przygotowali program oraz przeprowadzili zajęcia na pierwszych w Polsce studiach podyplomowych;
- uruchomienie II i III edycji programu rozwojowego dla liderów sektora technologicznego, we współpracy z CIONET Polska (IT Executive Masterclass);

- organizacja misji gospodarczej dla blisko 100 osób z łódzkiego sektora technologicznego oraz kreatywnego, uczelni i organizacji branżowych na konferencję Web Summit 2024. Promocja potencjału inwestycyjnego Łodzi oraz łódzkiego sektora technologicznego na nowym wydarzeniu towarzyszącym konferencji tj. Polish Night, w którym uczestniczyło 120 przedstawicieli firm polskich obecnych na wydarzeniu w randze C-Level;
- smart city – utworzenie community firm technologicznych współpracujących z Oddziałem ds. Cyfryzacji Miasta (UMŁ) w obszarze Smart City, organizacja spotkań eksperckich w tym obszarze w Łodzi, Krakowie, Warszawie oraz w konferencji Smart City Expo w Barcelonie.
- Wsparcie sektora Digital Creative Industries (digitalowe agencje marketingowe oraz gamedev):
 - spotkania z przedstawicielami branży (6 lokalnych spotkań osobistych i on line);
 - misja gospodarcza do Edynburga- spotkania z Creative Scotland, Creative Edynburg, British Council;
 - udział przedstawicieli sektora kreatywnego w panelach dyskusyjnych oraz networkingu podczas dwóch wydarzeniach branżowych w Warszawie: II CEE Innovation and Investment Summit oraz XIII CMO Executive Summit 2024;
 - udział przedstawicieli sektora w misji Web Summit 2024;
 - współpraca z CD Action przy ogólnopolskim wydarzeniu dla sektora gaming (Łódź, czerwiec 2024);
 - współpraca z Politechniką Łódzka oraz firmami z sektora gamedev na wspólnym stoisku podczas Poznań Gaming Arena (październik 2024).
- Wsparcie dla Sektora Produkcyjnego:
 - opracowanie z KPMG i promocja raportu „Nearshoring Towards Łódź”;
 - opracowanie z CBRE i Randstad oraz promocja na targach Expo Real raportu „Potencjał rynku produkcyjno-logistycznego w regionie Łodzi 2024”;
 - organizacja I Polsko-Japońskiego Forum Gospodarczego w Łodzi dla ponad 150 uczestników (firm z kapitałem japońskim, firm współpracujących z japońskimi przedsiębiorcami, firm zainteresowanych taką współpracą a także organizacji branżowych i Ambasady Japonii w Polsce);
 - misja gospodarcza do Japonii (dwa seminaria gospodarcze- w Tokio i Osace, spotkania B2B).
- Wsparcie dla firm z Ukrainy – współorganizacja z Polsko Ukraińską Izbą Gospodarczą Konferencji „Łódź- przestrzeń dla biznesu. Synergia dla odbudowy Ukrainy”.
- Reprezentacja miasta na krajowych i międzynarodowych konferencjach i targach, m.in. na:

- targach gromadzących ekspertów z sektora nieruchomości: MIPIIM w Cannes, Francja; Expo Real Monachium, Niemcy;
- konferencjach technologicznych gromadzących ekspertów z szerokokorozumianej branży IT: Web Summit (Lizbona, listopad 2024), Viva Technology (Paryż, maj 2024);
- konferencji Smart City EXPO (Barcelona, listopad 2024);
- misji gospodarczej dla przedstawicieli sektorów kreatywnych (Edynburg, sierpień 2024).

Ponadto w 2024 roku Miasto podjęło szereg innych działań mających na celu promocję gospodarczą Łodzi:

- W ramach wsparcia dla kompleksowych inwestycji dewelopersko-urbanistycznych w tym realizowanych przez podmioty prywatne lub z udziałem podmiotów prywatnych ze szczególnym uwzględnieniem terenów uprzednio zabudowanych (w tym przemysłowych) oraz obiektów tworzących historyczną tkankę miejską w strefie wielkomiejskiej - W 2024 r. Miasto odbyło ok. 170 spotkań z inwestorami/deweloperami mieszkaniowymi z czego ok. 135 dotyczyło projektów mieszkaniowych w centrum i Strefie Wielkomiejskiej
 - W ramach działań wspierających rozwój branży deweloperskiej:
 - Miasto było współorganizatorem konferencji mieszkaniowej „Miasta i deweloperzy” oraz brało udział w publikacji wspólnie z firmą OPG raportu pn. „Pierwotny Rynek Mieszkaniowy w Łodzi 2024”;
 - zorganizowano udział miasta w Międzynarodowych Targach Nieruchomości Mipim 2024 w Cannes a także udział miasta w Międzynarodowych Targach Nieruchomości Expo Real 2024 w Monachium.
 - Zorganizowano IV Międzynarodowy Kongres Kultura Miasta Regeneracyjnego odbył się w dniach 14-15 maja 2024 w Hali Maszyn EC1 Łódź – Miasto Kultury. Tym razem Kongres poświęcony był zagadnieniom kultury miasta regeneracyjnego. W debatach, panelach dyskusyjnych, potyczkach oraz prezentacjach udział wzięło 136 wybitnych przedstawicieli i przedstawicieli kultury, instytucji publicznych z Polski, Włoch, Niemiec, Holandii, USA. W Kongresie stacjonarnie uczestniczyło 1000 osób.
- Ponadto w 2024 roku:
- zorganizowano Galę Podsumowanie Roku w Biznesie, skierowanej do łódzkiego środowiska biznesowego;
 - wzięło udział w międzynarodowej konferencji Web Summit, odbywającej się w Lizbonie. Celem wydarzenia była:
 - bezpośrednia promocja łódzkich firm z sektora technologicznego (IT/FinTech, Lifescience, Digital Creative Industries (reklama i marketing, film, tv, gamedev);

➤ budowanie community z firmami łódzkiego sektora technologicznego- budowanie wizerunku łodzi jako hubu technologicznego, miasta sprzyjającego wspieraniu talentów Prezentacja ekosystemu technologicznego (firmy, uczelnie, laboratoria, 2 startupowe programy akceleracyjne, organizacje branżowe, ośrodki R&D, wsparcie Invest in Lodz) oraz miasto wdrażające rozwiązania Smart City;

➤ internacjonalizacja łódzkich firm: wsparcie firm w nawiązywaniu kontaktów biznesowych (networking na stoisku i poza nim, w ramach aranżowanych wydarzeń);

➤ nawiązanie i pogłębienie współpracy z kluczowymi partnerami medialnymi i merytorycznymi (m.in. Ambasada Polski w Portugalii, PAIH, ŁSSE).

- zrealizowano i obsługiwano całoroczny serwis promujący pracodawców oraz zawierający oferty pracy dla specjalistów: www.profi.lodz.pl,

- powadzono działania związane z promowaniem łodzi jako hubu technologicznego i miasta sprzyjającego wspieraniu rozwoju talentów.

POWIERZCHNIE BIUROWE, MAGAZYNOWE, PRODUKCYJNE

W ramach rozbudowy oferty biurowej w łodzi wspierano inwestorów na etapie przygotowania oraz realizacji inwestycji, m.in. Magazyn Bawełny o powierzchni całkowitej 12 000 m² (w tym 8 500 m² powierzchni biurowej). W ramach rozbudowy oferty produkcyjno-magazynowo-logistycznej wspierano inwestorów na etapie przygotowania oraz realizacji inwestycji:

- Panattoni City Logistics Łódź VI o powierzchni 26 600 m².
- Hillwood Łódź – Górna o powierzchni 41 900 m².

Całkowity przyrost powierzchni w 2024 r. wyniósł 100 300 m², a w trakcie realizacji było 88 tys. m².

BUDOWA POTENCJAŁU RELOKACYJNEGO ŁODZI W TYM GOTOWOŚĆ DO RELOKACJI FIRM M.IN. Z SEKTORA SSC I BPO.

W 2024 roku prowadzono działania:

- Zapewnienie wsparcia dla wydarzeń związanych z promocją gospodarczą Miasta Łodzi (organizacja, współorganizacja bądź udział). Organizacja spotkań branżowych dla sektora BPO/SSC.
- Współorganizacja oraz uczestnictwo w wydarzeniach w ramach ABSL, organizacji reprezentującej sektor nowoczesnych usług dla biznesu: Digital Transformation Club, Digital Transformation Talks - Adapting to hybrid, ABSL Summit, ABSL Chapter Łódź, ABSL Diamonds Gala Executive Club.
- Udział w konferencji organizacji SSON SSOW 2024, największe w Europie wydarzenie dotyczące usług wspólnych i GBS.

- Współorganizowanie konferencji ProProgressio celem rozwoju sektora BSS - konferencja The BSS Tour Łódź: Trendy w BPO i SSC w roku 2025. W ramach ProProgressio umieszczenie jednej reklamy pełnostronicowej oraz umieszczenie w dwumiesięczniku FocusOnBusiness pięciu pełnostronicowych artykułów opisujących atrakcyjność inwestycyjną Miasta Łodzi, w dwóch wersjach językowych (polskiej i angielskiej) w drukowanym magazynie FOCUS ON Business:

- Tunel średnicowy w łodzi: nowe horyzonty dla biznesu

- Łódź stawia na rozwój poprzez współpracę – z korzyścią dla wszystkich interesariuszy

- „Młodzi w łodzi”, czyli praktyczna oferta stypendialno-stażowa

- Łódź – centrum BSS, które dumnie nawiązuje do industrialnej tradycji

- Jak tętniący życiem ekosystem napędza akcelerację startupów w łodzi

- Udział w konferencji The BSS Forum i Gala Outsourcing Stars.

- Udział w konferencji Aspire Annual Conference 2024.

- Podjęcie działań celem uruchomienia nowej inicjatywy Employer Branding.

- Podjęcie działań celem realizacji projektu filmu promocyjnego Miasta Łodzi.

INTEGRACJA ŚRODOWISKA BIZNESOWEGO FUNKCJONUJĄCEGO NA TERENIE ŁODZI. ROZWÓJ WSPÓŁPRACY Z LOKALNYM SAMORZĄDEM GOSPODARCZYM NA RZECZ DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH ROZWÓJ GOSPODARCZY ŁODZI.

Łódź wyróżnia się unikalnym ekosystemem współpracy naukowo-biznesowej, który łączy instytucje medyczne, akademickie i technologiczne. Wiodącą rolę w sektorze medycznym odgrywają Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego, Szpital im. Mikołaja Kopernika oraz Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki – placówki oferujące zaawansowaną opiekę zdrowotną i badania naukowe. Miasto wspiera te działania poprzez silne zaplecze akademickie: Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz Politechnika Łódzka kształcą ponad 3000 studentów na kluczowych kierunkach w obszarze life science. Dzięki zaawansowanej infrastrukturze badawczej, m.in. Brain, MOlecoLAB i Bionanopark, Łódź staje się centrum innowacji w medycynie. W 2024 roku przeprowadzono badanie „Life Science – DNA Łodzi”, które zidentyfikowało ponad 650 firm działających w sektorze life science.

Kluczowe działania integrujące sektor Life Science w 2024 roku:

- Analiza sektora – badanie „Life Science – DNA Łodzi” zidentyfikowało kluczowe branże i firmy.
- Spotkania branżowe – organizacja 5 wydarzeń dla przedstawicieli sektorów medtech, beauty, pharma, food-tech, biotech i chemtech.
- Udział w międzynarodowych targach – promocja Łodzi na CEBIO Forum 2024, Swiss Biotech Day w Bazylei oraz Web Summit.
- Organizacja Konferencji Tech4Life – druga edycja ogólnopolskiej konferencji poświęconej danym w zdrowiu zgromadziła ponad 200 liderów z sektora medycznego, naukowego i technologicznego.

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE ROZWÓJ EKOSYSTEMU STARTUPOWEGO. PROGRAM AKCELERACYJNY STARTUPS POWERED BY INVEST IN ŁÓDŹ

Największy w Polsce miejski program akceleracyjny Startups Powered by Invest in Łódź (Central Poland). Łódź jest pierwszym miastem, które na tak dużą skalę otwiera drzwi do największych miejskich spółek, inwestorów i lokalnych firm z Łodzi oraz regionu. W ramach procesu akceleracji wspieramy młode spółki technologiczne w:

- ścieżce wdrożeniowej - aktywne łączenie startupów z biznesem w celu przeprowadzenia konsultacji, pilotażu lub wdrożenia. Aktualnie projekt wspierany jest przez blisko 70 Partnerów zainteresowanych implementacją nowoczesnych rozwiązań technologicznych, procesowych lub produktowych w swoich organizacjach;
- ścieżce inwestycyjnej – szybkim dostępem do kapitału – organizacja spotkań podczas udziałem przedstawicieli funduszy Venture Capital, aniołów biznesu oraz prywatnych inwestorów;
- promocji oraz umiędzynarodowienia innowacji tworzonych przez zespoły startupowe m.in.: podczas największych międzynarodowych wydarzeń technologicznych w tym udział na największych targach technologicznych Web Summit 2024
- dostępem do wiedzy (mentoring, wsparcie eksperckie, warsztaty, meetupy i wiele więcej).

INTELIĞENTNA INFRASTRUKTURA

Dziś działania „Smart” to nie tylko technologia i jej wykorzystanie. Obecnie, nowoczesne miasto, nawet w obszarze usług cyfrowych, skupia się na potrzebach swoich mieszkańców oraz osób przyjezdnych, czyli swych interesariuszy i usługobiorców. Planowane działania mają zaś charakter włączający obywateli w procesy zarządzania i współdecydowania o mieście. Władze miejskie powin-

ny tak organizować współpracę różnych grup użytkowników miasta, aby zachodził efekt synergii.

Rok 2024 był znaczący w kontekście w cyfryzacji Łodzi. Udało się dokonać cyfryzacji wielu procesów, co zauważalnie zmieniło funkcjonowanie zarówno samego urzędu jak i wszystkich jednostek miejskich.

W 2024 roku zwiększono zakres działania Systemu Monitoringu Miejskiego Straży Miejskiej w Łodzi - System Monitoringu Miejskiego składał się z 1429 kamer, umieszczonych w 478 lokalizacjach, w tym 217 kamer ZDiT w Łodzi zainstalowanych w 141 miejscach (w 2023 r. było 1190 kamer w 409 lokalizacjach). W 26 punktach zainstalowane są punkty zgłoszeniowe SOS oraz 25 głośników do nadawania komunikatów. Warto podkreślić, iż w 2024 r. zostały zrealizowane 4 zadania z budżetu obywatelskiego, dotyczące powstania/rozbudowy systemu monitoringu miejskiego w różnych rejonach naszego Miasta. W 2025 r. przewidywana jest dalszy rozwój SMM.

W samym Urzędzie Miasta Łodzi największym wdrożeniem, które wpłynęło na sposób funkcjonowania miasta, stało się uruchomienie systemu elektronicznego obiegu faktur w urzędzie oraz w miejskich jednostkach organizacyjnych. Tym samym, od 1 stycznia 2025 r. praktycznie wszystkie jednostki, obsługują obieg faktur wyłącznie w formie elektronicznej. Faktury papierowe, są digitalizowane na początku procesu ich obsługi, a następnie wszystkie dekretacje (czyli dotychczasowe pieczętki) są obsługiwane wyłącznie elektronicznie. Nasze rozwiązanie jest w pełni przygotowane do obsługi faktur elektronicznych z systemu (KSeF), który zostanie uruchomiony na poziomie krajowym przez Ministerstwo Finansów. Łódzkie rozwiązanie z uwagi na skalę jest niepowtarzalne w skali całego kraju. Żadne z miast nie wdrożyło aż tak kompleksowego rozwiązania.

Kolejnym istotnym rozwiązaniem z obszaru Smart City, stała się w roku 2024 robotyzacja procesów. Polegała na zaimplementowaniu oprogramowania umożliwiającego automatyzację procesów, czyli tzw. robotów programowych. W efekcie umożliwia to podjęcie decyzji o całkowicie elektronicznym prowadzeniu spraw związanych z obsługą list płac, przy jednoczesnym braku potrzeby rozbudowy zespołów ludzkich obsługujących te zadania. Robotyzacją objęty został również proces wysyłki korespondencji do podatników podatku od nieruchomości i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ramach działań zmierzających do cyfryzacji miasta, realizowany była idea tzw. otwartych danych. Stworzono system pozwalający na udostępnienie publicznie określonych zestawów danych. Możliwość udostępnia-

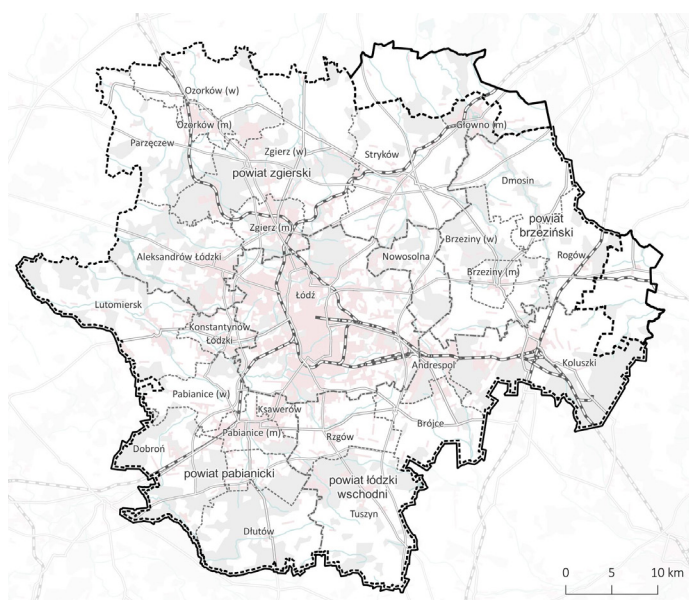
nia danych to bardzo cenna inicjatywa, która jest również mocno podkreślana na szczeblu europejskim. Obecnie funkcjonuje portal <https://otwarte.miasto.lodz.pl>, za pomocą którego każdemu chętnemu udostępniane są za darmo dane miejskie: od demografii, edukacji, komunikacji miejskiej po inwestycje.

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY

Łódzki Obszar Metropolitalny (ŁOM) zajmuje powierzchnię 2 333,07 km² i zamieszkuje ponad 1 mln mieszkańców. W skład ŁOM wchodzi następujące jednostki samorządu terytorialnego:

- miasto na prawach powiatu – Łódź;
- gminy miejskie: Brzeziny, Głowno, Konstantynów Łódzki, Ozorków, Pabianice, Zgierz;
- gminy miejsko-wiejskie: Aleksandrów Łódzki, Koluszki, Lutomiersk, Rzgów, Stryków, Tuszyn;
- gminy wiejskie: Andrespol, Brójce, Brzeziny, Dłutów, Dobroń, Dmosin, Ksawerów, Nowosolna, Ozorków, Pabianice, Parzęczew, Rogów, Zgierz;
- powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki, zgierski.

MAPA 1. ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY

Granice
 ---- gmin
 — powiatów
 --- ŁOM względem gmin
 — ŁOM względem powiatów

Źródło: opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na potrzeby Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla łódzkiego Obszaru Metropolitalnego

Miasto Łódź wraz z gminami z otaczających powiatów współpracuje w ramach Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny (StOM) m.in. poprzez prowadzenie zinte-

growanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich.

Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), w poprzednim okresie programowania 2014-2020 istotnie przyczyniła się do zniwelowania różnic rozwojowych w wyznaczonych obszarach poprzez realizację przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnego transportu miejskiego, zakupu taboru, instalacji OZE, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, budowy budynków w technologii pasywnej, oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji, rewitalizacji i kultury. Dzięki wdrażaniu mechanizmu ZIT, na przestrzeni ostatnich 10 lat, zostały zrealizowane projekty oddziałujące metropolitalnie o całkowitej wartości ponad 2,5 mld zł, w tym 1,5 mld zł dofinansowania.

Współpraca ta jest kontynuowana w kolejnej perspektywie finansowej 2021–2027, zgodnie z przyjętą Uchwałą Rady Stowarzyszenia w dniu 7 czerwca 2024 r. Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego na lata 2021-2027 (Strategia ZIT).

W Strategii ZIT na liście podstawowej wskazano do dofinansowania 89 projektów infrastrukturalnych, na kwotę 647,8 mln zł oraz 5 projektów „miękkich” (działania społeczne) na kwotę 56,4 mln zł, z czego do końca grudnia 2024 r., zostało ogłoszonych 10 naborów na kwotę EFRR w wysokości 160,5 mln oraz 3 nabory, na kwotę EFS w wysokości 50,6 mln zł,

CEL STRATEGICZNY III – ŁÓDŹ ODPOWIADAJĄCA NA OCZEKIWANIA INTERESARIUSZY

KULTURA

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKICH INSTYTUCJI KULTURY

W Łodzi działa 19 miejskich instytucji kultury, które w większości przyporządkowane są Wydziałowi Kultury Urzędu Miasta Łodzi (17 instytucji). Na tę liczbę składa się: 5 instytucji artystycznych (Teatr Nowy im. Kazimierza Dejmka w Łodzi, Teatr Powszechny w Łodzi, Teatr Muzyczny w Łodzi, Teatr „Pinokio” w Łodzi, Teatr Lalek „Arlekin” im. H. Ryla w Łodzi), 4 muzea (Muzeum Miasta Łodzi, Muzeum Kinematografii w Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi), Miejska Galeria Sztuki w Łodzi, Biblioteka Miejska w Łodzi, 3 domy kultury (Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych w Łodzi, Miejska Strefa Kultury w Łodzi, Dom Literatury w Łodzi), 3 instytucje określone w klasyfikacji budżetowej jako „pozostałe” (Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, EC-1-Łódź Miasto Kultury, Fabryka Sztuki w Łodzi) oraz niepodlegające Wydziałowi Kultury - łódzkie Centrum Wydarzeń i InŁodz21.

We wrześniu 2024 roku Rada Miejska w Łodzi podjęła uchwałę w sprawie zamiaru połączenia dwóch instytucji kultury łódzkiego Centrum Wydarzeń i Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych w Łodzi, a następnie w grudniu 2024 r. uchwałę w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury łódzkiego Centrum Wydarzeń i Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych w Łodzi. Połączenie instytucji nastąpiło z dniem 1 marca 2025 r. W wyniku połączenia instytucji, utworzono samorządową instytucję kultury o nazwie Łódzkie Centrum Wydarzeń.

Od dnia 1 stycznia 2024 roku na mocy podpisanej umowy Teatr Pinokio w Łodzi dołączył do grupy miejskich instytucji współprowadzonych z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (razem z Teatrem Muzycznym w Łodzi oraz EC1 – Łódź Miasto Kultury w Łodzi).

W roku 2024 Miasto Łódź przeznaczyło na funkcjonowanie miejskich instytucji kultury przyporządkowanych Wydziałowi Kultury 151,74 mln zł dotacji podmiotowych

przeznaczonych na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych oraz 12,19 mln dotacji celowych na:

- realizację wskazanych zadań i programów, w łącznej kwocie blisko 6,40 mln zł. Środki te wykorzystane zostały między innymi na realizację zadania wyłonionego w ramach łódzkiego Budżetu Obywatelskiego - zakup nowości wydawniczych i bezpłatny dostęp do ebooków i audiobooków dla mieszkańców Łodzi (ponad 1,25 mln zł), organizację wydarzeń, warsztatów, spotkań i festiwali przygotowanie wystaw czy premier teatralnych,
- prace remontowe w obiektach w łącznej kwocie ponad 1,22 mln zł,
- finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji w łącznej kwocie ponad 4,57 mln zł. Środki te wykorzystane zostały między innymi na prace modernizacyjne w instytucjach kultury np. modernizacja wystawy Pałac Pełen Bajek w Muzeum Kinematografii w Łodzi, wykonanie przyłączy prądowych w Centrum Dialogu im. M. Edelmana w Łodzi, zakup oświetlenia w Akademickim Ośrodku Inicjatyw Artystycznych w Łodzi, Teatrze Nowym im. K. Dejmka w Łodzi i Teatrze Arlekin im. H. Ryla w Łodzi, a także na prace przygotowawcze i inwestycje modernizujące nieruchomości instytucji kultury (Miejska Strefa Kultury – Filie Widok i Ariadna, Fabryka Sztuki w Łodzi, EC1 - Łódź Miasto Kultury w Łodzi oraz Teatr Nowy im. K. Dejmka).

Miejskie teatry zrealizowały 23 premiery, 1 384 przedstawień oraz prowadziły działania edukacyjne. Przedstawienia teatralne obejrzało ponad 268 793 widzów, a w działaniach edukacyjnych wzięło udział ponad 17 000 uczestników.

Miejskie domy kultury realizowały zajęcia w formule stałej (łącznie 368 zajęć stałych tj. teatry amatorskie, zespoły taneczne i muzyczne, szkoły szachowe, koła zainteresowań itp.) oraz wydarzeń okazjonalnych (1 155 wydarzeń jednorazowych). W zajęciach stałych udział wzięło łącznie ponad 11 tys. uczestników, liczba odbiorców zajęć jednorazowych wyniosła ponad 69 tysięcy. W 3 domach kultury działało 105 zespołów artystycznych i kół zainteresowań. Przeważający udział w realizacji działań związanych z upowszechnieniem kultury miała Miejska Strefa Kultury prowadząca swoją działalność poprzez sieć 15 filii.

Łódzkie muzea i Miejska Galeria Sztuki w Łodzi udostępniły zwiedzającym 22 wystawy stałe oraz 49 wystaw czasowych, które zwiedziło łącznie 501 200 osób. Instytucje zorganizowały prawie 3 560 wydarzeń z zakresu upowszechniania i edukacji kulturalnej (w których wzięło udział ponad 2 990 uczestników) oraz wydarzenia i wystawy plenerowe. Instytucje prowadziły działalność

naukowo badawczą i wydawniczą oraz digitalizowały zbiory.

Z oferty Biblioteki Miejskiej w Łodzi, działającej w oparciu o sieć 58 filii, skorzystało blisko 150 400 czytelników. Liczba wypożyczeń wyniosła prawie 2,15 miliona. Biblioteka posiadała ponad 848 350 pozycji, w tym 814 760 książek (96% zbiorów). Instytucja zakupiła ponad 59 580 nowych pozycji książkowych. Zasoby Biblioteki obejmowały 33 590 egzemplarzy materiałów bibliotecznych klasyfikowanych jako zbiory specjalne (w tym audiobooków, z których korzystały w szczególności osoby starsze i z dysfunkcją narządu wzroku). Instytucja udostępniała także kody do licencjonowanych zbiorów elektronicznych, liczba pobrań wyniosła 262 000. Na terenie Manufaktury instytucja prowadziła wypożyczenia poprzez automat z książkami tzw. „Szuflandię”. Filia 4 zmieniła nazwę na Secesja. Archihub, w efekcie nastąpiła zmiana profilu gromadzenia zbiorów filii (sprofilowanie wokół historii Łodzi, architektury, urbanistyki, planowania i krajobrazu miast, teorii architektury, sztuki i designu). Zmiany inspirowane były przeniesieniem filii do zabytkowej, zrewitalizowanej secesyjnej kamienicy na ul. Zachodniej 76.

EC1 Łódź – Miasto Kultury w Łodzi zrealizowało łącznie we wszystkich oddziałach 9 wystaw stałych i 14 wystaw czasowych, które odwiedziło ponad 411 000 osób, ponad 50 000 osób skorzystało z 70 propozycji wydarzeń z zakresu upowszechniania i edukacji kulturalnej. Przestrzeń instytucji była także udostępniana na wydarzenia o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym, a także współorganizowane przez instytucję. Instytucja prowadziła działania w ramach projektu Łódź Miasto Filmu UNESCO (odstąpiło 5 gwiazd w Alei Gwiazd, zrealizowano spacer miast, instytucja uczestniczyła w wydarzeniach międzynarodowych). Oddział Narodowe Centrum Kultury Filmowej realizował m.in. projekcje filmowe w salach kinowych (ponad 17 600 uczestników), prowadziło działania sieciujące o międzynarodowym zasięgu. Oddział Centrum Nauki i Techniki, Planetarium i Ulica Żywiołów m.in. organizował półkolonie, współorganizował łódzką Noc Naukowców, pokazy filmowe, konferencje, obserwacje terenowe, oprowadzania, escape room. Oddział Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej kolejny raz zorganizował Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier w Łodzi (20 600 uczestników), Star Wars Day (646 uczestników), Urodziny Papcia Chmiela w ramach Narodowego Dnia Polskiego Komiksu (188 uczestników). W ramach Łódź Film Commission zorganizowano m.in. 10 pokazów premierowych filmów dofinansowanych

z funduszu filmowego.

Fabryka Sztuki w Łodzi realizowała zajęcia w formule stałej (łącznie 165 zajęć stałych w ramach projektu Twórcze Warsztaty oraz Przestrzeń Sztuki) oraz wydarzeń o charakterze jednorazowym (13 koncertów, 4 festiwale, 8 spektakli). W formach stałych udział wzięło łącznie ponad 9 800 uczestników, liczba uczestników wydarzeń jednorazowych (w tym o charakterze współorganizacji) wyniosła ponad 52 200. W instytucji odbywały się także targi organizowane przez rezydentów, pokazy i działania performatywne, spotkania z aktywistami i wystawy. Liczba odbiorców działań edukacyjnych wyniosła ponad 7 425 osób.

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi realizowało w ramach form stałych wykłady (ponad 3 000 odbiorców), wystawy/spotkania/działania edukacyjne (ponad 1 680 odbiorców), pokazy filmowe (2 600 odbiorców), spacer (ponad 800 uczestników), webinary. Instytucja zrealizowała pikniki i akcje dedykowane tematyce związanej z działalnością statutową (ponad 3 000 odbiorców). Centrum prowadziło także działalność wydawniczą. Dokonana została zmiana nazwy Festiwalu 4 Kultury w Łodzi na Festiwal Łódź Wielu Kultur. Rozszerzona została formuła Festiwalu. Najważniejsze zrealizowane projekty to: Festiwal Łódź Wielu Kultur, obchody 80 rocznicy likwidacji Lizmannstadt Getto, działania w ramach roku 2024 ustanowionego przez Radę Miejską w Łodzi rokiem Artura Szyka.

Edukacja kulturowa

W 2024 r. wszystkie miejskie instytucje kultury prowadziły działania w zakresie edukacji kulturowej. Działania te obejmowały zarówno projekty wprowadzające w świat teatru, warsztaty teatralne, różnorodne warsztaty tematyczne, treningi improwizacji, konkursy szkolne, edukację historyczną, projekty filmowe, wykłady, cykle edukacyjne, koła zainteresowań czy projekty poszerzające wiedzę i służące aktywizacji uczestników. Ich celem było ponadto wyposażenie odbiorców w narzędzia umożliwiające bardziej świadome korzystanie z kultury.

Zadania te realizowane były przez instytucje kultury w ramach środków własnych, źródeł zewnętrznych oraz dotacji celowych udzielnych przez Miasto Łódź. Przykładowe zrealizowane działania:

- Centrum Dialogu im. M. Edelmana w Łodzi – spacer, wykłady, spotkania,
- EC1 Łódź – Miasto Kultury w Łodzi - działania Centrum Nauki i Techniki, Planetarium, kina sferycznego i Ulicy Żywiołów (np. udostępnianie ekspozycji, warsztaty, spotkania, projekcje, oprowadzania), warsztaty i programy

Narodowego Centrum Kultury Filmowej, działania Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej,

- Fabryka Sztuki w Łodzi – działania edukacyjno-społeczne w ramach projektów Przestrzeń Sztuki, Twórcze Warsztaty, Festiwal Książki Obrazkowej „KROPKA+KRE-SKA,
- Miejska Strefa Kultury w Łodzi – przeglądy i festiwale (Ogólnopolski Przegląd Teatrów Młodych „Działwa” i Ogólnopolskie Konfrontacje Teatrów Młodzieżowych - Centrum 2024), spotkania, projekty tematyczne (Mały Książkomaniak, Samorządowy Uniwersytet III Wieku), wizyty studyjne łódzkiego środowiska kultury,
- Dom Literatury w Łodzi – spacer literackie, warsztaty, dyskusyjny klub książki,
- Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi – warsztaty (np. „Kto ty jesteś? Polak mały”, „Muzeum bez tajemnic”, „A to Polska właśnie”, „Tajemnice Litmanstadt”), prelekcje, konkursy oprowadzania kuratorskie, gry miejskie, schłuchowisko „Czarownica”, realizacja serii filmowej poświęconej losom Łodzi, wizyty studyjne, seminaria dla edukatorów, oprowadzania kuratorskie, lekcje muzealne,
- Muzeum Kinematografii w Łodzi – warsztaty np. „Rolka Bolka i Lolka”, „Filmowe efekty specjalne”, „Tu stacja animacja”, „W.A.R. - Wiarygodnie. Atrakcyjnie. Rzetelnie”, pokazy filmów dokumentalnych połączone ze spotkaniami z twórcami i bohaterami oraz warsztaty dla nauczycieli i edukatorów w ramach projektu „9.kropek”, lekcje muzealne i prelekcje, oprowadzania kuratorskie, szkolenia dla przewodników,
- Muzeum Miasta Łodzi – warsztaty i lekcje muzealne, wykłady, działania w ramach projektu Sztuka czarnobiała – warsztaty mistrzowskie z grafiki artystycznej”, współpraca ze Stowarzyszeniem Veneae Artis w ramach projektu „Edukacja Kulturalna? Obecna!”,
- Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi - warsztaty i lekcje muzealne np. „1, 2, 3 do Muzeum idziesz Ty!” oraz „3, 4, 5 w Muzeum się wkręć!”, „Spod Igły”, warsztaty rodzinne (w tym także prowadzone w języku ukraińskim), wykłady i spotkania z ekspertami,
- Miejska Galeria Sztuki w Łodzi – cykle edukacyjne np. dla przedszkolaków „Alfabet pojęć plastycznych”, dla dzieci „Sztuka da się lubić” dla młodzieży i dorosłych „Pomiędzy rysunkiem a malarstwem”, spacer i oprowadzanie po wystawach czasowych i obiektach galerii,
- Teatr Muzyczny w Łodzi – warsztaty cykliczne organizowane przez instytucję (np. Ale Kanał!, Obraz ciała, ciało obrazu, Totalna Bemolka), spotkania z twórcami w ramach Festiwalu OFF – Północna, kurs tańca musicalowego dla dorosłych,
- Teatr Pinokio w Łodzi – spotkania i warsztaty repertuarowe dla dzieci w różnym wieku,

• Teatr Lalek Arlekin im. H. Ryla w Łodzi – warsztaty kontekstowe do spektakli dla dzieci i młodzieży, działania w ramach projektu „Rozwiń się”, skierowanego do nauczycieli i animatorów kultury oraz projektu Operacja teatr Specgrupa 15+,

• Teatr Nowy im. K. Dejmka w Łodzi – projekt Amatorzy Nowego (koło i studium teatralne), „Młodzież w teatrze” – zajęcia dla grup zorganizowanych, warsztaty wychnieniowe dla nastolatków „Twórczy relaks w ogrodzie”, działania dla nauczycieli – zeszyty metodyczne, warsztaty, lekcje teatralne i warsztaty skierowane do różnych grup odbiorców,

• Teatr Powszechny w Łodzi – warsztaty do spektakli, zajęcia praktyczne i teoretyczne z zakresu elementarnych zadań aktorskich, historii teatru i dramatu oraz specjalne „Lekcje o kurtynie”, 2 premiery dla niewidomych i słabo widzących.

W ramach otwartych konkursów ofert i trybu pozakonkursowego w zakresie edukacji kulturalnej w 2024 r. zostało podpisanych 10 umów dotacyjnych z organizacjami pozarządowymi na realizację projektów (Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne VENEAE ARTIS „Edukacja kulturalna? Obecna!”, Fundacja Współ „Łódzka kultura wczoraj, dziś i jutro – jak ją poznać, zrozumieć, chronić i tworzyć - warsztaty dla uczniów szkół podstawowych”, Fundacja Promocji i Wspierania Twórczości CONVIVO „14 Międzynarodowy Festiwal Twórczości Młodych FOLKOWE INSPIRACJE”, Łódzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Miejskich Topografie „10 lat Cyfrowego Archiwum Łódzian Miastograf.pl”, „Fundacja Działania – „Świetlice Artystyczne”, Fundacja Łódzki Szlak Kobiet „Miasto kobiet, miasto pracy”, Fundacja Łódzki Szlak Kobiet „Spacer z Łódzkim Szlakiem Kobiet”, Stowarzyszenie Nowa Kultura i Edukacja „Góra Lodowa”, Stowarzyszenie Byłych Włóknarzy i Włóknarek oraz Sympatyków Historii Łodzi LUDZIE FABRYK „Święto ulicy Ogrodowej - kulturowe ścieżki ulicy Ogrodowej”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Łódzki Oddział Regionalny Rewolucji 1905 „Poznajemy „Holly Łódź”.

działania integrujące i animujące społeczność lokalną i sąsiedzką

Zrealizowane zostały działania mające na celu wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych, budowanie poczucia wspólnotowości lokalnej oraz zwiększanie zaangażowania mieszkańców osiedli. Projekty wzmacniały ofertę kulturalną na osiedlach, współtworzyły przestrzeń przyjazną działaniom kreatywnym oraz inspirującą do bycia twórczymi, zwiększały dostępność do wydarzeń kulturalnych poza rejonem Śródmieścia. Zrealizowane projekty uwzględniały zróżnicowane potrzeby mieszkań-

ców. Przykładowe działania:

- Filie Biblioteki Miejskiej w Łodzi - prelekcje, warsztaty, spotkania autorskie, koła zainteresowań, działania zrealizowane w ramach projektu „Ludowe podwórka z przytupem”, który zakładał odkrycie ludowych źródeł łódzkich tożsamości,
- Centra Aktywnego Seniora prowadzone przez Miejską Strefę Kultury w Łodzi oraz Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych w Łodzi – animacja kulturalno-społeczna seniorów,
- Miejskie instytucje kultury - udostępnianie przestrzeni instytucji dla realizacji działań przez społeczności lokalne, grupy nieformalne, organizacje pozarządowe np. Starowidzowiacy, Planszówkowa Retkinia, warsztaty szycia w Miejskiej Strefie Kultury w Łodzi, Teatr Ponadczasowi w AOIA,
- Miejska Strefa Kultury w Łodzi i Biblioteka Miejska w Łodzi - projekty realizowane we współpracy z Radami Osiedli np. organizacja okolicznościowych imprez kulturalnych i integracyjnych, pikników, warsztatów, spotkań, zakup książek i wyposażenia zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami mieszkańców,
- Miejska Strefa Kultury w Łodzi - integracja społeczności lokalnej poprzez działania zgodne z ideą „zrób to sam” DIY – Kombinatornia, warsztaty szycia, majster łódzki, sąsiedzkie warsztaty stolarskie.

Budowa rozpoznawalnej i silnej marki kultury łódzkiej:

Miejskie instytucje kultury realizowały działania ukierunkowane na kreowanie pozytywnego wizerunku miasta oraz budowanie jego rozpoznawalnej marki. Przykłady działań:

- 23 premiery teatralne miejskich teatrów,
- festiwale teatralne i inne wydarzenia z obszaru teatru, np. XXX Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych (Teatr Powszechny w Łodzi), Festiwal Szkół Teatralnych (Teatr Nowy im. K. Dejmka w Łodzi), Festiwal OFF – Północna (Teatr Muzyczny w Łodzi), S·PLOT Międzynarodowy Kongres Sztuk Performatywnych dla Dzieci i Młodzieży (Teatr Pinokio w Łodzi), 14 edycja łódzkich obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru zrealizowana pod hasłem Re:definicje (Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych w Łodzi),
- wystawy i wydarzenia z obszaru sztuk wizualnych, np. wystawy „Arkadius. Wielkie namiętności. Konfrontacje”, „Fenomen polskiego kilimu 1” (Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi), obchody 100 rocznicy utworzenia Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, wystawa „Pałac pełen bajek” (Muzeum Kinematografii w Łodzi), wystawy „Paweł Klecki i muzyka Łodzi”, „Józef Hecht. Artystyczne żywioły” (Muzeum Miasta Łodzi),
- festiwal filmowy - 34. Festiwal Mediów Człowiek w Za-

grożeniu (Muzeum Kinematografii w Łodzi), koprodukcja w ramach Łódź Film Commission, tytuł Miasta Filmu UNESCO i działania realizowane przez Narodowe Centrum Kultury w Łodzi,

- 35 Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier w Łodzi (Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej w EC1 Miasto Kultury w Łodzi),
- festiwal literacki oraz wydarzenia z obszaru literatury - XVIII Festiwal Puls Literatury w Łodzi połączony z przyznaniem Nagrody Literackiej im. Juliana Tuwima, obchody 130. urodziny Juliana Tuwima, projekt Twarze Literatury (Dom Literatury w Łodzi), Urodziny Papcia Chmiela w ramach Narodowego Dnia Polskiego Komiksu (Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej w EC1 Miasto Kultury w Łodzi),
- wydarzenia związane z dziedzictwem kulturowym i historycznym - Festiwal Łódź Wielu Kultur, obchody 80 rocznicy likwidacji Litmanstadt Getto (Centrum Dialogu im. M. Edelmana w Łodzi),
- wydarzenia muzyczne - cykl koncertów LDZ Alternatywa, „#przepraszamy że w czwartek”, festiwal muzyczny Fab_In. (Fabryka Sztuki w Łodzi).

Wsparcie inicjatyw poprawiających atrakcyjność i dostęp do kultury

Działania zrealizowane:

- prace remontowe i modernizacyjne infrastruktury instytucji kultury - np. prace remontowe w filiach Miejskiej Strefy Kultury w Łodzi – Ariadna, Widok i Żubardź - Centrum Edukacji Kulturowej na Żubardzkiej, naprawa dachów w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Teatrze Arlekin im. H. Ryla oraz Ośrodka Propagandy Sztuki Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, remont tarasów w Teatrze Nowym im. K. Dejmka w Łodzi,
- prace konserwatorskie, których celem było zachowanie oryginalnej tkanki obiektów, przywrócenie historycznego wyglądu obiektów zabytkowych, między innymi w dawnym pomieszczeniu biurowym Zakładów Izraela K. Poznańskiego w Łodzi – Muzeum Miasta Łodzi, prace przygotowawcze rewitalizacji budynków pofabrycznych na potrzeby Fabryki Sztuki w Łodzi,
- prace poprawiające warunki odbioru oferty kulturalnej - wyposażenie sali widowiskowej i nowych pomieszczeń Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych w Łodzi, zakup reflektorów scenicznych w Teatrze Nowym i w Łodzi, zakup nagłośnienia na potrzeby Fabryki Sztuki w Łodzi, wymiana projektora w audytorium, w budynku Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi, zakup zagłówek do foteli w salach kinowych EC1 – Łódź Miasto Kultury w Łodzi,
- działania zwiększające atrakcyjność instytucji oraz dostęp mieszkań i mieszkańców do kultury - np. renowacja i dostosowanie przestrze-

ni klatki schodowej na potrzeby wystawy czasowej w 80. Rocznicę Masakry Radogoskiej 1945 r. w Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, zakup nowych elementów kolekcji dla Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi oraz Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, zakup materiałów i wyposażenia w celu uzupełnienia wystaw w EC1 – Łódź Miasto Kultury w Łodzi,

- projekty inwestycyjne współfinansowane z ze środków UE - „Twórcza przestrzeń – remont budynków pofabrycznych na potrzeby Fabryki Sztuki w Łodzi” oraz „Rewitalizacja Teatru Powszechnego w Łodzi – Polskie Centrum Komedii-Regionalne Centrum Edukacji Teatralnej”,
- działania związane z rozwojem czytelnictwa poprzez szeroką działalność sieci placówek bibliotecznych oraz organizację wydarzeń skierowanych do mieszkańców – np. projekt „Biblioteka dla Wszystkich. Nowa przygoda” w Bibliotece Rozgrywka, weekendowa akcja „Biblioteka w plenerze” w 14 lokalizacjach, zakup książek i audiobooków oraz dostęp do audio i ebooków w ramach Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego.

Rozwój Łodzi Filmowej

Rozwój Łodzi Filmowej realizowano między innymi poprzez działania mające na celu zwiększenie kompetencji audiowizualnych społeczeństwa, wsparcie działań integrujących łódzkie podmioty związane z branżą filmową, upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa filmowego miasta, a także wsparcie finansowe i merytoryczne produkcji realizowanych na terenie miasta. Wśród zrealizowanych projektów wymienić można realizowane przez:

- Muzeum Kinematografii w Łodzi oraz działające przy muzeum kino Kinematograf seanse, spotkania z twórcami, organizację Festiwalu Mediów Człowiek w Zagrożeniu, DKF Człowiek w Zagrożeniu, Akademia Kina Polskiego, udostępnienie wystawy stałej „Pałac pełen bajek”,
- EC1 Łódź – Miasto Kultury w Łodzi – udostępnienie zwiedzającym dwóch wystaw „Materia Kina” oraz „Kino Polonia”, realizację działań edukacyjnych oraz realizację warsztatów poszerzających kompetencje odbiorców w dziedzinie filmu i sztuk audiowizualnych, spaceru dla mieszkańców i turystów ścieżkami Szlaku Łodzi Filmowej, w tym uruchomienie 3 ścieżki tematycznej. Wśród działań instytucji wymienić należy także prowadzoną w ramach działalności Łódź Film Commission stałą współpracę z branżą audiowizualną, polegającą na organizacji spotkań problemowych, sieciowaniu branży, dofinansowaniu 11 produkcji w ramach Łódzkiego Funduszu Filmowej, współorganizacji premier filmów koprodukowanych w ramach ŁFF. Odsłonięcie gwiazd w Alei Gwiazd.

Rozwój Narodowego Centrum Kultury Filmowej

Od roku 2015 instytucja kultury „EC1 Łódź – Miasto Kul-

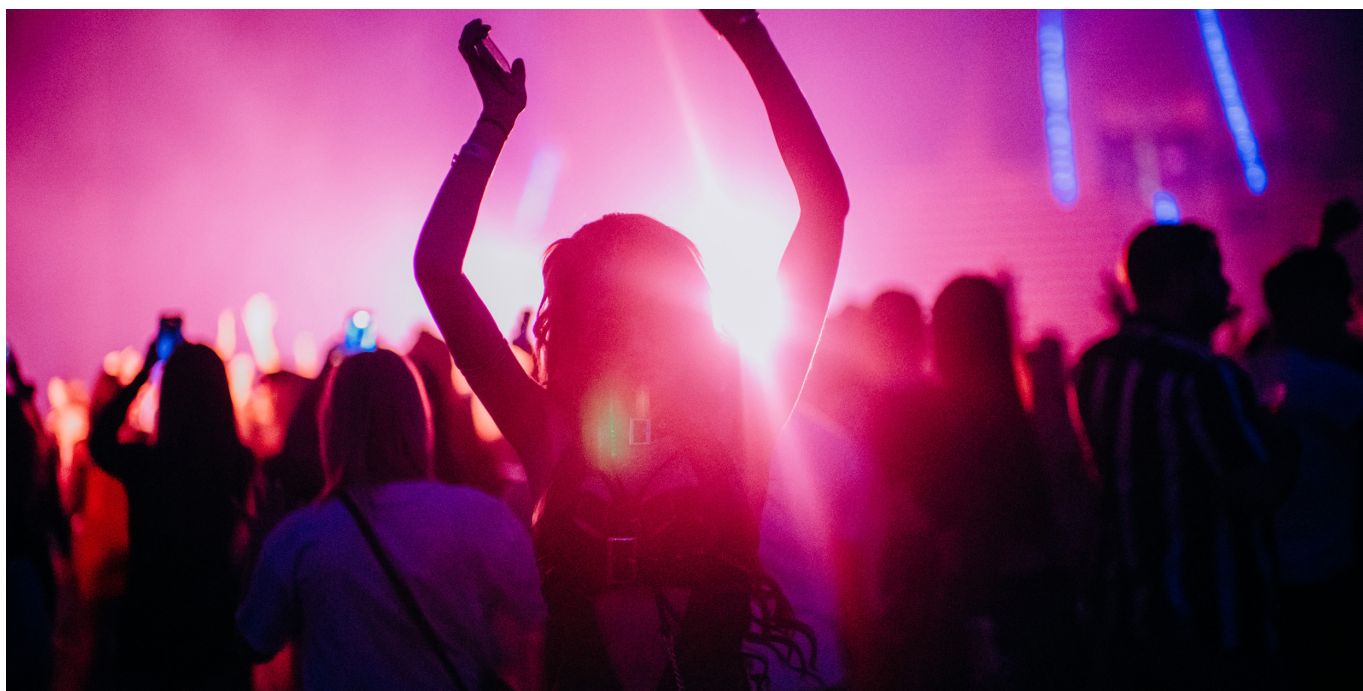
tury” w Łodzi współprowadzona jest przez Miasto Łódź oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach wspólnych działań w przestrzeniach EC1 powstaje Narodowe Centrum Kultury Filmowej. Dotychczas w ramach projektu NCKF, w latach 2016-2024 zostały zrealizowane następujące zadania: wystawa „Kino Polonia”, multimedialna ekspozycja poświęcona historii kina polskiego, wystawa „Materia kina” - interaktywna ścieżka edukacyjna na temat powstawania filmu, kino z trzema salami, centrum edukacji filmowej, wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt do realizacji efektów specjalnych, programów telewizyjnych, postprodukcji obrazu i dźwięku animacji poklatkowej.

Rozpoczęto realizację projektu wystawy stałej „Mechaniczne oko” (planowana lokalizacja poziom - 1 budynku S2, wielkość 1 306 m², z interaktywnymi stoiskami, instalacjami i projekcjami filmowymi, ścieżkami edukacyjnymi oraz ofertą zajęć z obszaru tematycznego wystawy). Projekt pn. „Poszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej Narodowego Centrum Kultury Filmowej - etap Mechaniczne Oko” otrzymał dofinansowanie ze środków Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Wsparcie rozwoju branż kreatywnych

Wspierano branżę kreatywną poprzez sieciowanie i doradztwo w obszarze kultury, w tym:

- podjęta została szeroka współpraca instytucji kultury z innymi podmiotami sektora kultury, organizacjami pozarządowymi, uczelniami i podmiotami komercyjnymi, której celem było poszerzenie oferty kulturalnej, wymiana doświadczeń a także wsparcie prowadzonych działań,
- umożliwiono młodym twórcom prezentację swoich dokonań, rozwój kompetencji artystycznych oraz potencjału twórczego między innymi poprzez kuratelę twórczą, np. projekty Teatru Nowego im. K. Dejmka w Łodzi „Nowy i Młodzi”,
- rozbudowano bazę lokacji filmowych, z której korzystają producenci współpracujący z Łódź Film Commission, wsparto producentów w zakresie bieżącej obsługi produkcji realizowanych na terenie Łodzi, sieciowano podmioty oferujące usługi niezbędne dla branży filmowej, w ramach Akademii Zrównoważonej Produkcji Audiowizualnej propagowano ideę zrównoważonej produkcji – w tym green filmingu. Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej zorganizowało szereg wydarzeń skierowanych do twórców i adeptów komiksów i gier (spotkania, warsztaty, wydarzenia sieciujące, konkursy).
- Fabryka Sztuki w Łodzi prowadząc Art_Inkubator stworzyła narzędzie spajające wszystkie działania, skierowane do sektora kreatywnego udostępniając przestrzeń do realizacji wydarzeń i prowadzenia działalności dla osób,

które chcą lub już prowadzą biznes w sektorze kreatywnym, a także wspierania rozwoju młodych przedsiębiorstw kreatywnych, poprzez networking, wymianę wiedzy i doświadczeń. Fabryka wsparła rezydenturę 21 podmiotów z branży kreatywnej oraz zapewniła im konsultacje prawne i księgowo-kadrowe. Dodatkowym wsparciem rozwoju branż kreatywnych była także organizacja targów sztuki i designu – pn. Łódzkie Sztuki.

SPORT I REKREACJA

W drodze konkursowej i naborów wniosków podpisano 285 umów, ze 139 podmiotami. We wszystkich działaniach uczestniczyło 59 887 osób. Środki przeznaczone na ten cel wyniosły łącznie 28 616 322,09 złotych. W zadaniach realizowanych z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 uczestniczyło 20 100 osób. Przyznano dotacje wspierające organizację 97 przedsięwzięć profilaktycznych na łączną kwotę 1 437 875 złotych. W działaniach związanych z budżetem obywatelskim 2023/2024 przyznano dotacje 7 organizacjom na realizację 11 zadań w łącznej wysokości 278 780 zł. W wydarzeniach tych uczestniczyło 1096 osób.

Modernizacja miejskiej bazy obiektów sportowych - poprawa stanu technicznego, bezpieczeństwa i estetyki obiektów sportowych (doposażenie i modernizacja gminnych obiektów sportowych użytkowanych przez łódzkie kluby sportowe). Ogłoszono i przeprowadzono 3 nabory wniosków. W ramach działania w 2024 roku: przyznano

dotacje 12 organizacjom i podpisano 14 umów na łączną kwotę 480 tys. zł.

Zrealizowane działania objęły:

- w obiekcie sportowym przy ul. Srebrzyńskiej 95, użytkowanym przez Łódzki Klub Piłkarski Kolejacz - wykonanie modernizacji płyty boiska sportowego na kwotę 75 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Lumumby 22/26, użytkowanym przez Akademicki Związek Sportowy Organizację Środowiskową w Łodzi – wykonanie modernizacji kotłowni na pelet na kwotę 30 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Łągiewnickiej 307/311, użytkowanym przez Łódzki Klub Jeździecki – wykonanie modernizacji wjazdu głównego do klubu – etap II oraz nowej nawierzchni z kostki brukowej na łączną kwotę 61 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Rudzkiej 37, użytkowanym przez Rudzki Klub Sportowy - wykonanie modernizacji zaplecza szatniowo-sanitarnego w hali sportowej oraz modernizacji systemu informacji i pomiaru czasu na łączną kwotę 39 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Północnej 36, użytkowanym przez Klub Sportowy Społem – wykonanie modernizacji zewnętrznej strzelnicy na kwotę 60 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Sobolowej 1, użytkowanym przez Uczniowski Klub Sportowy Anilana – dostosowanie obiektu na potrzeby montażu instalacji fotowoltaicznej – etap II na kwotę 90 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Potokowej 12, użytkowanym przez Milan Club Polonia Łódź – wykonanie modernizacji sprzętu do koszenia boiska i odśnieżania terenu na kwotę 13 tys. zł,

- w obiekcie sportowym przy al. Kościuszki 73/75, użytkowanym przez Klub Sportowy Gwardia Łódź – wykonanie modernizacji i wymiana oświetlenia na kwotę 60 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Żeromskiego 117, użytkowanym przez Miejski Klub Tenisowy w Łodzi - zakup maszyny do wyrzucania piłek tenisowych na kwotę 8 tys. zł,
- w obiekcie sportowym przy ul. Odrowąża 1, użytkowanym przez Uczniowski Klub Sportowy Sportowa Przygoda w Łodzi - zakup i montaż piłkochwyłów na nowym boisku na kwotę 15 tys. zł.
- w obiekcie sportowym przy ul. Rojnej 46a, użytkowanym przez Klub Sportowy „Elta” Łódź – wykonanie modernizacji oświetlenia oraz dostosowanie instalacji elektrycznej do wymiany oświetlenia na ledowe na kwotę 9. tys. zł.
- w obiekcie sportowym przy ul. Rokicińskiej 450, użytkowanym przez Ludowy Klub Sportowy Polonia Łódź-Andrzejów – zakup minitraktora z oprzyrządowaniem do pielęgnacji płyty boiska 20 tys. zł.

Dodatkowo zrealizowano zadania inwestycyjne na kwotę 7,3 mln zł na obiektach MOSiR w Łodzi, które polegały m.in. modernizacji obiektów, budowy instalacji energetycznej i stacji zasilania obiektów sportowych, doposażenia obiektów oraz przebudowy boisk.

W drodze konkursowej i naborów wniosków podpisano 285 umów, ze 139 podmiotami. We wszystkich działaniach uczestniczyło 59 887 osób. Środki przeznaczone na ten cel wyniosły ponad 28,62 mln złotych.

W 2024 roku Miasto zawarło umowy:

- z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej na Promocję Miasta Łodzi jako Gospodarza Siatkarskiej Ligi Narodów Mężczyzn 2024. Łącznie w Łodzi rozegranych zostało 8 spotkań. Miasto wykorzystało potencjał promocyjny wydarzenia. Na jego rzecz zrealizowane zostało łącznie 27 działań promocyjnych. Z badania satysfakcji przeprowadzonego na grupie uczestników turniej wynika, że powrót do Łodzi na kolejne wydarzenia siatkarskie planuje 82,6% uczestników. Opcje „trudno powiedzieć” wybrało 9,1% ankietowanych, a brak chęci powrotu wskazało jedynie 4,7% osób. Ponadto, 61,4% uczestników turnieju dobrze lub bardzo dobrze oceniło atrakcje towarzyszące imprezie. Średnio oceniło je 31,2%, a źle lub gorzej jedynie 3% uczestników badania. Finalna osiągnięta wartość ekspozycji marki Łódź została oszacowana przez Pentagon Research na poziomie 32 225 377,92 zł brutto. Łączna liczba ekspozycji wyniosła 12 002.
- z SuperLIGĄ S.A. na promocję Miasta Łodzi w związku z organizacją Turnieju Finałowego w tenisie Lotto Superliga FINAL FOUR 2024. W Łodzi rozegrano mecze rundy finałowej turnieju. Miasto wykorzystało potencjał promo-

cyjny wydarzenia. Na jego rzecz zrealizowane zostało łącznie 12 działań promocyjnych. Finalna osiągnięta wartość ekspozycji marki Łódź została oszacowana na poziomie 2 609 349 zł brutto. Łączna liczba ekspozycji wyniosła 1432.

W omawianym okresie udzielono wsparcia finansowego dotyczącego uczestnictwa łódzkich zespołów w rozgrywkach ligowych - ogłoszono i przeprowadzono 3 nabory wniosków, podpisano 19 umów z 11 klubami na łączną kwotę 11,67 mln zł, a wsparciem objęto około 200 zawodników. Dodatkowo w ramach zadania pn. „Wspieranie szkolenia sportowego” polegającego na wsparciu finansowym piramidy szkolenia sportowego w łódzkich klubach sportowych - ogłoszono i przeprowadzono 1 konkurs ofert, podpisano 62 umowy na łączną kwotę 4,99 mln zł, a szkoleniem objęto 4 486 zawodników.

W 2024 r. dofinansowano organizację 76 imprez rekreacyjno-sportowych na łączną kwotę 2,09 mln zł, w imprezach uczestniczyło 33,54 tys. osób. Najważniejszymi imprezami sportowymi odbywającymi się w Łodzi były:

- Halowy Międzynarodowy Mityng Lekkoatletyczny Orlen Cup Łódź 2024;
- DOZ Maraton Łódź 2024;
- Bieg Ulicą Piotrkowską Rossmann Run;
- 35. Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Solidarność” i Olimpijczyków;
- 40. Bieg Sylwestrowy;
- 13. Bieg Fabrykanta;
- Grand Prix Puchar Polski w pływaniu,
- Superpuchar Polski w piłce ręcznej kobiet i mężczyzn,
- Runmageddon Łódź 2024.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zapewnia szeroki dostęp do równomiernie rozmieszczonej bazy rekreacyjno-sportowej. Z usług na terenach pływalni (krytych i sezonowych), przystani i lodowiska w 2024 r. skorzystało 289 169 osób.

W 2024 r. Miasto współorganizowało trzecią edycję łódzkich Targów Aktywności, których ideą jest zaprezentowanie łodziankom oferty klubów sportowych, stowarzyszeń i innych organizacji działających w obszarze sportu i rekreacji, zaprezentowanie ich osiągnięć oraz zaproszenie do podjęcia wyzwania i znalezienia dyscypliny sportu dopasowanej do indywidualnych preferencji. W 2024 r. instruktorzy łódzkiego MOSiR-u prowadzili szereg zajęć (w tym autorskie programy) w ramach programów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych na terenie obiektów administrowanych przez Ośrodek, w miejskich placówkach edukacyjnych

i łódzkich parkach. oferta sportowa obejmuje tygodniowo 29 rodzajów bezpłatnych i ogólnodostępnych zajęć dla mieszkańców, w ponad 100 różnych terminach. W 2024 roku wprowadzono zajęcia rewalidacyjne dla uczestników warsztatów terapii zajęciowych. Realizowane były programy sportowo-rekreacyjne takie jak:

- „W łodzi nie zatoniesz!” – w ramach programu odbywają się zajęcia z pływania dla osób dorosłych. Uczestnicy projektu są podzieleni na dwie grupy – pierwsza to osoby, które uczą się pływania od podstaw oraz druga grupa, która doskonali swoje umiejętności pływackie;
- „Pierwszy krok na lodzie” – projekt przeznaczony dla osób, które chcą nauczyć się jazdy na łyżwach pod okiem profesjonalnego trenera łyżwiarstwa figurowego;
- „Bądź bezpieczna z MOSiR” – w ramach programu prowadzone są zajęcia z samoobrony dla kobiet, Ving Tsun Kung Fu oraz gimnastyka w wodzie z elementami sztuk walki. Poza treningiem najskuteczniejszych technik z różnych sztuk walki, uczestniczki zajęć mogą brać udział w spotkaniach z funkcjonariuszami z Komendy Miejskiej Policji w Łodzi. Zapoznają się na nich z aspektami prawnymi dotyczącymi szeroko rozumianej przemocy i różnych aspektów samoobrony.

Dodatkowa oferta skierowana była do dzieci i młodzieży pozostających w okresie wakacji i ferii zimowych w mieście i obejmowała:

- „Łódzkie Miasteczko Sportu” – zajęcia odbywały się codziennie zarówno w czasie ferii zimowych jak i wakacji w hali sportowej przy ul. Skorupki (dmuchaniec, badminton, łuk, speedball, piłkarzyki, mega chińczyk, siatkówka, piłka nożna, tenis stołowy).
- Turnieje EA FC 24 – turnieje organizowane zarówno w czasie ferii zimowych jak i wakacji w sali multifunkcyjnej na lodowisku Bombonierka.

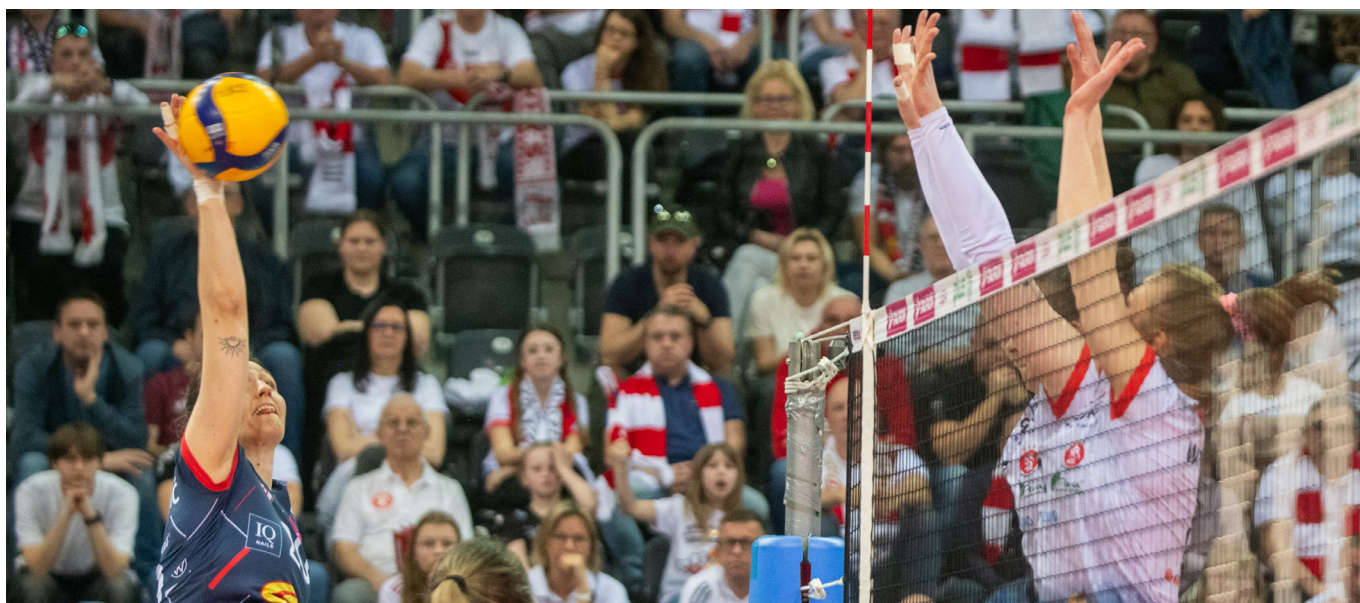
- Pierwszy krok na lodzie – zajęcia organizowane w trakcie ferii zimowych z nauki jazdy na łyżwach dla młodzieży.
- Akademia sztuk walki – treningi opracowane dla młodzieży przeprowadzane były zarówno w czasie ferii zimowych jak i wakacji w hali sportowej przy ul. Skorupki.
- Akademia asów – warsztaty z tenisa stołowego odbywały się codziennie zarówno w czasie ferii zimowych jak i w pierwszym miesiącu wakacji w hali sportowej przy ul. Małachowskiego.
- Mam talent do sportu – gry zespołowe (zbijak, siatkówka, dwa ognie, wyścigi rzędów) odbywały się zarówno w ferie zimowe jak i wakacje na hali sportowej przy ul. Małachowskiego.
- Z podwórka na Wembley – warsztaty piłkarskie pod czujnym okiem doświadczonych, byłych piłkarzy Widzewa i ŁKS-u odbywały się w wakacje na boisku Orlik przy ul. Małachowskiego.

W zajęciach organizowanych przez MOSiR w 2023 łącznie brały udział 33 964 osoby.

W 2024 r. przeprowadzony został nabór wniosków na nagrody dla zawodników i trenerów. Łączna kwota przeznaczona na nagrody wyniosła 718,7 tys. zł. Przyznano 138 nagród indywidualnych oraz 45 nagród dla trenerów.

Przeprowadzony został również 1 nabór wniosków na stypendia dla zawodników. Uhonorowano 84 sportowców na łączną kwotę 889,96 tys. zł. Każda osoba objęta naborem otrzymała indywidualną decyzję administracyjną w sprawie przyznania stypendium.

W 2024 r. liczba organizacji sportowych wynosiła 425, w tym 287 klubów sportowych (99 uczniowskich i 188 klubów działających w formie stowarzyszenia), 101 sto-

warzyszeń sportowych i 37 związków sportowych.

W ramach działań związanych z realizacją zadań miasta w zakresie kultury fizycznej i sportu, a także działań promujących sport i kulturę fizyczną wśród mieszkańców wsparto 15 wydarzeń sportowych ufundowaniem 45 pucharów Prezydenta Miasta Łodzi.

Łódzka Rada Sportu w 2024 r. obradowała jeden raz kończąc kadencję i nie wydając przy tym uchwały ani postanowień. W październiku 2024 przystąpiono do naboru kandydatów do Łódzkiej Rady Sportu III kadencji. Pierwsze posiedzenie rady w nowym składzie odbyło się w styczniu 2025 r. Wśród członków rady są przedstawiciele największych klubów ligowych, sportu młodzieżowego, szkolnego i powszechnego, klubów odnoszących największe sukcesy w sportach indywidualnych, sportu akademickiego, najpopularniejszej dyscypliny - piłki nożnej, były gwiazdy polskiego sportu, są też biznesmeni sponsorujący sport i znający zasady marketingu sportowego.

REKREACJA

W ramach zadań z budżetu obywatelskiego w 2024 r. zrealizowano następujące inwestycje dotyczące terenów rekreacyjnych:

- Jak na grilla, to tylko u Adama - Park A. Mickiewicza,
- Strefa relaksu na Żubardziu,
- Bezpieczne schody w Parku Julianowskim,
- Boisko Jesieniowa - nawierzchnia gładka i nowa. Asfaltowe boisko przy ul. Jesionowej, obok siłowni,
- MAMY Przestrzeń w Parku Szarych Szeregów,
- MAMY Przestrzeń w Parku Ocalałych,
- MAMY Przestrzeń w Parku Dąbrowskiego,
- MAMY Przestrzeń w Parku przy Lecznicy,
- MAMY Przestrzeń w Parku im. Legionów,
- MAMY Przestrzeń w Parku nad Jasieniem,
- Odnówmy Park Andrzeja Struga,
- Bezpieczny plac zabaw w Parku im. Szarych Szeregów - wymiana zniszczonych urządzeń zabawowych,
- Alejki parkowe w Parku Sielanka na Rokiciu,
- Oświetlenie Placu zabaw w Parku Osiedlowym nad Nerem,
- Aleja parkowa w skwerze „Matek Polskich”,
- Plac zabaw na Skwerze Kolbego Rydla/Tatrzańska,
- Mamy nowy park! Park Chojeński pomiędzy ul. Św. Wojciecha a Olechówką - doposażenie w podstawową infrastrukturę: 6 ławek i 6 koszy wzdłuż wydeptanych ścieżek,
- Zagospodarowanie Parku Leśnego Wyścigi - Etap I,
- Park dla Retkini - zieleniec przy górze śmieciowej parkiem miejskim,

- Wodny Plac Zabaw - rozbudowa placu zabaw w Parku na Zdrowiu o wodne strefy dla dzieci oraz huśtawki - Łódź Polesie,
- Park Sielanka – ZAMEK NA WYSPIE i nowe rośliny na brzegach,
- Kolorowy Park im. J. Dąbrowskiego,
- Kolorowy Skwer im. H. Dubaniewicza,
- Plac zabaw przy ul. Zaolziańskiej i Kosmonautów,
- Alejki w Parku Źródła Olechówki,
- Place zabaw wśród kamienic. Budowa infrastruktury dla najmłodszych. Etap 1 - Plac Hallera,
- Integracja w słońce i deszcz: Altana na skwerze przy Jęczmiennej/Srebrzyńskiej/Jarzynowej,
- Psi Park na Ulicy Strzelców Kaniowskich 34b,
- Do domu bez strachu i bezpiecznie - latarnie w Parku „Nad Jasieniem”,
- Zielony Teofilów - Lawendowe pole w Parku Żeromskiego,
- Pielęgnujmy Zieleń na Stawach Wasiaka,
- Drzewom też się coś należy! - pielęgnacja drzew w Parku Julianowskim,

- Bariery w Parku Poniatowskiego,
- Niskie nasadzenia w parku im. J. Poniatowskiego,
- Kwitnący Park Poniatowskiego,
- Stop zaśmiecaniu Uroczyska Lublinek w Łodzi - kosze na śmieci,
- Bezpieczny wypoczynek na Uroczysku Lublinek,
- Rewitalizacja Uroczyska Lublinek,
- Super wypoczynek na Lublinku,
- Bezpieczny spacer na Uroczysko - chodnik na ul. Spartańskiej - etap drugi (ostatni),
- Kolorowa kwitnąca wyspa - nasadzenie owocowych drzew i nie tylko na trójkątnym terenie przy ul. Pienistej i Maczka - Etap I,
- Tulipany, żonkile i narcyzy- kwiatowy dywan wzdłuż głównej alei Parku Zatorze przy ul. Jutrzenki,
- Ekologiczne osiedle – łąka kwietna w Parku Widzewska Górka,
- Ekologiczne osiedle – łąka kwietna w Parku nad Jasieniem,
- łąka kwietna w Parku Podolskim,
- Toalety w Parku Widzewska Górka,
- Kwitnąca polana w Parku Widzewska Górka,
- Pielęgnacja Parku Staszica,
- Pielęgnacja roślinności w Parku Staszica,
- Pielęgnacja roślinności w Parku Matejki,
- Spiełgujemy otaczającą zieleni - Park Zaruskiego,
- Kwiećny skwer u zbiegu ul. Skautów i ul. Taborowej.

PROMOCJA, TURYSTYKA I TOŻSAMOŚĆ LOKALNA

OGRANICZENIE ZJAWISKA SEZONOWOŚCI W TYM PROMOCJA TURYSTYKI WEEKENDOWEJ ORAZ EDUKACYJNEJ OPIERAJĄCEJ SIĘ NA WALORACH KULTUROWYCH I HISTORYCZNYCH M.IN. POPRZECZ ORGANIZACJĘ WYDARZEŃ JUBILEUSZOWYCH, FESTIWALI, IMPREZ PLENERYJNYCH CZY KONCERTÓW

Działania promocyjne skoncentrowane były na organizacji i komunikacji wydarzenia festiwalowego Łódź Summer Festival, wzmocnieniu letniej oferty turystycznej (wydarzenia, spacer, zwiedzanie miasta zabytkowymi pojazdami). Działania były realizowane we współpracy z Łódzką Organizacją Turystyczną (ŁOT) oraz członkami tej organizacji. W ramach tego zorganizowane zostały 102 spacer z przewodnikami w języku polskim i angielskim po 3 trasach (1: Piotrkowska – Stare Miasto – Pałac Poznańskiego – Manufaktura; 2: Piotrkowska – EC1;

3: Włókiennicza – Wschodnia – Nowe Centrum Łodzi). Włączono coroczne zwiedzanie Łodzi zabytkowymi pojazdami do programu Letniego Zwiedzania Łodzi, umieszczając przystanek startowy dla wszystkich autobusów na Piotrkowskiej przy Łódzkiej Informacji Turystycznej, a trasy przygotowując w oparciu o najważniejsze atrakcje turystyczne miasta (ZOO, Aquapark Fala, Muzeum Włókiennictwa, Księży Młyn etc.). W 2024 roku dzięki tym działaniom udało się osiągnąć rekord frekwencyjny w ŁIT, którą odwiedziło 176.000 osób.

PROMOCJA DZIAŁAJĄCYCH W ŁODZI ATRAKCJI ORAZ PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH REALIZOWANA W PROCESIE WSPÓŁDZIAŁANIA SAMORZĄDU, SEKTORA PRYWATNEGO I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W 2024 roku główny portal turystyczny Łodzi www.lodz.travel, administrowany przez Łódzką Organizację Turystyczną, działał aktywnie przyciągając 1,6 mln nowych użytkowników.

Po przeprowadzonej w grudniu 2023 r. gruntownej modernizacji w roku 2024 r. portal www.lodz.travel, zanotował wzrost odwiedzin aż o 40% w stosunku do roku poprzedniego (3,9 mln odsłon vs. 2,3 mln w 2023).

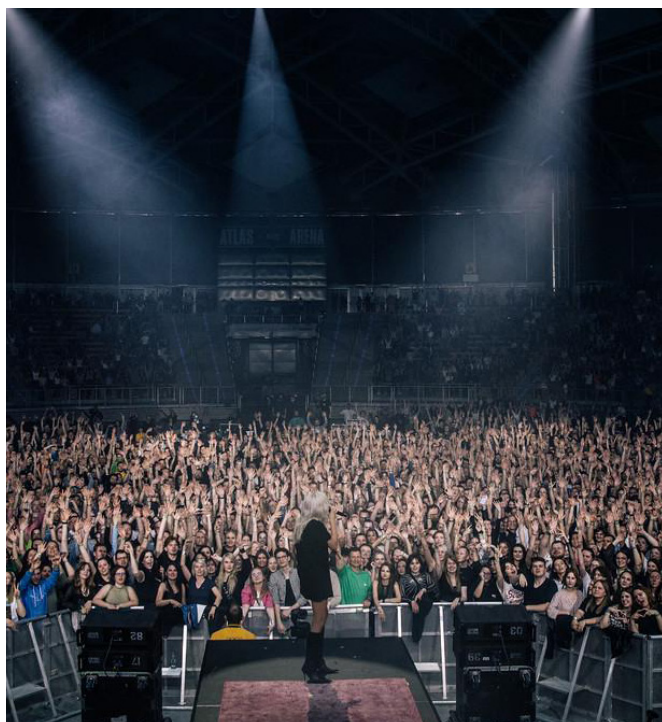
Zintegrowane rozwiązania dostępne w formie aplikacji dla osób mieszkających w Łodzi

W ramach partnerstwa prywatno-publicznego kontynuowane jest wdrożenie innowacyjnego projektu pn. Karta Łodzianina. Projekt Karty Łodzianina jest realizowany przez Łódzką Organizację Turystyczną, firmę technologiczną QB sp. z o. o. oraz Urząd Miasta Łodzi. Obecnie w systemie zarejestrowanych jest ponad 400 000 osób, które mogą korzystać ze specjalnych ofert zniżkowych i rabatowych.

W 2024 r. założono 44 132 nowych kont w systemie Karty Łodzianina, co dało na koniec roku 398 088 kont po trzecim roku działania projektu. W 2024 r. do projektu Karty Łodzianina przystąpiło 35 nowych firm. Na koniec roku w projekcie było 244 firm oferujących zniżki dla mieszkańców. W ciągu całego roku mieszkańcy skorzystali z 746 458 zniżek i ulg w Karcie Łodzianina.

Rok 2024 przyniósł dalszy rozwój Karty Łodzianina (KŁ) oraz rozszerzenie funkcjonalności aplikacji łódź.pl. Jedną z kluczowych zmian było wprowadzenie konta podstawowego, dzięki któremu z aplikacji mogą korzystać również osoby nieposiadające Karty Łodzianina. To duże udogodnienie dla turystów oraz wszystkich, którzy chcą mieć szybki dostęp do miejskich informacji, wydarzeń czy usług, ale nie spełniają wymagań formalnych doty-

czących uzyskania Karty. Kolejną nowością w aplikacji łódź.pl jest implementacja harmonogramu wywozu odpadów. Funkcja ta pozwala na łatwe śledzenie terminów odbioru śmieci dzięki przejrzystemu kalendarzowi oraz powiadomieniom push. Użytkownicy mogą w ten sposób unikać sytuacji, w których zapomnieli o terminach wywozu, co przyczynia się do lepszego funkcjonowania gospodarki odpadami w mieście. Projekt jest nieustannie rozwijany, a w planach są kolejne udogodnienia, które mają jeszcze bardziej usprawnić codzienne życie mieszkańców Łodzi oraz odwiedzających ją gości. Nowe funkcjonalności będą stopniowo wprowadzane, aby aplikacja łódź.pl stała się jeszcze bardziej przydatnym narzędziem wspierającym codzienne sprawy i potrzeby użytkowników. Oprócz tego aplikacja obsługuje także zakup biletów MPK, zakupu biletów parkingowych oraz zakup biletów do wciąż rozszerzającej się ilości miejsc w mieście i nie tylko.

W ramach działań promocyjnych przeprowadzono cztery akcje specjalne: „3. Urodziny Kł” (zwiększone oraz specjalne zniżki dla użytkowników z okazji trzecich urodzin Karty Łodzianina), wakacyjny konkurs z Kł (działający przez całe wakacje konkurs z systemem zbierania punktów, które można było wymienić na wybrane nagrody), akcja promocyjna z Trybunałem i Heliose (specjalna akcja z marką Trybunał, gdzie codziennie można było odebrać bilety do kina Helios) oraz „Magiczne Świąta z Kł” (zwiększone oraz specjalne zniżki dla użytkowników Kł z okazji Świąt Bożego Narodzenia).

W Roku 2024 Biuro Promocji wraz z Biurem Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej rozpoczęło prace nad nową, kompleksową odsłoną strony skierowanej do inwestorów. Uruchomienie strony przewidziane jest na przełom I i II kwartału 2025 r. Jak w ubiegłych latach Biuro służyło pomocą techniczną i merytoryczną dotyczącą obsługi stron internetowych podmiotom posiadającym swoje witryny w ramach Portalu UMŁ (m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Świadczeń Społecznych, Zarząd Zieleni Miejskiej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Zespół Żłobków, Schronisko dla Zwierząt w Łodzi czy Miejska Pracownia Urbanistyczna). Liczba odsłon wszystkich stron w ramach Portalu UMŁ wyniosła 89.091.716, w tym strony Urzędu Miasta Łodzi: www.uml.lodz.pl: 9.577.987

W ramach współpracy PPP z Łódzką Organizacją Turystyczną, Biuro Promocji zapewnia obsługę ogólnołodzkiego kalendarza wydarzeń: <https://uml.lodz.pl/kalendarz-wydarzen/> zintegrowanego z aplikacją łódź.pl.

Wypracowanie systemu zarządzania doświadczeniem Miasta przez osoby mieszkające w Łodzi, przedsiębiorców i turystów.

W zarządzaniu doświadczeniem Miasto dokłada wszelkich starań, aby było ono pozytywne i w efekcie wpływało na wzrost zadowolenia z życia w Łodzi, przywiązanie, poczucie dumy oraz pozytywne rekomendacje turystów. Głównymi narzędziami komunikacji są oficjalne kanały Miasta w social mediach. W roku 2024 oficjalne kanały Miasta w mediach społecznościowych charakteryzował stabilny wzrost liczby subskrybentów. Dzięki temu udało się doprowadzić do sytuacji, gdzie na portalu Facebook oficjalny profil Łodzi obserwuje ponad 530 tysięcy osób, na portalu Instagram ponad 150 tysięcy osób, na portalu Tiktok ponad 230 tysięcy osób, a na portalu X (dawniej Twitter) ponad 17 tysięcy osób. Comiesięcznie materiały na wyżej wymienionych kanałach docierały w 2024 roku do milionów użytkowników.

Dla Łódzkiej Informacji Turystycznej (Piotrkowska 28) rok 2024 był niezwykle intensywny. Przeprowadzony rok wcześniej remont znacząco uatrakcyjnił punkt, zwiększył możliwości efektywnego przekazywania turystom informacji turystycznych oraz zupełnie odmienił sposób prowadzenia sklepu z pamiątkami. Porównując rok 2024 z poprzednim, zanotowaliśmy znaczne wzrosty liczby turystów odwiedzających punkt IT – w całym roku to było już 176 253 osób. To wzrost o ponad 73,74% rok do roku, a wśród tych osób blisko 6 000 to goście z zagranicy – o niemal 4% więcej niż w 2023 roku. Spacerzy, które były organizowane w okresie letnim również cieszyły

się wysoką frekwencją – z punktu IT na zwiedzanie Łodzi z przewodnikiem ruszyło blisko półtora tysiąca osób!

Rynek branży MICE w roku 2024 był nieco słabszy od poprzedniego. W 2024 roku w Łodzi gościliśmy 785 spotkań powyżej 50 uczestników. Jest to spadek do roku poprzedniego o 12%. Jednakże po rekordowo wysokim wzroście z zeszłego roku (118%), możemy mówić o stabilizacji rynku spotkań w mieście na poziomie około 800 spotkań rocznie. Rekordowy rok to 2019, kiedy to odnotowano 993 spotkania powyżej 50 uczestników. Oznaczać to może, że dalszy rozwój tej branży w Łodzi zależny jest od powstania nowego dużego centrum konferencyjnego oraz nowego hotelu, które zwiększą pojemność miasta, zarówno konferencyjnie jak i noclegowo.

PROMOCJA ZEWNĘTRZNA I DALSZE SYSTEMOWE DZIAŁANIA W TYM Z WYKORZYSTANIEM SZTANDAROWYCH ATRAKCJI (ORIENTARIUM, KOMPLEKS EC1) I UNIKATOWYCH WYDARZEŃ.

W 2024 r. promocja Miasta odbywała się podczas wydarzeń sportowych i kulturalnych m.in.

- Parada Wolności ponownie pojawiła się ulicach Łodzi, tym razem w terminie 31 sierpnia 2024 r. Na ulicy Piotrkowskiej stanęły muzyczne platformy, które reprezentowały inicjatywy związane z muzyką elektroniczną z całej Polski. W tym roku podjęto współpracę z profesjonalną firmą sceniczo-techniczną, która zaopatruje największe wydarzenia i festiwale w kraju. Posłużyło to podniesieniu poziomu prezentowanych multimediów dostarczyło publiczności niezapomnianej zabawy. Wyróżnikiem tej edycji było włączenie do wydarzenia przestrzeni Placu Wolności. Parada Wolności była także aktywnie promowana w social mediach (m.in. Facebook, Instagram, TikTok) – na kanałach prowadzonych przez BP. W ramach kampanii promocyjnej tego wydarzenia realizowana była również reklama outdoor w Warszawie, Poznaniu, Katowicach i Krakowie, a także reklama w prasie branżowej, radiu oraz Internecie.
- Marcin Gortat CAMP 2024 to wydarzenie o zasięgu ogólnopolskim, którego celem była promocja i popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży oraz promocja koszykówki w Polsce. Dzięki treningowi sportowemu można kształtować pozytywne cechy charakteru i osobowości oraz promować aktywne formy wypoczynku. W wydarzeniu zorganizowanym przez znanego sportowca wzięły udział dzieci w wieku 9 – 13 lat z całej Polski, z uwzględnieniem, że pierwszeństwo podczas zgłoszeń mają dzieci z województwa łódzkiego. Podczas Marcina Gortat Basketball Clinic grupa koszykarzy w wieku 14 – 17 lat trenowała pod okiem Marcina Gortata. W trakcie wydarzenia, wzorem treningów NBA, uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia swoich umiejętności, biorąc udział

w profesjonalnych zajęciach, wzorowanych na ćwiczeniach zawodowych koszykarzy najlepszej koszykarskiej ligi świata. Wydarzenie to było doskonałą promocją sportu i zdrowego stylu życia. Mecz Gortat Team vs. Wojsko Polskie to jedyna i wyjątkowa okazja, aby na koszykarskim parkiecie zobaczyć Marcina Gortata w akcji. Łodzianin od wielu lat prowadzi drużynę gwiazd w starciu Wojskiem Polskim. Gortat Team to drużyna składająca się z gwiazd sportu, muzyki i filmu, które pod wodzą Marcina, walczą na boisku z zespołem żołnierzy Wojska Polskiego. Podczas dotychczasowych edycji u boku Marcina Gortata stanęli: Krzysztof „Jankes” Jankowski, Maciej Musiał, Anna Lewandowska, Borys Szyc i wielu innych. Mecz od wielu lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem ze strony kibiców jak również ogólnopolskich mediów. Do promocji wydarzenia „Marcin Gortat Camp 2024” wykorzystano nośniki reklamowe miasta (CTL) i na przystankach komunikacji miejskiej. Spoty zachęcające do udziału w wydarzeniu były emitowane w Radiu Eska, opublikowano również artykuł promocyjny w gazecie łódź.pl. W pojazdach MPK pojawiły się plakaty z promocją projektu, a także była wyświetlana informacja na monitorach w autobusach i bileto-matach. Wielki Mecz Marcina Gortata był także aktywnie promowany w social mediach (m.in. Facebook, Instagram) – na kanałach prowadzonych przez BP oraz w social mediach Wykonawcy.

- Light.Move.Festival.2024 - Light Move Festival to największy w Polsce festiwal światła. Festiwal odbył się w terminie 27-28 września 2024r. Każdej jesieni LMF podświetla kolorowymi iluminacjami architektonicznymi kilkadziesiąt zabytkowych kamienic w centrum miasta, wyświetlane są mappingi w technologii 2D/3D, czyli kilkuminutowe animacje dostosowane do architektonicznych detali budynku. Widowisko uzupełniają wielkoformatowe projekcje oraz instalacje świetlne w parkach miejskich, woonerfach i pasażach. Light Move Festival był aktywnie promowany w social mediach (m.in. Facebook, Instagram, TikTok) – na kanałach prowadzonych przez BP.

- Santander Letnie Brzmienia to festiwal muzyczny, seria koncertów, które odbyły się w różnych miastach w Polsce, w tym w Łodzi. Santander Letnie Brzmienia 2024 odbyły się w Łodzi w dniach 16-17 sierpnia na Miejskim Skwerze na ul. Lutomierskiej. Podczas festiwalu wystąpili m.in. Daria Zawiałow, Kaśka Sochacka, LemON, Mrozu, Vito Bambino. Festiwal oferował trzy sceny, wyjątkowych artystów oraz wyjątkowe projekty specjalne, zapewniając uczestnikom różnorodne muzyczne doświadczenia.

Promocja Miasta podczas wydarzeń:

- Indywidualnych Międzynarodowych Mistrzostw Ekstraligi 2024 im. Zenona Plecha- rozgrywki żużlowe. Do startu przystąpiło 14 zawodników, którzy mieli najlepsze wyniki w rozgrywkach ligowych.
- Meczu finałowego 2 ligi koszykówki męskiej, gdzie zawodnicy łódzkiego Klubu Sportowego stanęli na wyso-

kości zadania i awansowali na wyższy poziom rozgrywkowy. Promocja odbywała się w szczególności poprzez umieszczenie logo Miasta na banerach, ściankach sponsorskich, materiałach reklamowych i plakatach promocyjnych. W ramach kampanii zamieszczono również posty w social mediach partnerów wydarzeń oraz artykuły na stronach branżowych, informujące o wsparciu Miasta.

IMPREZY

W ubiegłym roku łódzkie Centrum Wydarzeń organizowało lub współorganizowało ponad 300 różnych imprez – od kameralnych po masowe. ŁCW zaczęło animować przestrzeń zrewitalizowaną w tym ulicę Włókienniczą z przyległym do niej pasażem Majewskiego. W tym m.in.:

- Urodziny Łodzi w dniach 27-28 lipca na ulicy Piotrkowskiej, Placu Wolności i Starym Rynku - zorganizowano 11 stref tematycznych – słowiańska wioska, miasteczko cyrkowe, strefa dmuchańców, zabaw i animacji, strefa teatralna, strefa Rossmann, motoryzacji, strefa ekologiczna, strefa muzyczna, strefa mBank, strefa partnerów. Odwiedzający ulicę Piotrkowską mogli skorzystać z bogatej oferty wydarzenia: warsztatów rzemieślniczych, cyrkowych, nauczyć się jazdy na prawdziwej rampie deskorolkowej,

zrelaksować się na plaży w środku miasta, wziąć udział w rozmaitych konkursach i warsztatach, kupić rękodzieło i produkty regionalne, posłuchać lokalnych artystów i dj-ów, a także wziąć udział w grze miejskiej.

- Druga edycja miejskiego festiwalu muzycznego pn. Łódź Summer Festival. W roku 2024 wydarzenie również zgromadziło olbrzymią liczbę uczestników. Łączną frekwencję na wszystkich koncertach trzeba szacować na poziomie 700 000 widzów. Na letniej scenie wystąpiły zaś takie gwiazdy jak: Milky Chance, brytyjski zespół alternatywny Placebo, norweskie duo elektryczne Royksopp, a także Beata i Bajm, PRO8L3M, KUKON, Krzysztof Zalewski, Król x God, Smolasty, WHITE 2115, Kizo, a także Young Leosia.

- Największy festiwal muzyki elektronicznej w Europie Środkowo-Wschodniej – Auditoriver – Miejscem Festiwalu były łódzkie Błonia. Miejsce zostało wybrane nieprzypadkowo - festiwal od początku przykładął ogromną wagę do treści edukacyjnych i ekologicznych oraz zwiększania świadomości swoich uczestników w kwestiach ochrony środowiska. Festiwal znany jest z akcji Auditoriver Goes Green czy Audiohome - odbywał się z poszanowaniem ekosystemu, wdrażając unikalne rozwiązania technologiczne (nowoczesne systemy dźwiękowe, zabezpieczenie i ochronę przyrody czy działania pielęgnacyjne). Centralną częścią festiwalu była scena główna, która stała przed Górą Retkińską. Na konstrukcji wyposażonej w olbrzymie ekrany zobaczyć można było największe gwiazdy festiwalu: Fever Ray z teatralnym koncertem, Victorię de Angelis z grupy Måneskin we wspólnym występie z Partiboiem69, okrzyknięty najlepszym zespołem koncertowym w plebiscycie Beatportu duński skład WhoMadeWho czy słynący z filmowego rozmachu duet Kiasmos.

- W Łodzi stanął też ikoniczny Circus, jeden z symboli Auditoriver. Scena w namiocie cyrkowym gościła czołowych reprezentantów scen house i techno. W tym roku byli to m.in. Stephan Bodzin, który słynie z tego, że podróżuje ze stukulowym bagażem zabezpieczającym jego drogocenne kontrolery i syntezatory czy Joris Voorn. Dla wielbicieli cięższych brzmień, igloo konstrukcja Kosmosu przemieniła się w industrialną przestrzeń podkreślającą surowość muzyki m.in. legendy Detroit techno Richiego Hawtina czy Sary Landry, której występ w Boiler Roomie może pochwalić się milionową widownią.

- W ramach letniej sceny stand-up na Piotrkowskiej można było zobaczyć najpopularniejszych polskich komików na żywo. W każdy czwartek wakacji w pasażu Rubinstejna mieszkańcy mieli możliwość posłuchać zabawnych monologów siedząc w ogródkach znajdujących się tam lokali. Swoje programy zaprezentowało 10 komików, w tym m.in.: Ewa Błachnio, Adam Sobaniec, Bartosz Gajda, Tomasz Nowaczyk czy Mieszko Minkiewicz

- W trakcie trwania cyklu Piotrkowska Kameralnie, odbywającego się w Pasażu Rubinstejna, zrealizowano 9

plenerowych koncertów. Wyselekcjonowany przez koncertmistrza Filharmonii Łódzkiej, Tomasza Gołębiewskiego, program koncertów zawierał wykonania muzyki klasycznej, jazz i pop. Koncerty umilały środowe wieczory spędzone w lipcu i sierpniu na Piotrkowskiej ponad 1000 uczestnikom oraz kilku tysiącom widzów przechadzających się deptakiem. Wśród zespołów mogliśmy posłuchać: Jarek Śmietana Unforgettable, Gunther Johannes Schmitz Trio, Bartek Grzanek Trio, Wojtek Justyna Treeohl, Michał Kobjek Quartet, Silesian Tango Quintet & Kinga Rataj

- W sobotnie wakacyjne wieczory, począwszy od 6 lipca, skrzyżowanie Piotrkowska – 6 Sierpnia było muzycznym przystankiem Songwriter Łódź Festiwal. Cykl koncertów plenerowych „pod zegarem” na trwale wpisał się w weekendowe plany Łódzian, rozpoczynających sobotnie, wakacyjne wieczory na Piotrkowskiej od bliskiego spotkania z twórcami autorskich piosenek. W 2024 r. odbyło się 7 koncertów, podczas których zaprezentowali się tacy artyści jak: Chłódno, Kuba Dąbrowski, Szefner Rodan, Hubert Szczęsny, Senny i Człowiek.

- Na ul. Piotrkowską zawitała także druga edycja wydarzenia Rękodzielnia - cyklu artystycznych targów towarów wytworzonych metodą rzemieślniczą. Na stoiskach pojawiła się moc fantastycznych i unikatowych wyrobów m.in.: biżuterii, galanterii skórzanej, wyrobów z rozmaitych tkanin. Były także ciekawe zabawki i gadżety - breloki, magnesy. Można było podziwiać i nabywać piękną ceramikę oraz pachnące świece w słoikach i woski do kominków. Oferta wystawców była prezentowana raz w miesiącu. W targach udział wzięło ponad 150 wystawców z całej Polski w tym ponad 40 rękodzielników z Łodzi i okolic.

- Igrzyskom Wolności, które odbywały się w EC1, towarzyszyło tym razem hasło „Miasto Europa Przyszłość”. Między 18 a 20 października, można było posłuchać niezwykle ciekawych paneli dyskusyjnych i wykładów prelegentów związanych ze sztuką, literaturą, kulturą oraz polityką międzynarodową. Wydarzenie zachowało parytet i jako jedyne w Polsce, doprowadziło do prawie równego podziału płci w panelach dyskusyjnych. Wśród znakomitych gości edycji 2024 znajdowali się: Artur Rojek, Marcin Gortat, Agnieszka Holland, Andrzej Sapkowski, Łukasz Orbitowski, Natalia Przybysz i wielu, wielu innych.

- Już po raz 14. Light.Move.Festival. rozświetlił architekturę Łodzi. Hasłem tegorocznej edycji jest „cywilizacja”. To słowo nieodzownie łączy się z rozwojem i pędem człowieka do nowych rzeczy. „Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy?”. Na te pytania postarali się odpowiedzieć artyści z całego świata, nawiązując w swoich pracach do kreacji i rozwoju współczesnego świata przez człowieka. Światło - będące konotacją światłości i iluminacji - nieodzownie łączy się z naszym miastem, które z roku na rok pięknieje i rozwija się, czego przykładem są kolejne zrewitalizowane miejsca na mapie Łodzi. Dlatego

właśnie w tym roku organizatorzy Festiwalu powrócili do wyremontowanych miejskich przestrzeni – pasażu Schillera, parku Staromiejskiego i na placu Wolności. Instalacje sztuki wizualnej zostały dopełnione brzmieniami różnych gatunków muzycznych podczas koncertów, które każdego roku przyciągają zarówno miłośników muzyki, jak i fanów wyjątkowej świetlnej oprawy.

- Po raz pierwszy w historii festiwalu mogliśmy zobaczyć mapping na Pałacu Izraela Poznańskiego. Animacja świetlna będąca dziełem francuskiego artysty rozświetliła fasadę „łódzkiego Luwru” tworząc niezwykle widowisko.

- Na ulicy Piotrkowskiej i przy pasażu Schillera tradycyjnie odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy. Strefa handlowa została wzbogacona o nowych wystawców. Jarmark to oprócz stoisk handlowych również seria wydarzeń towarzyszących (warsztatów, koncertów i konkursów). W tym roku odpalenie świątecznej iluminacji miejskiej oraz początek łódzkich Świąt uświetnił korowód Świętego Mikołaja, który uroczystie przejechał ulicą Piotrkowską w swoim zaprzęgu, a następnie spotkał się osobiście z mieszkańcami składając świąteczne życzenia i rozdając upominki.

W roku 2024 Łódzkie Centrum Wydarzeń zrealizowało w przestrzeni miejskiej następujące projekty:

- Projekt „Krzysztof Wodiczko: EMANCYPACJE. Projekcja na pomnik Tadeusza Kościuszki na Placu Wolności w Łodzi” Krzysztof Wodiczko, polsko-amerykański artysta o światowej renomie, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli sztuki zaangażowanej w działania w przestrzeni publicznej, za pomocą projekcji wideo ożywił pomnik Tadeusza Kościuszki, ulokowany w centralnym miejscu łódzkiego Placu Wolności. Prace Wodiczki były prezentowane na najważniejszych wystawach światowych: Documenta, Biennale Weneckie, Whitney Biennial, Liverpool Biennale, Yokohama Triennial. Artysta od lat zafascynowany postacią Tadeusza Kościuszki – historycznego bohatera Polski i Stanów Zjednoczonych – opierając się na jego tekstach, a także na wypowiedziach współczesnych Łódzian, stworzył wraz z nimi widowisko, w którego centrum znajdują się kwestie emancypacji, tej dawnej – chłopów polskich, czarnych niewolników i innych ówczesnych grup mniejszościowych, jak i dzisiejsze wyzwania emancypacyjne. Aktualizując postawę i myśl Kościuszki, projekt ten ma na celu zwrócenie uwagi na wciąż nieprzezwyciężone nierówności i niesprawiedliwości we współczesnych społeczeństwach.

- „Cztery Strony” to tytuł nowej mozaiki ceramicznej, którą można oglądać na ścianie bocznej budynku przy ulicy Struga 17 w Łodzi. Realizacja ma ponad 100 m² powierzchni i powstawała przez ponad cztery tygodnie. Autorem projektu mozaiki jest twórca z Wrocławia – Otecki – jeden z najciekawszych street artystów w Polsce. Większość kafli ceramicznych została przygotowana i wypalona specjalnie pod tę realizację, a ich autorem

jest specjalista w tej dziedzinie – Łukasz Karkoszka z wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych. W projekcie mozaiki formy botaniczne przeplatają się z figurami czterech postaci. Mają one zamknięte oczy, co symbolizuje wycofanie się ze świata zmysłów i wejście w głąb.

- Łódź Design Festival to wyjątkowe wydarzenie, które skupia wokół siebie rodzimych projektantów i producentów związanych z branżą kreatywną, jak i wszystkich miłośników dobrego designu. Organizowane od 2007 roku stanowi forum wymiany doświadczeń dla projektantów i firm, a za cel stawia sobie odkrywanie i promocję młodych talentów oraz prezentację kierunków rozwoju projektowania. Już po raz 18. poprzemysłowa przestrzeń Łodzi stała się miejscem tętniącym polskim (i nie tylko) designem. Pomiędzy 18 a 28 maja w Fabryce Sztuki odbyły się wystawy, wykłady, warsztaty oraz porywające rozmowy, w których udział wzięli uznani polscy projektanci, architekci i teoretycy designu. Hasłem edycji 2024 było słowo „Komfort”. Czym jest komfort w dzisiejszym świecie? To tylko kwestia wygody fizycznej czy może coś więcej? Czy każdy może sobie na niego pozwolić? Te pytania postawili sobie organizatorzy 18. edycji Łódź Design Festival, która odbywała się w dniach 21–26 maja 2024 roku. W programie festiwalu znajdują się także elementy od lat doceniane przez publiczność:

- make me! – międzynarodowy konkurs, który wyłania najlepsze projekty twórczyń i twórców młodego pokolenia. Towarzysząca mu wystawa stanowi swoisty obraz świata niedalekiej przyszłości
- must have – plebiscyt i wystawa prezentujące najlepsze krajowe wdrożenia użytkowe, stanowiące także okazję do poznania przedstawicielek i przedstawicieli polskiej branży kreatywnej
- open programme – prezentacja wystaw i wydarzeń z otwartego naboru, kierowanego przede wszystkim do instytucji, kuratorów, artystów i projektantów
- archiblok – blok prezentacji eksperckich i dyskusji, poświęcony aktualnym tematom z dziedziny architektury i urbanistyki
- edukacja – dedykowana rodzinom z dziećmi, przestrzeń kreatywnej zabawy i nauki bez względu na wiek, status czy wiedzę.

- Na wydarzeniu Fotofestiwal 2024 między 13 a 23 czerwca odbyło się blisko 30 wystaw i kilkadziesiąt wydarzeń towarzyszących – premiery polskich projektów, zdjęcia międzynarodowych gwiazd fotografii, najciekawsze tematy fotograficzne sezonu i prace młodych twórców i twórczyń. Osoby artystyczne zaproszone do udziału w edycji 23. edycji Międzynarodowego Festiwalu Fotografii w Łodzi zaprezentowały prace podejmujące wyzwanie uwolnienia się od przestarzałych struktur społeczno-politycznych, od traumatycznej przeszłości

i wewnętrznych nacisków, a także wyzwolenia się z ograniczeń wizualnych kontekstów i granic, które zdają się kontrolować naszą percepcję. Ukazane zostały prace uznanych na międzynarodowej scenie artystów i artystek, m.in: Diego Moreno, Lukas Hoffman, Martin Kollar, Michalina Kacperak. Swoją pierwszą odsłonę miała wystawa dla dzieci „Fotografia jest wszędzie”, dająca pretekst do rozmyślań, jak wyglądałby świat, gdyby fotografia nie została wynaleziona.

- Łódź Young Fashion. Widowiskowe pokazy kolekcji finalistów Złotej Nitki i Gali Dyplomowej ASP oraz gości specjalnych. Wydarzenie, organizowane przez Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi i Miasto Łódź odbyło się w dniach 21-23 listopada. Jego sercem było Centrum Promocji Mody ASP, ale zagościło też w innych przestrzeniach miasta. „Łódź Young Fashion 2024 przebiegało pod hasłem FASHION STORIES. Spinało ono wydarzenia odwołujące się do mody jako medium wypowiedzi na temat wyzwań współczesności. Dało punkt wyjścia do opowieści o ludziach, miejscach, ideach. Opowieści o przyszłości mody, jej odpowiedzialności, ale też o kunszcie wysokiego krawiectwa. Hasło stanowiło tematyczny trzon spotkań, wystaw czy debat z udziałem najważniejszych postaci polskiej branży mody i gości zagranicznych.

- Kolejnym projektem realizowanym przez ŁCW jest znany Łodzianom Swingowy Spacer po Piotrkowskiej, który przeszedł ulicą Piotrkowską po raz dziewiąty, oferując entuzjastom retro muzyki i tańca okazję do manifestowania swojej pasji, a wszystkim chętnym możliwość dołączenia do roztańczonej parady z udziałem zespołów wykonującego tradycyjny jazz. W ramach wydarzenia odbyła się potańcówka z muzyką big bandu na żywo, a także warsztaty z profesjonalnymi tancerzami.

- 25-29 października w klubie Wytwórnia miał miejsce Soundedit Festiwal pod hasłem I am the Sound. Podczas wydarzenia odbyły się m.in wystawa - Czesław Niemen w obiektywie żony - wernisaż / w Galerii Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego.

- Na wyróżnienie zasługuje projekt Band On The Run Live okazji „okrągłej” 51. rocznicy wydania kultowej płyty „Band On The Run” grupy The Wings, której założycielem i liderem był Paul McCartney. Na specjalnym koncercie wystąpił zespół pod dyktando Marcina Borsy w składzie: Gaba Kulka, Agata Karczewska, Kev Fox wraz z łódzkimi twórcami: Łukaszem Lachem i Maciejem Werkiem.

- Po raz kolejny wręczone zostały nagrody Człowieka ze złotym uchem, a gala poprzedzona została koncertami z cyklu Soundedit Spotlight. Soundedit to również panele, dyskusje i warsztaty. Szczególną uwagę cieszył się ten poświęcony wykorzystaniu narzędzi AI w produkcji muzycznej.

- We wrześniu, odbyła się także trzecia edycja Great September – festiwalu pod przewodnictwem Artura Roj-

ka. Na plenerowej scenie głównej zagrali m.in. Dresscode, Edyta Bartosiewicz. Na scenach klubowych, na największym festiwalu showcaseowym w Polsce mogliśmy podziwiać wschodzące gwiazdy polskiej muzyki wśród kilkuset innych polskich twórców. Wśród konferencyjnych gości wydarzenia, łódzka publiczność mogła się spotkać m.in. z Brodką, Liroyem oraz najważniejszymi przedstawicielami polskiej branży muzycznej. Wyjątkowym zainteresowaniem cieszył się projekt Jazz Cats, realizowany we współpracy z Jassmine oraz hotelem Grand.

- Festiwal Jemy w Łodzi zawładnął kulinarną sferą łodzi promując menu lokalnych restauracji. W ramach każdej z 10 imprez łódzcy restauratorzy zaprezentowali specjalne dania obfitujące w smaki tradycyjne ale nie zabrakło także wariacji na temat dań lokalnych ziemi łódzkiej i całej gamy nowych, nieoczywistych inspiracji. Wśród znanych cykli nie zabrakło oczywiście święta zalewajki, festiwalu pizzy, święta kawy i czekolady, festiwalu burgerów, ramenu. Nowością był targ śniadań w Starej Odlewni na terenie Fuzji.

- W okresie od 24 marca do 29 września w podwórku oraz na scenie Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych odbył się cykl spektakli dla dzieci pn. Baśniowa Piotrkowska. W programie znalazły się przedstawienia uznanych teatrów dziecięcych z całej Polski m.in.: Teatr Małe Mi, Teatr Komedii Impro, Teatr Fraktal i Grupa Po Omacku z Łodzi, Teatr Nemno z Rzeszowa, Lale Teatr i Fundacja Proces Postaci z Wrocławia, Cichy Teatr z Karpacza, Teatr Pantomimy Mimo i Teatr Formalina z Warszawy. Oprócz zabawy spektakle miały formę edukacyjną i warsztatową. Każda realizacja gromadziła każdorazowo po kilkuset widzów – dzieci i rodziców.

- W czerwcu na ul. Włókienniczej i w przylegającym do niej Pasażu Majewskiego odbył się Miejski Dzień Dziecka. W godzinach 12 – 18 czekały na dzieci przeróżne atrakcje. Różne służby miejskie fundacje oraz prywatne firmy przygotowały pokazy oraz warsztaty. Można było m.in. nauczyć się pierwszej pomocy, uszyć swoją lalkę, posadzić roślinki, zagrać w wielkoformatowe gry planszowe, spróbować swoich sił w kendama oraz wziąć udział w konkursach z nagrodami. Koncert piosenek dla dzieci i animacje ze sceny oraz dmuchańce dopełniały atrakcji.

- W 2024 roku odbyła się też kolejna edycja Festiwalu See Bloggers – największego w Polsce festiwalu dla twórców internetowych. See Bloggers to weekend bogaty w warsztaty, prelekcje, panele dyskusyjne podzielone na różne sfery tematyczne. 2 500 tysięcy gości oraz twórców spośród influencerów, bloggerów, wszelkiej kategorii osobowości medialnych spotykało się w przestrzeniach EC1 wymieniając swoje doświadczenia i poglądy. Hasło ubiegłorocznej edycji brzmiało „Misja i rozwój”.

- Zaproszeni goście festiwalu wzięli także udział w spektaklu i warsztatach przygotowanych specjalnie dla nich

przez Teatr Pinokio w jego nowej siedzibie. Został także zorganizowany spacer towarzyszący wydarzeniu i mających na celu przybliżenie przyjezdnym historię i kulturę naszego miasta oraz zaprezentowanie jak nasze miasto się zmienia. Ubiegłoroczny spacer miał na celu min. pokazanie przyjezdnym gościom jak zrewitalizowana została ulica Włókiennicza i Willa Hilarego Majewskiego.

- TME Polówka to filmowa energia, która w letnie wieczory opanowuje całą Łódź. W tym roku nie mogło być inaczej. W roku 2024 w ramach Polówki odbyły się 174 projekcje podzielone na 25 kategorii. Filmy wyświetlane były w znanych już lokalizacjach ale również w wielu nowych. Na szczególną uwagę zasługuje inauguracja sekcji „Akcja Rewitalizacja” czyli projekcje filmowe w świeżo zrewitalizowanych przestrzeniach Łodzi, takich jak ul. Włókiennicza, Pasaż Schillera czy Plac Wolności, przy którym odbył się pokaz filmu „Kos” o Tadeuszu Kościuszcze.)

Nowym zadaniem realizowanym przez łCW było animowanie ulicy Włókienniczej. Prócz organizacji Dnia Dziecka i jednego z pokazów w ramach festiwalu Polówka w przestrzeni Włókienniczej odbyły się dwa cykle wydarzeń:

- Letnie Pikniki to pięć tematycznych wydarzeń, które odbywały się w niedzielne popołudnia, a podczas nich dla uczestników czekały liczne atrakcje. Wydarzenie było wspaniałą okazją do integracji i relaksu w przyjaznej atmosferze ulicznego pikniku. Gry i zabawy dla dzieci i dorosłych, w których każdy będzie mógł spróbować swoich sił, a na zwycięzców przygotowane będą drobne upominki. Rytmiczne dźwięki i taneczne rytmy zachęcają do spontanicznych potańcówek pod gołym niebem.

- Cykl Włókiennicza Unplugged obejmował 14 kameralnych koncertów. Co tydzień, przechodnie odwiedzający ulicę Włókienniczą będą mieli przyjemność spotkać się z różnego rodzaju stylami muzycznymi. Występujący artyści to studenci i absolwenci Akademii Muzycznej w Łodzi. Zabiorą oni słuchaczy w niesamowitą podróż poprzez świat muzyki tanecznej, operowej oraz musicalowej.

DZIAŁANIA ŁÓDZKICH SPÓŁEK WSPIERAJĄCE FUNKCJĘ TURYSTYCZNO-PROMOCYJNĄ NASZEGO MIASTA.

- Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o.:

- Spółka ponownie nawiązała współpracę z Grupą Atlas. Efektem współpracy jest przedłużenie sponsoringu tytularnego hali sportowej przy al. Bandurskiego 7. Przez kolejne 5 lat, obiekt wciąż będzie nosić nazwę Atlas Arena.

- W ramach rozgrywek piłkarskich, Widzew Łódź rozgrywał mecze w ramach PKO BP Ekstraklasy a ŁKS Łódź w ramach Fortuna 1 Liga. Łódzki Klub Żużlowy H. Skrzydlewski Orzeł Łódź, rozgrywał mecze w ramach Metal-

kas 2 Ligi Żużlowej. Siatkarki ŁKS Commercecon Łódź oraz PGE Grot Budowlani Łódź rozgrywały swoje mecze w ramach Tauron Ligi, Ligi Mistrzyń i oraz Pucharu CEV.

➤ Dodatkowo, Stadion Miejski przy al. Piłsudskiego 138 gościł Reprezentację Polski U21 mężczyzn w piłce nożnej, w ramach meczu Polska vs. Niemcy. Z kolei na stadionie Miejskim im. Władysława Króla, regularnie odbywały się szkolenia organizowane przez łódzki Związek Piłki Nożnej.

➤ W Atlas Arenie odbyło się wiele wydarzeń, które przyciągnęły tysiące fanów muzyki. Mowa m.in. o koncertach: Nicka Cave, Stinga, Lennego Kravitz, Bryana Adamsa, Andre Rieu czy dwóch koncertach Depeche Mode.

➤ W 2024 roku zakontraktowano wiele nowych imprez, co przekłada się na rekordową ilość ogłoszonych wydarzeń na 2025 i 2026 rok. Na koniec 2024 roku, ogłoszonych zostało blisko 50 wydarzeń muzycznych i sportowych, a kolejne będą ogłaszane w ciągu nadchodzących miesięcy.

➤ Rok 2024 był bardzo udany pod względem sportowym. Oprócz turniejów, meczów i wydarzeń sportowych, o których wspomniano powyżej, Atlas Arena, gościła finały Volleyball Nations League Mężczyzn, w trakcie którego w Łodzi gościło 8 reprezentacji narodowych Słowenii, Argentyny, Japonii, Kanady, Polski, Brazylii, Włoch i Francji. Po raz pierwszy w Atlas Arenie,

zorganizowany został Super Puchar Polski w Piłce Ręcznej, w którym zmierzyli się ze sobą Zwycięzcy Pucharu Polski oraz Orlen Super Ligi. W 2025 Super Puchar Polski w Piłce Ręcznej ponownie odbędzie się w Atlas Arenie. Pod koniec 2024 roku, Polski Związek Piłki Siatkowej ogłosił, że finał Volleyball Nations League Kobiet odbędzie się w Atlas Arenie.

➤ W Łodzi pojawili się promotorzy tacy jak m.in. Live Nation, DM Agency czy PZPS. Do grona klientów spółki dołączyły też nowe podmioty, jak choćby AEG Presents czy Tikhonov Agency. Kontakty z promotorami, przez cały 2024 rok były zaowocowały wieloma nowymi wydarzeniami, które odbędą się na obiektach zarządzanych przez MAKiS, w 2025 roku. Do najznamienitszych wydarzeń, które odbędą się w obiektach spółki, można zaliczyć m.in. koncerty Santany, Limp Bizkit, Andrea Boccellego, Mateo Boccellego, Lionela Richie czy Kylie Minogue. Nie zabraknie też wielkich wydarzeń sportowych takich jak finały Volleyball Nations League Kobiet.

➤ W 2024 roku Spółka nie zaprzestała zapraszania do swoich obiektów konferencji i szkoleń. Przykładem mogą być Państwowe Egzaminy Medyczne, które wciąż organizowane są w Atlas Arenie oraz najem sal konferencyjnych pod szkolenia i kursy organizowane m.in. przez Łódzki Związek Piłki Nożnej.

➤ Istotnym elementem mającym wpływ na poprawę wysokości przychodów Spółki, oprócz organizacji imprez, jest stały najem parkingu przy al. Unii Lubelskiej 2 na po-

trzeby Orientarium działającego w ramach Miejskiego Ogrodu Zoologicznego. W 2024 roku MAKiS przeprowadził analizę swojej oferty parkingowej, a następnie została wdrożona korekta cennika parkingu na wszystkich obiektach spółki.

➤ Spółka MAKiS spotyka się z ogromnym zainteresowaniem agencji reklamowych, które na potrzeby prowadzonych kampanii chcą zakupić udział w paśmie reklamowym telebimu należącego do Spółki. Nowy telebim pozwolił znacząco zwiększyć przychody spółki z tytułu sprzedaży czasu emisji reklam.

➤ W 2024 roku Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o. kontynuowała działania w ramach międzynarodowego projektu naukowego „Safe Stadium” zapoczątkowanego w roku 2021 i koordynowanego przez naukowców z Uniwersytetu Łódzkiego. Sam projekt związany jest z wypracowaniem pionierskiego systemu bezpieczeństwa mającego skupić się na zagrożeniach chemicznych, biologicznych, radiologicznych i epidemicznych. Obok Spółki MAKiS w gronie uczestników znalazł się m.in. klub Real Madryt, zaś wprowadzeniem samego systemu zainteresowana jest m.in. UEFA i FIBA. Projekt finansowany był przez Komisję Europejską i zakończył się w 2024 roku. Wśród jego największych beneficjentów znalazły się obiekty Miejskiej Areny Kultury i Sportu Sp. z o.o.

Wykaz imprez zorganizowanych na obiektach MAKiS w 2024:

- Hala Atlas Arena – łącznie 72 imprezy podczas 90 dni (w tym sportowe 12 imprez i 20 dni, koncerty – 42 imprezy i 49 dni, inne – 18 imprez i 21 dni).
- Hala Sport Arena – łącznie 85 imprez podczas 95 dni (w tym sportowe 67 imprez i 78 dni, inne 15 imprez i 17 dni).
- Stadion Miejski przy al. Unii Lubelskiej 2 im. Władysława Króla - łącznie 35 imprez sportowych podczas 35 dni.
- Stadion Miejski przy al. Piłsudskiego 138 - łącznie 22 imprez podczas 22 dni (w tym sportowe 19 imprez i 19 dni, inne 3 imprezy i 3 dni).
- Moto Arena Łódź - łącznie 16 imprez sportowych podczas 22 dni.
- Podsumowując, w roku 2024 na administrowanych obiektach przez MAKiS zorganizowano 230 imprez, które trwały 258 dni imprezowych.

● Aquapark Fala jest jedynym z obiektów wpisujących się w atrakcje turystyczne naszego Miasta. Z uwagi na fakt, iż obiekt posiada część zadaszoną i otwartą, dostępny jest dla odwiedzających przez cały rok. Aquapark FALA zajmuje czołowe miejsce wśród parków wodnych w Polsce. Posiada rozbudowaną Strefę Basenową z terenem

basenów zewnętrznych oraz Strefę Saun. Do dyspozycji klientów są: 3 baseny sportowe, 3 baseny rekreacyjne, basen z falą, 2 baseny solankowe, 4 wanny solankowe, 4 wodne place zabaw, 2 brodziki dla dzieci ze zjeżdżalnią, 4 mega zjeżdżalnie, 6 jacuzzi, 6 zjeżdżalni (w tym zjeżdżalnia kamikaze czynna wyłącznie w sezonie letnim), 2 sauny w Strefie Basenowej, 9 saun w Strefie Saun, Tężnia solna, Grota śnieżna oraz Strefa Aktywności Fizycznej.

Istotne inwestycje, które miały realizację w 2024 r.:

- Przebudowa parkingu wraz z niezbędnymi instalacjami, w tym budowa nowych miejsc postojowych oraz trzeciego wjazdu/wyjazdu dla klientów Aquaparku, który umożliwi w znacznym stopniu rozładowanie natężenia ruchu na parkingu w okresie letnim.
- Budowa budynku Tepidarium na terenie Strefy Saun co umożliwi zwiększenie ilości klientów odwiedzających Strefę Saun. Tepidarium będzie pomieszczeniem wypoczynkowym, którego głównym elementem wyposażenia będą wyprofilowane kamienne i podgrzewane leżanki, wyłożone ceramiką.
- Budowa nowej sauny zewnętrznej dla 50 osób oraz nowego basenu wody zimnej na terenie zewnętrznym Strefy Saun.

• Miejski Ogród Zoologiczny - od momentu otwarcia Orientarium, Ogród Zoologiczny stał się główną atrakcją naszego Miasta, przyciągając turystów z całej Polski. W 2024 r. ogród odwiedziło blisko milion gości. Połowa odwiedzających to osoby z łodzi i województwa łódzkiego, a reszta to osoby z innych województw oraz z zagranicy. Oprócz mieszkańców regionu łódzkiego najczęściej odwiedzali nas turyści z Mazowsza, Wielkopolski i Kujawsko-Pomorskiego. W ramach nowego cennika wprowadzono pakiety biletów łączonych: z EC1, Aquaparkiem Fala, Parkiem Miliona Świąteł, Mandorią, Termami Uniejów co zwiększyło atrakcyjność oferty turystycznej miasta i zapewniło większą frekwencję dla instytucji. Mieszkańcom Łodzi zapewniono skorzystanie ze zniżek przy zakupie biletów wstępu w ramach Karty Łodzianina i łódzkiej Karty Dużej Rodziny. Chętni mogli także wykorzystać na terenie Zoo Bon Turystyczny. Na początku ubiegłego roku przeprowadzono w Orientarium cykl szkoleń dla przewodników PTTK mających na celu poszerzenie oferty turystycznej łodzi. W szkoleniu wzięło udział łącznie 123 uczestników. O atrakcyjności łódzkiego ZOO decyduje obecnie wiele elementów: wygląd i funkcjonalność pawilonu Orientarium (oraz pozostałych miejsc w Ogrodzie), jego całoroczny dostęp, starannie dobrana kolekcja gatunków zwierząt, uporządkowany teren w enklawie zieleni, bogate zaplecze gastronomiczne, zintegrowane działania edukacyjne, promocyjne i marketingowe.

• Hala Expo Łódź - w 2024 roku w obiekcie się ponad 100 imprez, co dało ponad 220 dni wynajmu. W porównaniu do 2023 roku (90 imprez, 200 dni wynajmu) odnotowano wzrost aktywności obiektu o 11% pod względem liczby wydarzeń oraz 10% pod względem liczby dni wynajmu. Wśród wydarzeń 25 to targi (wzrost o 5 w porównaniu do 2023), 19 kongresy i konferencje (wzrost o 2), a pozostałe 56 zakwalifikowano do kategorii „inne” (wzrost o 6), obejmującej szkolenia, wystawy, spektakle i imprezy firmowe. Stałe miejsce w kalendarzu Expo Łódź zajęły wydarzenia, które zyskały jeszcze większą popularność w 2024 roku. Jednym z kluczowych eventów był „Smart City Expo”, który ponownie zgromadził wystawców prezentujących nowoczesne technologie, produkty i usługi związane z inteligentnym zarządzaniem miastem. W ramach konferencji omawiano m.in.:

- Inteligentne systemy oświetleniowe i ich wpływ na efektywność energetyczną,
- Nowoczesne rozwiązania ekologiczne dla miast przyszłości,
- Technologie wspierające poprawę jakości powietrza w miastach, • Innowacyjne rozwiązania w zarządzaniu przestrzenią miejską.

Kolejnym znaczącym wydarzeniem w 2024 roku był Kongres Nowej Mobilności, przyciągając jeszcze większą liczbę uczestników. W trzydniowym kongresie wzięło

udział ponad 500 mówców. Kongres zgromadził liderów i ekspertów z całej Europy Środkowo-Wschodniej, a tematyka obejmowała m.in.

- Nowe modele biznesowe w elektromobilności,
- Infrastruktura ładowania pojazdów i inteligentne systemy zarządzania ruchem,
- Polityki zeroemisyjne w miastach i ich wpływ na transport publiczny,
- Partnerstwa strategiczne w realizacji projektów mobilnościowych.

Oprócz wydarzeń o charakterze ekologicznym i technologicznym Expo Łódź gościło także znane i cenione imprezy, takie jak:

- Targi Mody FashionWeAre,
- Targi Stomatologiczne CEDE,
- Targi Ślubne,
- Wystawa Gadów – Egzotyczne Zwierzęta,
- Targi Interstone,
- Giełda kolekcjonerska,
- Targi Nieruchomości,
- Wielka Integracja – seminarium inwestycyjne z nieruchomości,
- Akademickie Targi Pracy,
- EU4YA by tigrar – Największy kongres edukacyjny branży fitness,
- Flower Shock - Światowa Wystawa Orchidei, Bonsai i Sukulentów - EXPO Łódź,
- I inne wydarzenia firmowe.

• Łódzkie Centrum Filmowe Sp. z o.o. - z okazji 601-lecia Łodzi organizowano wycieczki po magazynie. Kostiumy i rekwizyty z ŁCF wypożyczane były na wystawy do łódzkich muzeów - Muzeum Kinematografii – wystawa pt. „Łódź Filmowa”, Centralne Muzeum Włókiennictwa – wystawa pt. „Łódzkie mikrohistorie. Ludzkie mikrohistorie”, Muzeum Dzieci Polskich – zajęcia edukacyjne, Muzeum Tradycji Niepodległościowych – gry miejskie, Muzeum Włókiennictwa - gra miejska, ŁCF współpracuje z przewodnikami prowadzącymi wycieczki po Łodzi. Kostiumy i rekwizyty z ŁCF wypożyczane były do łódzkich teatrów, szkół i uczelni: Teatr Powszechny, Teatr Muzyczny, Teatr Wielki, Stowarzyszenie Miłośników Sztuki Ponadczasowi, PWSFTviT, Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania, Łódzki Teatr Piosenki, Teatr „Zwierciadło”.

CEL STRATEGICZNY IV – ŁÓDŹ ZACHWYCAJĄCA

GOSPODARKA KOMUNALNA

CZYSTOŚĆ W MIEŚCIE

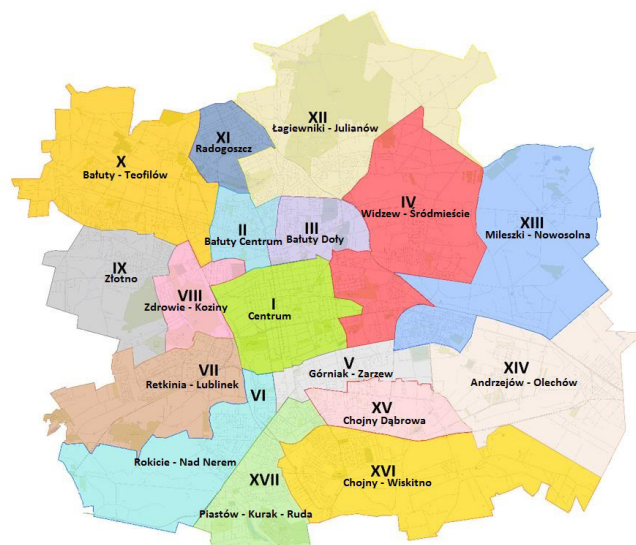
W 2024 r. na zadanie: Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz selektywna zbiórka odpadów komunalnych wydatkowano: 239,26 mln zł.

Inne działania wspierające prawidłowe gospodarowanie odpadami:

- kontynuacja programu zbiórki przeterminowanych leków i termometrów, którego celem jest wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych i przekazanie ich do termicznej utylizacji. Mieszkańcy mogą przeterminowane leki nieodpłatnie dostarczyć do łódzkich aptek, w których ustawiono specjalne pojemniki. W 2024 roku zebrano 33 Mg przeterminowanych leków,
- realizowano współpracę z firmą MB Recycling Sp. z o. o. w obszarze zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Ponad 420 ton elektrośmieci z łódzkich gospodarstw trafiło do zakładu przetwarzania, w którym odzyskano znaczne ilości surowców,
- w roku 2024 zostało zlikwidowanych 266 szt. dzikich wysypisk o masie 639,54 ton, na kwotę 1,3 mln zł. Oznacza to zmniejszenie ilości dzikich wysypisk o 51 szt. oraz ich masy o 346,84 ton w stosunku do roku 2023,
- zakończono prace budowlane w ramach inwestycji pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Wersalskiej w Łodzi”.

W celu utrzymania standardów czystości w mieście Łodzi opisanych w przedmiocie zamówienia pn. „Letnie i zimowe, ręczne oczyszczanie terenów Miasta Łodzi w latach 2024 – 2025” od 1 kwietnia 2024 r. dokonano nowego podziału miasta w zakresie właściwego utrzymania stanu sanitarno-porządkowego. Miasto zostało podzielone na 17 rejonów obejmujących w swych granicach 36 osiedli, w tym Rejon I - obszar ścisłego Centrum Łodzi utrzymywany przez Zakład Budżetowy – Łódzki Zakład Usług Komunalnych oraz pozostałe Rejony utrzymywane przez 16 firm zewnętrznych wyłonionych w drodze przetargu nieograniczonego.

MAPA 2. PODZIAŁ MIASTA NA REJONY

Źródło: opracowanie własne

Stałym sprzętaniem objęta jest powierzchnia 6,94 mln m² (3,68 mln m² pasów dróg publicznych, 2,46 mln m² pasów dróg wewnętrznych oraz terenów gminnych niezabudowanych - 0,80 mln m²), w tym:

- regularnie sprzątane są: przystanki komunikacji miejskiej, chodniki o dużym natężeniu ruchu pieszych, ścieżki rowerowe, strefa Płatnego Parkowania zlokalizowana na chodniku, obiekty inżynierskie (przejścia podziemne, kładki, tunele, mosty) – przeznaczone dla pieszych i rowerów, trawniki i rowy melioracyjne wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, woonyerfy, tereny rekreacyjne, parki, skwery, zieleńce oraz place zabaw, siłownie plenerowe, skateparki, pumtracki, boiska, psie parki. Prace polegają na całorocznym stałym utrzymaniu terenu (5 dni w tygodniu w sezonie letnim, natomiast w okresie zimowym od 1 listopada do 31 marca, 7 dni w tygodniu). W zakres prac wchodzi: oczyszczanie ze śmieci, zamykanie powierzchni utwardzonych, usuwanie chwastów i przerostów traw z powierzchni utwardzonych, opróżnianie, mycie i dezynfekcja koszy, koszenie trawników i rowów melioracyjnych, grabienie i usuwanie liści, mycie i dezynfekcja powierzchni, oczyszczanie wpustów ulicznych i studzienek kanalizacyjnych, wymiana piasku w piaskownicach i polach piaskowych, wgrabianie piasku w piaskownicach oraz polach piaskowych, mycie i dezynfekcja obiektów małej architektury, oczyszczanie tablic informacyjnych (między innymi przy placach zabaw, siłowniach, psich parkach) i słupów ogłoszeniowych, odśnieżanie, zwalczanie i zapobieganie śliskości powierzchni utwardzonych z wyłączeniem jezdni, odśnieżanie, posypywanie alejek parkingowych, usuwanie naboju lodowego oraz sopli oraz wywóz śniegu.

- Rejon I CENTRUM podzielony jest na obszary utrzymania: ul. Piotrkowską z Pasażem Róży, al. Schillera, ul. Włókienniczą z Pasażem Majewskiego, Dworcem Fa-

brycznym oraz Woonerfami - tereny te utrzymywane są 7 dni w tygodniu łącznie z sobotami, niedzielami i świętami, a także pozostałą część osiedle Stare Polesie, Katedralna, Śródmieście Wschód, Stary Widzew.

Kolejną istotną zmianą w 2024 r. było wyodrębnienie z postępowania przetargowego na „Letnie i zimowe, ręczne oczyszczanie terenów Miasta Łodzi” wyodrębnione zostały wszystkie drogi, zarówno publiczne (krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne), jak i wewnętrzne o długości ok. 3 228 km, a ich oczyszczanie zostało rozpisane w postępowaniu przetargowym pn. „Kompleksowe oczyszczanie dróg w sezonie zimowym i letnim na terenie Miasta Łodzi”.

W ramach tego postępowania utrzymywane są: nawierzchnia jezdni, pasy rowerowe umieszczone w jezdni (tzw. „sierżant rowerowy”), opaski bezpieczeństwa, powierzchniowo kratki wpustów ulicznych. zatoki przyśtankowe i parkingowe usytuowane w poziomie jezdni, tzw. martwe pola jezdni, pasy rozdzielające jezdnie, utwardzone pobocza (nie będące ciągami pieszymi), torowiska, pętle i pasy autobusowo – tramwajowe, strefa płatnego parkowania umieszczona na jezdni, w okresie zimowym dodatkowo drogi o nawierzchni gruntowej.

W celu podwyższenia standardu świadczonych usług oczyszczania miasta wprowadzono tzw. Strefę „0”, czyli utrzymania na bieżąco w należytym stanie czystości ok. 820 km ulic miasta w okresie letnim, tj. od 1 kwietnia do 31 października. Wykonawca w wyznaczonej strefie „0” jest zobowiązany do stałego, bieżącego oczyszczania ulic z zanieczyszczeń.

W okresie zimowym, od 1 listopada do 31 marca na wszystkich drogach prace wykonywane są na zlecenie. W zakres prac wchodzi: oczyszczanie jezdni: poziome i bieżące, oczyszczanie powierzchniowe wpustów ulicznych, koszenie i oczyszczanie torowisk i pętli, koszenie i oczyszczanie pasów rozdziálu, polewanie jezdni, zapobieganie i zwalczanie śliskości (wg. 3 wariantów: I – posyp chlorkiem sodu, II – posyp chlorkiem wapnia, III – posyp środkiem uszorstniającym), odśnieżanie nawierzchni jezdni, usuwanie naboju lodowych i sopli oraz wywóz śniegu.

łącznie w roku 2024 na utrzymanie czystości w okresie letnim i zimowym na drogach oraz w pasach drogowych i terenach niezabudowanych oraz parkach, skwerach i zieleńcach wydatkowano 132 mln zł.

W ramach zadania, na terenach nie objętych stałym utrzymaniem, a należącym do gminy, opróżniane były kosze na śmieci i psie nieczystości, koszono trawniki, wykonywano wiosenne i jesienne wygrabianie i usuwanie

liści, utrzymywano piaskownice i słupy ogłoszeniowe, oczyszczano powierzchniowo wpusty studzienek kanalizacyjnych oraz sprzątano. Ponadto odśnieżano chodniki, parkingi, dojścia, dojazdy, schody etc.

Na terenach parków, skwerów i zieleńców oczyszczano także trawniki i alejki z drobnych śmieci oraz opróżniano kosze, a w okresie zimowym odśnieżano i posypywano piaskiem alejki parkowe. Powierzchnia utrzymywanych terenów zieleni wyniosła 561,05 ha tj. 5,61 mln m² a ilość koszy opróżnianych na tym obszarze wyniosła 2 666 szt. W roku 2024 kontynuowano ustawianie w przestrzeni miejskiej koszy ulicznych, w tym głównie koszy do segregacji odpadów. W 2024 r. rozstawiono je w 150 lokalizacjach. Od ostatnich dwóch lat sukcesywnie na terenie miasta dostawiono blisko 500 szt. koszy do segregacji odpadów.

TAB. 18 WYDATKI NA GOSPODARKĘ KOMUNALNĄ W 2024 ROKU:

Wyszczególnienie	Wydatki w mln zł	Zakres
gospodarka odpadami	239,26	odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz selektywna zbiórka odpadów komunalnych
wod.-kan.	82,59	utrzymanie kanalizacji deszczowej, utrzymanie rzek i zbiorników wodnych, utrzymanie przyłączy wod.-kan. do posesji gminnych, program małej retencji, inwestycje modernizacyjno-odtworzeniowe, regulacja rzek związanych z kanalizacją deszczową, inwestycje realizowane przez ŁSI
utrzymanie czystości	132,03	umowy na cykliczne i interwencyjne letnie i zimowe utrzymanie dróg publicznych, bieżące i interwencyjne utrzymanie terenów niezabudowanych i dróg wewnętrznych w tym utrzymanie czystości w parkach, skwerach i zieleńcach
OGÓŁEM	453,88	

Źródło: opracowanie własne

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W 2024 r. odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta Łodzi realizowany był przez następujących wykonawców (z zachowaniem podziału na 5 sektorów):

- Sektor Bałuty – Remondis Sp. z o.o.
- Sektor Górna - Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania-Łódź Sp. z o.o.
- Sektor Polesie - Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania-Łódź Sp. z o.o.
- Sektor Śródmieście – PreZero Service Centrum Sp. z o.o.
- Sektor Widzew – Remondis Sp. z o.o.

Odpady komunalne w ramach miejskiego systemu odbierane były z trzech rodzajów nieruchomości:

- nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy (zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna),
- nieruchomości zabudowanych budynkiem wielokondygnacyjnym, w którym w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W roku 2024 r. na terenie Miasta Łodzi obowiązywał pięcio-pojemnikowy system selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zgodny z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odbierane były niżej wymienione rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady mające wartość surowcową „surowce” takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady resztkowe (pozostałe po segregacji) lub odpady zmieszane.
- Z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w zabudowie jednorodzinnej dodatkowo odbierane były bioodpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych oraz ogrodów.

Z nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe odbierane były niżej wymienione odpady:

- odpady mające wartość surowcową „surowce” takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- odpady resztkowe (pozostałe po segregacji) lub odpady zmieszane,
- bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe.

W 2024 r. na terenie Miasta Łodzi funkcjonowały trzy Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), w których przyjmowano odpady problemowe, posegregowane według rodzajów. Jeden z ww. punktów zlokalizowano przy miejskiej sortowni odpadów komunalnych przy ul. Zamiejskiej 1, drugi przy ul. Kasprowicza 10, kolejny przy ul. Granicznej 2. W PSZOK zebrano łącznie 10 489,4 Mg (w tym 3 399,1 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych):

- 7 667 Mg (w tym 2 575,7 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych) w punkcie przy ul. Zamiejskiej 1,
- 1 405,4 Mg (w tym 229,4 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych) w punkcie przy ul. Kasprowicza 10,
- 1 417 Mg (w tym 594 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych) w punkcie przy ul. Granicznej 2.

Dodatkowo w 2024 r. prowadzona była zbiórka odpadów problemowych pochodzących z gospodarstw domowych w innych systemach zbierania:

- przeterminowane leki w 160 wytypowanych aptekach na terenie miasta Łodzi,
- termometry rtęciowe w 5 wytypowanych aptekach na terenie miasta Łodzi,
- baterie i akumulatory, na podstawie umowy o współpracy pomiędzy Miastem Łódź a REBA Organizacją Odzysku S.A w wyznaczonych punktach,
- małogabarytowe odpady zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, na podstawie umowy współpracy pomiędzy Miastem Łódź a firmą MB Recykling Sp. z o. o. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. k. Ponad 150 pojemników znajduje się na terenach łódzkich spółdzielni oraz placówek oświatowych,
- odzież używana i tekstylia w rozlokowanych na terenie miasta (na terenach prywatnych) specjalnych pojemnikach.

Minimalną częstotliwość odbioru odpadów komunalnych określała uchwała Nr XXXII/1058/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 listopada 2020 r. (zmieniona uchwałą Nr LVII/1710/22 z dnia 16 marca 2022 r.).

TAB. 19 SZCZEGÓŁOWE CZĘSTOTLIWOŚCI ODBIORU POSZCZEGÓLNYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH, KTÓRE WYNIKAJĄ Z ZAWARTYCH PRZEZ MIASTO UMÓW Z WYKONAWCAMI

Rodzaj nieruchomości	Rodzaj odpadów	Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych
Zabudowa jednorodzinna	Papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale	1 x na tydzień
	Bioodpady stanowiące odpady części roślin	1 x na tydzień
	Bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne	1 x na tydzień
	Wielkogabarytowe	2 x w roku
	Pozostałe po segregacji	1 x na tydzień
	Zmieszane	1 x na tydzień
Zabudowa wielokładowa	Papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale	2 x na tydzień (do 30.06.2024 r.) 3 x na tydzień (od 01.07.2024 r.)
	Bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne	3 x na tydzień od III do X 2 x na tydzień w pozostałych miesiącach
	Wielkogabarytowe	3 x na miesiąc
	Pozostałe po segregacji	4 x na tydzień (do 30.06.2024 r.) 3 x na tydzień (od 01.07.2024 r.)
	Zmieszane	4 x na tydzień (do 30.06.2024 r.) 3 x na tydzień (od 01.07.2024 r.)
Domki letniskowe	Papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale	1 x na tydzień
	Bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne	1 x na tydzień
	Wielkogabarytowe	1 x w roku
	Pozostałe po segregacji	1 x na tydzień
	Zmieszane	1 x na tydzień

Źródło: opracowanie własne

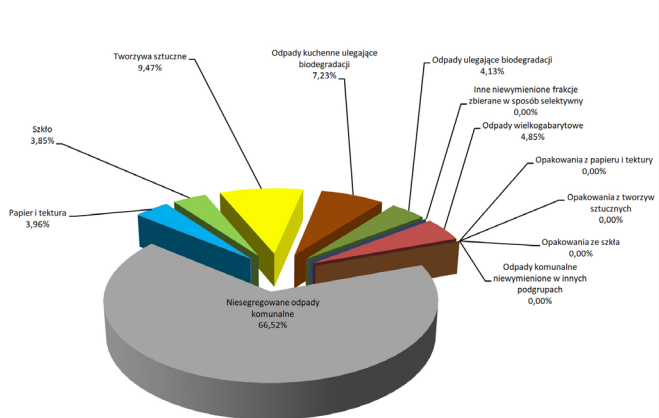
ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE MIASTA ŁÓDZI

TAB. 20 ŁĄCZNA ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE ŁÓDZI W 2024 R.

Odpady komunalne	Ilość [Mg]
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości*	254 847,5
Odpady komunalne zebrane w PSZOK	7 090,4
Przeterminowane leki**	33
Odpady komunalne zebrane*	6 847,2
Baterie i akumulatory**	13
Odpady zielone przyjęte w Kompostowni Miejskiej***	10 802,3
Odpady zebrane podczas likwidacji nielegalnych składowisk	639,5
RAZEM	280 272,9

* - na podstawie rocznego sprawozdania Prezydenta Miasta Łodzi z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi
** - odpady komunalne pochodzące z alternatywnych systemów zbiórki
*** - pomniejszone o odpady odebrane od właścicieli nieruchomości
Źródło: opracowanie własne

Od właścicieli nieruchomości z terenu Łodzi odebrano łącznie 254 847,5 Mg odpadów komunalnych, przy czym 210 612,7 Mg stanowiły odpady komunalne odebrane przez podmioty realizujące odbiór odpadów na podstawie umów z Miastem Łódź w 5 sektorach. Pozostałą część (44 234,8 Mg) stanowiły odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości przez inne podmioty posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Łodzi. Wykres 1 Procentowy udział poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 5 sektorach miasta.

Źródło: opracowanie własne

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości w ramach miejskiego systemu były kierowane do przetwarzania do nw. instalacji, do których przekazano łącznie 210 612,7 Mg odpadów komunalnych, w tym do:

- instalacji w miejscowości Ruszczyn, gm. Kamieńsk – 51 141,2 Mg (z czego 46 254,4 Mg odpadów o kodzie 20 03 01 oraz 4 886,8 Mg odpadów o kodzie 20 01 08),
- instalacji w Łodzi, ul. Zbąszyńska/Swojska – 67 122,5 Mg odpadów o kodzie 20 03 01,
- instalacji w miejscowości Krzyżanówek – 37 056,5 Mg (z czego 26 715,8 Mg odpadów o kodzie 20 03 01 oraz 10 340,7 Mg odpadów o kodzie 20 01 08),
- instalacji w Łodzi przy ul. Zamiejskiej 1 – 46 601,2 Mg (odpady surowcowe i wielkogabarytowe),
- instalacji w Łodzi przy ul. Sanitariuszek 70/72 – 8 691,3 Mg o kodzie 20 02 01.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. masa pozostałości powstających z przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowania przeznaczona do składowania wyniosła 37 053,3 Mg. Odebrane od właścicieli nieruchomości odpady materiałowe takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne,

metale oraz bioodpady stanowiące odpady spożywcze i kuchenne były kierowane do doczyszczania lub przesortowania w sortowniach, a następnie do recyklingu i odzysku. Masa 51 950,9 Mg odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy oraz pozostałości po ich przetworzeniu zostało przekazanych do termicznego przekształcania. Tym samym stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 19,35%.

W dalszym ciągu prowadzone są działania zmierzające do wykonania modernizacji i rozbudowy instalacji przetwarzania odpadów, mającej na celu zwiększenie odzysku masy odpadów nadających się do recyklingu i dalszego wykorzystywania, co jest bardzo ważnym elementem w wywiązaniu się Miasta z obowiązku uzyskiwania określonych poziomów recyklingu.

Zmodernizowana miejska kompostownia odpadów, znajdującej się przy ul. Sanitariuszek 70/72, zarządzana przez Zarząd Gospodarowania Odpadami w Łodzi, posiada obecnie maksymalną przepustowość na poziomie 24 000 Mg/rok (osiągnięcie tej wartości jest możliwe przy optymalizacji wszystkich procesów rozłożonych w czasie). Kompostowanie odbywa się już wyłącznie w bioreaktorach. Wpływa to na zwiększoną wydajność i eliminuje tym samym m.in. powstawanie uciążliwych odorów. Kompostownia pełni jedną ze strategicznych ról w procesie realizowania obowiązków dotyczących osiągnięcia ustawowych poziomów recyklingu przez Miasto.

W roku 2024 zakończone zostały prace budowlane nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ulicy Wersalskiej.

W roku 2024 usunięto 266 dzikich wysypisk o łącznej masie 639,5 Mg odpadów. Jest to o 35% wagowo mniej odpadów niż w roku 2023.

Dzikie wysypiska pojawiają się na terenach położonych w miejscach ustronnych, w których sprawcy wyrzucania odpadów czują się bezkarni. W ramach prowadzonych działań, w kilkunastu przypadkach udało ustalić się dane wyrzucających odpady i doprowadzić do uprzątnięcia przez nich dzikich wysypisk.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

W ramach ustawowego obowiązku prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych:

- został zorganizowany recyklingowy konkurs filmowy, w którym uczestnicy zmierzali się z wyzwaniem stworzenia

wideo o konieczności prowadzenia selektywnej zbiórki elektrycznych śmieci. Główną ideą konkursu było promowanie szeroko pojętej ekologii, z naciskiem na elektryczne śmieci. Konkurs odbył się w kontekście pojawienia się na terenie miasta specjalistycznych czerwonych pojemników, do których łodzianie mogą szybko, łatwo i w sposób bezpieczny dla środowiska oddać małogabarytowy zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

- zaangażowano łódzkie placówki oświatowe do udziału w kolejnej edycji programu Polska Stolica Recyklingu, w ramach którego pokazano praktyczny wymiar edukacji ekologicznej (oprócz wiedzy teoretycznej realizowane były konkretne działania pro-środowiskowe).

W ramach wspólnego wysiłku mieszkańców, stanowiącego inspirację do zmiany nawyków związanych z ekologią, odbyła się dniach 21-24 marca kolejna edycja "Galantego Sprzątnięcia". Łodzianie porządkując parki, zieleńce i skwery w ponad 100 lokalizacjach rozsiadanych po całym mieście, zebrali niemal 100 ton odpadów. Znaczna część trafiła do procesów recyklingu.

Ponadto miejska spółka MPO – Łódź na przestrzeni roku 2024 prowadziła 216 warsztatów ekologicznych, w których udział wzięło blisko 4,2 tys. osób. Szereg działań promocyjno – edukacyjnych skierowany był do zróżnicowanych grup wiekowych, tj.:

- grupy przedszkolne (starszaki - 5-6 lat),
- klasy szkół podstawowych i średnich,
- warsztaty dla studentów, seniorów, zakładów pracy (dorośli).

W ciągu roku szkolnego prowadzono regularne warsztaty dla grup zorganizowanych. w dziedzinie ochrony środowiska i ekologii. Oferta realizowana była głównie w oparciu o autorskie scenariusze z opracowanymi własnymi materiałami dydaktycznymi w postaci gier, zabaw i kart pracy.

Działania MPO-Łódź Sp. z o.o. w obszarze odzysku surowców wtórnych z przyjmowanych odpadów komunalnych

- Wszelkich odpadów selektywnie zebranych (surowcowych – papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale), przyjętych do Sortowni z terenów zamieszkałych, niezamieszkałych, w tym także umów komercyjnych oraz z PSZOK w 2024 było 38 110,985 Mg, czyli o 877,731 Mg więcej niż w 2023 roku (37 223,254).
- Sprzedanych zostało łącznie 18 174,67 Mg surowców wtórnych – tj. o 929,99 Mg więcej niż w 2023 roku (17 244,68 Mg).
- Wartość netto przychodów ze sprzedaży surowców wtórnych wzrosła w 2024 r. do 7 237 578,22 zł (w 2023 r. było to 4 781 529,40 zł).

- Zmniejszenie liczby dzikich wysypisk do 267 zgłoszeń (322 zgłoszeń w 2023 r.).
- Poziom recyklingu (wg wzoru – odnoszącego się do całej masy odpadów, łącznie z przyjętymi odpadami wielkogabarytowymi) to 34,10%, wymóg dla Gmin w 2024 roku to 45% - liczony od całej masy.
- W 2024 złożono na składowisku 2329,81 Mg frakcji mineralnej w procesie odzysku R5 (19 12 09).

INFRASTRUKTURA ORAZ GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA

W 2024 . podłączono 612 nowych przyłączy do sieci wodociągowej i 482 podłączeń do sieci kanalizacyjnej, dzięki czemu 99,98% gospodarstw domowych w Łodzi korzystało z sieci wodociągowej (wraz ze źródłami), a 98,45% z sieci kanalizacji sanitarnej.

Zużycie wody z sieci wodociągowej wyniosło – 35 038 tys. m³, w tym gospodarstwa domowe 25 560 tys. m³. Przeciętne zużycie wody na 1 mieszkańca na dobę w 2024 r. wyniosło 107,8 litra.

W 2024 r. poniesione zostały łącznie wydatki inwestycyjne na gospodarkę wodno-kanalizacyjną w wysokości 69,20 mln zł, w tym Miasto – 32,10 mln zł, ZWiK Sp. z o.o. – 37,10 mln zł.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w 2024 r. poniósł nakłady na inwestycje w systemie zaopatrzenia w wodę na kwotę 22,99 mln zł w tym: modernizacja sieci wodociągowej wraz z przyłączami 13,2 mln zł, modernizacja obiektów związanych z systemem zaopatrzenia w wodę 5,98 mln zł, zakup sieci wodociągowej 2,199 mln zł, budowa sieci wodociągowej 175 tys. zł, wybudowane obiekty związane z systemem zaopatrzenia w wodę 1,427 mln zł.

W 2024 r. Miasto poniosło nakłady na infrastrukturę wodociągową w wysokości 1 mln zł, w tym na wybudowanie 158,65mb przyłączy wodociągowych.

ZWiK Sp. z o.o. poniósł w 2024 r. nakłady na inwestycje w systemie odprowadzania ścieków na kwotę 13,8 mln zł. w tym: wybudowana sieć kanalizacyjna i przyłącza 12,27 mln zł, zakup sieci kanalizacyjnej 405 tys. zł, model hydrodynamiczny 99 tys. zł, wybudowane obiekty związane z odprowadzaniem ścieków 1 mln zł

W 2024 r. w związku z potrzebą ujednolicenia na terenie Miasta Łodzi własności środków trwałych w postaci kanalizacji deszczowej, Miasto w drodze transakcji nabyło od Łódzkich Inwestycji Sp. z o.o. kanalizację deszczową wraz z wpustami o łącznej długości 10,3 km i wartości 26 mln zł.

W 2024 r. Miasto nie poniosło nakładów na budowę nowej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej. W ramach

porozumienia przejęło nieodpłatnie od firmy prywatnej kanalizację deszczową stanowiącą odwodnienie dróg o długości 1 952,65 mb kanału oraz 794,92 mb przykanalików o łącznej wartości 7,2 mln zł.

W 2024 r. poniesiono nakłady na infrastrukturę kanalizacyjną w wysokości 131 tys. zł w tym na wybudowanie 24,8mb przyłączy kanalizacyjnych.

Poniesiono również wydatki w wysokości 78,58 tys. zł związane z przygotowaniem dokumentacji na budowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, która jest planowana do wykonania.

W 2024 r. Miasto poniosło nakłady w wysokości 753,8 tys. zł na wykonanie dokumentacji projektowej w ramach realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Wymiana rekupektorów w Instalacji termicznego Przekształcenia osadów na terenie GOŚ ŁAM”.

W zakresie inwestycji związanych z Projektem pn. „Gospodarka ściekowa, faza III w Łodzi”, który obejmuje rozbudowę i modernizację łódzkiej oczyszczalni, w 2024 roku poniesiono nakłady w wysokości 2,6 mln zł. Projekt jest dofinansowany z Programu Infrastruktura i Środowisko, na podstawie umowy zawartej w dn. 26.06.2018 r. pomiędzy Miastem a NFOŚiGW. W ramach przedmiotowego Projektu w 2024 r. poniesiono nakłady związane z realizacją Zadania 5: Budowa instalacji termicznej hydrolizy osadu – zadanie zrealizowane. Roboty zostały zakończone i przyjęte. Inżynier wydał Świadectwo Przyjęcia na dzień 08.03.2024 r.

Ponadto Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. poniósł w 2024r. nakłady inwestycyjne w zakresie oczyszczania ścieków w wysokości 294 tys. zł

Efekt pracy w 2024 r. oczyszczalni ścieków, do której kierowane są ścieki z aglomeracji Łódź poprzez kanalizację oraz ze stacji zlewnej jest następujący:

- ścieki dopływające – 56 430 500 m³,
- ścieki oczyszczone mechanicznie – 56 372 820 m³, stanowią 99,90% ścieków dopływających,
- wyprodukowano z osadów ściekowych 7 604 094 m³ biogazu,
- wykorzystano na oczyszczalni – 7 469 715 m³ biogazu – co stanowi 98,23% wyprodukowanego biogazu.

W ramach odwodnienia Miasta w 2024 r. poniesiono wydatki, w kwocie łącznej 1,47 mln zł, w tym na realizację inwestycji związanych z Projektem pn. „Odwodnienie Miasta Łodzi” dofinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska 2014-2020.

Utrzymanie rzek

W 2024 r. Miasto poniosło wydatki bieżące na utrzymanie rzek i kanalizacji deszczowej w wysokości 13,39 mln zł.

Miasto w 2024 r. w ramach zadania pn: „Roboty konserwacyjne i zabezpieczające przed powodzią na rzekach i zbiornikach wodnych związanych z kanalizacją deszczową” poniosło wydatki w wysokości 1,63 mln zł z tytułu:

- wykonania prac konserwacyjnych polegających na usuwaniu porostów, traw, samosiewów oraz zanieczyszczeń w obrębie zbiorników wodnych (Olechówka, Oblęgorska, Pabianka, Żabieniec, ASP, Wycieczkowa, Rzemieślnicza, Tomaszowska, Przędzalniana, Staw Wasiaka, Pomorska/Mileszki, Frezjowa, Sołecka, osadnik Strykowska), rzek – Bałutka, a także części kanałów i rowów melioracyjnych będących we władaniu Wydziału Gospodarki Komunalnej,
- wykonania prac konserwacyjnych polegających na usuwaniu porostów, traw, samosiewów w obrębie rzek: Łódka (na odcinku od ul. Źródłowej do ul. Oświatowej), Olechówka (na odcinku od al. Bartoszewskiego do ul. Obszernej/Przyrzecznej przez ul. Trybunalską), Bałutka (na odcinku od ul. Siewnej do ul. Bronowej oraz od wylotu poniżej al. Włóknarzy do torów PKP), Jasień (na odcinku od terenu ogródków działkowych „Przedwiośnie” do ul. Lawinowej/Henrykowskiej),
- realizacji zadań związanych z cyklicznym utrzymaniem czystości i porządku w obrębie zbiorników wodnych (Olechówka, Oblęgorska, Pabianka, Żabieniec, ASP, Wycieczkowa, Rzemieślnicza, Tomaszowska, Przędzalniana, Staw Wasiaka) oraz terenów gminnych zlokalizowanych bezpośrednio przy rzekach: Bałutce, Jasień i Łódce,
- działań interwencyjnych polegających na: usuwaniu szkód i zniszczeń spowodowanych działaniami bobrów (usuwanie „zgryzionych drzew” zalegających w korytach rzecznych, tworzących zatory i powodujących podtopienia terenów sąsiednich), usuwanie zatorów w korytach rzecznych i infrastrukturze wodnej (przepusty) po intensywnych opadach atmosferycznych, likwidacji szkód i zniszczeń zagrażających bezpieczeństwu w obrębie rzek, kanałów i rowów melioracyjnych, będących konsekwencją silnych wiatrów oraz opadów deszczu, tj. naprawa skarp i koryt, usuwanie dzikich wysypisk w obrębie koryt rzecznych i zbiorników wodnych będących własnością WGK,
- oczyszczania mechanicznego zbiornika wodnego przy ul. Oblęgorskiej wraz z naprawą infrastruktury towarzyszącej (przepusty),
- poprawy odwodnienia terenu doliny rzeki Łódki w rejonie Łódzkich Błoni,
- przeglądu stanu technicznego zbiorników wodnych (Olechówka, Oblęgorska, Pabianka, Żabieniec, ASP, Wycieczkowa, Rzemieślnicza, Tomaszowska, Przędzalniana, Staw Wasiaka, pomorska/Mileszki, Frezjowa, Sołecka, osadnik Strykowska, Pomorska).

Utrzymanie kanalizacji deszczowej

Dla zapewnienia właściwej eksploatacji systemu kanalizacji deszczowej, Miasto dzierżawi od Spółki Łódzkie Inwestycje Sp. z o.o. wytworzony majątek kanalizacji deszczowej w ramach projektu unijnego „ Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” oraz ponosi koszty jego utrzymania, w tym również czynsz dzierżawny w wysokości 3,44 mln zł.

Koszt eksploatacji kanalizacji deszczowej wyniósł 8,32 mln zł.

Eksploatacja kanalizacji deszczowej została powierzona miejskiej spółce Zakład Wodociągów i Kanalizacji, który w 2024 r. wykonał następujące roboty:

- konserwacja kanałów – ok. 30 148 mb,
- czyszczenie wpustów – 4 731 szt.,
- badania jakości wód opadowych na wylotach do rzek – 163 badań,
- kontrola zanieczyszczenia w separatorach – 1 162 r g,
- konserwację podczyszczalni wód deszczowych – 56 r g,
- naprawę kolektora deszczowego w rejonie ul. Marańskiej na odcinku ok. 112 m.

Zaopatrzenie w wodę

Pobór wody na cele przeciwpożarowe i socjalno-bytowe mieszkańców w 2024 r. wyniósł 431,0 tys. zł. Ze względu na wysoki koszt dostawy wody poprzez źródła uliczne prowadzone są działania zmierzające do zmniejszenia ich liczby w wyniku czego w 2024 r. wyłączono z eksploatacji kolejne 3 źródła.

Aktualizacja gminnej ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków

Miasto Łódź, zgodnie z zapisami art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) przeprowadziło na terenie miasta kontrole nieruchomości pod względem wyposażenia i korzystania ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, a tym samym w celu aktualizacji gminnej ewidencji tych urządzeń. Na podstawie wyników kontroli sporządzone sprawozdanie z gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie Gminy za rok 2024, (zgodnie z wymogiem art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) przekazano do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że:

- na terenie miasta znajduje się 8 762 zbiorników bezodpływowych oraz 2 171 przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 483 zbiorniki znajdują się na nieruchomościach niezamieszkałych,
- przeprowadzono 5 646 kontroli umów z firmami asenizacyjnymi oraz dowodów uiszczenia opłat za usługi pozbywania się nieczystości ciekłych,
- firmy asenizacyjne zawarły w 2024 roku 4 768 nowych umów na wywóz nieczystości z terenu miasta i odebrały łącznie nieczystości ciekłe lub osady z przydomowych oczyszczalni ścieków z 8 430 nieruchomości,
- na terenie Miasta Łódź działają 62 firmy asenizacyjne,
- w 2024 ścieki dostarczano do następujących stacji zlewnych: Łódź, ul. Sanitariuszek 64; Miasto Brzeziny, ul. Waryńskiego 94; Miasto Zgierz, ul. Miroszewska 3; Gm. Aleksandrów Łódzki, Ruda Bugaj 21; Gm. Ozorków, Cedrowice, parcela 9A,
- na stacje zlewne dostarczono 269 620,17 m³ nieczystości ciekłych bytowych co stanowi 0,55% wszystkich ścieków oraz 4 463,43 m³ nieczystości ciekłych przemysłowych co stanowi 0,009% wszystkich ścieków powstających na terenie całej Łodzi.

We współpracy z Agencją Wspierania Ochrony Środowiska Sp. z o. o. na terenie Miasta Łódź został wprowadzony w 2024 program AQUARIUS, który ma na celu wsparcie działań prowadzących do uszczelnienia systemu gospodarki nieczystościami ciekłymi oraz procesu przeprowadzania kontroli zbiorników i przydomowych oczyszczalni ścieków. System ten pozwala również na usprawnienie procesu zamawiania usług asenizacyjnych przez mieszkańców, jak również usprawnia i uszczelnia proces wywozu ścieków na Eurozlewnię w Łodzi przy ulicy Sanitariuszek lub inną stację zlewną (jeżeli zezwalają na to przepisy).

Podsumowanie

W 2024 r. w obszarze Gospodarka wodno-kanalizacyjna zostały poniesione nakłady oraz wydatki bieżące przez Miasto oraz Spółkę miejską ZWiK Sp. z o.o. w łącznej wysokości 82,59 mln zł, w tym:

- Miasto 45,49 mln zł,
- Spółka ZWiK 37,10 mln zł.

Gospodarka wodno-kanalizacyjna w liczbach:

Długość istniejących sieci wodociągowych - 2 310,79 km, w tym:

- rozdzielcza - 1 337,31 km,
- magistrale - 346,18 km,
- przyłącza wodociągowe do nieruchomości - 627,30 km.

z tego:

- będące na majątku ZWiK - 453,21 km,

- będące własnością właściciela nieruchomości - 174,09 km.

Długość istniejących sieci kanalizacyjnych - 2 219,11 km, w tym:

- sanitarna - 753,47 km,
- ogólnospławna - 415,89 km,
- deszczowa - 572,79 km,
- przyłącza kanalizacyjne do nieruchomości - 476,96 km,

z tego:

- sanitarne i ogólnospławne będące na majątku ZWiK - 301,16 km,
- deszczowe będące na majątku Miasta - 62,12 km,
- będące własnością właściciela nieruchomości - 113,68 km,
- w tym podłączenia deszczowe - 15,75 km.

Liczba wszystkich podłączeń do sieci wodno-kanalizacyjnej

- wodociągowych - 46 809 sztuk,
- kanalizacyjnych - 32 164 sztuk.

Liczba nowych wybudowanych podłączeń do sieci wodno-kanalizacyjnych w 2024 r:

- wodociągowych - 612 sztuk,
- kanalizacyjnych - 482 sztuk.

W 2024 r. zużycie wody z sieci wodociągowej wynosiło 35 038 tys. m³, w tym gospodarstwa domowe zużyły 25 560 tys. m³

Dobowe średnioroczne zużycie wody na jednego mieszkańca to 107,8 litra.

Szacunkowy wskaźnik mieszkańców Łodzi korzystających z sieci wodociągowej - 99,98%

Szacunkowy wskaźnik mieszkańców Łodzi korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej - 98,45%.

Rozbudowa i modernizacja oświetlenia

W 2024 r. w 4 lokalizacjach zostały dowieszone oprawy oświetleniowe, a na nieoświetlonych fragmentach ulic w 5 lokalizacjach dowieszono oprawy.

W 2024 r. zrealizowano zadanie polegające na modernizacji oświetlenia drogowego pn.: „Modernizacja oświetlenia drogowego realizowana w ramach programu „EKO Latarnia – Poprawa efektywności energetycznej systemów oświetlenia zewnętrznego – II edycja” na terenie Miasta Łodzi” w ramach dofinansowania pochodzącego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W ramach zadania wymieniono na oprawy oświetlenia drogowego wykonane w technologii LED 2 008 sztuk punktów świetlnych na 12 odcinkach ulic.

MIASTO AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

EDUKACJA BUDUJĄCA I ROZWIJAJĄCA TOŻSAMOŚĆ LOKALNĄ ŁODZI

Działania o charakterze patriotycznym i tożsamościowym

W 2024 zorganizowano łącznie 108 wydarzeń o charakterze patriotycznym i tożsamościowym, podczas wszystkich świąt państwowych, zapewniając koordynację udziału w nich władz miejskich oraz logistykę z tym związaną.

Najważniejsze wydarzenia rocznicowe zorganizowane przez miasto obejmowały m.in. 79. rocznicę spalenia więźniów Radogoszcza, Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, Rajmundalia – imieniny Rajmunda Rembickiego – twórcy łodzi przemysłowej, 601. urodziny Łodzi – Święto Lokacji Miasta Łodzi, Dzień Weterana i 85. rocznica wybuchu II wojny światowej, 85. rocznicę powstania Służby Zwycięstwu Polski - Dzień Polskiego Państwa Podziemnego, Dzień pamięci pomordowanych na Brusie, I Festiwal Szyfrów im. Jana Kowalewskiego w Mediatece MeMo, Narodowe Święto Niepodległości, 106. rocznicę nadania praw obywatelskich kobietom (pod tablicą Romany Pachuckiej w IV LO).

Kontynuowano i poszerzano współpracę z organizacjami kombatanckimi, oraz szkołami, które z inicjatywy Urzędu Miasta Łodzi otaczają opieką miejsca pamięci narodowej.

Miasto partycypowało w wydaniu Monografii Miasta Łodzi, która ukazała się nakładem Wydawnictwa Łódz-

kiego. W 2024 roku wydano 2 kolejne tomy (III i IV tom), a przygotowany został tom V.

W 2024 roku wydano cztery numery Kroniki Miasta Łodzi.

Dzięki pomocy miasta Łodzi przedstawiciele Ocalałych z Holocaustu – Leon Weintraub oraz potomek rodziny Lederów z Łodzi wmurowali znane na całym świecie, a pierwsze w Łodzi Kamienie Pamięci Stolpersteine: na ul. Włókienniczej oraz przy ul. Wólczańskiej.

Miasto rokrocznie realizuje projekt upamiętnienia najważniejszych osób, których pomniki nagrobne, znajdują się na Starym Cmentarzu. W 2024 roku udało się odnowić pomnik Iry Aldridge`a – amerykańskiego aktora szekspirowskiego, który zmarł w Łodzi, a którego wizerunek mieście się w nowojorskim Hall of Fame.

Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Łodzi objęto 467 wydarzeń.

Działania edukacyjno-animacyjne mające na celu przerwanie procesów dziedziczenia ubóstwa

W 2024 r. w ramach działań edukacyjno-animacyjnych przeprowadzono warsztaty uwrażliwiająco-uświadamiające. Celem warsztatów było rozpowszechnienie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji wobec osób wykluczonych społecznie. Działania odbyły się w ramach współpracy Rady ds. rozwiązywania problemu bezdomności. Szkolenia antydyskryminacyjne przeprowadzono z różnymi grupami: pracownikami administracji publicznej, instytucji edukacyjnych, organizacji pozarządowych, młodzieży z Ośrodków Socjoterapii i Ośrodków Wychowawczych.

Edukacja antydyskryminacyjna, antyprzemocowa, promowanie wzorców demokratycznych, rozwijanie kompetencji społecznych i empatii.

W 2024 roku Miasto:

- Realizowało wydarzenia oraz podejmowało działania w ramach Łódzkiej Akademii Pozytywnego Seniora, edukacji cyfrowej osób 60+, różnorodnych wydarzeń, konferencji, warsztatów, szkoleń, debat dot. specyfiki działań Oddziału ds. Integracji Społecznej.
- Skupiano się na rozwoju wolontariatu osób 60+ oraz na rzecz osób 60+, prowadzono program Polska dla Początkujących i dla zaawansowanych, w którym seniorzy uczą języka polskiego uchodźców i migrantów.
- Realizowano cykl spotkań edukacyjnych dotyczących profilaktyki chorób otępiennych, zarówno w Biurze Aktywności Miejskiej, jak i w klubach seniora na terenie Łodzi, a także cykl warsztatów z obszaru Lifelong learning (w skrócie LLL), czyli uczenie się przez całe życie.

- Wspierano osoby 60+ w realizacji działań na rzecz rówieśników, ale też działań międzypokoleniowych. Realizowano szkolenia z zakresu prawa, które prowadzą notariusze, adwokaci, czy radcowie prawni. Organizowano działania międzypokoleniowe, które podejmowały tematy dot. przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na wiek, płeć itp.
- Zorganizowano Łódzkie Forum Praw Człowieka.
- Przeprowadzono „Żywą Bibliotekę dla młodzieży szkolnej”. Zorganizowano szkolenie dla nowych organizatorów Żwej Biblioteki. Miasto sfinansowało kampanię społeczną pn. „Community of Diversity/Wspólnota Różnorodności”.
- W przeciągu całego roku organizowano i przeprowadzano warsztaty antydyskryminacyjne dla młodzieży szkolnej. Wspierano również akcję „Tęczowy Piątek” w szkołach.

Działania na rzecz cudzoziemców

Działania podejmowane w 2024 r. w związku z realizacją ww. celu:

- Realizacja zadania pn. „Integracja międzykulturowa w Łodzi”, którego celem była integracja i wsparcie integracji społeczności cudzoziemskiej i polskiej w Łodzi.
- Realizacja zadania pn. „Łódzkie Granty Równościowe”, w ramach którego organizacje pozarządowe wspierały inicjatywy lokalne dotyczące różnorodności, równości praw człowieka i swobód obywatelskich o charakterze aktywizacyjnym, edukacyjnym i integrującym społeczność lokalną.
- Realizacja zadania pn. „Utworzenie i prowadzenie Łódzkiego Centrum Wielokulturowego, w lokalu przy ul. Pogonowskiego 34 w Łodzi”. Celem realizacji zadania było stworzenie miejsca będącego centrum wsparcia i integracji dla obcokrajowców w Łodzi poprzez utworzenie i prowadzenie Łódzkiego Centrum Wielokulturowego, w tym punktu informacyjnego dla obcokrajowców;
- Realizacja zadania, w zakresie prowadzenia Centrum Spilno UNICEF Łódź - punktu informacyjnego dla dzieci i rodzin uchodźców oraz społeczności przyjmujących, w tym zapobiegania przemocy w domach. Centrum działa w Łodzi od 2022 r. Zadanie ma na celu integrację i wsparcie społeczności uchodźczej oraz polskiej w Łodzi;
- Prowadzono działania związane z otrzymaniem dotacji ze środków Unii Europejskiej w partnerstwie z organizacją pozarządową. efektem których działań jest utworzenie i prowadzenie centrum wsparcia i integracji dla cudzoziemców mieszkających w Łodzi oraz miastach ościennych.
- Podjęto współpracę z Instytutem Miast Praw Człowieka w celu realizacji Epic Up- Międzynarodowego Projektu koordynowanego przez European Association of Local Democracy, mającego na celu wdrażanie projektów inte-

gracyjnych w procesach partycypacyjnych dla sprawniejszego etapu integracji i działań na rzecz osób cudzoziemskich z doświadczeniem drogi;

- Zorganizowano i przeprowadzono spotkania warsztatowe pn. „Podobieństwo międzykulturowe” dla uczniów i nauczycieli łódzkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych”. Celem projektu było przekazanie uczestnikom wiedzy na temat postaw tolerancji i jej wpływu na zachowania w zmieniającym się świecie, umiejętności nawiązywania i budowania pozytywnych relacji na bazie podobieństw i wzbudzanie ciekawości poznawczej. Przeszkolono w 2 edycjach ponad 1200 uczniów i nauczycieli łódzkich szkół;
- Powołano Zespół ds. Polityki Równościowej, a następnie przekształcono go w Zespół ds. Włączania Społecznego celem planowania, koordynowania oraz monitoringu wdrażania w Łodzi Wieloletniego Planu Działań Antydyskryminacyjnych.
- Pozyskano zewnętrzne finansowanie na projekt pn. „Polska dla początkujących i dla zaawansowanych”, gdzie seniorzy- obywatele Polski uczyli języka polskiego osoby z doświadczeniem migranckim i uchodźczym.

CENTRA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I INNYCH PODMIOTÓW INTEGRUJĄCYCH I ANIMUJĄCYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNE I SĄSIEDZKIE

W 2024 roku Miasto wspierało następujące inicjatywy oraz działania:

- Inicjatywy Społeczności Lokalnych - Społeczności lokalne w Łodzi często angażują się w tworzenie inicjatyw na rzecz swojego otoczenia i równie często poszukują wsparcia. To np. akcje charytatywne, czy organizacja lokalnych festiwali. Różne stowarzyszenia i grupy nieformalne aktywnie współpracują w ramach tych inicjatyw z Rzecznikiem ds. Seniorów. Realizujemy wspólnie działania takie jak: Akademia Pozytywnego Seniora, Koncerty chóru Namysto, Muzyczne Perły, pokazy filmowe np. Andrieja Kutsili czy Aleksandry Maciejczak. Cykle szkoleń cyfrowych, Cyfrowa środa, social senior, czy bezpieczeństwo w Internecie. Festiwale takie jak Silver Fast, Czy Wieczór dobrostanu w Fabryce, a także dziesiątki innych wydarzeń szkoleń czy konferencji.
- Projekty Międzypokoleniowe - kładziemy duży nacisk na projekty i programy, które integrują różne grupy wiekowe. Są to warsztaty, spotkania, czy koncerty podczas których młodzi i starsi mieszkańcy mają okazję do wzajemnego poznania, wymiany doświadczeń i nawiązywania relacji. Realizujemy wiele działań międzypokoleniowych gdzie to seniorzy uczą osoby młode np. wspominany już projekt Polska dla początkujących i dla zaawansowanych.

PARTNERSTWO INSTYTUCJI PUBLICZNYCH I PODMIOTÓW SPOŁECZNYCH

Inicjatywa lokalna

Miasto Łódź na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 roku kontynuowało współpracę z mieszkańcami i mieszkanekami miasta oraz organizacjami pozarządowymi w ramach inicjatywy lokalnej. Na inicjatywę lokalną w 2024 roku zaplanowano do wykorzystania 300 tys. zł. Wnioskodawcy złożyli 20 projektów dotyczących m.in. poprawy jakości zieleni miejskiej, integracji mieszkańców czy doposażenia placówek edukacyjnych, z których w 2024 roku zrealizowano 9 projektów na kwotę 300 tys. zł. Trzy wnioski zostały wycofane przez wnioskodawców, 7 wniosków otrzymało negatywną ocenę formalną, 1 negatywną ocenę merytoryczną - w związku z czym nie podlegały dalszemu procedowaniu.

Wspólne inicjatywy miasta Łodzi i mieszkańców oraz organizacji pozarządowych sprawiły, że w mieście pojawiły się nowe nasadzenia drzew i krzewów, tereny placówek przedszkolnych zostały doposażone w urządzenia zabawowo-edukacyjne sprzyjające rozwojowi psychofizycznemu dzieci, zorganizowano wydarzenia integrujące społeczność lokalną.

Urząd Miasta Łodzi w ramach zgłoszonych inicjatyw sfinansował m. in. zakup sadzonek roślin, elementów małej architektury, czy zapewnił niezbędne do przeprowadzenia inicjatyw usługi tj. wymiana lamp oświetleniowych, czy prace remontowe. Z kolei inicjatorzy wniosków wykazali się przede wszystkim wkładem pracy społecznej w postaci przygotowania i uporządkowania terenu, sadzenia roślin, organizacji pikników oraz turnieju, czy działaniami promocyjnymi. Istotnym elementem w realizacji inicjatyw lokalnych był wkład rzeczowy oraz wkład finansowy w realizację zgłoszonych pomysłów.

Współtworzenie z mieszkańcami i mieszkanekami w przestrzeni miejskiej miejsc przyjaznych działaniom kreatywnym, inspirujących do bycia twórczymi.

W 2024 roku Fabryka Aktywności zorganizowała 523 spotkania, których odbiorcami była młodzież, seniorzy i ogół mieszkańców i mieszkanek. Organizowano warsztaty, szkolenia, konsultacje społeczne, spotkania, dyskusje, debaty.

Zapewnienie warunków do aktywności społecznej w tym wsparcie oddolnych inicjatyw i grup sąsiedzkich poprzez przygotowanie instrumentów wzmacniania takich grup oraz budowanie sieci wsparcia.

W ramach tego zadania realizowano Miejski Program Mikrograntów, we współpracy z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS (operatora programu).

W ramach programu organizacje pozarządowe i grupy nieformalne mieszkańców Łodzi (min. 3 osoby) mogły aplikować o środki w wysokości do 5 tys. zł na wsparcie realizacji pomysłów dotyczących poprawy estetyki przestrzeni miejskiej, wspólnych sąsiedzkich działań, rekreacji, działań artystycznych, integracji społecznej, etc. Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne złożyły 126 wniosków, 44 projekty zostały dofinansowane – na kwotę 195 tys. zł.

Dofinansowane projekty dotyczyły m.in. organizacji pikników, spotkań, wydarzeń kulturalnych, warsztatów, szkoleń, spacerów edukacyjnych, zajęć sportowych i rekreacyjnych.

ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

W 2024 roku Rady i Zarządy Osiedli działające na terenie Miasta podjęły łącznie 1 451 uchwał. Uchwały te dotyczyły głównie opiniowania m.in. sprzedaży nieruchomości gminnych, sprzedaży alkoholu, a także przeniesienia środków na realizację zadań przez poszczególne komórki merytoryczne Miasta oraz miejskie jednostki organizacyjne – w wysokości 1,4 mln zł (ok. 48,75% środków przeznaczonych do dyspozycji Osiedli).

Ponadto jednostki pomocnicze podjęły szereg inicjatyw związanych z integracją społeczną, takich jak: imprezy sąsiedzkie, festyny Osiedlowe, pikniki rodzinne, spotkania w ramach Dni Seniora, Święta Niepodległości, a także spotkania wigilijne.

27 października 2024 r. przeprowadzono wybory do rad jednostek pomocniczych Miasta Łodzi. Na terenie Łodzi utworzono 36 okręgów wyborczych, w ramach których wyodrębniono 153 obwody głosowania oraz wyznaczono siedziby obwodowych komisji do spraw wyborów rad osiedli.

W 12 okręgach wyborczych głosowania nie przeprowadzono, ponieważ ogólna liczba zarejestrowanych kandydatów na członków rady osiedla była równa liczbie przewidzianych dla tych osiedli mandatów. Za wybranych do poszczególnych rad osiedli uznani zostali zgłoszeni kandydaci. Na Osiedlu im. Józefa Montwiłła-Mireckiego wyborcy nie zarejestrowali listy kandydatów. W związku z powyższym nie powołano Rady Osiedla. Ogółem zarejestrowano 87 list kandydatów, na których zgłoszono 847 kandydatów na członków rad osiedli. Ogółem dla 36 osiedli, zgodnie z ich statutami przypadało 612 man-

datów członków rad osiedli. Obsadzonych zostało 597 mandatów – członków rad osiedli.

WOLONTARIAT MIEJSKI

Działania podejmowane w 2024 r.:

- Miasto aktywnie wspiera działania organizacji pozarządowych dotyczące promocji i rozwoju idei wolontariatu. Wsparcie ma charakter finansowy jak i pozafinansowy. W ramach współpracy finansowej w 2024 r. utworzono tzw. „Fundusz Rozwoju Wolontariatu”. Fundusz miał na celu wsparcie łódzkich organizacji pozarządowych zajmujących się rozwojem wolontariatu. Dzięki środkom z funduszu sfinansowano 6 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe na łączną kwotę 49,8 tys. zł (w 2023 r. fundusz nie funkcjonował).
- Współpraca pozafinansowa polega m.in. organizacji spotkań sieciujących organizacje pozarządowe zajmujące się wolontariatem, udziale w spotkaniach, panelach dyskusyjnych dot. wolontariatu w mieście Łodzi, wsparciu organizacji corocznej Gali Wolontariatu organizowanej w ramach obchodów międzynarodowego dnia wolontariusza.
- Dodatkowo Miasto zleciło realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenie łódzkiego Centrum Pozarządowego. W ramach łódzkiego Centrum Pozarządowego prowadzone były m.in. szkolenia dla wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu, warsztaty, spotkania integracyjne. Na prowadzenie łCP Miasto przeznaczyło 200 tys. zł. łódzkie Centrum Pozarządowe powstało z połączenia łódzkiego Centrum Obywatelskiego i łódzkiego Centrum Wolontariatu.
- W 2024 r. kontynuowano prace związane z wdrożeniem elektronicznej platformy do obsługi wolontariatu w Łodzi. Jej głównym zadaniem jest łączenie (sieciowanie) wolontariuszy z organizatorami wolontariatu (tj. organizacjami pozarządowymi, miejskimi jednostkami organizacyjnymi) oraz z mieszkańcami Miasta potrzebującymi pomocy. Wdrożenie platformy ma na celu, m.in. zwiększenie zaangażowania mieszkańców Miasta w wolontariat w Łodzi, podniesienie kompetencji organizatorów wolontariatu oraz promocję idei wolontariatu.

WSPÓŁPRACA

Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miasto prowadzi szereg działań mających na celu rozwój łódzkich organizacji pozarządowych. Działania te mają charakter zarówno finansowy, jak i pozafinansowy. Do najważniejszych działań o charakterze finansowym można zaliczyć prowadzenie łódzkiego Centrum Pozarządowego – we współpracy ze Stowarzyszeniem Społecznie Zaangażowani oraz Stowarzyszeniem LEVEL UP. Łódzkie Centrum Pozarządowe to ośrodek wsparcia merytorycznego i technicznego dla organizacji pozarządowych,

grup nieformalnych oraz partnerstw działających na obszarze Łodzi. łCP to również miejsce, gdzie prowadzone są działania mające na celu wsparcie i rozwój wolontariatu w mieście Łodzi. W ramach działalności łCP przeprowadzono szkolenia oraz indywidualne konsultacje dla organizacji pozarządowych, a także cykl spotkań informacyjnych i specjalistycznych. Organizacje pozarządowe otrzymywały również wsparcie techniczne i lokalowe.

W 2024 r. w ramach finansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi Miasto prowadziło Fundusz Wkładów Własnych, w ramach którego przekazywano w trybie dotacji środki finansowe, których celem było wsparcie organizacji pozarządowych aplikujących o środki zewnętrzne (np. z funduszy zagranicznych, ministerialnych), mających trudności ze zgromadzeniem tzw. „wkładu własnego”. Fundusz zakładał wsparcie realizacji zadań, które pokrywały się z zadaniami własnymi gminy i realizowane były na rzecz mieszkańców Łodzi. W ramach funduszu dofinansowano 16 ofert na łączną kwotę 200 tys. zł.

Do działań pozafinansowych w 2024 r. należała m.in.:

- działalność łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego - łRDPP. łRDPP to ciało doradcze Prezydenta Miasta Łodzi z zakresu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Rada m.in. opiniuje akty prawne, inicjuje działania, proponuje nowe narzędzia współpracy, rozwiązuje sprawy konfliktowe. W jej skład wchodzi 10 przedstawicieli organizacji pozarządowych, 7 przedstawicieli urzędu i 3 Radnych Rady Miejskiej w Łodzi;
- tworzenie standardów współpracy administracji publicznej z III sektorem – podjęcie po konsultacjach uchwał dotyczących „Programu współpracy miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi na rok 2025” oraz „Wieloletniego Programu Współpracy miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi na lata 2025-27”;
- organizacja spotkań dla łódzkich organizacji z cyklu „Śniadania pozarządowe” - spotkania miały na celu sieciowanie, wymianę doświadczeń i wiedzy oraz diagnozę potrzeb łódzkiego trzeciego sektora;
- targi organizacji pozarządowych w łódzkim Centrum Pozarządowym przy ul. Pogonowskiego 34. W trakcie wydarzenia organizacje pozarządowe miały okazję zaprezentować swoją ofertę i przedstawić realizowane działania oraz nawiązać nowe relacje;
- udostępnianie organizacjom pozarządowym przestrzeni w Fabryce Aktywności Miejskiej (prowadzonej przez Biuro Aktywności Miejskiej) na organizację szkoleń, warsztatów, wystaw, spotkań integracyjnych itp.

ZWIĘKSZENIE WSPÓŁPRACY, WPŁYWU I ODPOWIEDZIALNOŚCI MIESZKANEK I MIESZKAŃCÓW NA PROCESY DECYZYJNE W MIEŚCIE

Budżet obywatelski

Konsultacje dotyczące budżetu obywatelskiego zostały przeprowadzone na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Łodzi Nr LXXIII/2173/23 z dnia 15 marca 2023 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt łódzkiego Budżetu Obywatelskiego (Dz. Urz. Woj. łódzkiego z 5 kwietnia 2023 r. poz. 2848) oraz zarządzenia Prezydenta Miasta Łodzi Nr 819/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie ogłoszenia i przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 2024/2025. Konsultacje zostały przeprowadzone z mieszkańcami miasta Łodzi w okresie od 10 maja 2024 r. do 8 listopada 2024 r. i obejmowały:

- złożenie przez mieszkańców Miasta Łodzi projektów do łódzkiego Budżetu Obywatelskiego;
- dokonanie przez mieszkańców Miasta Łodzi wyboru projektów do łódzkiego Budżetu Obywatelskiego spośród tych projektów, które zostały dopuszczone do głosowania zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr LXXIII/2173/23 z dnia 15 marca 2023 r.

Do łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 2024/2025 zostało zgłoszonych 1 187 projektów. W trakcie trwania XII edycji łódzkiego Budżetu Obywatelskiego 71 projektów zostało wycofanych przez Liderów lub nie spełniało wymogów formalnych. Pozostałe projekty zgłoszone przez mieszkańców zostały przeanalizowane pod względem prawnym, adekwatności pełnego szacunkowego kosztu realizacji projektów oraz wykonalności technicznej. Ocennę projektów przeprowadziły: komórki organizacyjne UMŁ /miejskie jednostki organizacyjne, Komisja Budżetu Obywatelskiego Rady Miejskiej w Łodzi, Rady Osiedli oraz Komitet Koordynacyjny ds. łódzkiego Budżetu Obywatelskiego. W wyniku tych prac 268 projektów zostało negatywnie zaopiniowanych. Ostatecznie pod głosowanie zostało dopuszczonych 848 projektów w tym 183 projekty z Widzewa, 151 - z Bałut, 161 – z Polesia, 146 – z Górnej, 44 - ze Śródmieścia oraz 163 projekty ponadosiedlowe.

W głosowaniu, w terminie od 1 do 28 października 2024 r. uczestniczyło ogółem 71 031 osób. W wyniku głosowania wybrano 258 projektów, w tym 244 osiedlowe i 14 ponadosiedlowych na łączną kwotę 34,7 mln zł.

Prowadzony jest stały monitoring realizacji projektów budżetu obywatelskiego w ramach prac Komitetu Koor-

dynującego ds. łódzkiego Budżetu Obywatelskiego (cykliczne spotkania z realizatorami zadań; sprawozdania z postępów w realizacji umieszczane są na stronie www.uml.lodz.pl/bo).

W 2024 roku w ramach łódzkiego Budżetu Obywatelskiego kontynuowany był program projektowania partycypacyjnego ZaprojektujMY. W programie tym wybrane zadania, które mają największe oddziaływanie na zmiany w przestrzeni publicznej, są dokładnie przedstawiane okolicznym mieszkańcom i wspólnie wypracowywane są wytyczne dla wykonawców w ramach otwartych warsztatów. Zgodnie z §5. Uchwały Nr LXXIII/2173/23 w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt łódzkiego Budżetu Obywatelskiego, wszelkie realizowane zadania powinny uwzględniać uniwersalne projektowanie. Prawny zapis tego działania pozwala na rzeczywistą poprawę dostępności do realizowanych zadań dla wszelkich grup mieszkańców.

Konsultacje Społeczne

W 2024 roku prowadzono kilkanaście procesów konsultacyjnych. Osiem z nich prowadzonych było w oparciu o zarządzenie Prezydenta Miasta Łodzi. łącznie odbyły się 44 spotkania z łódzianami i łódziankami. W ramach prowadzonych spotkań konsultacyjnych Oddział ds. Konsultacji Społecznych przygotowuje materiały edukacyjne i informacyjne poświęcone omawianym na spotkaniach wydarzeniom.

Wśród tematów omawianych w trakcie procesów partycypacyjnych ważną rolę pełniły kwestie społeczne, tj. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Łodzi na lata 2024 – 2028 oraz Program Wspierania Rodziny w Łodzi na lata 2024 – 2026. Przedmiotem konsultacji była także Polityka rozwoju edukacji Miasta Łodzi 2030+. Miasto współtworzyło także procesy partycypacyjne związane z infrastrukturą drogową i systemem transportowym miasta. Proces zawierający kilkanaście spotkań z mieszkańcami i mieszkankami pozwolił na zebranie wielu uwag, opinii i refleksji dotyczących remontów bieżących infrastruktury transportowej. Oddzielne konsultacje społeczne były poświęcone wprowadzeniu buspasów na łódzkich drogach, a także koncepcji przedłużenia ulicy Puszkina.

Tak jak we wcześniejszych latach Miasto współorganizowało kilka spotkań poświęconych kwestii planowania przestrzennego oraz adaptowania miasta do zmian klimatu. Rozpoczęto cykl spotkań poświęconych opracowaniu Planu ogólnego miasta Łodzi. Konsultacjom społecznym poddany został proces projektowania placu 4 czerwca 1989 roku. Opinie i uwagi łódzian były zbierane

w trakcie konsultacji społecznych poświęconych Ekobudżetowi dla miasta Łodzi. Innym działaniem, wpisującym się w adaptację miasta do zmian klimatu, były spotkania poświęcone zazielenieniu terenów dookoła EC1 oraz pomoc w realizacji programu Re-public Spaces, przygotowującego do zazielenienia jedno z podwórek miejskiej kamienicy przy ul. Traugutta.

W 2024 roku Miasto współdziałało w ramach programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza, a także sieci UNIC. Celem działań było wspieranie prac mających na celu zbadanie procesów transformacji i dostosowania miast do zmian klimatycznych, przemian modelu gospodarczego oraz zachodzących zmian społecznych.

EDUKACJA OBYWATELSKA, KULTURALNA PRZYZYNIAJĄCA SIĘ DO ROZWOJU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I POCZUCIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

W swojej działalności Miasto ściśle współpracuje ze środowiskiem naukowym, wspierając je w prowadzonych badaniach i działaniach integrujących grupy badawcze. Inicjatywy zajmują się opisem zamian zachodzących w środowisku miejskim pod wpływem czynników zewnętrznych, jak i przemian zachodzących wśród mieszkańców miast. Efektem działań podejmowanych we wcześniejszych latach była publikacja dwóch książek poświęconych powyższym zagadnieniom. W 2024 roku nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego ukazały się: „Partycypacyjna adaptacja miast do zmian klimatu. Przewodnik skutecznego współdziałania władz samorządowych i mieszkańców miast” oraz „Społeczny udział w tworzeniu miejskiej polityki klimatycznej. Przykład Łodzi”.

Ważnym elementem budowania tożsamości lokalnej i zaangażowania obywatelskiego jest prowadzenie spotkań z młodzieżą. Miasto w ramach prowadzonych prac jest otwarte na liczne wizyty uczniów łódzkich szkół i studentów łódzkich uczelni, w trakcie których młodzież ma szansę dowiedzieć się o możliwościach aktywnego włączenia się w działalność prospołeczną i realizacji własnych kreatywnych pomysłów.

ROZWÓJ INICJATYW GOSPODARCZYCH W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW, INICJATYW Z OBSZARU EKONOMII SPOŁECZNEJ LUB PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH W TYM SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH ORAZ ROZWÓJ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH.

Miasto prowadzi szereg działań mających na celu rozwój łódzkich organizacji pozarządowych. Działania te

mają charakter zarówno finansowy jak i pozafinansowy. Do najważniejszych działań o charakterze finansowym można zaliczyć zlecenie prowadzenia łódzkiego Centrum Obywatelskiego i łódzkiego Centrum Wolontariatu. W ramach wskazanych działań świadczone jest wsparcie dla organizacji pozarządowych (w tym podmiotów ekonomii społecznej). Kolejnymi przykładami finansowej współpracy mającej na celu rozwój organizacji pozarządowych jest miejski program mikrograntów oraz fundusz wkładów własnych.

Jeżeli chodzi o działania pozafinansowe, to warto wymienić:

- udzielanie organizacjom pozarządowym pomocy w działalności merytorycznej, dotyczącej m.in. zasad funkcjonowania, finansowania oraz nawiązywania kontaktów z innymi jednostkami administracji publicznej i instytucjami,
- gromadzenie i upowszechnianie wśród organizacji informacji dotyczących współpracy Miasta z sektorem pozarządowym,
- upowszechnianie informacji na temat działalności łódzkich organizacji pozarządowych,
- redagowanie strony internetowej Urzędu Miasta Łodzi, dotyczącej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- organizację konkursu na użyczenie lokalu dla organizacji pozarządowych realizujących zadania wpisujące się w strategię i polityki miejskie,
- udostępnianie organizacjom pozarządowym przestrzeni prowadzonej przez Biuro Aktywności Miejskiej Fabryki Aktywności Miejskiej na organizację szkoleń, warsztatów, wystaw, spotkań integracyjnych itp.

POPRAWA JAKOŚCI ZIELENI MIEJSKIEJ POPRZECZ PROMOCJĘ WSPÓŁTWORZENIA ZIELONEGO MIASTA PRZECZ JEGO MIESZKAŃCÓW I MIESZKANKI.

- W ramach tegorocznej edycji Programu dotacyjnego dla mieszkańców Łodzi Zbieramy Deszczówkę, dofinansowaniem objęto 22 zadania na łączną kwotę 171 tys. zł. Dofinansowaniem w ramach Programu objęte są następujące działania: zakup i montaż zbiorników do gromadzenia wód opadowych i roztopowych, systemy nawadniania z wykorzystaniem zgromadzonych wód opadowych i roztopowych, zakładanie systemów biorentencji (np. ogrody deszczowe). Dotacja wynosi 80% kosztów koniecznych inwestycji, nie więcej niż 10 tys. zł brutto.
- W ramach tegorocznej edycji Programu dotacyjnego dla mieszkańców Łodzi Zazieleniamy, dofinansowaniem objęto 21 zadania na łączną kwotę 271,8 tys. zł. Dofinansowaniem w ramach Programu objęte są następujące działania: zakup materiału roślinnego i wykonanie nasa-

dzeń na terenach posesji zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji objętym Gminnym Programem Rewitalizacji miasta Łodzi. Dotacja wynosi 80% kosztów koniecznych inwestycji, nie więcej niż 20 tys. zł brutto.

- Ogrody społeczne - Miasto zapewnia wsparcie rzeczowe w kwocie 2.000,00 zł na jeden ogród, z czego nie mniej niż połowa musi być przeznaczona na rośliny, zaś pozostała część - na sprzęt niezbędny do uprawy ogrodu. Do tej pory powstały 54 ogrody (mapa – lodz.pl/ekoportal) – 12 w 2024 roku.

- „Galante Sprzątanie Łodzi” - weekendowa akcja sprzątania miejskich terenów zielonych, która zyskała uznanie mieszkańców miasta i jest kontynuowana. Biorą w niej udział urzędnicy, pracownicy miejskich spółek i organizacji kultury, a także wszyscy chętni mieszkańcy miasta. Uczniowie szkół i nauczyciele również włączają się do akcji, porządkując tereny wokół swoich placówek oraz położone w ich pobliżu parki i zieleńce. W 2024 r. zebrano łącznie ok. 100 ton odpadów.

- Projekt Łódzkie Szkoły dla Klimatu obejmujący rok szkolny 2023/2024 to kontynuacja wcześniejszego pilotażu. Projekt łączy element edukacyjny i inwestycyjny, wzięło w nim udział 12 szkół miejskich. Uczniowie wybrali wyzwania, z którymi chcieli się zmierzyć w trakcie doświadczenia - oszczędzanie wody, prądu, wybór ekologicznych środków transportu, czy dieta roślinna. Projekt zawiera również część inwestycyjną - ogród edukacyjny z rozwiązaniami ekologicznymi. Po pierwszej edycji programu, miasto Łódź dostało zaproszenie na Światowy Kongres Edukacji Ekologicznej WEEC w Abu Dhabi (styczeń 2024). Na tę okazję Łódzki Opus Film przygotował, wspólnie z uczestnikami, specjalny film promujący postawy ekologiczne i jednocześnie zachęcający każdego do włączenia się w eksperyment.

- W wyniku trójstronnej współpracy Miasto-Orange-Łąki Kwietne, w filiach Domu Małego Dziecka w Łodzi powstały ogródki społeczne, po jednym w każdej lokalizacji, tj. ul Zbocze 2a, ul Lniana 9 i ul Drużynowa 3/5. Podopieczni zyskali przyjazne miejsca do spędzania czasu i drobnych upraw.

- Re-use w modzie i ogrodzie - projekt obejmujący rok szkolny 2024/2025. Obecnie realizowane są warsztaty nt. zrównoważonej mody i oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych skierowane do młodzieży oraz dorosłych - uczniów i nauczycieli z 12 łódzkich szkół. Warsztaty mają na celu przekazanie wiedzy nt. negatywnego wpływu przemysłu tekstylnego na środowisko oraz zdrowie człowieka, porusza także aspekt etyczny i przybliży termin współczesnego niewolnictwa. Zajęcia praktyczne służą utrwaleniu odpowiedzialnych postaw konsumenckich. Na dalszych etapach projektu (w 2025r.) przewidziano realizację ogrodu dydaktycznego w jednej ze szkół. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospo-

darki Wodnej w Łodzi.

- W okresie od czerwca do września br. przeprowadzono cykl warsztatów z podstaw pszczelarstwa dla dorosłych. Zajęcia odbywały się w formie teoretycznych wykładów oraz praktycznej pracy na pasiece. Utworzono dwie grupy warsztatowe: podstawową i zaawansowaną. W warsztatach uczestniczyło 56 osób.

- Od 19 września do 11 października br. przeprowadzono również cykl 25 warsztatów dla dzieci i młodzieży z łódzkich szkół i przedszkoli. W warsztatach, podczas których dzieci m.in. budowały domki dla dzikich zapylaczy do ustawienia na terenie swojej placówki, łącznie uczestniczyło ponad 1000 dzieci z: PM20, PM26, PM71, PM72, PM105, PM124, PM125, PM137, PM138, PM142, PM183, PM185, PM224, PM229, SOSW1, SOSW3, SP65, SP109, SP114, SP120, SP173, SP206, ZSZS2.

- Dzięki Fundacji VEOLIA oraz VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A. zrealizowano 13 kolejnych warsztatów dla dzieci i młodzieży z łódzkich szkół i przedszkoli wykorzystując voucher będący nagrodą dla Miasta w 11. edycji konkursu Eco-Miasto 2024 za działania na rzecz klimatu i edukacji. W warsztatach wzięło udział ponad 300 dzieci z: PM33, PM54, PM75, SOSW1, SP2, SP14, SP94, SP143, SP152, ZSZS2.

FINANSE MIASTA, BUDŻET, MECHANIZMY I INSTRUMENTY FINANSOWO-PRAWNE

Dochody budżetu ogółem wykonano w 97,55%, w tym dochody bieżące: 99,05%, dochody majątkowe 81,37%. Niższy niż zakładano poziom wykonania dochodów majątkowych wynikał głównie z niższego wykonania dochodów ze źródeł zagranicznych.

W 2024 roku zaplanowano wydatki ogółem na poziomie 6 170 117 900,00 zł. Plan po zmianach wyniósł 7 274 419 508,48 zł. Wykonanie wydatków wyniosło 6 929 183 975,38 zł (95,25%), w tym wydatków majątkowych 82,51%. Niższy niż zakładano poziom wydatków majątkowych w stosunku do planu po zmianach wynikał z szeregu czynników z którymi borykała się cała gospodarka, takimi jak: opóźnienia w realizacji inwestycji związane z wysoką inflacją (wzrost cen materiałów i usług w latach ubiegłych), brak pracowników, koniecznością renegotiacji kontraktów z przytoczonych powyżej powodów.

W 2024 roku trwały prace nad wprowadzeniem elektronicznego obiegu wniosków o zmianę w budżecie/budżetu obejmującego wszystkie jednostki organizacyjne miasta. Planowany termin ostatecznego wdrożenia: marzec 2025 rok. W 2024 roku wszystkie zmiany były procedowane w sposób tradycyjny (papierowy).

TAB. 21 STRUKTURA BUDŻETU

Wyszczególnienie	plan po zmianach	wykonanie	% wykonania w stosunku do planu po zmianach na 2023 r. (6/5)	plan po zmianach	wykonanie	% wykonania w stosunku do planu po zmianach na 2024 r. (9/8)
	2023	2023		2024	2024	
1	5	6	7	8	9	10
Dochody ogółem	6 041 262 445	5 804 246 029	96%	6 818 780 404	6 651 958 640	97,55%
- na jednego mieszkańca	9 313	8 947		10 511	10 254	
Wydatki ogółem	7 291 443 394	6 935 498 868	95%	7 274 419 508	6 929 183 975	95,25%
- na jednego mieszkańca	11 240	10 691		11 214	10 681	
Deficyt / nadwyżka	-1 250 180 949	-1 131 252 839	X	-455 639 104	-277 225 335	X
Nadwyżka operacyjna	-93 993 044	-72 917 074	78%	-56 890 908	58 419 822	202,7%
PIT	1 093 974 857	1 093 974 857	100%	1 673 063 169	1 673 063 169	100%
CIT	190 545 844	190 545 844	100%	217 236 250	217 236 250	100%
Zadłużenie ogółem z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji i umów wsparcia	4 951 712 920	4 951 712 920	100%	5 247 012 705	5 245 759 545	99,9%
- na jednego mieszkańca	7 633	7 633	X	8 088	8 086	X

Źródło: opracowanie własne

- zachowanie polityki miasta w perspektywie długookresowej przy zachowaniu ograniczeń reguł fiskalnych,
- utrzymanie poziomu wyniku operacyjnego budżetu umożliwiającego realizację podjętych już zobowiązań określonych w ramach przedsięwzięć wpisanych obecnie do WPF miasta,
- zapewnienie stabilności finansowej miasta przez odpowiednią kontrolę deficytu i poziomu długu przy jednoczesnym utrzymaniu zdolności do zaciągania, obsługi i spłaty zadłużenia, zapewniającego realizację programu inwestycyjnego miasta,
- koncentracja środków na dokończenie już rozpoczętych zadań inwestycyjnych w szczególności ujętych w ramach przedsięwzięć w WPF miasta Łodzi na lata 2023-2025,
- zabezpieczenie wkładów własnych na przygotowanie się do realizacji przedsięwzięć w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

W zakresie wydatków bieżących priorytetem w trakcie roku było utrzymanie odpowiedniego standardu świadczenia usług publicznych pomimo ograniczonych możliwości budżetowych. Szczególny nacisk został położony na sfinansowanie wydatków obligatoryjnych, do których należą między innymi:

- obowiązkowe obciążenia na rzecz budżetu państwa,
- wydatki z tytułu obsługi długu,
- wydatki wynikające z zawartych umów wieloletnich, wydanych decyzji, pozwoleń, wyroków sądowych ustalających odszkodowania itp.,
- wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń,

- wydatki zapewniające ciągłość działań miasta w zaspokojeniu potrzeb społecznych.

W zakresie wydatków majątkowych priorytet stanowiły:

- inwestycje kontynuowane,
- zabezpieczenie wkładów własnych na realizację przedsięwzięć w ramach perspektywy finansowej 2021-2027,
- koncentracja na inwestycjach poprawiających sytuację budżetu poprzez przyciąganie inwestorów i nowych mieszkańców,
- intensyfikacja działań w zakresie wykorzystania alternatywnych mechanizmów finansowania zadań publicznych, w tym angażujących jednostki spoza sektora finansów publicznych w szczególności spółek z udziałem miasta.

W 2024 roku kontynuowane były działania mające na celu optymalizację gospodarowania środkami finansowymi poprzez m.in.:

- realizację projektów oszczędnościowych w zakresie kosztów energii w budynkach komunalnych i oświetlenia miasta,
- racjonalizację kosztów funkcjonowania placówek oświatowych i pomocy społecznej, poprzez opracowanie jednolitych w skali miasta wytycznych i standardów realizacji zadań bieżących w szczególności uwzględniających funkcjonowanie CUW,
- podniesienie efektywności ponoszonych wydatków w zakresie gospodarowania zasobem gminy,
- dokonanie przeglądu wydatków o charakterze fakultatywnym pod kątem możliwości ich ograniczenia,

- podniesienie efektywności gospodarowania środkami publicznymi w obszarach generujących najwyższe koszty bieżące, w tym oświaty, pomocy społecznej, komunikacji zbiorowej oraz spółkach miejskich wymagających pokrywania strat z budżetu miasta.

Jednocześnie prowadzono aktywną politykę lokowania środków miasta w postaci zawierania lokat z oprocentowaniem negocjowanym.

W trakcie roku cały czas były podejmowane działania w celu odzyskania dla miasta kwot wydatkowanych na zadania, które powinny być finansowane przez państwo. Samorządy realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej powinny mieć zapewnione środki na ich realizację. Samorządy są zmuszone wydatkować dodatkowe środki i co roku są to kwoty wielomilionowe. Miasto Łódź od wielu lat prowadzi postępowanie sądowe przeciwko Skarbowi Państwa w celu odzyskania tych środków.

Postępowanie sądowe przeciwko Skarbowi Państwa za rok 2016 zakończyło się prawomocnym wyrokiem. Zasądzona kwota wraz z odsetkami wpłynęła na rachunek miasta w dniu 22.12.2023 r. w kwocie 10,8 mln zł. Miasto złożyło kasację do Sądu Najwyższego o dodatkowe odsetki.

W grudniu 2022 r. miasto złożyło pozew przeciwko Skarbowi Państwa na kwotę 37,21 mln zł. W/w kwota roszczenia obejmuje lata 2011-2015. Trwa postępowanie.

W czerwcu 2023 r. Miasto uzyskało postanowienie Sądu o częściowym zwolnieniu Miasta od kosztów sądowych i w dniu 30.06.2023 został złożony pozew na kwotę 23,58 mln zł jest to kwota za lata 2017-2020. Trwa postępowanie. Ponadto miasto przygotowuje postępowanie sądowe w celu odzyskania kwoty 21,63 mln zł. Jest to roszczenie za lata 2021-2023.

Od 1 stycznia 2022 r. kompleksową obsługę bankową Miasta Łodzi prowadzi Bank PEKAO SA. Umowa została zawarta do 31.12.2025 r. Zgodnie z zawartą umową Bank udostępni corocznie limit zadłużenia w kwocie 200 mln zł, po podpisaniu umowy lub aneksu do umowy o kredyt w rachunku bieżącym. Aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym został podpisany w dniu 12 stycznia 2024 roku.

W 2024 roku przygotowano emisję obligacji miasta na kwotę 780,8 mln zł. Organizatorami emisji były banki: PKO BP, PEKAO SA i Bank Gospodarstwa Krajowego. Całość emisji zostanie wprowadzona na rynek regulowany Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie CATALYST w lutym 2025.

W 2024 roku miasto zaciągnęło 10 pożyczek w Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Krajowego Planu

Odbudowy KPO - Pożyczki wspierające zieloną transformację miast - na łączną kwotę 24, 11 mln zł. Pięć pożyczek jest oprocentowanych na 1%, pięć ma oprocentowanie 0% i możliwość umorzenia 5% kwoty pożyczki. Pożyczki są udzielone na okres 15 lat.

Dodatkowo zaciągnięto ostatnią transzę z kontraktu z bankiem EBI w wysokości 100 mln zł.

W 2024 roku dokonano spłat kredytów i pożyczek oraz wykupiono obligacje na łączną kwotę 547,74 mln zł.

Rok 2024 był ostatnim rokiem w którym obowiązywała „stara” ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Budżet na 2025 rok Wydział Budżetu przygotował w oparciu o przepisy nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Nowe przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego weszły w życie 25 października 2024 roku. Zgodnie z nowymi przepisami, dochody JST z tytułu podatków PIT i CIT są naliczane od dochodów podatników danego podatku z terenu danej jednostki. Samorządy mają też udział w podatku PIT od ewidencjonowanych przychodów podatników objętych ryczałtem. Zgodnie z ustawą wysokość udziału w podatku PIT wynosi dla gmin 7 proc., miast na prawach powiatu 8,6 proc., powiatów 2 proc. a województw 0,35 proc. Z kolei w przypadku podatku CIT te wskaźniki wynoszą: dla gminy 1,6 proc., miasta na prawach powiatu 2,2 proc., powiatu 1,7 proc., a województwa 2,3 proc.

Nowa ustawa wprowadziła także pojęcie „potrzeb finansowych jednostki samorządu terytorialnego”, które będą elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa. Zgodnie z nowymi przepisami, potrzeby finansowe jednostki samorządu terytorialnego to suma potrzeb:

- wyrównawczych;
- oświatowych;
- rozwojowych;
- ekologicznych;
- uzupełniających.

W 2024 roku Miasto Łódź realizowało zadania własne i inne ważne dla rozwoju gminy poprzez 12 spółek ze 100% udziałem Miasta Łodzi, dwie spółki z większościowym udziałem a także dwie spółki z udziałem mniejszościowym. W minionym roku Spółki z udziałem Miasta Łodzi osiągnęły wstępnie (ogólny przewidywany wynik netto) stratę w wysokości 20,9 mln zł (wynik lepszy o 45,7 mln zł od wyniku łącznego na koniec 2023 r.). Złożyły się na nią zyski w wysokości ok. 58,8 mln zł i straty sięgające ok. 79,7 mln zł. Przekazane przez Spółki wyniki za 2024 są wielkościami szacowa-

nymi przed badaniem przez firmy audytorskie i mogą ulec zmianie.

Z 15 spółek 8 uzyskało dodatni wynik, w tym:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Łódź sp. z o.o. – 22,4 zł,
- Aqua Park Łódź sp. z o.o. – 18,5 mln zł,
- Łódzkie Inwestycje sp. z o.o. – 6,2 mln zł,
- Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A – 7,1 mln zł,
- Widzewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. – 1,6 mln zł,
- ŁRH „Zjazdowa” S.A.- 2,02 mln zł,
- MPO-Łódź sp. z o.o. – 0,7 mln zł,
- Miejskie Centrum Medyczne „Śródmieście” sp. z o.o. – 0,2 mln zł.

Straty wystąpiły w 7 spółkach:

- Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta sp. z o.o. – 35,0 mln zł,
- Miejska Arena Kultury i Sportu sp. z o.o. – 15,1 mln zł,
- Miejski Ogród Zoologiczny w Łodzi sp. z o.o. – 12,0 mln zł,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. – 12,6 mln zł,
- Bionanopark sp. z o.o. – 2,6 mln zł,
- EXPO-Łódź sp. z o.o. – 1,9 mln zł,
- Łódzkie Centrum Filmowe sp. z o.o. - 0,36 mln zł.

Zmiany kapitału zakładowego Spółek miejskich w 2024 r.:

- wkłady pieniężne wniesione do sześciu Spółek w łącznej wysokości 102,4 mln zł, w tym:
 - Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta sp. z o.o. – 14,8 mln zł na wykup obligacji wyemitowanych na sfinansowanie rozbudowy Portu oraz na rozliczenie inwestycji z lat ubiegłych;
 - Expo – Łódź sp. z o.o. – 3,3 mln zł na wykup obligacji wyemitowanych na sfinansowanie budowy hali wystawienniczo-targowej,
 - MPK Łódź sp. z o.o. – 29,1 mln zł w tym:
 - 25,4 mln zł na częściowe pokrycie rekompensaty należnej Spółce z tytułu realizacji Umowy o Świadczenie Usług Publicznych w Ramach Organizacji Lokalnego Transportu Zbiorowego zawartej w dniu 28 lutego 2011 roku,
 - 3,7 mln zł na wykup obligacji wyemitowanych na realizację Łódzkiego Tramwaju Regionalnego,
 - Widzewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. – 29,5 mln zł na współfinansowanie budowy budynków wielorodzinnych na wynajem dla gminy przy ul. Lubelska 9/11;

- Miejska Arena Kultury i Sportu sp. z o.o. – 3,5 mln zł – na wydatki inwestycyjne poniesione na majątku dzierzawionym od Miasta Łodzi;

Miejski Ogród Zoologiczny Sp. z o.o. – 22,2 mln zł – na wykup obligacji wyemitowanych na sfinansowanie budowę Orientarium inne inwestycje zrealizowane na terenie ogrodu .

- wkłady niepieniężne zostały wniesione do następujących podmiotów:
 - Widzewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. – prawo własności nieruchomości przy ul. Ustronnej bn., wartość aportu 2,8 mln zł;
 - Łódzkie Inwestycje sp. z o.o. – prawo własności nieruchomości zabudowanych przy ul. Wólczańskiej 25 i Zielonej 12 o łącznej wartości 2,6 mln zł;
- obniżenie kapitału zakładowego Łódzkich Inwestycji sp. z o.o. o 24,5 mln zł - związane z przejęciem przez Miasto Łódź części infrastruktury kanalizacji deszczowej stanowiącej własność Spółki.

PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE

Postępowania w partnerstwie publiczno-prywatnym

Postępowania w partnerstwie publiczno-prywatnym w trakcie procedury:

- „Zaprojektowanie, wybudowanie oraz eksploatacja parkingów dla Miasta Łodzi przy alei Kościuszki 42 i ulicach Wschodniej 62, 64, 67 i Tuwima bez numeru, realizowanego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego” - trwa budowa trzech parkingów w modelu 3+1 oraz oczekiwanie na prawomocną decyzję w sprawie parkingu przy al. Kościuszki 42 (z uwagi na toczącą się procedurę odwoławczą w WSA).
- „Zaprojektowanie, wybudowanie oraz eksploatacja ośrodka sportowo- rekreacyjnego na Olechowie - Janowie w Łodzi” - trwa etap projektowania i pozyskiwania decyzji umożliwiających budowę.
- „Rewitalizacja przestrzeni miejskiej w rejonie ulic Limanowskiego, Zachodniej, Zgierskiej, Krótkiej” – etap przygotowawczy obejmujący przeprowadzenie postępowania na wybór partnera prywatnego.

Wdrażanie i promocja karty mieszkańca

Kontynuowano realizację Karty Łodzianina. Projekt Karty Łodzianina prowadzony jest przez Łódzką Organizację Turystyczną, firmę technologiczną QB S.C. oraz Urząd Miasta Łodzi. Obecnie w systemie zarejestrowanych jest ponad 400 tys. osób, które mogą korzystać z ofert zniżkowych i specjalnych.

W 2024 r. założono 44,13 tys. nowych kont w systemie Karty Łodzianina, co dało na koniec roku 398,09

tys. kont po trzecim roku działania projektu.

W 2024 r. do projektu Karty Łodzianina przystąpiło 40 nowych firm. Na koniec roku w projekcie były 244 firmy oferujące zniżki dla mieszkańców. W ciągu całego roku mieszkańcy skorzystali z 746 458 zniżek i ulg w Karcie Łodzianina.

Rok 2024 przyniósł dalszy rozwój Karty Łodzianina oraz rozszerzenie funkcjonalności aplikacji łódź.pl. Jedną z kluczowych zmian było wprowadzenie konta podstawowego, dzięki któremu z aplikacji mogą korzystać również osoby nieposiadające Karty Łodzianina. To duże udogodnienie dla turystów oraz wszystkich, którzy chcą mieć szybki dostęp do miejskich informacji, wydarzeń czy usług, ale nie spełniają wymagań formalnych dotyczących uzyskania Karty. Kolejną nowością w aplikacji łódź.pl jest implementacja harmonogramu wywozu odpadów. Funkcja ta pozwala na łatwe śledzenie terminów odbioru śmieci dzięki przejrzystemu kalendarzowi oraz powiadomieniom push. Użytkownicy mogą w ten sposób unikać sytuacji, w których zapomnieli o terminach wywozu, co przyczynia się do lepszego funkcjonowania gospodarki odpadami w mieście. Projekt jest nieustannie rozwijany, a w planach są kolejne udogodnienia, które mają jeszcze bardziej usprawnić codzienne życie mieszkańców Łodzi oraz odwiedzających ją gości. Nowe funkcjonalności będą stopniowo wprowadzane, aby aplikacja łódź.pl stawała się jeszcze bardziej przydatnym narzędziem wspierającym codzienne sprawy i potrzeby użytkowników. Oprócz tego aplikacja obsługuje także zakup biletów MPK, zakupu biletów parkingowych oraz zakup biletów do wciąż rozszerzającej się ilości miejsc w mieście i nie tylko.

W ramach działań promocyjnych przeprowadzono cztery akcje specjalne: „3. Urodziny KŁ” (zwiększone oraz specjalne zniżki dla użytkowników z okazji trzecich urodzin Karty Łodzianina), wakacyjny konkurs z KŁ (działający przez całe wakacje konkurs z systemem zbierania punktów, które można było wymienić na wybrane nagrody), akcja promocyjna z Trybunałem i Heliosem (specjalna akcja z marką Trybunał, gdzie codziennie można było odebrać bilety do kina Helios) oraz „Magiczne Świąta z KŁ” (zwiększone oraz specjalne zniżki dla użytkowników KŁ z okazji Świąt Bożego Narodzenia).

INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI ZADAŃ Z XI EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

W Łódzkim Budżecie Obywatelskim 2023/2024 wybrano do realizacji 245 projektów na kwotę prawie 30 mln zł. W 2024 r.:

- 228 projektów zrealizowano w terminie. Projekty te dotyczyły m. in. zagospodarowania zieleni miejskiej, rozbudowy/doposażenia już istniejących miejsc rekreacji, zakupów książek i audiobooków oraz remontów chodników.
- 17 projektów nie udało się zrealizować w terminie. Brak realizacji zadań wynikał przede wszystkim z problemów związanych z wyborem wykonawców. Zadania te planowane są do implementacji w 2025 r.

INFORMACJA NA TEMAT REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI

W 2024 roku Rada Miejska podjęła 456 uchwał, w tym 320 uchwał powierzono Prezydentowi do realizacji, z czego 223 uchwały zrealizowano, 95 uchwał jest w trakcie realizacji, natomiast 2 nie zostały zrealizowane. Nie zrealizowano następujących uchwał Rady Miejskiej w Łodzi:

- Nr LXXXVII/2636/24 z dnia 21 lutego 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Augustówki, położonej w rejonie ulic Stanisława Przybyszewskiego i Olechowskiej – uchwała została uchylona uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 18 września 2024 roku;
- Nr LXXXIX/2716/24 z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego należnego strażakom ratownikom oraz kandydatom na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych – uchwała została uchylona uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi w dniu 5 czerwca 2024 roku.

ŁÓDŹ 2025